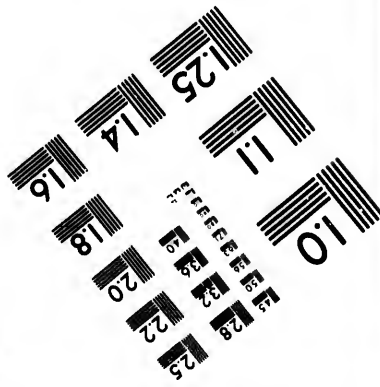
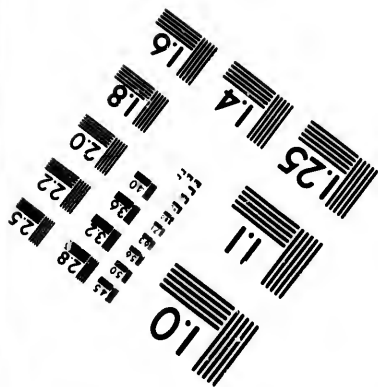
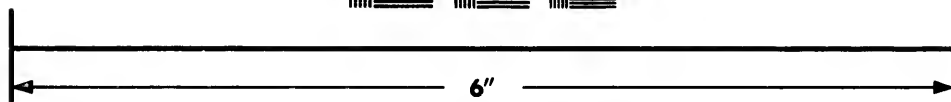
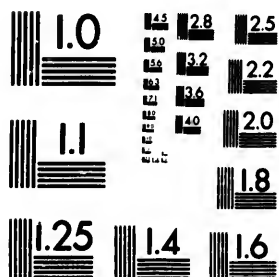

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1984

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

☐ Coloured covers/
Couverture de couleur	☐ Coloured pages/
Pages de couleur
☐ Covers damaged/
Couverture endommagée	☒ Pages damaged/
Pages endommagées
☐ Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée	☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
☐ Cover title missing/
Le titre de couverture manque	☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
☐ Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur	☐ Pages detached/
Pages détachées
☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)	☒ Showthrough/
Transparence
☐ Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur	☒ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
☐ Bound with other material/
Relié avec d'autres documents	☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
☒ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure	☐ Only edition available/
Seule édition disponible
☐ Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.	☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.
☐ Additional comments:/
Commentaires supplémentaires:	

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
				✓							

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

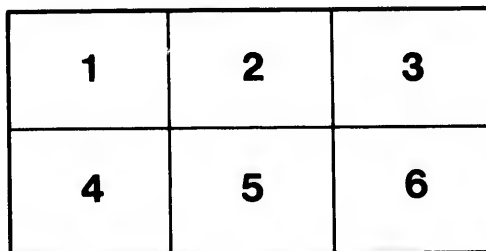
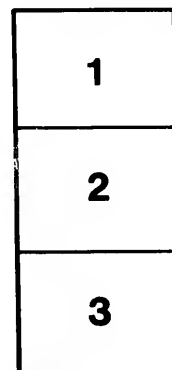
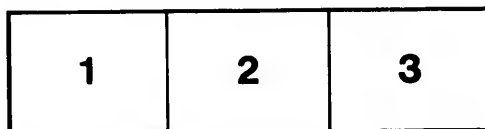
New Brunswick Museum
Saint John

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

New Brunswick Museum
Saint John

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

ails
du
difier
une
page

grata
o

pelure,
à

St.

T

UN

BRIN

THE
GOSPELS
ACCORDING TO
ST. MATTHEW, ST. MARK, ST. LUKE,

~~THE~~
~~ESQUIMAUX,~~
TRANSLATED INTO THE LANGUAGE

OF
THE ESQUIMAUX INDIANS,

ON THE COAST OF

LABRADOR;

BY THE

MISSIONARIES

OF THE

UNITAS FRATRUM; or, UNITED BRETHREN.

RESIDING

AT NAIN, OKKAK, AND HOPEDALE.

PRINTED

For the use of the Mission,

BY

The British and Foreign Bible Society.

London:

PRINTED BY W. M'DOWALL, PEMBERTON ROW, COUGH SQUARE.
1813.

THE
GOSPELS

ACCORDING TO

ST. MATTHEW, ST. MARK, ST. LUKE,

AND ST. JOHN

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE

OF THE ESCOIMANUX INDIANS

ON THE COAST OF

LABRADOR;

BY THE

MISSIONARIES

OF THE

UNITED STATES OF AMERICA

PRINTED

AT MAIN OFFICE AND STORE

OF THE

For the use of the Mission

BY

The British and Foreign Bible Society

LONDON

PRINTED BY A. DODD, 25, ABINGDON STREET, LONDON

1841

MA

1841

1841

1841

1841

1841

1841

A

of Abraham
braha

2.

nerive
his bra
tangu

3.

remit
erngn

4.

dab e
riva S

5.

dirvbi

MATTHÆUSIB AGLANGIT,

OKAUTSINNIK TUSSARNERTUNNIK.

KAPITELEMIK I.

Kristusib Sivorlingit.

The book of Jesus the general
Aglait Jesusib Kristusib sivorlinginnik,
of David the son
tamna Davidib erngninga, tamna A-
of Abraham the son
brahab erngninga.

Abraham Isaac Jacob
2. Abrahāb erngneriva Isaāk. Isaab erng-
neriva Jako. Jakob erngneriva Juda kat-
his brethren
tangutingillo.

of Tamar
3. Judab erngneriva Farez, Zaralo Tama-
remit. Farezib erngneriva Hezero. Hezerub
erngneriva Ramme.

4. Rāmib erngneriva Aminada. Amina-
dab erngneriva Nahase. Nahasub erngne-
riva Salmo.

of Rahab
5. Salmub erngneriva Boase Rahabemit.

B

Boasib erngneriva Obede, Rudemit. Obedib
erngneriva Jesse.

6. Jessib erngneriva Attanek Davide. At-
the King *the King* *the King*
tanhiub Davidib erngneriva Salomo, Uriab
the wife
nulliarilanktanginit.

7. Salomub erngneriva Roboa. Roboab
erngneriva Abia. Abiab erngneriva Assa.

8. Assab erngneriva Josapha. Josaphab
erngneriva Jora. Jorab erngneriva Osia.

9. Osiab erngneriva Jota. Jotab erngneriva
Achase. Achasib erngneriva Ezechia.

10. Ezechiab erngneriva Manasse. Ma-
nassib erngneriva Amon. Amonib erngneriva
Josia.

11. Josiab erngneriva Jechonia, kattang-
brother *about the time* *to Babylon* *they were*
utingillo, taipso mane Babilonemut aulaurut-
carried away
santillutik.

12. Babilonemit utteramik kingorngagut,
to Babylon after they were
Jechoniab erngneriva Sealtiel. Sealtielib
erngneriva Zorobabel.

13. Zorobabelib erngneriva Abiude. A-
biudib erngneriva Eliachi. Eliachib erng-
neriva Assor.

14. Assorib erngneriva Zadok. Zadob
erngneriva Achi. Achib erngneriva Eliud.

15. Eliub erngneriva Eliasere. Eliaserib

erngneriva Matha. Mathab erngneriva Jako.

16. Jakob erngneriva Josefe, Mariab niksanga. Tapsoma Mariab erngneriva Jesuse Kristusemik attelik.

17. Ernngnerët tamaita Abrahamit Davidonut ^{the generation} tikkidlugit ^{all} arkangemit ^{for} sittamarput. ^{David} Davidemillo ^{the} Babilonemut ^{to} aulgrutsautimatik. ^{the} Ernngnerët ^{the} arkangemit ^{the} sittimarivut. ^{the} Babilonemut ^{the} utteramik ^{the} Kristusemut, ^{the} erngnerët. ^{the} arkangemit ^{the} sittamarivut. ^{Jerusalem}

18. Kristuse ^{of} ernngnjangolermet ^{the} imaipok. ^{the} Arngna ^{the} Maria, ^{the} Josefemut ^{the} angersimalerame, ^{the} sulle ^{the} kattitinagik; ^{the} Mallongnarsivok, ^{the} Singaierdlune ^{the} Änernermut ^{the} ojunginermut.

19. Josefe ^{Joseph} niksanga ^{his} idlnartogame, ^{the} kangusuktitsomangila (Inungnut) ^{the} okarane ^{was} issumalernpok ^{the} kamagijungnêrlugo.

20. Taimagle ^{the} issumalermet, ^{the} Abak, ^{the} Nalekam ^{the} Engelinget ^{the} sakterba ^{the} sinektomatillugo, ^{the} okarlune: ^{the} Josefe, ^{the} Davidim ^{the} Ernngninga! ^{the} sivorânek, ^{the} Maria ^{the} nulhekset ^{the} illingnut ^{the} pilugo; ^{the} singainga ^{the} Änernermit ^{the} ajunginermut ^{the} pingmet.

21. Ernngnermik ^{of} ernngniomârpok, ^{the} tamna ^{the} Jesusemik ^{the} atseraromavet, ^{the} iñutitañe ^{the} puļlijomârmagit ^{the} ajorningiñit.

22. Tamedsa tamut taimailerpok, Nalekam
 okausingit nellautaijokut nellautsekovlugit,
 imak okartok:

23. Ahak! uigasuk singaijomärpok, erng-
 nermik erngniomaflune, Imannelemik atse-
 raromärpæt, attinget tukkinga imäipok Gudim
 illagivätigut.

24. Josefe siiningminit tuppakame, taimai-
 livok, Nalekam Engelinget okautimaga, nu-
 lieksane aivlugo;

25. Aktungilale, erngniliaminik erngner-
 kärtinago; atserarlugolo piva Jesusemik.

KAPITELEMIK II.

Angutit illissimajut Kristuse tuksiarvigivæt.

Jesuse ernguiangöngmet Bethleheme Judæ-
 ametome, Herodese attañiotillugo, ahak,
 illissimajut unanget (nellojut nuñanginit) Je-
 rusalemut pivut, okarlutik.

2. Erngniängokamertok Judikut attan-
 ningit naneka? Uvlorianga uñane tækkogap-
 tigo tuksiarvigisartorpavut.

3. Attangub Herodesib tamaña tussaramiuk, koaksarpok, Jerusalemiullo illunatik;

4. Ajokertuijorsuillo aglangniglo illissimajut iñungnetut tamaita kattikoleramigit; kiglissiniarpeit Kristusim innulerviksanganik.

5. Ipkoa okautivæt: Bethleheme Judæametoine. Taimak aglaksimangmet nellautaijunut.

6. Igvit Bethleheme Judæab nuñangane, mingnerungilatit assieñit iglugasengnit Judæametuñit; illingnit piomärmet Nalegak, iñutitamnut Israelib kinguvänginut attañiokovlugo.

7. Illissimajut Herodesim ingmikut kaitkoveit angegutsivlune: apperiniarlugit uvloritsamik kanga tækkotitomik.

8. Bethlehemut aikoveit okarlune: Aile-ritse nutarärsuk apperkotigejartorlugo neñigupsiuk okautigissinga uvangatauk tuksiarvigijartoromagivara.

9. Attañek tussaramitsuk, aularput. Ahak, uvloriak uñane tækkojattik sivorlerivæt, nutarärsum iñinget kollänut pigame nokarpok.

10. Uyloriak tækkolermigamitsuk kuviasuvaksoadlarput.

11. Iglomut itterlutik, nutarärsuglo arngnålo Maria naipipakit: pãmangavlutik nutarärsuk tuksiarvigivæt: iklervittiglo mattuera-mikit, pillipæt kēnaujeksamik aupaluktamik, tippegiksaumiglo.

12. Siñektomagamik Gudim okaumagit Herodesemut utterkonagit, apkotemik assia-gut nuñamingnut angerarput.

13. Aularmetta, ahak, Nalekam Engelinget Josefe sakkerpā siñektomatillugo, okarlune: makkitit, nutararsuglo arngnålo pikik, nunnamullo Egiptenmut kēmalerit, tavanelaulutit uvamnut okautsaulerkärtinæk, nutarärsuk Herodesib tokkuniaromangmago.

14. Makkipok tagva, nutarärsuglo arngnålo unuame ingminut pivæk, nuñamut ^{mother} Egiptenmut kēmävok.

15. Tavanelerlune Herodese tokkotsearivlugo. Nalekam okausingit nellautsekovlugit, nellautajokut imak okartok: Erngnera kailokauktara Egiptenmit.

16. Herodese kausimalerame illissimajun-
nut tappagijaugame, kanningajadlalerpok,

nutarärsuit tamaita Bethlehetut erkane-
tullo okkiuggit marrungnik nukkaklillo tok-
kotsartokoveit, illissimajut kiglissitsialaura-
migit sivorngagut (innulervianik.)

17. Nellautaijub Jeremiasim okausingit
nellautsimalerput, imak okartok:

18. Kakkenne nippersoak tussartaujok,
ogguadlernerlo, keavaksoadlernerlo, kaggud-
lernerlo; Rahelib kittorngañe keagiveit,
mañigortitaujomañanello nungutaungmetta.

19. Herodese tokkungmet, ahak, Nalekam
Engelinget Josefe sakkerpa siñektomatillugo
nuñame Egiptenme,

20. Okarlune: makkittit, nutarärsuglo
arngnälo illingnut pikik, Israelib nunnanga-
nut uttilerit; tokkungmetta nutarärsungmik
tokkotsijomalauktut.

21. Makkipok tagva nutarärsuglo arngnälo
neksardlugik, Israelib nuñanganut pivlune.

22. Tussaumagamiugle, Archilause attan-
niolertok Judæame, angume Herodeseolank-
tum attañioninga kingormgutileramiuk, tai-
kunga pinek sivöralerpok. Siñektomatillugo
Gudib perkungmago, Galilæam erkänut au-
larpok.

23. Iglugasengnut Nazaretemik attelingnut pivlune, tamaña nuñagilerpa. Nellautaijut okausingit nellautsekovlugit, imak okartut: Nazaremiomik attekaromärpok.

KAPITELEMIK III.

Johannesib Babtiterijub ajokertuininganik.

Taipsomane Johannese Babtiterijok ajokertuijartortok iñukangitome Judæame.

2. Okarlune: kakkialeritse, (issumataritse) Killaub nalegauninga palligutingmet.

3. Taimnauvok nellautaijum Jesiasim okantigilauktanga, okarame: Ajokertuijub nippinga iñukangitome, Nalekam apkotik-sanga äkiksorsiuk, apkoserngit narrotissigik.

4. Johañese añoralik nergsutsub kamelib merkungiñik, tapsekalarmelo amivinermik, piglertaujartullo igupsajartullo orksungit nerkigiveit.

5. Jerusalemiut añivigivæt, Judæamiullo, Jordanim erkanetut illunatik:

6. Babbitaujomavlutik tapsomunga Jordaneme kõngme, ajornitiglo sagvarlugit.

7. Farisæerillo Saduzæerillo nõuktut babbisivinganut tikkimatsuk tækkogamigit, okautiveit: Kuglugiängojartose illipse! kia kemakoväse ningautsimit piomärtomit?

8. Atle kiglilingmik sägiarluse, ablapsamik issumakaritse.

9. Illupsigut issumaniarase, imak okaromavluse: Abraha atätagivavut. Okautivapse ujärkeñit makkonanget Abraha Gudib lit-torngitisarajarpa.

10. Ullimaut napartub miimernanganelerpok. Napartok nelliak ajungituñik paungakangitok, kippijauniartok ikkomamut egilugo.

11. Uvanga iimermut Babbipapse nutämik issumakarkovluse; kingunipkut tikkituksak pitsartunersauvok uvamnit, nellopkotivungalo, tapsoma ittigagutinginnik tigumiarnæk; tapsoma Babbitsomärpäse Añernermut ajunginermut ikkomamullo.

12. Tapsoma poagit tigumiarpa, kematul-livingme nettinga sañeromärpa, kakojeksa-riktullo kematullivingminut kattitsomärpeit;

piangitulle ötsomärpeit ikkomamut kamit-suitomut.

13. Taipsomane Jesuse Gallilæamit Jordanemut Johaṇesemut pivok, Babbitaujomav-lane tapsomunga.

14. Johaṇesible iṇerterpa, okarlune: Babbitaujariakaralloarpunga illingnut, igville tikkiparma.

15. Jesusible kiova, okantivlugo: Maṇa taimailerlanga; idluarnernik tamainik namaksijuksauvoguk. Perkova tava.

16. Jesuse Babbitaugame, tuavidlune timu-arpok, ahak, killak kollāne angmalerpok. Gudim Aṇerninga Johannesib tækkova tingmiatut taubetut, akkartok, (Jesusib) känganut pivok.

17. Ahak, nippe killangmit tussartaugivok okarlune: Tagva Erngnera nægliklara, tamna kuviagijara.

KAPITELEMIK IV.

Kristusib nerringininganik, òktorluktaininganiglo.

Jesuse Annernerum aitipa iñukangitomut, òktortaukovlugo Satanasemut.

2. Uvlunik marrungnik ungniakattartut nerringiname, kalerpok kingorngagut.

3. Oktortub Satanasib tikkipa, okautivlugo: Gudim erngerikpattit, ujarket ukkoa okautikit kakkojarorlerkovlugit.

4. Kiova okarlune: Aglait imaiput: kakkojatuinak iñum iñotigingila; Gudible okausingit tamaita kañinganut annijut (innotigiveit.)

5. Satanasim aularutiva iglugaseksoarnut ivsornaituñut, ãtilalo kattimaviub nuvugusinganut.

6. Okautivlugo: Gudim erngerikpattit, akkarit, aglaksimangmet: pivlutit Engeline perkojomärpeit, erkisimiartaukovlutit sapputilutillo, ittikkettit apörkonnagit ujarkenut.

7. Jesusim okautiva: Taimaktauk aglak-simagivok: Gude Naleket öktorniarnago.

8. Ama Satanasim aitipa kakkaksoarmut kingiktorsoarmut, Sillarsum attannioningit tamaita änanauningillo tapsomunga kemergo-jantipeit.

9. Okautivlugo: makkoa tamaita illingnut tuñijomavakka, pämgavigijomagunga tuk-siarvigilunga.

10. Jesusib tava okautiva: Satanase uvam-nit aularit, aglaksimangmet: Gude Naleket tuksiarvigilugo kissiet kivgartorniarpet.

11. Satanasib tava kemekpa; ahak, Engeli-t tikkipæt kivgartorlugo.

12. Johaäese pititaujok (parngnanärsima-vingmut) Jesusib tussaramiuk, Galilæamut pivok.

13. Iglugaseksuit Nazaretemik attiggit kemmekpeit, Kapernaumut imarbiub siänane-tomut pivok, Zabuloniblo Naftaliblo erkæng-ne, tagvanelerdlune.

14. Taimak pivlugo nellautajum Jesaiasim okausingit nellausimavut, imak okartok:

15. Zabuloniblo Naftaliblo nunagik, imarbingmut sängmijuk, Jordanim akkiane, Galilæablo nellojulik.

16. Iñuit tärmiut, kaumajorsoak tækkovæt, tokkublo tachänetunnut kaumajok nuisimavok.

17. Taimanget Jesuse ajokertuilerlune (okautsiñik tussarnertuñik) imak okarlune: kakkialeritse (ablapsamik issumakaritse) Kil-laub nalegauninga kaglilerpok.

18. Jesuse Galilæam iñarbinget sinane pissukame, angutik nukkarčk tækkovak, Simon, Petrusmik attibsalik, nukkangalo Andrease; nullutsettik kivitipakit iñanut ming-eriarniarteogamik.

19. Tapkungnunga okarpok: malliktinga, ñungnik aulasariartitsongovaptik.

20. Tuavilutik nullutsettik kemekpeit malliglugolo.

21. Tagvanget sivorliolerame, assiæk nukkarčk tækkogivæk, Jakobuse, Zebedæusim erngninga, nukkälö Johañese, atätatik illagællugo, ⁱⁿ umiakotometut, ⁱⁿ nullutsettik ⁱⁿ kil-laijardlugit; ⁱⁿ kaikogivæk.

22. Tuavilutik ⁱⁿ umiakotok ⁱⁿ atätatiglo kemmekpakit malliglugolo.

23. Jesusib Galilæab nuñanga tamät aulava, illiñiarvinginelo ajokertorlugit, Nalegau-

nermiglo okautsinnik tussarnertuñik okautilerpeit, sunatuinarnik kañimasiggit iñungnetut innulilugit.

24. Tussaumavættauik Siriamiut illunatik. Ajulertullo suñatuinarnik äniagit, Satanasegillo, illissimailingajullo, tumaujullo tapso-munga ätipeit, tamaita iñuliveit.

24. Iñugiartorsuittauk mallikpæt Galilæemit, iglugaseksuiñillo tellimaunjortunit, Jerusalemillo, Judæamillo, Jordanim akkianillo.

KAPITELEMIK V.

Pilloridlar tunnuk.

Innugiartorsuit tækkogamigit, kakkamut majorarpok, ingilerame illiñiartingita tikkipæt.

2. Okalerlune imak ajokertorpeit:

3. Pilloridlarput aglujut añernerme; Kil-laub nalegauninga pigileramitsuk.

4. Pilloridlarput kiksartut: mannigortau-jomärmetta.

5. Pilloridlarput keñuētut: Nuña pigileramitsuk.

6. Pilloridlarput kâktut iñeruktullo Gudim idluarijanganut: Illummertaujomärmetta.

7. Pilloridlarput näpkiniktut: näpkigijaujomärmetta.

8. Pilloridlarput ivsornaituñik omættiggitt: Gude tækkojomäramitsuk.

9. Pilloridlarput ullapirsaijut: Gudib kit-torngangiñik tajjaujomärmetta.

10. Pilloridlarput unangmijandlartut idluarnekk pigællugo: Killaub aalegauninga pigileramitsuk.

11. Pilloridlarpose iñuit suadlarppasse uvanga pivlunga unangmikpasselo, sunatui-narniglo okarnerluvigikpasse, sæglulutik.

12. Alliatitse, mañigoritsele, akkiksasse angidlaromärmet killangme. Taimaktauk nellautaijut sivorlisse unangmiveit.

13. Nuñab tarriogiväse. Tarriok pitsartujokarērpēt, sumut ama pitsartutitauneijarpa? Attoreksaujungnērpok, egiteksauvlune iñugnut tullereksauvok.

14. Sillarsoarmiut kaumaneriväse. Iglu-

gaseit kakkab-känganetut tækkuksansuertuk-saungilet.

15. Nennergoak ikkinginivæt, kattauijam attänut illivlugo, nenneroarvingmulle pivok, Iglometut tamaita kaumartipeit tagva.

16. Taimaktauk nennergoasse kaumarille iñungnut, ajungitulliarnipsingnik tækkokovlugit Atätasse killangmetok nakorekovlugo.

17. Pejajartorasugingilapsinga perkojenik, nellautajullonët aglanginik. Pejartungillakka, namaksilugit piñiarpakka.

18. Ahañerik okautivapse: Killaglo nuñalo nungukärtnägik, perkojet aglangit mingnek, tittärsuglonët nunguniængilak, tamakkoa illunatik namaksekärtiñagit.

19. Maña perkojet ukkoa illanganik mingnermik nalengitok, iñuit taimak ajokertorlugit, tamna mingnermik tajjaujomärpok Killaub nalegauningane. Nalektorle taimaglo ajokertuijok, tamna angijomik tajjaujomärpok Killaub nalegauningane.

20. Okautivapsele: Idluarnerungikupse aglangnik illissimajuñit Farisæeriñillo, Killaub nalegauninganut piñiatsengilase.

21. Tussalauktose sivorlise okautsaung-

metta: Iñuarniarnæk; iñuarterle erkartorvingmut pijeksauvok.

22. Uvàngale okautivapse: Kattanguminut ningartok, erkartorvingmut pijeksauvok; kattanguminulle Racha (unäluk) okartok, kagginiovingmut pijeksauvok; sillaitomigle okartok, egiteksauvok korkomut ikkoṃalingmut.

23. Tamaña pivlugo tunergotit illijomagungne altaremut, tagvanelo erkaiguit, kattanguvit passivatit;

24. Tuñergotit altab sānganekālarle, kattangutillo saimarsarijartorlugo; tuñergotit tava tunijartorlugo piuk.

25. Illingnut akkerartortok saimaniaruk, aiparilutit sulle apkomē; akkerartortingnut uñertojaukoñæk kiglissiñiartomut, kiglissiniartublo pitiniaratit kivgaminut, tapsoma parngnanērsimavingmut egilutit.

26. Ahammerik okautivagit. Tagvanget añititauniængilatit, kēnaujet naggatiksanget akkillerkärtnāgit.

27. Tussalauktose sivorlisse okautsaungmetta: Arnarniarnæk anguniarnæglonēt.

28. Uvàngale okautivapse: Arnamik tæk-

konärtub arngnarniaromavlugo, tapsoma arngnarniarëriiva omamine.

29. Tallerpiub isivit asserorniarpattit, peruk egilugolo, ajunginersauvok illingnut, timivit illanga asserorpet, timit tamat perkonago äniatitsivingmut.

30. Tallerpilonët aggakpit asserorniarpattit, nakkarkit egilugillo. Ajunginersauvok illingnut avativit illanget asserorpet, timit tamat perkoñago äniatitsivingmut.

31. Taimaktank okarsimagivok: Nulliaminik avitsijub, tuñiñajarpa aglangnik avitsitiminik.

32. Uvangale okautivapse: Nulliaminik avitsijub, (anguniartokangipet) nulliarëngnek asserorpa; avtamiglo nulliektub, nulliarëngnek asseroriva.

33. Ama tussarmijose, sivorlisse okautsaungmetta: Angälungniarnekk, Gudemulle angäleruvit malligeksarivettit okausitit.

34. Uvangale okautivapse: Angälungniatsengilase, (Gudim attinga taivlugo) killangmiglonet, Gudim iksivautaringmago;

35. Nuñamiglonet ittigangita ikovragingmatsuk; Jerusalemiglönët, Attañersum iglugaseksoaringmagit.

26. Niakorniktauk angälungniarnæk, nujak attauseronët kakkorsingingne kerner-singinganelonët.

37. Okausisse imailarlit ahaila ahaila, aukak, aukak: Tappiket idluitomit pivut.

38. Tussalauktose okausekartomik: ise isemik, kigut kigumik (akkiksakalarpok).

39. Uvangale okautivapse, idluitulliarvig-jkpassse akkiviginiarasigik; ullutsekut taller-pikut erksärtauguvit, igloatauk manilermigiuk.

40. Añorarniglo aksärtauguvit, ulliksuit-tauk pigiliuk.

41. Meilemik attautsemik aipaujomaguvit marrungnik aipariuk.

42. Illingnit sumik tuksiartok, tunnitsivi-giuk; allarniarnagolo attartoromajok illing-nit.

43. Tussalauktose okausekartomik: Inu-kattit nægligiuk, omigijit omigiuk.

44. Uvangale okautivapse: omigijisse næg-ligissigik; illipsingnut okausiluktut saimar-tissigik; Illipsingnik omisuktut ajungivigi-niarsigik; illipsingnik kiksartitsijut unang-mijisselo tuksiarutissigik.

45. Kittorngarilerkovluse Atätapse killangmetub. Tapsoma sekkeñine nuekova ajortuñullo ajungituñullo, sillalukojigiyok idluartuñullo idluangituñullo.

46. Illipsingnik nægliktut kisseta nægligigupsigik, kapoõtomic akkiksakaromärkise tagga? Zoelnerillo taimailiunginivet?

47. Kattangutisse kisseta illænärnerigupsigik, sunik pijarialingmik pivise? Zoelnerillo taimailiunginivet?

48. Tamaña pivlugo namaksileritse, sorlo Atätasse killangmetok namatsainarpok.

KAPITELEMIK VI.

Tunñijehsennik tuksiarnermiglo.

Ipaksiniarsigik tuñijeksasse, tuñiniasigik inungnut nakorijaujomalluse; taimaipet akkiksakangilase Atätapsingnit killangmetomit.

2. Taimak pivlugo tuñijiguvit tuñijekseñik, nipsautsiarkoñæk sivunerne takkormortotut.

pse kil-
nnekova
riyok id-

nægligi-
omärkise
?
erigupsi-
elnerillo

se, sorlo
ok.

lo.

arasigik
aimaipet
ngmeto-

ekseñik,
mortotut

illiniarvingne iglullo akorngane, nakorijau-
jomavlutik iñungnut. Ahañerik, okauti-
vapse: Akkiksatik piarërpæt.

3. Tuñijekseñik tuñijiguvit, saumit aggak-
tit nellolaulit tallerpit aggakpit tuñergutä-
nik.

4. Tuñijeksettit sagvartaukoñagit, Atatavit
sagvangitomik tautuktub, akkilleromärpätit
sagvartome.

5. Tuksiarlutit tækkormortutun iñiarnæk,
taipkoa nængerletik tuksiarlutiglo pivut il-
liniarvingnelo, iglullo sängine, tautugaujo-
mavlutik iñungnut. Ahañerik, okautivapse:
Akkiksatik piarërpæt.

6. Igville tuksiaromaguvit iñiksarnut itte-
rina, upkuangalo parngnanërlugo, Atätet sag-
vangitome tuksiarvigiuk: Atätavillo sagvan-
gitomik tautuktum, akkilleromärpätit sag-
vartome.

7. Tuksiarupse okausisse amisuliniarasigik
nellojutitut; taipkoa tussartaunasugivut o-
kausekarangamik amisunik.

8. Tamanna pivlugo taipotitunæk-ituk-
saangilase: Atätapse attoriakartasse kausi-
mava tuksiarvigeikärtinago.

9. Taimak pivlugo imak tuksiaritse: Atã-
tayut killangme! akkit nakorijaule,

X 10. Nalegaunit kaigiarle, perkojettit mal-
liktaulit nuñame sorlo killangme;

11. Uvlome piksaptingnik tuñittigut.

12. Ajornivut issumagijungnërkit, sorlo
uvagut uvaptingnut ajortut issumagijungnër-
pavut;

13. Oktorlungnartomut pitinata; piulitti-
gulle ajortuñit. Nalegaunek, pitsartunerlo,
ãnanaunerlo, pigigangne issokangitomut.
Amen!

14. Innuit tamarninginit issumagijung-
nërupsigik, Atãtapsetauk killangmetum is-
sumagijungnëromärpäse tamarnipsingnit.

15. Inuille tamarningiñit issumagijung-
nërniængikupsigik, Atatepsetauk issumagi-
jungnërniænginiväse tamarnipsingnit.

16. Neringitaraigupse añuniarase tækkor-
mörtotut, kënatik tautorlertipeit nerringita-
rangamik, inungnut tautugaukovlutik. A-
kaamerik, okautivapse: Akkiksatik piarër-
pæt.

17. Nerringitaralguit, niakut mingoaruk
ermiklutillo.

18. Nerringinernik tækkoterkonæk in-
nungnut, Atätangnulle sagvangitometomut;
Atätaville sagvangitomik tautuktub, akkille-
romarpätit sagvartome.

Le they fallen who in de secret
they fallen in de secret who death

19. Perkutiinik pikuminartunik kattersi-
juksaungilase nuñame, kaurulillo marnger-
tornerublo asseroreksangiinik, tigliktullo pio-
majeksangiinik tigliklugit.

20. Perkutinigle pikuminartuunik kattersoi-
nariatse killangme, kaurulillonet marnge-
tornerublonet asserojuigeksanginik, tigligajuk-
tullo piomasoreksangiinik, tiglingneræt aju-
lerlugit.

21. Perkutisse neijormattigik omættipse.

22. Ise timib kaumarninga-ïpok. Isit id-
luarune, timit illunane kaumaromärpok.

23. Isit nellangaikune, timit illunane täro-
marpok. Kaumajorle illungñetok täksik-
pet, täksoak ingminik kañok angitigiva?

24. Angajokængnut marrungnut kivgar-
tortokarniængilak, aipa omigilärpalonët, aipa
nægligilugo; ubalo aipa ungagilärpa, aipan-
ga nachogilugo. Gudelo nunnab pingillo
attautsekut kivgartorlugit sapperpose.

25. Tamaña pivlugo okautivapse: Iñosisse

pivlugo siarklerniarase, nerkiksapsingniglonēt imīksapsingnilonēt; timipselonēt añoraksanginik. Inōsisse ajunginerōngilet nerkikseñit? Timisselo ajunginerōngilet añoratseñit?

26. Tingmitset killaub attanetut nautsertorissigik. Karngätitsingilet, perorsejeksenik kattarsinatiglo keṁatullivingmut; Atätapselo killangmetub nerritipeit. Taipkonanget ajunginerōngilase?

27. Kina illasse ingminik tapperungnarka tallitut attautsetut takkitigijomik, taimak siarklerutigialloarpa?

28. Sogle añoratset siarklerotigivissigik? Paunaujaujartut, nuñab merkungit kañok perortut tækkunarsigik, señangilet, peraingilellonēt.

29. Okautivapsele: Salomolonēt piñarnadlartok añorariksimangitok taipkoa illangettitut.

30. Iviksuket nuñametut, uvlome perortut, kauk pelle kieksaumut egiteksaujut, Gudib taimak piñernartinamigit: añorartitsomanginersarivasse? Okpernekitose tagva!

31. Taimak pivlugo issumanerlugaselo

Ka
im
lo
mä
3
Atä
ma
3
pin
tam
3
kau
uvlu
kok

Kris

E
2.
sijau
jomä

ngniglo-
aõnorak-
nerkik-
aõnorat-

nautser-
sejksen-
ut; Atã-
Taipko-

ngnarka
taimak

vissigik?
t kaõnok
peraing-

iõnarnad-
õllanget-

perortut,
Gudib
omangi-

lugaselo

imak okarase: Sumik nerrijomãrkita? Sumig-
lo iõneromãrpita? Sumiglonõt aõnoraksakaro-
mãrkita?

32. Makkoa tamaita nellojut piõnasuarpeit;
Atãtapsele killangmetub kausimavãse, tai-
maitomik ajorsartose.

33. Gudib nalegauninga idluarningalo
pinniarkãrsigik, tava tunnitsiviajomãrpose
tamakkoninga tamainik.

34. Taimaimet kauksak issumaginasuik,
kauksak piksaminik piõialermet. Namakpok
uylut illunatik ingmikut pinniarviojarangeta
koksesunguartomik.

KAPITELEMIK VII.

Kristusib ajokertuivlune okalaninga sorõrpa.

Erkartuiniarase, erkartuiviojomãngilase-
tauk.

2. Kanoõtomic passiklerpose, taimak pas-
sijanjomãrposetauk; õktutipsingnut õktorvio-
jomãrivose.

3. Kattanguvit ĩsinget sarmiktavininga sōg tækkoviuk, auvek ĩsingnetok mallugingilet?

4. Kañorlo kattangutit imak okautsomauiuk: Ovetsiaro kattangutiga sarmiktaverngit ĩsingnit përomavara? Ahak, áuvek ĩsingnepok.

5. Takkormortotit, auvek ĩsingnit përkärük, kingorngagut kattanguvit sarmiktavininga përasuarlugo piuk.

6. Ivsornaitok tuñiniarasiuk kingminut, sappangasselo eginasigik kuingëngiñut, ittingangiñut tullerartaukoñagit, sabvigiluselo alliktoromavluse.

7. Tuksiaritse, tuñijaujomärpose, keñilauritse, neñilijomärpose tagva; aviloritse, upkuerutsaujomärpose tagva.

8. Tuksiartok, pilärpok keñertorlo, nennisilarpok, avilortorlo upkuërutsaulärpok.

9. Innub kia illapse, erngninget tuksiarvigippago kakkojamik, ujarkamik tuñitsiviginiarpauk?

10. Aulasagamiglonët tuksiarvigippago, kuglugiangojartomik tuñitsiviginiarpauk?

11. Illipse, ajoralloartose, kittorngasse tu-

nitsivigigapsigik tunnergutiñik ajungitunik; anginersamigle Atätapse killangmetub tuksiarvigijine tuñitsiviginiarpeit ajungitunik?

12. Taimaimet, innuit kanoëtomik pinniarkogupsigik illipsingnut taimaktauk pigisigik; tamedsa perkojet nullautajullo aglangit.

13. Ittervikitokut itteritse: Ittervik nerotõngmet, apkosinerlo sillingmet äniatitsivimgmut sängmijok, uñuktorsuit tamana attorpæt.

14. Ittervigle nerokipok, apkosinerlo amipok, ianogumut sänginijok, ikkitullo nagvarivæt.

15. Kamatitse nellautainarluktuñik, taipkoa sauket aṁingunik aṁorakardlutik tikkipäse, illumikulle kēsuktorsõvut sorlo amerkut.

16. Sullininginit illitarinajarpasse. Paunget Dornenit pëjarajarpattigik, Feigillonnet Distelinit kattessorajarpattigik?

17. Taimaktauk napartogiktut illunatik Paungakarput ajungituñik: Napartorle ajortok paungakarpok ajortuñik.

11. Napartok ajungitok ajortuñik paung-

akarviojungnængerpok, napartorlo ajortok panngakarviojungnænginivok ajungituñik.

19. Napartok tamaita ajortuñik paungakartut, kiblromärpeit ikkomamullo egilugit.

20. Tamaña pivlugo sullijangiñit illitari-najarpasse.

21. Illunatik itterniængilet killaub naleganninganut uvamnut okartut, Nalegak, Nalegak; Atätamale killangmetub perkojangiñik nallektut kissimik.

22. Uvloksame nelliutsomärtome unnuktut imak okautijomärpänga: Nalegak, Nalegak, atterne nellautsitikseñik okalaungitogut? Añernekkullnit atternut añitilaungilavut? Unnuktuñiglo tattaminiarnartullingitogut atternut?

23. Tava akkijomarpakka: Sulle illitaringitsainarpapse, tamapse kemeksinga ajortul-liartose.

24. Tamaña pivlugo okautsimnik mak-koringa tussartok, malliktorlo, adsigektipara angumik sillatojomik igluliortomik, tapsoma tungavilerpa kairtomut.

25. Sillaluksoalernet, kussermello, año-

Kap. 7.

ajortok
tuñik.

paunga-
lo egilu-

t illitari-

ab nale-
gak; Na-
rkojang-

e unnuk-
ak, Nale-
laungito-
laungila-
rtullingi-

litarang-
ajortul-

ik mak-
rektipara
tapsoma

lo, aňo-

Kap. 8. MATTHÆUSE. 29

rersuillo akkunadlarlutik, akkingmidlar-
mago, iglo orrungilak, kairtomut tungale-
rame.

26. Makkoningale okautsimnik tussartub,
mallingitublo, adsigiva angut sillaitok, iglul-
liortok siorkeñut.

27. Sillaluksoalermet, kussermello, aňo-
rersuillo akkunadlaramik akkingmidlarma-
go, iglo orrovok, serkorpalludlarlune.

28. Okausillo tamakkoa Jesusib nãgami-
git, innuit ajokertuiningit tattamminiari-
veit.

29. Kimnadtartomik okarmet, aglangnik
illissimajotun ajokertuingimet.

KAPITELEMIK VIII.

Kristusib tattamminiarnartullianganik.

Kakkamit attersarmet, iňugiartorsuit mal-
likpæt.

2. Ahak, angut kallaktok aggerpok, tuk-

siarvigiva okarlune: Nalegak piomaguvit kallagungnaititsomavarma.

3. Jesusible aggañe issaktipeit aktorlälo okarlune: Piomavunga, kallagungnërit. Tagvainak kallagungnërsräpok.

4. Jesusib okautiva: Udsertolerit assingnut taimak okarniarnæk: ajokertuijomulle ainia-rit, tækkotilutillo taipsomunga, tunnergati-ksarlo Mosesib tunnerkojanga tunnilugo, kallagungnëravit nellojungnerkovlgit.

5. Jesuse Kapernaumut aingmet, Sorsuktukset kappitangeta tikkipa, tapsoma tuksiarpa.

6. Okarlune: Nalegak, kivgara iglumne nellavok, kuglualäjovaksogame änilekteradlartok.

7: Jesusib okautiva: Innulijartoromavara.

8. Sorsuktukset kappitanget kiowlune, okarpok: Nalegak nellopkotivunga ittertitsaritet iglumnt; okarille okautsemut attautsemut kivgara piungnailärpok.

9. Uvanguatauk iñuvunga attañelik, kivgakalarmalo sorsuktukseñik, illangenut okaruma: Ailerit, aigivok; ama illangenut:

Kap. 8.
magavit
aktorlalo
it. Tag-
assingnut
lle ainia-
unnerga-
annilugo,
git.
Sorsuk-
oma tuk-
iglumne
lekterad-
rtoroma-
vlune; o-
ttertitsa-
t attaut-
k, kivga-
ut oka-
angenut:

Kap. 8. MATTHÆUSE. 31

Kait, kaigivok: kivgammullo: Señalauruk
una, seņava tagva.

10. Tamaņa Jesusib tussaramink, tat-
taiņniariva; malliktiņe okautiveit: A-
haņerik okaupapse, taimak angitigijomik
okpernermik nagvalaungitunga Israelittin-
ne.

11. Okautivapsele: Unngiartorsuit un-
anget pāngello kajjomārput, Abrahalo Isaglo
Jakolo iksivakattigēleromārpeit killaub nale-
gauningane.

12. Nalegauniuble kittorngangit ajektau-
jomārput tārtorsoarmut, keavaksoarlutiglo
agleruladlaromārput.

10. Sorsuktukset kappitanget Jesusib o-
kautiva: Ailerit, okperijarnik pilarpok. Kiv-
ganga nellunaikutāne taipsomane piungnēr-
pok.

14. Petrusib iglūnganut Jesuse pivok: Nul-
liangēt arngnā nellajok kaņimanartomut kan-
nimavlnne tækkova.

15. Aggangittigut tiguva, kaņimanartub
keņengmago, makkipok kivgartorvigællu-
git.

16. Uņulermet uņuktut satanasiggit pi-

tipeit tapsomunga, ānernekulluit okaus̄enar-
nut ānitipeit, sūnatuinar-niglo kānimassiggit
piungn̄ertipeit.

17. Nellantaijub Jesaiasim okausingit nel-
lautsilerput, imak okartok: Sanḡenivut ing-
minut pitidnḡo, kanimalungnivullo nang-
marpeit.

18. Jesusim īngaseksuit illumajj̄ne tæk-
kogamigit, īmam akkianut ikk̄arkojivok.

19. Aglangnik illissimajub tikkip̄ okau-
tivnḡo: Ajokertuijok, mallijomavagit aivik-
sarnut tamainut.

20. Jesusible okautiva: Terriānitset sitte-
karput, tingmitsello killaub attanetut ublo-
karivut; Īnuble erngninga īnangaviksakangi-
larlon̄et.

21. Assiet illīniartime illangeta okautiva:
Nalegak, aik̄arlauslanga at̄ataga illuverlugo.

22. Jesusible kiova: mallinga, tokkung-
jut tokkangatittik illuveriartorlittigik.

23. Umiakotomut ikkivok, illīniartingillo
mallikp̄æt.

24. Ullajujarsoarlo īmarbingme, maggillo
ūmiakotok itibsuavlugo piv̄æt, Jesusele sin-
niktok.

25. Illinniartingita tikkipæt, tuppardlugo okautivæt: Nalegak piulittigut, umiolerapta.

26. Okautiveit: Illipse okpernekitose, sög. nangiarkise? Makkipok, añorelo imarbiglo inerterpæk; añorekarungnërpok tava ikkob-lialilarmelo.

27. Inuille tattaminiarput, okarlutik: Ki-na nna angut, inertermagik añoriblo immar-biublo nalekpæk.

28. Imarbium akkianut, Gergesenerit er-kanat pivok. Satanasenik pitalak nellau-pak, illuvernit añijuk: Erksinartorsömeñik, apkut tamaña attordlugo sappernartok.

29. Ahak, nipliadlarlutik okarpuk: Sun-niarpaptigit Jesuse, Gudib Ernnginga? nelliutekärtinago kappiaisuktitsartorpittiguk?

30. Kañingitangiñe kiungëngigaseksnin-ütut nerrijut.

31. Añernekkulluit tuksiarvigivæt, okarlutik: Añititsomaguptigut, kuingëngigasek-soarnut tapkonunga pullarkottigut.

32. Okarpok tava: Aularitse. Añigamik kuingëngigaseksoarnut pullavut. Ahak, kuingëngigasesuit illunatik ingminik ejuk-adlarput imänut, ippivlutik imäne.

33. (Kuingēngiñik) mianērsijut keṁavut, iglugaséksoarnut aivlutik, tamaña okautigijartorpæt, kañorlo satanaselæk illijuk.

34. Ahak, iglugaseksoarmint illunatik añivigivæt, Jesuse tikkilugo. Tautukamitsuk tuksiarvigivæt, erkamingnit aularkovlugo.

KAPITELEMIK IX.

Apostele Matthæus anerimangingañik.

Umiakotomut ikkivok, ama uttimut ikärdlune, iglugaseksoarminut pivlune.

2. Ahak, tapsomunga ätsivut tumaksajomik, aumitiñe nellajomik. Okperusingit Jesusib kausimagamigit tumaksajok okautiva: Erngnera mañigolermit ajornitit issumagijaujungnërput.

3. Aglangnigle illissimajut illangit illumikut imak okarput: una akkerartorpok Gudemut.

4. Jesusim issumangit kausimagamigit,

keñavut,
okantigi-
k.
illunatik
tukamit-
kovlugo.

ut ikärd-
lune.
naksajo-
ngit Je-
kautiva:
magijau-
t illumi-
k Gude-
gamigit,

okarpok: Sögle omættipsingne issumalu-
kise?

5. Sumik okariak ajornænginerova: Ajor-
nitit issumagijajungnërput; imaglonët: mak-
kitit, arvertarlutillo?

6. Nellojungnërkovlusele, Iñum Erng-
ninga pitsartojokarpok nuñame ajortoërotsi-
jomik, tumaksajomut imak okarpok: Mak-
kitit aumititit pikit angerarlutillo.

7. Makkilune tava, iglominut angerar-
pok.

8. Iñuit tamaña tækkogamitsuk, tattami-
niarput, Gudelo nakoridlarpæt, iñuit taimai-
tunnik pitsartudlartuñik tuñilaungmagit.

9. Tamaña keñekkamiuk, iñuk tækkova
tuñiorkaivingme iksivajok, Matthæusemik
attelik, mallinga okautileramiuk. Nikkovi-
lune mallikpa.

10. Iglome nerrimavingme iksivatillugo:
Zoelnerillo ajortulliartullo uñuktut tikkipæt
Jesuselo illiñiartingillo ikterkattigivlugit ner-
rimavingmut.

11. Farisæerille tækkogamitsuk, illiñiar-
tingit okautiveit: Sög ajokertortipse Zoelne-
rillo ajortulliartullo nerrekattigivagit?

12. Tamaña Jesusib tussaramiuk, okautiveit: Atsuilit iñulijikariakangilet, kannimajut kissimik.

13. Tamattomale tukkinga illiñiarijartorsiuk: Napkiginek kuviagivara, tuñergutille idluarinagit. Idluartut kaikojartulaungilakka, ablapsamik issumakarkovlugit ajornigille kisseta.

14. Johañesib illiñiartingita tikkipæt, okarlutik: Sög uvagullo Farisæerillo nerringipakkita uñuktunik, illiñiartittille agleratik nerriniarket?

15. Jesusible kioveit: Nullianiktomut tikkitut kiksartuksauvet, uiksak neijortigingmatsuk? Nelliutsomärporle uiksamik aksartaularput, tagva agleromärput nerrinniara-tiglo.

16. Añoratokak illarniaengilæt nutämik illaksamik; nutäb allingmago nutaungitok. alliktornerlo pivalliarpok.

17. Weinelo nutäk iñerkantiñut nutaungituñut iñertutingilæt: Weinib nutäb alliktoromangmagit iñerkantit nutaungitut, Weinelo kovituinaromärpok, iñerkautillo asserorlugit. Weinemigle nutämik iñerkantiñut

nutänut iṃertutijeksauvok tamärmik tava
asseröjuikattigčkuk.

18. Taimak okantingmagit, angajokangita
illanget, Jesusim ittigangiñut pamangajar-
torpok okarlune: Nalegak, pañiga maña tok-
kovok; aggangnulle aktorijartoruk, iñuniar-
pok tava.

19. Jesuse nikkogivok, malliklugolo, il-
liñiartine illagivlugit.

20. Arngnarlo okkiut arkangemit aggartut
aunätsainartok, añoranget siñägut aktorijar-
torpa tuñuanit.

21. Illumigut okarame: Añorangalonët
aktorupko, piungnailarpunga.

22. Jasusible keviarlune tækkova, okarlune:
Pañiga kuviaisugit, okpernivit piungnerti-
pätit. Arngnak taimna tagvainak piungnër-
pok.

23. Jesuse angajokam iglunganut itterame,
nipsartut iñuillo aulajaludlartut tækkogami-
git,

24. Okautiveit: Aularitse, niviarsiak uña
tokkungilak, siñituinarporle. Įjoridlarpæt.

25. Iñuille añisimangmetta: Itterlune ag

gangittigut tiguva; niviarsiak tava makkipok.

26. Tamaña tussaumajaulertok nuñanit taipsomane tamaine.

27. Tamaña Jesusib keñengmago, tautungituk mallikpæk, nippekortovlutik okartuk: Igvit Davidim Erngninga nãpkigittiguk.

28. Iglomut ittermet, tautungituk tikkipæk. Jesusible okautivak: okperivikko imaitunik piñiaraptik? Kiovæk: Ahaila, Nalegak.

29. Īsikikut aktorpak okautivlugik. Okperaptik taimaileritik.

30. Tautulerpuk tagva. Jesusib unipkar-kongilak tamattominga okarlune: mianeritik, tamaña iñungnut kausijaukoñago.

31. Tapkoale uñipkarijartorpuk nuñenut taipsomane tamañut.

32. Tapkoa añimenik, ahak, iñuk Sata-naselik okarungnængitok tapsomunga äti-pæt.

33. Añerne idluitok añititaungmet, okarungnængitok okalerpok. Innuille tattamni-

nialeput okarlutik: Taimaitomik tækkung-
tsainarpogut Israelitiñe.

34. Farisæerille okarput: Añernerit idlui-
tut añitipeit, taipkoa attañingeta pitsartuning-
anut.

35. Jesuse arvertarpok iglugaseksoarne
niuvervingnelo illunaitigut, ajokertuivlune
illiñiarvingiñe, okautsillo tussarnertut nale-
gaurnermik okautigivlugit, iñungnelo atsui-
liolungitut kannimajullo suñatuinait iñuliveit.

36. Iñugaseksuit tækkogamigit näpkigiveit:
perlermetta siamadlarlutiglo, sorlo sauket
mianerijikangitut.

37. Illiñiartiñe okautiveit: Kattersivik
angijovok senajukselle ikkidlarput.

38. Tamaña pivlugo kattersivium angajo-
kanga tuksiarvigissiuk señajuksenrik tillik-
lerkovlugo kattersivingminut.

KAPITELEMIK X.

*Apostelit tillijaulerput tattamminiarnartul-
liartorkovlugit.*

Illigniartiñe arkangemit aggartut kaikoveit,
^{Disciples} añernernut ^{Twelve} makkojungnartuñut ^{called} pitsar-
tojomik tuñitsivigiveit añitekovlugit, änia-
jullo tamaita kañimajullo tamaita inulidlar-
kovlugit.

2. Arkangemit aggartut Apostelit attingit
tamedsa: Simon, Petrusmik tajjak, nukkälo
Andrease; Jakobuselo, Zebedeusim ^{brother} erng-
ninga, nukkälo Johañese;

3. Fillipuselo, Bartolomeuselo; Tomaselo,
Matthæuselo, Zoelneriojok; Jakobuselo, Al-
feusim erngninga, Lebbeus, Tadeusemik a-
tibsalik,

4. Simonelo kanamiok, Judaselo Ischa-
riote (Jesusib) pititigijomärtanga.

5. Tapkoa arkangemit aggartut, Jesusib
tilliveit, innertilaitalo okautiveit: Nellojut

Ka

apk
seks

6.

rael

7.

laub

8.

kalla

añer

pigap

9.

tenig

10

orats

ittiga

kiksa

11

itteru

riaka

rase.

12

iñung

13

ullap

apkosiningiñut ainiarase, Samarittillo igluga-
seksoanginut itterniarase.

6. Aititsele saukenut tamarsimajunnut Is-
raelim iglunganit pijuñut.

7. Ajokertuijartorluse, imak okaritse: Kil-
laub nalegauninga kañipok.

8. Kanimajut iñulidlarsigik, kalladlartut
kallagungnërtissigik, tokkojullo omartissigik,
añernerillo idluitut añitissigik. Akkillernago
pigapsiuk, akkillernagolo tuñissiuk.

9. Kënaujeñik kakkortaniglonët, aupaluk-
teniglonet kañujeñiglonët tapserusiarasse;

10. Takkoarvekaraselo ingerartilluse, an-
oratsængnik marrungnik attorniarasetauk,
ittigagusiaraselo, ajaupiaraselo: Señajok ner-
kiksaminik piariakarmet.

11. Iglugaseksoarnut iglugasengnullonët
itterupse; kiglissiniaritse tagvane ittervigija-
riakartomik, taipsomanetsainaritse aulakã-
rase.

12. Iglomut itterupse, iglub tamattoma
iñungit sallutikissigik.

13. Tamattoma iglub iñungit pillorikpetta,
ullapirsautisse taipkonunga piomärpok. Pil-

loringipetta, ullapirsautipse uttervigiomärpässe.

14. Illangita illellioromangippasse, okäussisselo tussaromangippagit: Añititse tagvanget iglomit iglugaseksoarnillonēt, ittikkapse señerkarningit señējarsigik.

15. Ahañerik, okautivapse: Sodomiblo Gomorable nuñagik pidlartaunikinersaujomärpuk erkartuvium uvluksangane, iglugaseksoarnit ukkonanget.

16. Ahak, sauketut tillivapse amerkut akkorngañut; tamaña pivlugo sillatutsiaritse kuglugiangojartuttitut; añerpanarkititsele taubitut (akkigiojartuttut).

17. Iñungnigle illimasuleritse, Kiglisiniarvingmingnut taipkoa ätitsomängmasse, ipperartordluselo illiñiarvingmingne.

18. Attañernullo Attañersoarnullo ätitsomärpässe pivlunga: Taipkoa, nellojullo nellojungnërotiksangñut.

19. Ätippasele sivoraniarase, kañoötomik sumiglonēt okausiksakarapse; tavanetuale-rupse tuñitsiviojomärpose kigosiksapsingnik.

20. Illipsingnik okangitose, Atätapsele añerninget okartipäse.

21. Kattangutib kattangutine tokkomut pititsomärpa, erngninelo angutæt, angajokat-tiglo kittorningita illaratsautilarpeit tokkovlugillo.

22. Illunatik õmigijomärpäse, attera pivlugo. Sokkosijutorlè naggatiksamut pilloriktitaunjomärpok.

23. Iglugaseksoarne tagvane kappiaisuk-tippasse, assieñut kemätitse. Ahamërik, okautivapse: Israellittit iglugaseksoangit ingerajarërvigingilasse, Iñum Ernnginga tikkekärtinago.

24. Illiñiartok illiñiartitsijiminit ajunginerungilak, kivgarlonët nalekaminit anginerunginivok.

25. Illiñiartok illiñiartitsijimitun-ikune, kivgarlo nalekamitun-ikune, namaksivok. Iglum angajokanga Beelzebumik taigamit-suk; iglomiokatingillo taimaktainajarpeit.

26. Tamaña pivlugo erksiginiarasigik. Sagvangitut illunatik säkkertitavjomärput, angigutsutillo illunatik nellunatsengilet.

27. Taktome nvamnit tussartasse, okauti-

gissigik kaumajome: Ísipjataujut tussartasse okautigissigik iglut kangine.

28. Erksiginiarassigik, timinik tokkotsijut, tarngninigle tokkotsinek ajormetta. Anginersámigle taimna erksigissiuk, timiniglo tarngniniglo asserortitsinek sappingitok añiartovingme.

29. Kutsertæk marruk kēnaujarársungmik attautsemik akkekarpangilæk? Ukkoa illangellönet nuñamut kattangniængilak Atätapse perkungippago.

30 Nutsesse illunatik kittitaumavut.

31. Tamaña pivlugo erksiniarase: Kutser-tavaksoarnit ajunginerögapse.

32. Tamaña pivlugo uvamnik okausilik inungnut, okautigijomavara Atätamnut killangmetomut.

33. Uvamnigle missiutilik inungnut, missiutigijomärparatauk Atätamnut killangmetomut.

34. Ullapirsaijartorasugingilapsinga nuñamut. Ullapirsaijartungitunga saviksoarmigle pititsivlunga.

35. Tikkinama, erngek illumiotidlugo angutänut, pañiglo arngnänut, okkoarlo sakkianut.

36. Iñub omigijingit iglomiokattungita.

37. Anguminik arngnāminiglonēt uvamnit næglingnersak, illakarniængilak uvamnik. Ernerminiglo pañiminiglo uvamnit næglingnersak, illakarniængilak uvamnik.

38. Señingajuksaminik (kappiaisutiksaminiglonēt) nangmagomangitok, uvamniglo malligomangitok, illakarniængilak uvamnik.

39. Iñoserminik ivlertsijub, taipsoma assiñijomārpa, iñoserminik assiujjub uvanga pivlunga, nachvaromārpa.

40. Illipsingnik illelliortub, illelliorivānga, uvamnigle illelliortub, tilliklertok uvamnik illellioriva.

41. Nellautajomik illeliortok, nellautajotut akkiksakalārpok. Idluartomiglo illeliortok, idluartongmet, idluartotut akkisakalārpok.

42. Ukkoarārsuit illanganik imertitsijok erngusiarsum imanganik niglinartomik, illiñiartigigapko: Ahañerik, okautivap̄se, akkēngartauiængilak.

KAPITELEMIK XI.

*Johanesib illiniartingit tillijauvut
Kristusemut.*

Okautsiñe perkojene (tamakkoa) Jesusib nãgamigit illiniartiminut arkangemit aggartuñut: tagvanget aulalerpok, ajokertuivlunelo okausijartorpok iglugaseksoangiñut.

2. Kristusib piñiarninginik Johañese tusarame parngnanërsimavingme, illiñiartingne marruk tillivak,

3. Imak apperijaukovlugo: Tikkitsomärnialaukpit assigivätillonët neriugijapta?

4. Jesusib kiovak, okautivlugik: Johañese ama okautsertortikko, tækkojaptingnik tusartaptingniglo;

5. Tautungitut tautulerput, tussiaetut pisulerput, kalladlartullo piungnërput tussilartullo tussalerput, tokkungajut omarput, aglujullo okautsauvut okautsiñik tussarner-tuñik.

6. Pilloridlarporlo sinaungalungitok u-
vamnik.

7. Uttermeñik, Jesuse okalerpok iñungnut
Johañesemik: Iñukangitomut suna tækko-
jartorpissiuk? Iviksoak añorib aulatanga su-
natuinaranut?

8. Sunalonēt añivluse tækkojartorpissiuk?
Iñuk añorariktok? Ahak, añorariktut, attan-
nersuit iglungiñe itsongovut.

9. Suñalonēt añivluse tækkojartorpissiuk?
Nellautajjok (nellautsitiksenik okartok) tæk-
kojomavissiuk? Illa okautivapse, nellautajjo-
mit angnerojok.

10. Taimnaujok, aglait okautigijanget:
Ahak, Engelige sivunernut tillivara, apko-
tikset sivunerne akiksorkovlugo.

11. Ahañerik, okautivapse: Arngneñit
erngniangojokangilak, Johañesemit Babtite-
rijomit anginerōjomik; mingnerle Gudib
nalegauningane, anginerōvok taipsomanget.

12. Johañesib Babtiterijub uvlungita king-
orngagut, sulle tagvunga, killaub nalegau-
ninga nujariakadlarpok, tapsomingalo piñi-
artut amuniarivæt.

13. Perkojet neilautajullo illunatik nel-
lautsilaukput Johaņesemut tikkidlugo.

14. Tamaņalo okperijomagupsiuk, tagva
Eliase tikkituksak.

15. Tussajungnik siutelik tussarle.

16. Iņuit ukkoa kimut adsiutitsomavakka?
Sorutsit adsigiveit niuvervingme iksivajut,
idgmingnullo nipliutikattartut,

17. Okarlutik: Nipsausiarvigilauktape, o-
kigēseromangitosele; kiksarnartomiglo okau-
tilanralloarpapse; keajomaņaselo.

18. Johaņese tikkitok, nerrinanelo iņing-
imet anernekullukartok okarput.

19. Iņum Ernnginga tamaungartok, nerri-
larmelo iņilarmelo, okarput: Iņuk una ner-
rēnartorsoak, Weinemiglo iņēnartorsoak,
Zoelnerit ajortulliartullo illēnarijanget. Gu-
dible illissimajusia idluartitajomārpok kit-
torngaminut.

20. Iglugaseksnit iņungit suadlalerpeit,
tattaņiniarnartulliviginersarilauktaņe, ajo-
rongnængimettalo.

21. Kappianamek Korazina! Kappiana-
mek Betsaida! Tirusemelo Sidonemelo imai-

atik nel-
go.
k, tagva

le.
navakka?
iksivajut,

uktape, o-
iglo okau-
elo iiming-

tok, nerr-
una ner-
artorsoak,
nget. Gu-
rpok kit-

dlalerpeit,
ne, ajo-

Kappiana-
mele imai-

tut tattaṁiniarnartut pikpetta, sorlo illipsing-
ne pijut; kakkialernermut pöksatuinarnik
aṅorakamerungnērajalauktut arsameniarlu-
tik.

22. Okaupapsele: Tiruselo Sidonelo pid-
lartaunikinersaujomärput illipsingnit, erkartor-
vium uvluksangane.

23. Igvillo Kapernaume, kangattarsima-
jotit killak tikkillugo, ittinersoarmut kanunga
ajektortaujomärpotit. Sodomeme taimak ang-
itigijut tattaṁiniarnartut pilaukpetta, sorlo
illingnut pijut; sulle tamedsa uvlome asseror-
tautailinajalaukput.

24. Okaupapsele: Sodomik nuṅanga pid-
lartaunikinersaujomärpok illingnit, erkartor-
vium uvluksangane.

25. Taipsomane Jesuse imak okalerpok:
Atätak, killaublo nuṅablo nalegangak, na-
korivagit, illissimajuṅut sillatojuṅullo tamaṅa
angigutsutigigangne, nuttacketitun-ituṅut
nellojungnērtijutigigangne.

26. Ahaṁerik, Atätak, taimak sāngne id-
luakolerangne.

27. Tamaita Atätab tuṅilaukpeit uvamnut.
Erngnermiglo illitarsijokangilak, Atätab kis-

sime, Atätamiglo illitarsijokanginivok, Ern-
nerub kissime, Ernnerublo nellojungnërtit-
somajangita illitarivæt.

28. Kaititse uvamnut tamapse, ajulertose
kappiaisuktullo, mañigortitsomavapse.

29. Nangmautara illipsingnut pigissiuk,
illinniarvigilusingalo; kenučnama omättim-
netauk piujoringinama; merngočerserviksamik
neñissijomärpose tarngnipsingnut.

30. Nangmautara idluarmet, nangmaga-
ralo okkipok.

KAPITELEMIK XII.

Patsitiksennik.

Taipsomane perortut kakkojekset Jesusim
apkotigiveit Sabbateme: Illiñiartingit
käleramik, singailingit nutsulerpeit, nerrivlu-
git.

2. Farisšeerille tækkogamikit, okantivæt:
Ahak, illiñiartitit Sabbateme pijeksaungito-
mik piñiarput.

ok, Ernng-
ungnërtit-

ajulertose
ose.

pigissiuk,
omættim-
rviksamik

angmaga-

et Jesusim
liñiartingit
t, nerrivlu-

okantivæt:
eksangito-

3. Okantiveille: Attualaungilase kañok Davide illiortok kälerame illañelo?

4. Gudim iglunganut itterame, kakköjet tækkojekset nerriveit, nauk nerrilugit perko- jaungilak, illakattingillonët, ajokertuijut kis- simik?

5. Perkojeñelonët attualaungilasse, kañok ajokertuijut sabbategalloartome kattimaving- me sabbate ißsumagingilæt, passidlartauna- tiglo?

6. Okaupapsele, tamanepok kattimaving- mit angineröjok.

7. Tamañale kausimagupsiuk; Näpkigi- nek kuvlagivara, tuñergutille kuviaginagit; patsieksaungitut patsidlarajalaungilasse.

8. Iñum Ernnginga sabbatemuttauk näle- gauvok.

9. Tavanget pissulermigame, illiñiarving- mut itterpok.

10. Ahak, iñuk tagvanetok, tapsoma ag- gangit tallerpit tokkungajut. Appersorpæt okarlutik: Sabbateöngmet iñulikleriak id- luarka? Patsitiksarsiorlutik tapsomunga (tai- mak appersorpæt).

11. Okantiveille: Kla illapse saugatuamik

pigub, ittersamut kattedepet; sabbateme kagvertinasuængilauk?

12. Kañok aņgitingijomik iñuk ajunginersauva saukamit? Tamaña pivlugo ajungituliariak sabbateme idlungilak.

13. Iñuk tamna okautiva: Aggaktit issaktikit. Issaktipeit tagva, aggangit äkiktaulerput, iglungititut illivlugit.

14. Farisæerille aņivut, okarkattigëlerlutik kanoëlerlutik iñuaromagalloarpæt.

15. Jesusible kausimaleramigit, tamanna kemekpa. Iñugaseksuille mallingmatsuk, tamaita iñuliveit.

16. Iñerterpeille okautaujomañane iñungnut.

17. Nellautsimalerkovlugit, nellautaijub Jesaiasim okausingit, imak okalauktok:

18. Ahak, tagva kivgara, aņerilauktara, nægligijaralo, tamna tarngnima kuvjiagjanga. Aņernimnik illivigiomavara, nellojullo unipkausomärpeit idluarnermik;

12. Aivajomañanelo kaggudlaromängilak, nippingalo tussartauniængilak iglut akkorngane;

20. Iviksoak suvlulik naviksimajok serko-

miniængila, mañerlo aumalik kañitsomang-
iniva, idluarneka ajugakangitilerkärtingo;

21. Attingalo nellojut neringiomärpäet.

22. Taipsomane Satanaselik tautungitok,
okarnermiglo ajortok tapsomunga ätipäet:
Piungnërtimago, tautungitok okarnermiglo
ajorsartok okälalerlune tautulerpok.

23. Iñuit illunatik tattañiniarput okaru-
tik: Tamna Davidim Erngneringila?

24. Farisæerille tamaña tussaramitsuk,
karput: Añernekuullit añituinaralloarpeit
Beelzebub añernekuullit attaningeta pitsartu-
ninganut.

25. Issumangit Jesu kausimagamigit,
okautiveit: Attañiovium inungine illunatik,
ingmingnut illagëgungnërtut, nunguniarput;
iglugaseillo, iglullonët illunatik ingmingnut
uivëlerunik, songojungnërput.

26. Satanasib Satanasipsäne añitikuniuk,
ingmingnut akkerartorpok; kanorle attañio-
ninga songoñajarka.

27. Uvangalo añernekuullit añitikupkit
Beelzebubemut, kimut kittorngapse añerne-
kulliut añitipätigik? Tamaña pivlugo taipkoa
ekkartortigijomärpäse.

28. Añernekuullit Gudim agganginut Añerninganullo añitikupkit, Gudib nalegau-ninget tikkisimavāse.

29. Kañorlonēt sangijorsub iglunganut (innuk) itterajarla, perkutingiñik aksardlugo: Sangijorsoak keatersorkāruniuk kissiane king-ongagut tava iglunget perkutitangit aksanigarillugit?

30. Uyamnik illakaromangitub akkerar-pānga, kattorsorkattigingitaralo siamartit-sivok.

31. Tamana pivlugo okaupapse: Iñuit ajortulliarninginit tamainit mittautiksarning-innillo issumagijajungnēromārput; Añerner-mulle mittautiksarningiñit iñuit issumagijau-jungnērniatsengilet.

32. Iñublo Erngñiganik okarnerluktok, issumagijajungnērniarpok: Añerner-migle ajunginermik okarnerlutilik, issumagijau-jungnērniængilak, tamattomane nuñamelon-ēt, sillamelon-ēt tikkituksame.

33. Napartok ajungitok ivertilerupsiuk, paungakaromārpok ajungitunik: Napartorle ajortok ivertilerupsiuk, paungakaromārpok ajortunik. Paungaminut napartok illitarijau-lārpok.

34. Illipse kuglugiängojartut i: vjangit, kannoivilvluse ajungitua: ik okaromavise ajorapse? Omættib ullipkittarninganik kañek okajöngovok.

35. Iñub ajungitub añitipeit ajungitub omame pinganit ajungituañit: Iñuble ajortub añitipeit ajortut omame pinganit ajortuañit.

36. Okaupapsele, erkartuivium uvluksanga nelluutikpet, iñuit kiojuksaujomärput okausitik piungitub tamaita pivlugit.

37. Okausivit idluartitsomärivätit, okausivittank sutertitsomärivätit.

38. Aglangnik illissimajut Farisæerillo illangita kiovet, okarlutik. Ajokertuijok, nellunaikutamik killangmit tækkojomadlarpo-gut illingnit.

39. Kioveille, okautivlugit: Ukkoräluit assiniartut nellunaikutaksamik tækkojomavut, assianigle nellunaikutamik tuñijauniat-sengilet, nellautaijum Jonasi nellunaikutanganik.

40. Sorlo Jonase uvlut pingasut uñuello pingasut arverub nānganetok; taimaktauk Iñum Erngninga uvlut pingasut uñuello pingasut nuñam illuanetsomärpok.

41. Ninivemiut erkartuivium uvluksangane kinguvångukattigēt ukkoa illagivlugit sakkeromärput, erkartorlugillo: Jonasim ajokertormagit, assianik issumakaleramik. Ahak, tamanepok Jonasemit anginerojok.

42. Erkartuivium uvluksangane kinguvångukattigēt ukkoa illagivlugit Attaniub nullia änget pijok sakkeromärpok, erkartorlugillo: Nuñamit ungasiktometomit pigame, Salomonib sillatusia tussarijartorlugo. Ahak, tamänepok Salomonenut anginerojok.

43. Añerne idluitok iñungnit añijarangame, ingeravok sokkangitokut, merngočrserviksarsiorlune, nachvarnagolo.

44. Okarpok tava: Iglumnut añivigilauktamnut utteromavunga. Tikkinamiuk, pējarsimajok sañersimajorlo pñarnarsimajok tikkipa.

45. Tava ailerpok, añernernik assiminik ingminit ajornerōjunik arvengemit aggartunik illagēlerlune, itteramik tagvančtualerput; kingorngagut iñuk taimna ajulualertok sivorlermit. Taimaktauk itsomärivut makkoäkulluit kinguvångukattigēt.

Kap

4

arn
tut,

4

katt

4

kiua

49

karp

kalo

50

mall

nagi

A

U

2.

miak

suit i

vluksang-
lagivlugit
onasim a-
taieramik.
nerojok.
ne kingu-
Attaniub
ok, erkar-
etomit pi-
arijartorlu-
enut angi-
aņijarang-
erngočrser-
hivigilauk-
miuk, pē-
narsimajok
assiminik
t aggartu-
ētualerput;
rtok sivor-
makkoā-

46. Sulle taimak iņungnut okartillugo, arngnālo kattangutingitalo angutit sillatane- tut, okantijomavlugo.

47. Illangeta okautiva: Ahak, anānavit kattangutivillo kānetut okautijomavātit.

48. Tamattomingale okautsine kiova: kiua anānaga? Kikkullo kattangutigivik?

49. Aggaņe issaklugit illiņiartiminut, o- karpok: Ahak tagva, anānga kattangutik- kalo.

50. Atātama killangmetub perkojanganik malliktok: Nukkarivara, nejjagivaralo anā- nagivaralo. X

KAPITELEMIK XIII.

Karngātitsijomik, perorsšeksamiglo.

Uvlok taimņa Jesuse iglomit aņigame, iņab kiglinganut ingitsartorpok.

2. Iņugaseksuittauk nellipsarmatsuk, u- miakotomut ikkivok ingilarmelo: Iņugasek- suit illuņatik iņab kiglinganetut.

3. Suñatnainarnik okaantiveit adsigēnik, okarlune: Ahak, karngätitsijok karngätitsiairtorlune pijok.

4. Karngätitsitillugo: Apkosinermut illangit katteput; tingmitset pukkumaluklugit piveit.

5. Illangillo kairtomut ivsorluktomut katteput; perortersärput ivsorlukamik.

6. Sekkinerle nuingmet, kuñulersärput: Amäkanginamik pañilerput.

7. Illangit katteput okpit kakkilautiggit akkornanganut: Okpille kakkilautiggit peroramik, tokkopeit.

8. Illangillo katteput ivsoriktomut nuñamut perorsčeksakalerput: Illangit 100nik, illangit 60nik, illangille 30nik.

9. Tussajungnik siutelik tussarle.

10. Illifiartingita tikkipæt, okarlutik: Sög adsigčktuñut okantilerpigit?

11. Kioveit okantivlugit: Illipse tuñitsiviove, killaub nalegauninget nellonarninga kausimakovlugo; taipkoale tuñijaujokangilet tamattominga.

12. Pekkartok sumik, tuñitsiviojomärpok,

pekkar
niarpo

13.

vakka.
tiñullo

tukkis

14.

nellaut

tussaro

lo uita

lo.

15.

put, tus

erlutigl

saratigl

mingnu

vamnu

16.

tisselo

17.

idluartu

jomadla

jasselo

golo.

enik, o-
ätitsiair-

rmut il-
naluklu-

mut kat-

rput: A-

lantiggit
git pero-

ut nuña-
100nik,

ntik: Sög

tuñitsi-
narninga

okangilet

omärpok,

pekkaluarkovlugo: Pekkangitorle aksartau-
niarpok, pinganik.

13. Tamaña pivlugo adsigëktuñut okauti-
vakka. Ìsinut uitajuñut tautungimetta, siu-
tiñullo angmajuñut tussangimetta: Okausera
tukkissingimatsuk.

14. Taipkonunga Jesaiasim okassingit
nellautsimalerput, imaitut: Siutipsingnut
tussaromärpasse, tukkisinagolo; isipsingnul-
lo uitajuñut tækkojomärpasse illitarinago-
lo.

15. Inuit ukkoa omættingit mangaidlar-
put, tussarnerlulutiglo siutimingnut, sikkung-
erlutiglo: Tækkojomañatik issimingnut, tus-
saratiglo siutimingnut, tukkissinagolo oma-
mingnut, sägiaratiglo, piulijaujomañatik u-
vamnut.

16. Pilloridlarpulle isisse, tautuktut; siu-
tisselo tussäjut.

17. Ahamërik, okaupapse: Nellantajut
idluartullo inuit unuktut tækkojasse tækko-
jomadlalaupæt, tækkolaungnagolo; tussa-
jasselo tussaromadlalaupæt, tussalaungna-
golo.

18. Maña adsigëktok tussarsiuk karngätit-sijomik.

19. Nalegaunermik okautsinik tussartokarpet, tukkisinagolo: Tava Satanasib okautsit pëjarijartorpeit omättänut karngautigimajut; taimnauvok, apkoserngub señianut karngautigimajok.

20. Karngautigimajut kairtomut ivsorluktomut: Taimnauvok, okautsinik tussartok, kuviaisungnermut tuavi piomadlariva.

21. Amäkanginame illumine, nakkimarnivok; kappianartokaleranget unangmiklertokalerangellonët okausek pivlugo, sinaungasalerpok.

22. Okpinut kakkilantilingnut karngautigimajut: Taimnauvok, okautsinik tussartok, agluitsomagamele nuñablo mattoma pinginik kajungerangame, okautsit ippitipeit (illumine) sullugaineërodlunelo.

23. Ivsoriktomulle karngautigimajut: Taimnauvok, okautsinik tussartok, tukkekartilugillo, sullugainerkartilugillo: Illanget 100 nik, ama illanget 60 nik, amalo illanget 30 nik.

veit, c
iñuk,
perors

karng
perors

kalilar
kuksat

put: M
sëeksar
rornerl

Kivgar
koa nu

nutsuk
luit nu

vik nel
kippiju
luit ka
lillugit,

24. Assianiktank adsigēktunik okantigiveit, okarlune: Killaub nalegauninga sorlo iinuk, perorsēeksamaringnik karngätitsijok perorsēvingminut.

25. Iñuille siñiktillugit: Ningarijinet karngätitsijartorpok perorsēeksakullungnik perorseēksamarit akkornganut, anlalarmelo.

26. Perorsēeksamarit perormetta, singailikalilarmiglo: Perorsēeksakulluittauk tækkuksaulerput.

27. Kivget apgajokamingnut okarijartorput: Nalegak, karngätitsilaungilatit perorseēksamaringnik perorsēvingnut? nakit perornerluktuksakarnerka?

28. Kioveit: Ningartub äsit tamaña piva. Kivgangita okautivæt: Uvappingnut tamakkoa nutsugiartorkovigit?

29. Kioveit: Atkak, perorsēeksamarit nutsukasentiniarasigik, perornerluktuksakulluit nutsugiarpusigik.

30. Tamarmik perorkattigēkilit kattersivik nelliutitiñago, kattersivigle nelliutilerpet kippijut okautijomärpakka: perorsēeksakulluit katterkärsigik keplörlugillo ingmigollugit, ikkomanut ikkqalaklugit; peror-

sčeksariktulle kattorsorsigik kemātullivimnut.

31. Adsigēktunik assianik piveit, okarlune: Killaub nalegauninga senfkornetun-īpok, tamna iñub piva, perorsēvingminullo illivlugo.

32. Unārsuk mingnerōvok perorsēeksenit tamaiñit: perolerangamele, anginerōvok assiminit perorsēeksenit kohlnit, napartolerd-lune angijomik, tingmitset killaub attānetut iñekarijartorlutik akkerungetta attāne.

33. Assianik adsigēktunik okautiveit: Killaub nalegauninga imaipok, sorlo kakkojekset sērnavtiksanget, arngnab tamna piva akkulugo ōktutiñut pingasuñut kakkojeksenik pitalingnut, kakkojekset tamaita sērnavtillugit.

34. Tamakkoninga tamainik Jesuse okarpok iñungnut adsigēktunik adsigēngungitonigle okautingileit.

35. Nellautaijum okausingit nellansimalerkovlugit imak okartok: Adsigēktunik okaromavunga, sillab kiglinganit nellonalauktut unipkautigivlugit.

36. Iñuit tava Jesusib aularkoveit, ange-

rarlun-
tik:

nērtit
vingin

37.

ninga

38.

nerub

Ningā

39.

Satana

sanga

liovut.

40.

veit, ik

maktar

tiksang

41.

mārpe

tulliar

peit;

42.

peit: t

romār

43.

rarlunelo. Illiñiartingita tikkipæt, okarlutik: Adsigëktomik mattominga nellojungnërtitigut perornerluktukset pivlugit perorsëvingme.

37. Kioveit okautivlugit: Iñum Erngninga perornitsiariktunik karngätitsiotövok,

38. Sillarsoak perorsëviovok. Nalegaunerub kittorngangit perornitsiariktuksatövut. Ningäluble kittorngangit perornerluktövut.

39. Ningartok ukkoninga karngätitsijok, Satanaseövok. Sillarsublo mattoma nagatiksanga kattersizövok. Kattersijulle Engeliövut.

40. Sorlo mana perornerluktut nutsujoriveit, ikkoñamullo egipeit ikkoalaklogit: taimaktauuk-itsomarivok sillab mattoma nagatiksangane.

41. Iñum Erngninget Engeliñe tillijomärpeit; taipkoa siñaungajut tamaita ajortulliartullo nalegauninganetut kattitsomärpeit;

42. Kieksaumut ikkoñalingmut egitsomärpeit: tavane keavaksoadlarlutiglo aglerularomärput.

43. Idluartulle sekkinertut kaumariktigio-

märput, Atätamik nalegauningane. Tussajungnik siutelik tussarle.

44. Ama killaub nalegauninga sorlo perkotimarik ivlernartok, perorsëvingme ijersimajok. Tamna iñub nachvaleramiuk, ijerpa; kuviaisungnermut perkotiñe tamaita niorygotigilerpeit perorsëvik taimna pissiarilugo.

45. Ama killaub nalegauninga sorlo niuvertok, sappangarsiortok ajungitunik.

46. Sappangak pivianartok nachvaramiuk: perkotiñe tamaita niorygotigijartolerpeit, tamana pissiarilugo.

47. Ama killaub nalegauninga adsigiva nullutset, iñänut kivitisimajut, sunatuinnarnik ^{nee} nulluarniarkovlugit.

48. Tættætarangettalle: (mingeritsenik) siksamut kakkitipeit ikterdlutik ajungitukattilerpeit kattanjamut, ajortulle egipeit.

49. Taimaktauk-itsomarivok sillarsub natigiksangane. Engelit avitsartoromarpeit ajortut idluartuñit.

50. Egilögillo piveit kieksaumut ikkoñalingmut: tavane keavaksoarlutiglo aglerularomarput.

Ka
5
tuss
5
nik
lissi
kert
timi
5
git,
5
ving
kert
silla
tam
55
Mar
Jak
56
let!
57
okau
miol
nit t
58
liang

51. Jesusib apperiveit: Tamakkoa tamaita tussävissigik? Kiovæt: Ahaila, Nalegak.

52. Okautiveit: Tamaña pivlugo aglangnik illissimajok, killaub nalegauninganik illissimajok, angajokajetun-ïpok, tapsoma sak-kertipeit pingit nutælo nutaungitullo perko-timinit.

53. Adsigëktut tamakkoa Jesusib nägami-git, tagvanget aularpok.

54. Iñungorvingminut pivlune, illiñiar-vingiñe ajokertormagit tussaramitsuk, ajo-kertutingit tattaminiariveit, okarlutik: Oma sillatunine nakit pivauk? taimaituniglo tat-taminiarnartitsilune?

55. Igluliortib erngneringila? Arngnæt Mariamik attekangilak? Kattangutingillo Jako, Joseselo, Simonelo, Judaselo,

56. Neijangillo illunatik uvaptingue-ïngi-let! Nakime tamedsa tamat pivauk?

57. Sinaungasautigivæt tava. Jesusible okautiveit: Nellautajok nuñakattिंगita iglo-miokattingitalo nakoringinersarivæt assingi-nit tamaiñit.

58. Tagvane unuktunik tattaminiarnartul-liangilak, okpingimetta.

KAPITELEMIK XIV.

Herodesib issumangit Kristuse pivlugo.

Taipsomane Jesusemik Herodese nuñam illainangane Attanek, tussaumalerpok.

2. Kivgeñe okautiveit: tagva Johanese Babtiterijok; tokkungajuñit makkisimagame, taimaitomik tattañiniarnartulliarpok.

3. Johañese Herodesib tigulaukpa, kellersorlugolo parngnanërsimavingmullo ittertilaukpa, Herodiasib, nukkame Filippusib nullia pivlugo.

4. Johañesim okautilaungmago: idluangilak nulliarigangne.

5. Taimaitomik tokkotsomagalloarpa, iñuille erksigiveit: Nellautainasugingmat-suk.

6. Uvlorle Herodesim iñuvivinine nelluutingmet, Herodiasib pañia okigësermet. Tamañã Herodesib kuviagiva.

7. Taimaitomik okautimariklugo okarpok: tunitsivigijomavlugo piomajanganik.

8. Arngname ajokertorlaungmago, okarpok: tunitsiviojomavunga Johaņesib Baktieriub niakoanik, pogutamut illimatillugo.

9. Attaņek kiksalerĕpok: Okautsinele okamaringnine pivlugo, nerrekattinelo pivlugit, tapsominga tuņekova.

10. Johaņese parngnanĕrsimavingmetok. niakoerijartorkova.

11. Niakoalo pogutamut illimajok tikkiu-pæt, niviarsiamut tuņilugo, niviarsiable arngnaminut pitipa:

12. Illiņiartingita tava, timinga illavermut illijartorpæt, tamaņalo okantigijartorpæt Jesusemut.

13. Jesusib tamaņa tussaramiuk, aularpok tagvanget umiakotokut, iņukangitomut kissimĕtsomavlune. Allivaktok iņuit tussaramitsuk, kutterorlutik mallikpæt iglugaseksoarnit.

14. Jesuse ningame, iņugaseksuit tækko-gamigit; illapsugidlarpeit, kaņimalungning-illo iņuliveit.

15. Uvloklilernet illiņiartingita tikkipæt,

okautivlugo: Tamaña piksakarviksaungimet, uvloklilermello; iñuit makkoa aulartit, iglugasengnut nerkiksarsiniarijartorkovlugit nangrimek.

16. Jesusible okautiveit: Aulariakangilet; illipse nerkiksanginik tuñitsivigissigik.

17. Kiovæt: Kakkojakarpogut tellimainarnik, aulasakængniglo marrungnik.

18. Okautiveille: kaitsigik.

19. Ivingnut kuñulingituñut iñuit ikterkoveit, ukkoa kakkojet tellimet, aulasakæglo ipkoa marruk tiguveit: killangmullo ärlorpok kujalivlune, kakkojet avgorpeit illiñiartiminut tuñivlugit; illiñiartingitale iñupgnut tuñiveit.

20. Illunatik taya nerrivut namaksivlutik; kattorsoramikit amiakungit, amaksuit arkangemit aggartut illulertorpeit.

21. Nerrilauktut angutainait 5000 diojut, arngnello sorutsillo kittinagit.

22. Illiñiartine Jesusib eriñigilerlugit umiakotomut ikkimakolerpeit, siyorlerijomagamigit akkianut, iñuit aularterkärtinagit.

23. Iñuille aularthinamigit: kissiovlune

kakkan
Unuler

24.

liksuit
matsuk

25.

kilerpe
26.

tækkog
mittilio

27.

tivlugit
siniaras

28.

igviogu
kängatu

29.

tomit a
tikkitso

30.

lerpok,
Nalega

31.

tiguvlug
iñertom

kakkamut majorarpok tuksiarijartorluñe.
Unulernet tagvane kissimeojok.

24. Uñiakotöt iñarbiub kerkanepok, mal-
liksuit pivlugit ajulerdlune; añore aggor-
matsuk.

25. Pigärvietta sittamangane Jesusib tik-
kilerpeit, iñab kängagut pissuklune.

26. Iñak pissuvigingnago illiñiartingita
tækkogamitsuk, kakkilädlarput, okarlutik:
mittiliovok; erksinermut niplialerput.

27. Tuavilune Jesusib okantilerpeit, okau-
tivlugit: mañigeleritse, uvanganvunga; erk-
siniarase.

28. Petrusible kiova, okarlune; Nalegak,
igvioguvit, okautinga tikkerkovlunga iñab
kängatut.

29. Okarpok: kailutit. Petruse uñiako-
tomit akkarpok, iñarbiglo pissukpa, Jesuse
tikkitsomavlugo.

30. Akkonarsoak tækkogamiuk, nangia-
lerpok, kivililarmelo niplialerpok, okarlune:
Nalegak ikkajunga.

31. Jesusib tuavilune aggangit issækpa,
tiguvlugolo okautiva: okpernekitotit, sög
iñertomavit?

32. Uñiakotomut ikkingmeñik, kassumavok tava.

33. Uñiakotometulle pãmangavigijartorpæt, okarlutik: Ahamërik, Gudim Erngnerivätit.

34. Ikkaramik Genezaremiut nuñanganut pivut.

35. Nuñab tapsoma iñungita illitarigamitsuk. tagvanget nuñamit tamainut tilliklilerput, kañimajut sunatuinait pitilerpeit tapsomunga.

36. Taksiarvigilugo, añoranget sina aktortaukovlugo taipkonunga, Tapsominga aktuijut illunatik piungretpat.

KAPITELEMIK XV.

Gudib perkojanginik.

Tagva aglangnik illissimajut Farisæerillo Jerusalemiut, tikkipæt, okarlutik:

2. Sög illiniartivit mallingipattigik anga-

jokarmi
gangnu

3. K
dib perl
singnut

4. G
nello na

kannerlu

5. Aj
nullonët

tuñijeks

tulliarpo

6. Ta
naminul

dim oka

seküllus

7. Ill

figigallo

8. Iñ

kardlum

ngasikp

9. Sul

kertusitu

10. Iñ

Nalegits

assuma-

jokarmik illusingit? Sög kakkojartorket ag-
gangnut ubvarsimangituñut?

gijartor-
rngneri-

3. Kioveille, okautivlugit: Sög illipse Gu-
dib perkojangit nalengipissigik, illusekullup-
singnut?

anganut

4. Gade imak perkojjok: Atätello anä-
nello nalekik; atätaminulle ananäminullo o-
kannerluktok tokkoteksanvok.

arigamit-

likkiler-

it tapso-

5. Ajokertuivosele: Atätaminut ananämi-
nullonēt okartok: pijeksaralloet uvamnit,
tuñijeksara tuñiartorvingnut, inna ajungi-
tulliarpok okarpose.

na aktor-

inga ak-

6. Taimagle kingorngane anguminut arng-
naminullonēt nalektailitipasse: Taimak Gu-
dim okausingit pijariakarungnērtipasse, illu-
sekülluse pivlugit.

0. 00

0. 00

7. Illipse takkormortose, Jesiasim okaū-
ngigalloarpäse, imak okarame:

0. 00

0. 00

8. Iñuit ukkoa kañermingnut tikkipānga,
kardlumingnullo nertorpānga, omættingitale
ngasikpānga.

risæerillo

utik:

9. Sullinatik kivgartorpāngale; iñuit ajo-
kertusituinangit ajokertnitigileramikit.

ik anga-

10. Iñgaseksuit kaikoveit, okautivlugit:
Nalegitse omamigissiuglo:

11. Kañikut ittertub, iñuk sujuktingila; kannikulle añijub, iñuk sujuktipa.

12. Illiniartingita tikkipæt, okaudlugo: Kausimavick, okausek tamaña Farisæerit tus-saramitsuk siñaungasärutigingmatsuk? .

13. Kioveit, okarlune: perortut illunatik, Atätama killangmiub illilaungitangit, nutsugiakaromärpnt.

14. Allarsigik, tautungitövat tautungitulo tapkoa tessiortigiveit; tautungikattine tautungitub tessioruniuk, tamarmik tava ittersamut kattekpuk.

15. Petrusib kiova, okautivlugo: Adsigëktomik mattominga nellojungnërtittigut.

16. Jesusible okautiveit: Illipsetauk sulle sillatunekangilasse?

17. Sulle tamaña nellovissiuk, Iñub kanningagut ittertut illunatik, netsangnut pivut, tagvanget añititaulerput, nerkemik tamainik añititsigame?

18. Kañermigulle añijut, omanit pivut, tamakkoa iñuk sujukivæt.

19. Omamit erkarsautekulluit añivut, iñuarnerlo assiniarnerlo tiglingnerlo, sæglutiginerlo, mittautiginerlo.

nulle u
mattor

siblo S

nit piv

Davidi

añernel

mullon

givlugo

mattigu

tunga s

lungani

lune: N

torngau

nullo eg

maikall

karngår

vingenit

20. Tamakkoa iūk sujutipæt, aggangnulle ubvarsimangituñut iūk nerrigalloarpet, mattoma sujuktingila.

21. Jesuse tava tagvanget anlarpok, Tirusiblo Sidoniblo erkængnut pivok.

22. Arngnak kananemiok tagvanget erkäpit pivok, nipliutidlarlugo okautiva: Nalegak, Davidim Erngninga nāpkiginga; pauiga añernekullub añiatidlarpa.

23. Kiungimarikpa okautsemut attautsemullonēt. Illiñiartingita tikkipæt, keñuivigvlugo okarlutik: ikkajorung-una, niplojor-mattigut.

24. Kioveille, okarlune: Tillijoumatuinar-tunga saukeñut tamārsimajuñut Israclim ig-lunganit pijuñut.

25. Taipso male pāmangavigijartorpa okarlune: Nalegak, ikkajunga.

26. Kiovale, okarlune: Iduangilak kit-tordgaujut kakkojanginik aksarlugit, kingminullo egilugit.

27. Arngnab kiova: Ahaila, Nalegak tai-maikalloarpok; kingmiārsuille nerrivut karngānerlukunginik, angajokamik nerrima-vingeñit kattektunik.

28. Jesusible kiova, okantivlugo: Arngnak, okpernerit angijövok! piomajarnik pi-lärpotit. Pañialo tagvainak piungnërpok.

29. Jesuse tagvanget anlarame, Galilæam iñarbieit señianut pivok, tagvanget kakkamut majorarpok, takpikkungalo ingidlune.

30. Iñgaseksuit nellipsarpæt; taipkoa il-lagit tussiatunik, tautungituniglo, okarner-miglo ajorsartunik, illakongörtuniglo aju-lertuniglo uñuktunik assianik, taipkoa illi-veit Jesusim ittiggangita sanganut; tapsoma iñuliveit.

31. Iñuit tamaña pivlugo tattañiniarpüt, tækkogamikit, okarnermik ojorsartut okaler-tut, illakongörtullo piungnertut, tussiatullo pissulorilertut, tantungitullo tautulertut: Is-raelib Gudinga nakoridlarpæt.

32. Jesusim illiñiartine kaikoveit, okautiv-lugit: Iñuit ukkoa nægligidlarpakka, nerkik-sakaratik uvlut piugasut uvannemetta; ësi-tinagit aularkojomangilakka, perlerkonagit angerarlutik apkome.

33. Illiñiartingita okautivaët: nakit kakko-jaksiniarpita tamane iñukangitome, inugasek-suit ukkoa kægungnërotiksanginik?

Kap. 16.

34. jokarki
mingeri

35. I

36. I

mingeri
illiñiart
tuñiveit

37.

tiglo;
vengem

38. I

arngnet

39. I

kivok, I

F^{aris}
so
lo killa

: Arng-
rnik pi-
ærpök.

Galilæam

akkamut

ne.

ipkoa il-

okarner-

igloaju-

pkoa illi-

tapsoma

niarput,

ut okaler-

ussætullo

ertut: Is-

t, okautiv-

ta, nerkik-

hetta; äsi-

erkonagit

kit kakko-

inugasek-

34. Jesusim appersorpeit: kapsinik kakko-
jokarkise? Kiovæt: arvengemit aggartunik
mingeritsello illanginik.

35. Iñugaseksuit ikterkoveit nunamut.

36. Kakkojæt ukkoa arvengemit aggartut,
mingeritsello tiguveit, küjalivlune avgorpeit,
illiñiartiminullo tuñilugit, illiñiartingitale
tuñiveit iñungnut.

37. Illunatik nerrivut, kâkarungnêrlu-
tiglo; amiakullo kattilerpeit, amäksuit ar-
vengemit aggartut tættædlugit illulerpeit.

38. Nerrilauktut 4000 diovut angutainait,
arngnet sorrntsillo kittinagit.

39. Iñuit aulartinamigit umiakotomut ik-
kivok, Magdalab erkänut pivlune.

KAPITELEMIK XVI.

Jonasib nellunaikuttanganik.

Farisæerillo Saduzæerillo tikkipæt; apper-
sorlugo nautsertorpæt, nellunaikutanig-
lo killangmit tækkojomavlutik okarput.

2. Kioveit okautivlugit: Uñuganget okarapse: Kaukpet sillakelärpök, killak aupalulernet.

3. Kaujarangelo okarapse: akkunaliomidlarniarpök, killak aupalulilarmelo nuvuja-lernet. Illipse takkormortose, killak kanoëlijarianga kausimavasse, silla kanoëtsomärpök, sogle uvlut tapkoa nellunaikutangit kausimaneræt ajorpissigik?

4. Ukkoa uivëtut assiniartut nellunaikutamik tækkojomavut: assianik tunnijauniat-sengilet, nellautaijub Jonasib nellunaikutanganik tuñijaujomärput. Tava kemekpeit, aularlune.

5. Illiñiartingille akkianut ikkëramik, kakkojet neksangileit puigoramik.

6. Jesusible okautiveit: Nalegitse! Fari-sæerit Saduzæerillo kakkojangita sërnautik-sanget allarsiuk udsertorluselo.

7. Issumertorpæt ingmingnullo, okarlutik: taimak pivätigut kakkojamik neksanginap-ta.

8. Jesusib kausimaleramigit, okautiveit: Illipse okpernekitose, sög siarkleruṭigivissiuk, kakkojamik neksanginapse?

selo K
diunat
tættæc

4000 c
lerpiss

kautin
erillo
udsert

sangan
Saduzæ
magit.

seksoa
perivei
kañok
nët?

seosug
seosug
vätit, n

9. Sulle tukkisingilasse? erkaumangilaselo kakkojet tellimet iñugaseksoarnut 5000 diunut, amäksuit kapsit (amiakovinernik) tættædlugit illulerpissigik torkorlugillo?

10. Kakkojettauk arvengemit aggartut 4000 diunut, amäksuit kapsit tættædlugit illulerpissigik? (amiakovinernik.)

11. Sögle tukkisingilasse, kakkojamik okautinginpse, okarama: Farisæerit Saduzæerillo kakkojängita sërnautiksanget allarsiuuk udsertorluselo?

12. Tagva tukkisivæt, kakkojet sërnautiksanganik udsertorkolaungimagit, Farisæerille Saduzæerillo ajokertuningit pivlugit inertermagit.

13. Jesusele Zesariab Filippusim igluga-seksoangita erkänut pivok, illiñiartife apperiveit, okarlune: Iñum Ernnginga iñuit kañok okautigivassuk? kinaujorivassuklonnët?

14. Kiovæt okarlutik: Illangita Johäne-seosugivätit, Babtiterijok; illangitale Elia-seosugivätit; ama illangita Jeremiaseosugivätit, nellautaijullonët illanget.

15. Appersorpeit: Illipsele kinausugivis-singa?

16. Simonib Petrusib kiova, okarlune: Kristuseovotit, Gudib tokkosuitum Erngninga.

17. Jesusib kiova, okautivlugo: pillorikpotit, Simon, Jonasim erngninga; uvingub aublonēt mattominga nellojungnërtingilätit, Atätamale killangmetub.

18. Okaupagittauk: Petruseövotit kairtomut mattomunga tungartitsomärpakka illagëktitakka, tärtorsub pitsartuninget sälaginiængileit.

19. Tuñitsivigijomavagittauk killaub nalegauninganut perutinik. Nuñame kellersutattit illunatik, kellersorsimajomärput killangmetauk: kellerudsartatillo illunatik nuñame, kellerudsarsimajomärputtauk killangme.

20. Illiñiartiñe iñerterpeit, Jesuse Kristuseõgame, unipkängojomanane iñungnut.

21. Mattoma kingorngagut illiñiartiñe Jesusib okautilerpeit: Jerusalemnut aijuksak, okarlune: Äniatitauvlunelo angajokajennut,

ajoker

juñut,

omaro

22.

okarlun

næk.

23.

nut p

pingit

seta.

24.

nik ma

lak,

nangm

25.

pok:

pivlun

26.

uniuk,

vauk?

targni

27.

tame

iñuit t

nik.

usugivis-

okarlune:

n Erng-

pillorik-

uvingub

tingilätit,

it kairto-

kka illa-

et sälagi-

llaub na-

e keller-

ärput kil-

illunatik

auk kil-

se Kris-

ngnut.

artiñe Je-

uksak, o-

kaijennut,

ajokertaijorsoarnulle; aglangniglo illissima-
juñnt, tokkotitauvlunelo, uvlut pingajuane,
omaromärivok.

22. Petrusib ingminut pitipa iñerterlugolo,
okarlune: Nalegak, taimaitomut pijauniar-
næk.

23. Keviardlune Petruse okantiva: Tuñum-
nut pīt Satanase, siñaungasaramga; Gudib
pingit issumaginginangne, iñuit pingit kis-
seta.

24. Jesusib illiñartiñe okautiveit: Uvam-
nik malligomajok, issumaminik piñiatsengi-
lak, señingajuksane kappiaisutiksanelonēt
nangmageksariva malliklungal.

25. Iñoserminik ivlertsijok, assiujijomār-
pok: iñoserminigle ivlertsingitok, uvanga
pivlunga, iñoniaromārpok.

26. Sillarsoarlonēt tamat iñub pigigalloar-
uniuk, tarngninelo asseroleruniuk, suksari-
vauk? Sumiglonēt iñuk tuñitigijungnarka,
targnine ama piuliniarlago?

27. Iñum Erngninga tikkitsomärmet, Atā-
tame ānanauningane, Engelit illagællugit:
iñuit tamaita akkivigijomārpeit piñiarningi-
nik.

28. Ahamērik okautivapse: tapkoa illang-
ita mānetut tokko tukkisiniængilæt, Iñub
Erngninga nalegaunerminik aggertomik tæk-
kokaratik.

KAPITELEMIK XVII.

Kristusim ānanausijauninganik.

Uvlut arvengemit pingajualermetta, Pe-
truse, Jakobuselo, nukkālo Johaņese
Jesusim illagiveit, ingminullo pitilogit kak-
kamut kingiktomut.

2. Ānanausijauvok sāngaņe tækkonartillu-
git, kēnanget sekkeņertut kaumariktigiler-
pok, aņorangillo kakkorsidlalerput aputi-
tut.

3. Ahak, Moseselo Eliaselo sakkerpuk, o-
kālavlutik tapsomunga.

4. Petruse Jesusemut okarpok: Nalegak,
tamane itsainarominarpok: piomaguvit, tag-
vane pingasunik iñillioromavogut, illingnut
attautsemik, Mosesemullo attautsemik, Elia-
semullo attautsemik:

5. S
kauma
sartauj
næglik
siuk.

6. T
paman

7. J
veit: m

8. U
suse kis

9. K
terpeit,
tiginiar
tokkun

10. I
Sög agl
sivorlio

11. J
la Elias
git.

12. C
litarin
maktau
piaisuk

5. Sulle taimak okartillugo, ahak, nuvujab kaumajub ullikpeit, nippelo nuvujamit tus-sartaujuk, imak okarlune: Tagga Erngnera nægliktara, tamna kuviagijara, tamna nalek-siuk.

6. Tamaña illiñiartingita tussaramitsuk, pamangalerput koaksarlutiglo.

7. Jesusible tikkipeit, aktorhugillo, okauti-veit: makkititse erksiniarase.

8. Uitaleramik assianik iñuksingilet, Je-suse kissiet tækkovæt.

9. Kakkamille attersaramik, Jesusim iñer-terpeit, okarlune: Tækkojasse taimna okau-tiginiarasiuk iñungnut, Inum Erngninga tokkungajuñit makkiterkärtingo.

10. Illiniartingita apperivæt, okarlutik: Sög aglangnik illissimajut okarket, Eliasemik sivorliolune tikkitsomärtomik?

11. Jesusible kioveit, okautivlugit: Ahai-la Eliase sivorliotivok, tamaitalo idluarsivlu-git.

12. Okaupapsele: Eliase tikkisimajok, il-litaringilælle, issumamingnut pidlarpæt; tai-maktauk Iñum Erngninga taipkonanget kap-piaisuktitaujomärpok.

13. Tava illiniartingita tukkisivæt, Johaņesemik, Babtiterijomik okautingmagit.

14. Iņugaseksuit tikkinamikit, iņub tikkipa, ittigangiņullo pāmangavok,

15. Okarlune: Nalegak ernģnera nāpkiģiuk, illissimailingajok āniadlārlune, ikkoīnamut orrokattarpok, imānullo orrokattarivok.

16. Illiņiartingnut ātantipara, ākinek ajorpæt.

17. Jesusib kiova, okarlune: Tata ukkoa okpingitut mumiksimajut kinguvāņgukattigēt, kaņok sivitutigijomik neijorniarpapse? kanorlo sivitutigijomik keņuginiāņgilapse? kailauruk uvamnūt.

18. Aņernek ivsornartok Jesusib iņerterpa, aņivok tava tapsomanģet. Sorusek tamņa tagvainak piungņērpok.

19. Illiņiartingita kissimik tikkipæt, okarlutik: Sōģ uvagut aņitilugo ajorpittigo?

20. Jesusible kioveit, okautivlugit: okpinginapse. Ahaņerik okaupapse: Senfkorņetut okperņekarupse, kakkāmut omunga okartuinariakarpose: tagvanģet nukterit tairkunga; nukteromārpok tava, ajugakaraseło.

21. Imaitulle añernerit añititaungilet, kisi-
siane tuksiarnermullo nerringinermullo.

22. Galileamele-ittillutik Jesusib okauti-
veit: Innum Erngninga pititaujomärpok iñuit
aggangiñut;

23. Taipkoa tokkotsomärpæt, uvlut pinga-
juarne makkitsomärpok. Kiksadlalerput
tava.

24. Kapernaumut pingmetta, kënaujenik
kattersijut (kattimavingmut) Petrusse tikkipæt
okarlutik: Ajoker ipse tuñivangila kënau-
jak (kattimavingmut)?

25. Okarpok: kakak. Igjomut ittermet,
Jesusim ingiarpa okarlune: Simon, Eanok
issumavit? kikkunit attangit nuñametut tuñer-
gut kënaujet pivittigit? kittorngamingnit tæk-
korngarteñillonët?

26. Petrusib kiova: Tækkorngartennit.
Jesusib kiova: Kittorngat tava tuñijjaria-
kangilet.

27. Ningarkonagille imab sinänut ainiarit,
ningitsijartorit, sivorlek aulasagak kakkitet:
aitartikungne, Statermik nachvalärpotit, tam-
na tuñiuk pivlungalo pivlutillo.

KAPITELEMIK XVIII.

Piujorinermik, Kristusim ajokertuininganik.

Taipsomane illiñiartut Jesusemut pivut okarlutik: Kina angineröva killaub nalegauningane?

2. Nutarak Jesusib kaikova, akkornganullo pitipa.

3. Okarlune: Ahamerik, okautivapse: uteromangikupse, nuttakkatullo-ïngikupse, killaub nalegauninganut piomängilase.

4. Ingininik otunak nutakkatut miklilertok, anginerövok killaub nalegauningane.

5. Imitok nutakamik illelliortub attimne, illelliorivãnga.

6. Uvamnulle okpertut ukkoarãrsuit, illanganik asserortitsijomut idluarnersauvok, asserorterviub ujaraktanganik kongësingagut nivingaiviogune, imarbingmullo ittinersamut ippitilugo.

7. Kappianamek sillarsoarmiut asserortai-

Kap. 1

pivlugi
amegle

8. A

nakkar

vok, tu

mut it

ikkoma

9. Æsi

Illingnu

karlutit

karnern

taunern

10.

nachogi

killangr

tækkunã

11. I

maita ta

12. K

tartunik

tapkoald

sittamer

kemmeg

riarajang

pivlugit. Asserortajokaromärpok: kappianamegle iñuk taimna asserorterijok.

8. Aggakpille ittikkavillonët asserorpattit, nakkarkiñ egilugillo: Illingnut ajunginersauvok, tussielutit, illakongörlutillonët iñogutemut itteruvit; marrungnit aggakarnermit, ikkoñamut kamitsuitomut egitaunermit.

9. Īsivittauk asserorpattit, përuk egilugolo: Illingnut ajunginersauvok, igloinarmik ĩsekarlutit iñogutemut itteruvit, marrungnit ĩsekarnermit, ikkoñamullo kamitsuitomut egitaunermit.

10. Ipaksileritse, makkoarärsuit illanget nachoginasiuk. Okaupapse: Eugelingita killangmetut Atätama killangmiub kënanga tækkunätsainarpæt.

11. Iñum Erngninget piulijartorpeit tamaita tamarsimajut.

12. Kañok issumavise? Iñuk ungniakattartunik tellimertorlutik saugakutekarune, tapkoalo illanget tamarpæt: ungniakattartut sittamertorlutik arverternagemillo sittamartut kemmegajangileit kakkeñut, tamartok keñeriarajangila?

13. Neñiguniuk, ahañerik okautivapse, tamna kuviaisutigiluarpa, assingiñit ungnijakattartuñit sittamertorlutik arverterngemillo sittamartuñit, tañarsimangituñit.

14. Taimaktank Atätapse killangmiub tañarkonginiva ukkoarärsuit illanget.

15. Kattanguvit idluivigiludlarpattit; kis-sivit nellipsaruk, iñerterlugolo kissipteoluk. Nalekunitit kattangutit äkigêrpok ta-va.

16. Tussangipattille, attautsemik mar-rungniglonêt illakarlutit aingmigisse, okau-sisse okpernarkovlugit marrolutik pingasulu-selonêt okalerupse.

17. Tussangipasse, illagêktuñut okarina: illagêktulle nälengippagit, ñellojorællugo, Zoelnerijorællugolonêt.

18. Ahañerik, okautivapse: kellersotas-se nuñame, kellersorsimajomärputtawk kil-langme; kellerödsartassele nuñame, kelleröd-saromärputtawk killangme.

19. Ama okaupapse: marruk nuñame illa-gêkanik, sumiglonêt tuksiaromavlutik; pio-majattik pilärpæk Atätamuit killangmetomit.

20. I

majaran

21.

Nalega

idluinin

reksariv

ka?

22. J

emit ag

490 nig

23. I

attañert

nialerpe

24. K

pok, ak

kënauje

25. A

pissiniut

lo, perk

mavlune

26. K

mañigoe

rinanga,

nut.

20. Marruk pingasullonēt attimne katti-
majarangetta, akkornganetsomavunga.

21. Petrusib apperijartorpa, okarlune:
Nalegak, kattanguma idluivigiludlarppanga,
idluiningit kapsiarterlunga issumagijungnē-
reksarivakka? arvengemit aggartunik nama-
ka?

22. Jesusible kiova: okautingilagit arveng-
emit aggartunik, kissiane (uñuktovaksoarnik)
490 nigle.

23. Tamaña pivlugo killaub nalegauninga
attañertun-ïpok, taipsoma kivgane kiglissi-
nialerpeit.

24. Kiglissinialermagit: illanget sakker-
pok, akkiliksalik attañerminut 10,000 denik
kēnaujeñik.

25. Akkiksakangimet, attañinget tamna
pissiniutaukova, nullianiglo kittorganginnig-
lo, perkotinginiglo tamainik, akkillertaujo-
mavlune.

26. Kivgab tapsoma pāmangavivlugo,
mañigoerkovlugo okautiva: Attañek, ninga-
rinanga, tamaita akkilleromärpakka illing-
nut.

27. Kivgak tamna attañinget năpkigilerpa; aularkovlugo akkillerkojungiņrpa akkiliksenik.

28. Kivgak tamna aularpok, aņigame, kivgankattime illanget naipipa, tamakisimajine kēnaujenik ungnijakattartunik tellimertorlutik. Tiguva tagva, kiņilugolo okantiva: akkiliksettit uvamnut akkilikit.

29. Kivgankattinget pāmangavlune tuksiarvigiva okarlune: ningarinanga, tamaita akkilleromarpakka illingnut.

30. Aipale piomangilak: parngnanērsimavingmut ittertitsartorpa: akkilieksangit tamaita akkillerkărtinagit.

31. Kivgaukartingita tamaņa tăkkogamitsuk, kiksalerput, tamaitalo tăkkojattik okautigijartorpeit attañermingnut.

32. Attañinget kaikova okautivlugo: Kivgakullovotit akkillieksettit uvamnut tamaita issumagijungiņrpa, tuksiarvigigamga:

33. Kivgaukattillo năpkigijeksaringilet, sorlo năpkigilaurapkit?

34. Attañinget kaningaumajarvigiva, ānia-

titsijomu
akkillerl

35.

piomariv
tammar
gik.

K

Okaut
la
lune, Jo

2. Inu
peit tagv

3. Fa
lugo, ap
lēt pivlu

4. Kid
pangilass
anit ping
attausek

titsijomut pitilugo; akkillieksangit tamaita akkillerkärtingit.

35. Taimaktauk Atätama killangmiub piomariväse: omættipsingne kattangutipse tammarningit issumagijungnärniængikupsigik.

KAPITELEMIK XIX.

Kaņimajut Kristusib inuliveit.

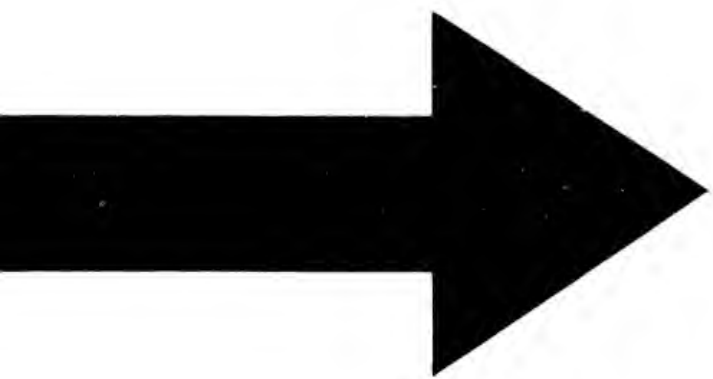
Okautsit ukkoa Jesusib nāgamigit: Galilæamit aularpok, Judæab erkānut pivlune, Jordanim igloanut.

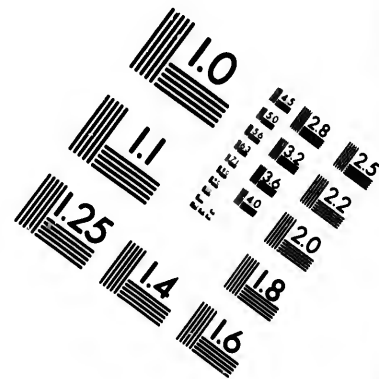
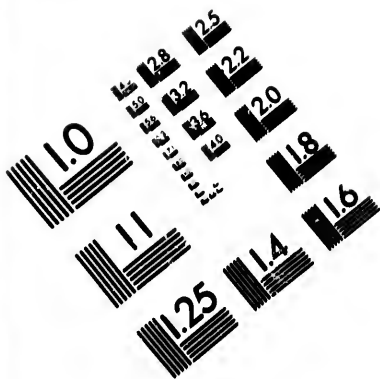
2. Inūgiartorsuit mallingniktuṭ inulidlarpeit tagvane.

3. Farisæerille tikkinamitsuk ōktorniarlugo, apperivæt: Nulle angutib, piutsit nellet pivlugit, avilugo idluarka?

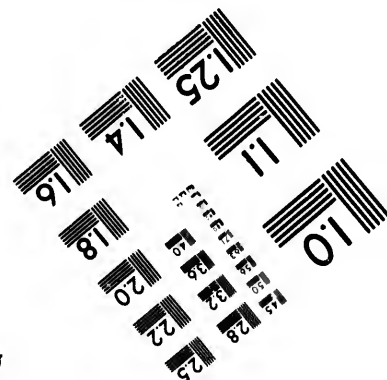
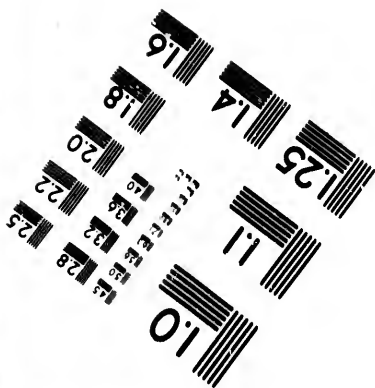
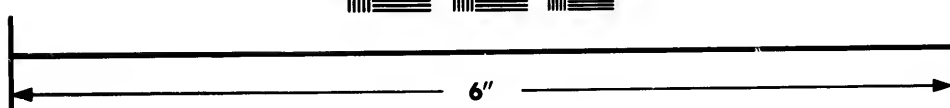
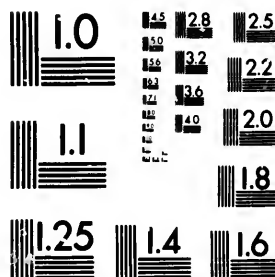
4. Kioveit, okantivlugit: okautsit attuar-pangilasse? Inungnik pingortitsijub kiglinganit pingortipak, angut attausek arngnarlo attausek;

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

5. Okarlune: Tamaña pivlugo angune arngnālo angutib keñegomārpæk, nulle unga-gimava, taipkoalo marruk uvinigik attausik-sauvuk.

6. Tamaña pivlugo marrojungnērlutik, uvinigik attausiksauvuk. Gudib kattititæk iñub avititeksaringilak.

7. Okautivæt: Sög Mosesib tuñijerkovāti-gut aglangnik avitsitixsenik, avikovlugo arngnak?

8. Kioveille: Mosesib iñertingilāse nullisse avilugit, omættisse mangaidlarmetta; kiglinganit taimaingilak.

9. Okaupapsele: nulliaminik avitsijub (nulle angunialaungipet) assianiglo nullianik-lune, nulliarēngnek asserorpa tapsoma. Avtamiglo nulliekub nulliarēngnek asserori-va.

10. Illiñiartingita okautivæt: Angut nulliaminut imailikpet, nulliarēgiak idluangi-lak.

11. Okautiveille: Okausek tamaña iñuit illunatik tukkekartilungilæt taipkoale tuñit-siviojut kissimik tukkisivæt.

12. Aipaitokarpok illanginik, arngnamik

timing

Aipait

koajuj

pijarel

ninga

tiliuk

13.

munga

siaruti

lalerpe

14.

pillit, i

ninga p

15.

aalarpe

16.

itotit a

pinniar

nungus

17.

nikaju

lak. I

lingnia

18.

kiova:

angune
lle unga-
attausik-
lutik, u-
rattititæk

erkoväti-
rikovlugo

ise nulli-
armetta;

avitsijub
nullianik-
na. Av-
asserori-

ngut nul-
idluangi-

āna iñuit
ale tañit-

rnngnamik

timinganit imailutik erngniängömajunik:
Aipaitokarivøk illanginik, iñungnut aipaito-
kojanjunik: Aipaitokarivøk ama illanginik,
pijarellutik aipaitsomajunik, killaub nalegau-
ninga pivlugo. Tukkekartitsijub tukkek-
tiliuk una.

13. Taipsomane nutakket ätipect tapso-
munga, aggangiñnut pattiktaukovlugillo tuk-
sjarutigilugit Gudemut, illiñiartingitale suad-
lalerpeit.

14. Jesuse okarpok: nutakket uvamnut
pillit, iñerterasigiglo; tapkoa Gudib nalegau-
ninga piksaringmatsuk.

15. Aggangminut pattiklugit tagvanget
aalarpok.

16. Ahak, iñub tikkilugo apperiva: Ajung-
itotit ajokertuijok, kanoëtomik ajungitomik
pinniartuksauvik, piomavlugo iñogutemik
nungusuitomik?

17. Kiovale: Sög ajunginerarpinga assia-
nik ajungitokangilak, Gude kissime ajungi-
lak. Iñogumulle itteromaguit, perkojet mal-
lingniakit.

18. Tapsoma appersorpa suna? Jesusible
kiova: Iñuarniarnæk; arngnarniarnæk; tig-

lingniarnæk; kigiluktomik okautiginiarnago aipeit.

19. Atâtello anänello nalekik; iñukattit illiktut nægligiuk.

20. Iñuosuktub kiova, okautivlugo: tamaita makkoa mallilaukpakka sorrusionimnit: suna kissiet pingipigo.

21. Jesusible okautiva: Ilduartojomaguvit, perkutitit tamaita niorgotigijartorkit, aglujunnullo pilliutigilugit; killangme perkutit siariksiniarpotit tagva mallingnialilärlungalo.

22. Okäusek tamana iñuosuktub tussaramiuk, kiksarlune kemekpa: agluiname.

23. Illiñiartiñe Jesusib okautiveit: Ahamerik okaupapse, agluitok Gudib nalegaanninganut pilune sappernakasekpok.

24. Okaupapsetauk: Ajornænginerövok, (nergсутsoak) kamele, merkutim issingagut pivlune, agluitomit Gudib nalegaanninganut itterniartomit.

25. Illiñiartingita tamaña tussaramitsuk, angijomik kakkilärutigivæt, okarlutik: Kiname pilloridlarniarpa?

26. Jesusib tækkusarlugit okautiveit:

Kap.

Iñung
ajorna

27.

tamait
akkiks

28.

maña

Iñublo

nerme

pose ik

kartori

it, arka

29.

tinnelo

nët, ki

pivluga

piomär

pol

30.

put: k

Iñungnut ajornarpok, Gudemulle tamaita, ajornængilet.

27. Petruse taya kiovlune, okantiva: Ahak, tamaita keṁelaukpavut, mallilarpillo, sumik akkiksakalärpita?

28. Jesusib kioveit: Ahaṁerik, okanpapse, maña mallikapsinga, illunatik nutaulerpetta, Iñublo Erngninga iksivautarmine ānanatnerme iksivalerpet, illipsetauk iksivajomärpose iksivautañe arkangemit aggartuñe, erkartorlugillo piomärpasse Israelib kinguvängit, arkangemit aggartut illagēt.

29. Iñum iglune keṁekuniuk, kattangu-tinnelonēt angunelonēt, arugnelonēt, nullelonēt, kittornganelonēt, perorsēvinelonēt, attera pivlugo: ungnijakattartunik tellimerto-lutik piomärivok, iñogumiglo nungusuitomik pivlupok.

30. Unuktulle sivorlēt kingorliutsomärput: kingorlëlio sivorliutsemärput.

KAPITELEMIK XX.

Weineliksame perorsēviksiortunik.

K illaub nalegauninget adsigiva iglum iñua, uvlartok señajuksarsiniarlune perorsēvingminut weineliksamut.

2. Señajukselle kēnaujamik attautsemik pilarmagit, uvlok nāvlugo señakovlugit, tiliveit perorsēvingminut weineliksamut.

3. Uvlub nellunaikutanga pingatsermet, annigame assingit tækkoveit niuvervingmetut sullieksakangitut,

4. Okautivlugit: illipsetauk aileritse weineliksamut perorsēvingmut; namaktomik akkilleromavapse.

5. Aivut tava. Añña añigivok, uvlub nellunaikutanga arverngilermet arverngemillo tellimalermet, taimailiorivok,

6. Uñukasalermelle, uvlub nellunaikutanga arkangalermet añña añigivok, assingittauk sullieksakangitut tikkiniveit, okautiv-

lugit:

tagvan

7. K

veit: il

neliksa

papse.

8.

ñuet p

gillo al

ivorlēt

9. Uv

señakoja

kēnaujer

10. S

biarasug

llunatik

pigivut.

11. A

ñua oka

12. O

llainang

iutipatt

maining

vut).

lugit: Sög uvlök nāvlogo sullieksakarase tagvanekise?

7. Kioväet: tillijikanginapta. Okanti-
veit: illipsetauk aileritse perorsēvingmut wei-
neliksamut; idluartomik akkiksamik piñiar-
papse.

8. Uñulermet, perorsēviub weineliksab
ñuet pimajine okautiva: Señajut kaikolu-
gillo akkilikit, kingorlēt sivorliutikit, ama
sivorlēt pigikit kingorliutigigit.

9. Uvlub nellunaikutanga arkangelermet
señakojajut sakkerput, illunatik adsigēnik
kēnaujenik attautsemik pivut.

10. Sivorlēt tikkinamik, uñunersenik pin-
ñiarasugællutik (illamingnit;) tapkoatauk,
illunatik adsigēnik kēnaujenik attautsemik
pigivut.

11. Attautsemik pigamik, perorsēviub
ñua okarnerlotilerpæt,

12. Okarlutik: kingorlēt mfakkoa uvlum
llainangane señalauktut, uvaptingnulle ad-
iutipattit, nauk uvlub kisserninga oku-
mainingalo tukkisijogut (señainalaukpa-
ut).

13. Kiovelle, tapkoa illanget okautiva: illennara, akkilerneleovigingilagit. Attantsemik kënanjamik akkilleromavlutit okarama, angilaungilatit?

14. Kënauset piuk, aularlutit. Kingorlele tamna illiktut akkilleromavara.

15. Perkutimniglonët issumamnik piñiartukoangilanga? kattarlungavit ajunginama.

16. Taimak kingorlët sivorliutsomärput, sivorlëlo kingorliutsomärput. Kaikojanjut ufudlarput, äñerimajulle ikkidlarput.

17. Jesuse Jerusalemnt majoarame, illiñiartine arkangemit aggartut ingminut pitilugit, ingeravlutik okautiveit:

18. Ahak, takpaunga Jerusalemut aivogut, Iñum Erngninga pititanjomärpok ajokertniñorsoarnut aglangniglo illissimajuñut, taipkoa tokkoteksautitsomärpæt.

19. Nellojuñullo tuñiniarpæt, taipkoa mittantigijomärpæt, ipperartorlugolo kikkiekromärpæt; uvlullo pingajuane omaromäri-vok.

20. Taipsomane Zebedæusib kittorngang-

itta a
päma

21.

vit: I
naleg
panga

22.

vasse:
iñerun

titautil
ajungil

23.

iñigek
sammul

pingma
iksivak

lak (ill
taipkoa

24.

maña t
karëk u

25. J

Nuñam

vasse, ta
larput.

okautiva:
rit. At-
avlutit o-

Kingor-
a.
nik piñiar-
ajungina-

somärput,
Kaikojau-
larput.

ame, illiñi-
nut pitilu-

mut aivo-
ärpok ajo-
simajuñut,

, taipkoa
o kikkiek-
maromäri-

ttorngang-

itta arngnæta erngnængne illagivlutik tikkipa,
pãmangavigilugo sumik tuksiarvigiva.

21. (Jesusim) appersorpa: Sumik pioma-
vit: Kiova: Erngnækka ukkoa iksivokokik
nalegauningne, aipa tallerpikpit tungäne, ai-
pangale saumikpit tungäne.

22. Jesusible kiova: Tuksiartasse nello-
vasse: Erngusiärsüm (imanga) imigeksara
imerungnarpitikko; Babbitautiksaralo Bab-
titautiksarigalloarpitikko? Kioväk: Ahaila,
ajungikalloorpoguk.

23. Okautivak: Erngusiärsüm (imanga)
imigeksara imerniaralloorpattik, Babbitautik-
samnullo Babbitaujuksaugalloarpotik; taller-
pingmale tungäne, saumingmalonët tungäne
iksivakojomanek, uvamnut perkojeksaungi-
lak (illiptingnut), Atätamale iksivakojangit
taipkoa iksivajomärput.

24. Tellimaujortut assingit illiñiartut ta-
maña tussaramitsuk, añujutigilerpakit nuk-
karëk ukkoa.

25. Jesusible kaikoveit okautiniarlugit:
Nuñam attañingit attañiojartortut kausima-
vasse, taipkoa illangit sälaliksuit pitsartud-
larput.

26. Illipsele taimaiferniarase. Angneromajok, kivgarijomärpasse tamapse.

27. Attanlojomajub kivgartorvigijomärpase.

28. Inablo Ernnginga tikinginivok, iñungnut kivgartortanjomavlune; kivgartorijartorporle, iñotsiminik tuñijivlune uñuktat piulijiksangañik.

29. Jerichomit añingmetta, iñugiartorsuit mallikpæt.

30. Ahak, tautungituk apkotäne iksivajuk. Jesuse kängiutijok tussaramiko, niplialerpuk, okarlutik: Nalegak, Davidim Ernnginga, näpkigittiguk.

31. Iñuille iñerterpakit nippangerkovlugik. Niplialualerpugle, okarlutik: Nalegak, Davidim Ernnginga, näpkigittiguk.

32. Jesuse nokkalerpok, kaikovlugik, aperivæk: kañok piomavitik tvamnut?

33. Kiovæk: Nalegak, tautuleromavlunuk.

34. Jesusib näpkigilerpak, isikikut aktorpak: Tagvainak tautulerpuk, malliklugolo.

Jerus

Jesusil

2. C

nellipti

taksim

pitüdsa

3. A

kab att

pak illi

4. T

lantaiju

okaram

5. Z

ket kaiv

lune, ne

tub noc

Angnero-
e.

vigijomär-

ok, iñung-
torijartor-
ktat piuli-

giartorsut

e iksivajuk.

plialerpuk,
Erngninga,

erkovlugik
alegak, Da-

vlugik, ap-
anut?

omavlunak
tikut aktor
lliklugolo.

KAPITELEMİK XXI.

Kristuse Jerusalemut aivok.

Jerusalemut kaglileramik, Betfagemut tik-
kilutik, orksuktalingmut kakkamut,
Jesusib illiñiartingne marruk tillivak,

2. Okaudlugik: Aileritik iglugasengnut
nelliptingnetuñut, nergsut suitekoktujuk pit-
tuksimajok neñilärpatik nocharlo señiane;
pitüdsarlugiglo, uvamnut kailugik.

3. Apperijauguptik, imak kiogittik: Nale-
kab attoromangmagik; tava neksartaukolär-
pak illiptingnut.

4. Tamakkoa illunatik imailiorput, nel-
lautaııub okausingit nellautsekovlugit imak
okarame:

5. Zionib pañia okautigissiuk, ahak, Nale-
ket kaivok illingnut sinaungaidlune nersume-
lune, nergsutiblo siutekoktujuk nangmakpak-
tub nochanget känganelune.

6. Illiñiartuk aularpuk, Jesusib okautimāgik taimailiorpuk:

7. Siutekoktujuk nocharlo ätipakik Jesusemnt, añoratik kemerloanut illivlugik, (Jesusē) känganut ingitipæt.

8. Iñugaseksuit añoratsetik issivilerpeit apkotänut; assingillo napartüt kēsertutingit kiblorlugit pivut, apkotänut illiveit.

9. Iñugaseksuillo sivorlelo malliktingillo, kagudlarlutik okarput: Hosiana Davidim Ernngninga; Nalekam attingane tikkitokl Hosiana kotsingnerme.

10. Jerusalemut ittermet, iglugaseksuit iñungit illunatik aulajalerput, okarlutik: kina una?

11. Iñuille okarput: Jesusē una, nellautajok Nazaretemit Galilæametomit.

12. Jesusē Gudim iglunganut kattimavingmut itterpok, pissiniartut niuverniantullo kattimavingmetut añitilerpeit kēnaujeniglo tauksējut ikpættingit, tingmitseniglo niorv-kottigit iksivantangit orrotidlarpeit.

13. Okautivlugit: aglaksimavok, igluga tajjaujomärtok tuksiarvingmik: illipsele iñu-arvigilauktasse.

14. Kattimavingmemet, tautungitullo tussiatullo tikkipeet, tamaita piungnërti-peit.

15. Ajokertuijorsuillo aglangniglo illissimajut tattaṁiniarnartitangit tækkogamikit; Sorrutsillo kattimavingme kaggudlartut, tussaramikit: Hosiana Davidim Erngninga: sinangalerput tagva.

16. Okantivlugo: ukkoa okartut tussarpigit? Jesusib okautiveit, ahaila: Aglait ukkoa attualaangilasse: Nutakket amamaktullo kannerringnut nakudlartomik pitipatit?

17. Tava keṁekpeit, iglugaseksoarnit aṁivok Betanianut, tagvanelerlune.

18. Uvlub aipangane uvlakut, ama iglugaseksoarnut ingeravlune kälerpok,

19. Napartok Feigeliksak apkoserngub seṁiane tækkogamiuk, nellipsarpa merknui-nalik tækkogamiuk, okautiva: mattoma king-orngagut illingnit paangartortokarniatsengilak issokangitomut. Napartok tamna Feigeliksak tuavi pannilerpok.

20. Illiṁiartingita tamana tækkogamit

suk, tattaṁiniarlutik okarput: Napartok una Feigeliksak kañok illingava pañidlalauerpa?

21. Jesusible kiovlune, okautiveit: Ahaṁerik, okautivapse, iñertuiniarase okperupse, Feigeliksamut napartomut taimailiortuinaromāngilase; kakkamulle omunga imak okarupse, tagvanget kangattarit, iṁarbingmullo nakkarit tava taimailioromajok.

22. Tamaita tuksiutipsingnik tuksiartose, okperupse pilārpasse tava.

23. Kattimavingmut ittermet ajokertortilugo, Ajokertuijorsuit iñuillo angajokangita tikkipæt, okautivlugo: Kimit perkojauvit i-mailiorkovlutit? Kialonēt pitsartojomik matominga tuñitsivigivätit?

24. Jesusib kiovlune, okautiveit: Apperio-mavapsetauk okautsemut attautsemut; matominga okautijomagupsinga, okautijomavapsetauk, kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

25. Johaṁesib Babtisitinga nakit piva? Killangmillonēt iñungnillonet? Erkarsaler-

Kap.

put, i
pijok
okperi

26.

erksigi
taijorin

27.

pingma
maiton
sartojok

28.

marrun
kipok,jartorla
kakkan

29.

mangila
aivok p

30.

tauk ok
tiva: A

31.

perkoja
Jesusib
Zoelner

Wapartok
ñidlalau-

eit: A-
se okpe-
taimai-
omunga
ngattarit,
ilioroma-

ksiartose,

okertortil-
jokangita
tojauvit i-
mik mat-

Apperio-
ut; mat-
autijoma-
imailior-

kit piva?
karsaler-

put, ingminut imak okarlutik: Killangmit pijok okautiguptigo, okautijomavätigut; sōg okperilaungipissiuk?

26. Iñungnille pijok okautiguptigo; iñuit erksigivavut; Johañese iñuit illunatik nellautajoringmatsuk.

27. Jesuselo kiovæt, okarlutik: nakit pingmanget nellovavut. Okautiveit: Taimaitomik okautijomangilapsetauk kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

28. Kañok issumavise? Angutekalauktok marrungnik erngnelingnik, sivorlermut tikkipok, okautivlugo: Erngnik, uvlome seña-jartorlaurit perorsëvimnut weineliksamut kakkamut.

29. Tapsoma kiovlune, okautiva: aijomangilanga. Kingorngagut kakkialerame, aivok perorsëvingmut.

30. Erngnernerme aipanut tikkinivok, taimaktauok okautivlugo. Tapsoma kiovlune, okautiva: Akaila Nalegak; ainañele.

31. Taipkoa marruk nelliakita atätamik perkojanga mallikpakko? Kiovæt: sivorliub. Jesusib okautiveit: Ahañerik, okautivapse; Zoelnerillo anguniarpaktullo Gudib nale-

gauninganut ittertüksaukörnarsajut illip-singnit.

32. Johānesib tikkipāse, ajokertorpāselo apkotiksamik idluartomik, illipse okperingilasse: Zoelnerille anguniarpaktullo okperivæt. Tagva tækkolaukårdluse kakkialingnivose kingornagagut okperluse.

33. Adsigēktunik assinginik tussaritse: Angajokakalauktok perorsēvilliudlartomik paungalingnik, avatā avaluliudlarlugo, paung-et iptinget seņaviksanganik seņalaurame, nuvuguseksoarmiglo seņagivok; perorsēviksiortuñut attartortaukogamiuk nuņame assianut aularpok.

34. Paunget iñilerviet nelliutingmet: kivgane tilliveit perorsēviksiortuñut, perorseviub paunganginik pijartorkovlugo.

35. Perorsēviksiortulle kivgangit tigudlarlugit, illanget unatarpæt, illanget tokkopæt, illangettauk ujarkeñut millorpæt.

36. Ama kivget assingit tilligiveit, uñnerset sivorlinginit: Tapkoatauk imailioriveit.

37. Kingorliotilerlugo Ernigne tilligiva

taipkon
mavæt.

38.

suk, in
kingorn
ormguje

39.

jarlugo

40.

perorsēv
git?

41.

kotsomā
tuñut a
tuñut, in
mārpa.

42.

augilas
ulliortut

toa ujar
iarninga
ut.

43.

Ta
halegauni

ut illip-

torpåselo

e. okpe-

cullo ok-

kakkia-

assaritse:

llartomik

go,paung-

rame, nu-

erorsēvik-

ame assia-

met: kiv-

rorseviub

tigudlar-

okkopæt,

veit, uñu-

mailiori-

tilligiva

taipkonunga, okarlune: Erngnera illaragio-
mavæt.

38. Perorsēviksiortut erninga tækkogamit-
suk, ingminguut okalerput imak: Tagga
kingormngusijuksak; atte tokkoniarlavut king-
ormngujeksangit uvagut pigilerlugit.

39. Tiguvæt tava, perorsēvingmillo pingu-
jarlugo tokkopæt.

40. Perorsēviub angajokanga tikkikune,
perorsēviksiortut ukkoa kañok piomava-
git?

41. Kiovæt: ajortulliartorsuit ukkoa tok-
kotsomärpeit, perorsēvine perorseviksior-
tuñut assingiñut, paunganik kaitsijomär-
tuñut, iñerviet nelliutikpet, attartortaukojo-
märpa.

42. Jesusib okautiveit: Aglait attua-
aungilasse aglaksimajut imak: Ujarak, ig-
ulliortut egitanget, tamna iglub terrek-
koa ujaraulernertok; tagva Nalekab pin-
niarninga, tattañiniarnadlarpok isipting-
ut.

43. Tamaña pivlugo okautivapse: Gudih
nalegauninganik aksärtaujomärpose, nello-

juñut paungenik idluartunik kaitsiomärtuñut tunnilugo.

44. Iñuk ujarkamut omunga tupviogune, serkomitanjomärpok: kattakvigijañele ujar-kam oma, serkomitsijomärpa.

45. Ajokertnijorsuit Farisæerillo adsi-gēngingit tussaramikit: Mallugivæt okauti-gingmagit.

46. Killanalerlutik tigujomagalloarpæt, iñuille erksigiveit nellantajoringmatsuk.

KAPITELEMIK XXII.

Attañersub Engninget nullianilerninga-nik.

Jesusib ama okautilerpeit adsigēktunnik imak okarlune:

2. Killaub nalegaunīga sorlo attañersub, erngnine nullianerkolerpa.

3. Kivgene tilliveit, nulliarēngniaalertungnut

nerrij
lello.

4.

lune:
nerrin
kalo
put;
rekatt

5.

rorsēv
vok.

6.

tigivlu

7.

ajadlak
iñuarta

seksoa

8.

rērsim
saungi

9.

ailerits
kogissi

10.

vut, n

nerrijartortukset kaikovlugit: kaijomalangi-
llo.

4. Ama kivget assingit tilligiveit, okar-
lune: Nerrijartortukset okautigissigik, ahak,
nerrimäreksavut piarērpakka, tuktavakotik-
kalo koiñijut tokkopakka, tamajalo piarēr-
pnt; kaileritse nulliarēngnialertungnut ner-
rekattigelaumilavut.

5. Nachogivælle, aularlutiglo, illanget pe-
rorsēvingminat, illangelo sullivingminat pi-
vok.

6. Illangitale kivgangit tiguveit, mittau-
tigivlugillo tokkopeit.

7. Tamaña attanersub tussaramiuk: ñing-
ajadlalerpok, sorsuktokutsoañe aikoveit,
iñuartut taipkoa nungutsartorkoveit, igluga-
seksoangit ikkilugit.

8. Kivgeñe okautiveit: Nerrimäreksset pia-
rēsimagalloatut, kaikojaulauktulle pijuk-
saungilet.

9. Tamaña pivlugo apkosiniälungnut
aileritse, illunaita naipiñiartasse nerrijartor-
kogissigik nulliarēngnialertungnut.

10. Kivget taipkoa apkosiniälungnut ai-
vut, naipitattik illunaita kattitipeit, ajor-

tullo ajungitullo : Nulliarēngnialertuk iglungak nerrimākattauniartuñut nimniolerpok.

11. Kaikojaujut attañersub tækkojartorpeit; tagvane iñuk añorārsimangitok nerrimakattaujuksetut tækkogamiuk,

12. Okautiva : Illanak, sōg ovunga itterkit, añorārsimangitotit nerrimakattaujuksetut? Tamnale niplingilak.

13. Kivgeñe attañersub okautiveit: aggangillo ittiggangillo kellersorsigik, egilugolo tårtorsoarmut, keatsainaromārtomullo aplerulātsainaromārtomullo.

14. Kaikojaumajut unukput, añerimajulle ikkiput;

15. Farisæerit kachimiolerput, ingmingnut okaromavlutik, kañok okausinganut uiverivlugo.

16. Illiñiartingit tapsomunga tilliveit, Herodesiblo kivgangit illagællugit, okarlutik: Ajokertuijok, okpernantōjotit kausimavaptigit, Gudemullo apkotiksamik ajokertuitsiarpotit iñuit sivōragingilettit, illunaita nelligangne.

17. Tamaña pivlugo okantittigut, kañok

issuma
tuñerg
18.

migit,
ridlark

19.

Kēnauj

20.

langit l

21.

tava: A

vaksu

sanga.

22.

put: ke

23. U

omarvik

lo.

24. O

kartok,

nukkang

arijomār

ngo.

25. U

gartut-ila

issumavit, Attañivaksoak tuñitsivigilugo tuñergutinik idluarka, idluangilalonët?

18. Jesusible nipporšainingit tukkisilera-migit, okantiveit: Takkormortose, sōg uive-ridlarkissinga?

19. Tækkulago kēnaujak tuñergutiksak. Kēnaujak tapsomunga sakkerpæt.

20. Appersorpeit: kia adsinga, kialo ag-langit kolläne?

21. Kiovæt Attañivaksub. Okantiveit tava: Attañivaksoarmut tuñissiuk, Attañi-vaksub piksanga, Gudemullo Gudib pik-sanga.

22. Tamana tussaramitsuk, tattañiniar-put: kēmeklugolo aularput.

23. Uvlok tamaña Saduzæerit tikkipæt, omarviksakangitomic okartut; apperivæl-lo.

24. Okarlutik: Ajokertuijok, Mosese o-kartok, tokkojokarpet kittorningakangitomic, nukkanget (angajugilauktame) nullia nul-arijomārpa, angajune kinguväksakarkov-ngo.

25. Uvappingnele nukkarët arvangemit ag-artut-ïlauktut. Angajuklek nullianilau-

rame, kittornginane tokkovok: Nulle naka-
minut keffekpa.

26. Taimaktauk aipanget, pingajuello, ar-
vengemik aggartut kingorlerēklutik (pigi-
væt).

27. Illnatik kingorngattigut arngnak tok-
kogivok.

28. Makkitervingmele, taipkoa arvenge-
mit aggartut nelliaata nullianiktarijomärpauk:
illnatik nulliarilaungmatsuk.

29. Jesusib kiovlune, okautiveit: Tamar-
pore illa, aglaist nellogapsigik, Gudim ajuga-
kangijnsialonēt,

30. Tokkungajuñit makkitsomärtut nul-
lianingniengilet, nininguiengilello: Gudim
ble Engelingittitun-itsomärput killangme.

31. Tokkungajunik omaromärtunik at-
tualaungilasse, Gudim okautilaungmassa
imäk:

32. Abraham Gudigivānga, Isablo Gudim
givānga, Jakoblo Gudigivānga? Gude tok-
kongajut Gudigingilæt, iñojulle (kissimik).

33. Iñuille tamaña tussaramitsuk, ajoker
tuininga tattañiniarivæt.

34. Farisæerit tussaramik, Saduzæerit o

kansiksē
put.

35. T
jub ökto

36. A
liet angin

37. Je
ligiuk, o

tamānut,

38. T
perkojak

39. A
kattit illi

40. Pe
nut perk

jullo (ag

41. Fa
pperivei

42. In
Kristuse

væt: Dav

43. C
añerninga

okarame:
44. Na

lle nuka-

uello, ar-

ik (pigi-

gnak tok-

arvenge-

märpaik:

: Tamar-

lim ajuga-

ärtut nul-

o: Gudi-

angme.

tunik at-

aungmassa

blo Gudi-

Gude tok-

issimik).

nk, ajoker-

uzæerit o

kausiksërotingmagit - attautsimnut kattiler-
put.

35. Taipkoa illangeta, aglangnik illisima-
jub öktorpa okarlune:

36. Ajokertuijok, perkojeñit tamaiñit nel-
liet anginerova?

37. Jesusible kiova: Gudit Naleket næg-
ligiuk, omættingnut tamänut, tarnngningnullo
tamänut, issumangnullo tamaiñut.

38. Tamaña pijariakarneröjok, angnerle
perkojak.

39. Aipangatauk tapsotunak-ïpok: iñu-
kattit illiktut nægligilngo.

40. Perkojængnut ukkungnunga marrung-
nut perkojet illunatik illagëkput nellautai-
jullo (aglangit).

41. Farisæerille kattimangmetta, Jesusim
apperiveit,

42. Imak okarlune: Kañok issumavise
Kristuse pivlugo? Kia erngerivauk? Kio-
væt: Davidib.

43. Okautiveit: Sög Dävidib (Gudim)
änerninganut Nalekaminik taivauk? imak
okarame:

44. Nalegak Nalekamnut okartok: Taller-

pingma tongānut ingitit, ningarijittit u-
vanga illerkārtinagit ittikkavit tuherartang-
añut.

45. Nalekaminik Davidib taigamiuk, kañok
erngnerivauk?

46. Kiolugo illunatik sappilerpæt, illuna-
tiglo uvlub tapsoma kingorngagut apperi-
lugo sapperivæt.

KAPITELEMIK XXIII.

*Farisæerit takkormorningita sakkertitau-
ninginik.*

Jesusib iñnillo, illiñiartingillo okautiveit
imäk:

2. Mosesim iksivautangane aglangnik il-
lissimajut Farisæerillo iksivavut.

3. Taipkoa attuarkojangit illipsingnut, ta-
maita naleklugillo mallingniarsigik; piñiar-
ningille mallingniarasigik, okaralloartat
piñiaratik.

4.

saungi

livlugi

aggang

5. S

tautaga

tipeit,

señavei

6. N

liojoma

7.

iñungn

mijomi

8. Il

attautse

illipse t

9. A

atätagig

10.

attausek

11. I

lipsingn

12. I

saujomā

tamna ar

4. Erksugeksenik oknaitunik erksuksaungitunik kellersiyut, iñuillo tuinginut illivlugit piveit; nangminerle aktoromangileit aggangmut attautsemullonēt.

5. Sullijeksettik tamaita piveit, iñungnut tautugaukovlugit. Erkanmajeksettik silliktipeit, añoratsettiglo killungit angijororlugit señaveit.

6. Nerrimavingme illiñiarvingmelo issukliojomavlutik iksivajomavut.

7. Niuvervingmello sallutitaujomavut, iñungnut tajjaujomavlutik Rabbiinik (ajokertuijomik).

8. Illipsele tajjauniatsengilase Rabbimik: attautsemik ajokertortekarapse Kristusemik; illipse tamapse kattangutigēkpose.

9. Atätamik taisiniarase nuñame: attausek atätagigapsiuk killangmetok.

10. Ajokertuijunik tajjauniatsengilase: attausek ajokertortigigapsiuk, Kristuse.

11. Illasse anginerojok, kiygeksaujok illipsingnut.

12. Ingminik angijojomajok, mikkinersaujomärpok: Ingminigle mikkinersaujorijok, tamna angijorortitauniarpok.

13. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose! Killaub nalegauninga parngnanērapsiuk, iñuit itterkonnagit, illipse ittertuksaunase, itteromajulle itterkongilasse.

14. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose? Uigarnierit pingit nungunapsigik, takkijunik tuksiarutunik tuksiarutsomavlugit okartose: Taimak pivlugo pidlartaunersanjomārpose.

15. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose! Nuñakullo iñakullo ingerarapse, illaksarsiorluse Judikukattiksapsingnik: illagikpassele, tærtomut kittorngautippase, illipsingnit marroerterdlune:

16. Kappianamek okorse, tautungitut tesiotrut, okarapse: Gudib iglunganik angertok, tamaña pijariakangilak; Gudible iglunget piñarnarusianik (Goldemik) angertok, tamna pitlareksauvok.

17. Sillaitose tautungitose: Suna anginrova, Golde, Gudim iglungalonēt, ivlernaritsijok Goldemik.

18. Okarivose: Altaremik angertok, ta

maña pijariakangilak; Gudible iglunget piñarnarusianik (Goldemik) angertok, tamna pitlareksauvok.

19. Suna anginrova, Gudim iglungalonēt, ivlernaritsijok Goldemik.

20. Uigarnierit pingit nungunapsigik, takkijunik tuksiarutunik tuksiarutsomavlugit okartose: Taimak pivlugo pidlartaunersanjomārpose.

21. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose? Uigarnierit pingit nungunapsigik, takkijunik tuksiarutunik tuksiarutsomavlugit okartose: Taimak pivlugo pidlartaunersanjomārpose.

22. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose! Nuñakullo iñakullo ingerarapse, illaksarsiorluse Judikukattiksapsingnik: illagikpassele, tærtomut kittorngautippase, illipsingnit marroerterdlune:

23. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose? Uigarnierit pingit nungunapsigik, takkijunik tuksiarutunik tuksiarutsomavlugit okartose: Taimak pivlugo pidlartaunersanjomārpose.

24. Okarivose: Altaremik angertok, tamaña pijariakangilak; Gudible iglunget piñarnarusianik (Goldemik) angertok, tamna pitlareksauvok.

25. Sillaitose tautungitose: Suna anginrova, Golde, Gudim iglungalonēt, ivlernaritsijok Goldemik.

26. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose! Nuñakullo iñakullo ingerarapse, illaksarsiorluse Judikukattiksapsingnik: illagikpassele, tærtomut kittorngautippase, illipsingnit marroerterdlune:

27. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose? Uigarnierit pingit nungunapsigik, takkijunik tuksiarutunik tuksiarutsomavlugit okartose: Taimak pivlugo pidlartaunersanjomārpose.

maña pijariakangilak tuñergumigle altarib kanganetomik angertok, tamna pitlareksauvok.

19. Sillaitose tautungitose: Suna angine-rova, tuñergut altarelončt ivlernartitsijok tuñergumik.

20. Tamana pivlugo, altaremik angertub, kanganetullo tamaita tappipeit.

21. Gudib iglunganik angertub, tapsomalo innua tappipa.

22. Killangmiglo angertok, tamna anger-poktauk Gudim iksivautanganik kanganetomiglo.

23. Kappianamek okorse, aglangnik illis-simajut, Farisæerillo takkormortose! Minzelo, Tillelo, Kimello tellimaujoetta aipanga tuñigapsiuk: perkojeñetune pijariakarnerset tuñupasse, imaitut, idluarnerlo, näpkiginerlo, okpernerlo. Makkoa (taimajut) piñiareksarivasse, ipkoa ipperarnagit.

24. Okorse tautungitose tessiortose! Millugiamärsnit keñerapsigik, Kamelemigle äsi-vo.

25. Kappianamek okorse, aglangnik illis-

simajut, Farisæerillo takkormortose! Erngusiärsuillo pogutello sillatitigut keblariksarapsigik, illungille tættæput piomatunermiglo nerritunermiglo.

26. Farisæerillo tantungitotit! Erngusiärsuablo pogutablo illugik sallumarsarkärkik, sillatigik keblaridlarkovlugik.

27. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose! Illuvertitut mingoarsimajutitun-inapse: sillatitigut änananjartut, illungille tættæput tokkungajut sauninginik, mamaitualungniglo.

28. Taimainivosetak, kallinipsigut idluar-tojarpose, iñuit tautuktillugit, illupsigulle takkormornermiglo idluiluktomiglo tættæpose.

29. Kappianamek okorse, aglangnik illisimajut, Farisæerillo takkormortose! Nellautajut illuvingit señagapsigik, idluartallo illuvingit änanausigapsigik,

30. Okarluselo: Atätagilauk tavutiñukatigilauruptigik, illagijomalaungilavut taipkovisilauktut nellautajut aunginik.

31. Tamattominga nangminek pivluse

angerpo
torngari

32. A

lauktang

33. K

kappian

34. T

vakka n

illissima

passe, ke

torlugit,

laromärp

soarnit a

35. T

illunainu

tum Al

rachiasin

kolaukta

angne.

36. A

maita piv

kiñiartau

37. J

nellautai

ujarkeñu

angerpose, nellautaijunik tokkotsijut kittorngaringmasse.

32. Atte illipsetauk sivorlipse oktorvigi-lauktanget tættæniarsiuk.

33. Kuglugiarälujarpose, kañok illiluse kappianartovik kemäjomavissiuk?

34. Taimaitomik ahak, illipsingnut tillivakka nellautaijullo, sillatojullo, aglangniglo illissimajut; taipkoa illangit tokkotsomärpasse, kejungmut señingajolingmut kikkiek-torlugit, illangillo illiñiarvipsingne isakard-laromärpasse, unangmilugillo iglugaseksoarnit ama iglugaseksoarnut assingiñut;

35. Tikkitankovluse idluartut aungiñut illunainut, nuñamut kovijaujuñut, idluartum Abelim aunganit, Zachariasib, Barachiasim erngninget aunga tikkilugo, tokkolauktasse kattimaviub altariblo akkorngangne.

36. Ahamerik, okaupapse, tamakkoa tamaita pivlugit kinguvängukattigët ukkoa akkiñiartaujomärput.

37. Jerusaleme, Jerusaleme, (iñuit piveit) nellautaijunik tokkotsijose, millorlugillo ujarkenut illipsingnut tillijaujut! Kittorng-

asse kattitsomakattalauktakka, sorlo arngnaungub kattipeit piakeñe issarkominut: piomalaungitosele.

38. Ahak, igluse iñukarungnëromärput.

39. Okaupapse: Mattoma kingorngane tækkojomërpapsinga, imak okarkärtinase; Nakoridlartaule Nalekam attingane tikkitok.

KAPITELEMIK XXIV.

Kattimaviub, serkomitauninganik sivornivaksoangagut okautaujok.

Jesuse kattimavingmit añingmet illiñiar-tingita tikkipæt, kattimaviub señama-ninganik kemërgotiniarlugo.

2. Jesusible okautiveit: tamakkoa tamaita tækkogalloarpissigik? Ahamërik okaupapse: ujärket ukkoa illunatik serkomitauniarput, kallerëktokarungnërlutik.

3. Orksuktalingme kakkame iksivalermet, illiñiartingita ingmikörlutik tikkipæt, okar-

lutik: C
koa tam
taksaujo
naggatik

4. Jes
se, uiver

5. Ün
lugo oka
lamartin

6. Ün
eoanginj
erksiniar

vorngagu
tingiluk

7. Iñu
arput, att

kängnart
miglo pic
saijukpilt

8. Tan

9. Kap
tokkoluse

märpäse
10. Iñ

lutik: Okautittigut, kakkugo pijukset tamak-
koa tamaita piomärket; sunalo nullunaiku-
taksaujomärpa tikkiviksarnut, sillarsublo
naggatiksanganut?

4. Jesusib kiovlune, okautiveit: Kañatit-
se, uiverijaukoñase.

5. Uñuktat tikkit somärmetta attera atteri-
lugo okarlutik, Kristuseövunga: uñuktullo
tañartiniarpeit.

6. Uñatadlartunik, uñatadlartut nipper-
eoanginigloneñt tussaromärpose: Kañatitse
erksiniarase. Taimailiortokaromärmet si-
vorngagut; sillarsub naggatiksanga nellin-
tingiluk sulle.

7. Inuit inungnut assimingnut sorsulärni-
arput, attañioneñk attañionermut assimingnut;
kängnartorsoarmiglo kañimalualungnarto-
miglo piokaromärpok. Nuñet sunatuinarme
saijukpilugomärput.

8. Tamedsa kappianartok aularniksak.

9. Kappianartomut tava pititsomarpäse,
tokkoluselo. Inuillo illunatik omigidflaro-
märpäse attera pivlugo.

10. Inuit uñuktut (ingmingnut) sinaunga-

sãromãrput, illatiglo kigortigællugit ingming-
nullo omisutiomãrput.

11. Nellautainerluktut uñuktut sakkero-
mãrput, uñuktut tamãrtiniarlogit.

12. Idluitulliarnek pivallialermet, unuk-
tut næglingningit niglinarsiomãrput.

13. Issuanulle sokkosjuitok, (okperlune)
piulijaujomãrpok.

14. Okautsit tussarnertut Gudib nalegan-
ninganik okautaujomãrput iñngnut sillar-
soarmetuñnt tamaiñnt, iñuit illunatik nello-
jungnërutiksangañnt: Tava sillarsub nagga-
tiksanga nelliutiomãrpok.

15. Kappianartok nungutsivik tækko-
gupsiuk, tamattominga nellautajjub Da-
niel okartok, ivlernartome iñiminetok, (ag-
langnik) ukkoninga attuarsijub, kamãgilerli-
git.

16. Uvlok taimna nelliutikpet, Judikut
nuñanginetut, kemãlit kakkeñnt.

17. Iglub kãnganetok ákkarane, sumik ig-
lominit aiklerlune.

18. Perorsevingmetublo utterniarane, año-
ratseñe pijartorlugit.

19. K
tamaña

20. T
batemeto

21. U
larniarpu

anit tam

mak ang
vok.

22. Uv
iñuk attar

rimajulle
jomãrput.

23. Ok
tagvanepo
rasiuk.

24. Kr
luktullo sa

taksoarnik
Añerimaju

ungnarpet

25. Aha
iuterkãrtin

26. Ta

19. Kappianamegle singaijut imugaktullo tamaña nellintikpet.

20. Tuksiaritse kemäviksasse okiome sabbatemetonët pilerkoñago.

21. Uvlune taipkonane inuit kappiaisudlarniarput nellekangitomik, sillab pigiarninganit tamaña tikkilugo, kingoragagullo tai- mak angitigijomik kappianartokarniængini- vok.

22. Uvlut taipkoa ikkiglijauniængipetta, inuk attauserlonët piulijauniatsengilak: Añerimajulle pivlugit uvlut taipkoa ikkiglijau- jomärput.

23. Okautsaugupse imak: Ahak, Kristuse tagvanepok, ikkanelonët: tamaña okperinia- rasiuk.

24. Kristuseõlutik okartut, nellautainar- luktullo säglojut sakkeromärput, nellunaiku- taksoarnik tattañiniarnartunik piñiarlutik: Añerimajut tañartiniarlugit, (tañartitau- jungnarpetta).

25. Ahak, makkoninga okautivapse nel- liuterkärtingit.

26. Tamaña pivlugo okautikpasse: A-

M

hak, iñukajuitomepok; ainiarase. (Imaglonët) Ahak, iñiminepok; okperiniarassigik.

27. Sorlo kaumalak pänget pijok uñunga kaumautivlugo: taimaitsomärpokatuk Innum Erngninget tikkiviksanga.

28. Nañe killögkarpet, nektoragit kattivut.

29. Uvlut taipkoa kappianartut kingornattigut, Sekkeñerlo Takkerlo kaumajungñeromärpuk, uvloritsello kattedomärput killangmit, killaub pitsartuningit aulataujomärmetta.

30. Innum Erngninget nellunaikutangatava tækkuksanjomärpok killangme. Innuitt nuñametut illunatik keadlaromärput, Inublo Erngninga tækkojomavæt killaub nuvujangittigut akkartok, pitsartudlärlune änanautlartok.

31. Engeliñe tillijomärpeit nipsautib nippivaksoanganut: Añerijangit kattitillugit añorenit sittamanit, killaum issuanit, issuanu aipanut.

32. Adsigëktomik illiñiaritse, napartok

Feigelik
rangetta
kausima

33. T
tækkogu
passe.

34. A
kattigët
illunatik

35. K
kautsikka

36. Uv
naikutang
elillonët
lungila.

37. Sor
tauk itson
sanga.

38. Sor
vaksu
nullianikt

39. Ka
nullutidlar

(Imag-
niarassi-

Feigeliksak pivlugo: Akkerungit iptekale-
rangetta, siggilerangettalo, aujajaraklilermet
kansimavose.

uñunga
k Innum

33. Taimaktauk illipse, makkoa tamaita
tekkogupsigik, kaglilermet kausimaniar-
passe.

it katti-

34. Ahamerik, okaupapse: Kinguvängu-
kattigēt ukkoa nunguniatsengilet, makkoa
illunatik namaksekärtiūagit.

ingorne-
ajungne-
put kil-
aujomär-

35. Kiglaklo nuñalo nungutsomärpuk, o-
kautsikkale nungutsomängilet.

aikutanga

36. Uvlomik taipsominga, uvlublo nellu-
naikutanganiglonēt kausimajokangilak, Eng-
elillonēt killangmetut, Atātama kissime nel-
lungila.

. Innuit

t, Inublo

huvujang-

änanaud-

37. Sorlo Noa iñotillugo-ñlanktok, taimak-
tauk itsomärivok Inum Erngninget tikkivik-
sanga.

utib nip-

attitillugit

t, issuanu

38. Sorlo uvlunē taipkonane, ullitorni-
vaksub sivorngagut; nerrivut, iñilarmiglo,
nullianiktullo, umiktullo, uvlok tamna tik-
kilugo, Noam ittervia uniarsoarmut;

napartok

39. Kamagingilælle, ullitornivaksub tava
ullutidlarpeit, tamaita nungudlugit: Tai-

maktank Iñum Erngninget tikkiviksanga
itsomärivok.

40. Tamaña nelliutikpet marruk perorsë-
vingmetsomärpak: aipanga illelliortaujomär-
pok, aipale kemektajomärpok.

41. Marruk kaivititsikattigëgomärpak:
aipanga illelliortaujomärpok, aipale kemmek-
taujomärpok.

42. Taimak pivluga pigärutigissiuk: Na-
legapse tikkiviksanga nellogapsiuk.

43. Tamañale nellojungnëreksarivassei
Tigliktnb tigligijartorvia iglab inuet käusi-
maguniuk; pigäromavok, iglominut litter-
koñago.

44. Tamaña pivlugo illipsetauk opalung-
ërsimatsainaritse: Iñum Erngninget tikkit-
somärmet nerluktinase.

45. Nelliak sukosijuidlune sillatövlunelo
kivgauva, attañinget kivgaminut pitipa, pik-
sangiunik tuñitsivigekovlugit nerreviet nelli-
tileranget?

46. Kivgak tamna pilloridlarpok, imaili-
ortok attañinget tikkippago.

47. Ahamërik okaupapse: Piminut tamai-
nut pititsomärpa.

48. I
okarune

49. K
rilunelo

50. K
somärpo

tängane,
issumavi

51. A
illagællu

naromär

Ad

Tamañ
its

titut, koll
añivigivæ

2. Tap
sillatojut.

48. Kivgakullugle assia, omamigut imak okarune, attañerijara sulle tikkiniaengilak:

49. Kivgaukattiñe anavlugit pivok, ner-rilunelo iñnilarmelo tallatut illagivlugit.

50. Kivgab taipsoma attañerijanga tikkit-somärpök, uvlome taipsomane neriuvingi-tangane, uvlublo nellunaikutangane kivgab issumavigingitangane;

51. Asserortiniarpa tagva, takkormortut illagällugit akkivigiomärpa, tavane keatsai-naromärput aglerolätsainaromärpullo.

KAPITELEMIK XXV.

Adsigëktomik uigasuit pivlugit.

Tamaña nelliutikpet, killaub nalegauninga itsomärpök uigasuktitut tellimaujortu-titut, kollitik neksarlugit, uiksak pachrearlugo añivigivæt.

2. Tapkoale tellimæt sillaitut, tellimællö sillatojut.

3. Sillaitut kollitik neksarpeit, orksuksa-
mingnigle neksaratik.

4. Sillatojut pogutamingne orksuninglo,
kollitiglo neksarput.

5. Uiksak malludlarmet, illunatik uernga-
leramik, siñilerput.

6. Uñuak keterarmet nippersoakalerpok,
imak: Ahak, uiksak kaivok, pachrearlugo
añivigissiuk.

7. Uigasuit taipkoa illunatik makkiput,
kollitik äkiklugit.

8. Sillaitulle okarput sillatojuñut: Ork-
supsingnit tuñittigut, kollivut kamingmet-
ta.

9. Sillatojut kiovlutik okautiveit: Nau-
kagle; amigarkoñago uvaptingnullo illip-
singnullo. Niuvertuñulle pissiñarijartoritse
piksapsingnik nangminiksapsingnik.

10. Fissiñarijartortillugit, uiksak vikki-
pok: oppalungërsimajut itterkattigivæt uik-
sab iglunganut nerrimakattiginiardlugo: up-
kuak parngnanërtauvok tava.

11. Kingorngattigut uigasuit ipkoa (Sillai-
tut) kailaurivuttauk, okarput: Nalegak, Na-
legak, upkuërutittigut.

12. K
papse, illi

13. Ta
taimna u
gapsiuk,
vinga.

14. (C
nuñame a
koveit, pe

15. Illa
naujenik)

ajuet att
tunnitsivig

16. Tel
igijar ora
tinik illav

17. Ta
nik pijok,

givæk.

18. Att
rijartorpa,

19. Ma
attaninget

20. Tag
pijok, assi

12. Kioveille, okarlune: Alamaerik okaupapse, illitaringilapse.

13. Tamaña pivlugo pigäritse: Uvlok taimna uvlub nellunaikutangalonët nellogapsiuk, Inum Ernngninget tikkitsomärvinga.

14. (Taimaitsomärpok) sorlo angutib nuñame assianut aularomajub, kivgeñe karkoveit, perkotiñe tuñiveit taipkonunga:

15. Illanget tuñitsivigiva talentinik (kenaujenik) tellimanik, aipa marrungnik, pingajuet attautsemik, attunit namaksilerlugit tannitsivigiveit; tuavilune aularpok.

16. Tellimanik talentinik pijok, niorvgoijar oramigit, tellimanik assinginik talentinik illaveit.

17. Taimaktauk marrungnik talentingnik pijok, assinginguiktauk marrungnik illagivæk.

18. Attautsemigle pijok, nuña ittersellerijartorpa, attañerijame kënaujanga ijerpa.

19. Mattoma kingorngane kivget ukkoa attañinget tikkipok, kiglissiniaromavlugit.

20. Tagva sakkerpok, tellimanik talentinik pijok, assinginik talentinik tellimanik nek-

sarlune, okarpok: Attañek, talentinik telli-
manik tuñilauramga; ahak, assinginik telli-
manik talentinik illavakka.

21. Attañinget okautiva: Namagivagit is-
sumagiktotit sukkosijuitotillo kivgak, ikki-
tuñut nertornardlutit piñiaravit; uñungner-
senik pititsomärpagit, Nalekavit kuvianar-
ninganut itterit.

22. Sakkerivoktauk, marrungnik talen-
tingnik pijok, okarlune: Attanek, marrung-
nik talentingnik tuñilauramga; ahak, assi-
gingnik marrungnik illavakka.

23. Attañinget okautiva: Namagivagit,
issumagiktotit sukkosijuitotillo kivgak, ikki-
tuñut nertornardlutit piñiaravit; uñungner-
senik pititsomärpagit, Nalekavit kuvianar-
ninganut itterit.

24. Sakkerivoktauk, attautsemik talente-
mik pijok, okarlune: Attañek, illitarigapki,
sivöranartotit angutausertotit; savijartotit
karngärtilaungitarnik, kattersijotillo illi-
laungitarnik;

25. Taimak pivlugo sivöragama, talenti-
nuñamut ijerijartulanktara; ahak, pit pink.

26. Attaminget kiowlune, okautiva: Ajor

potit: erl
gamga,
kattersiju

27. T
tuñijjuks
tikikumu
lakartillu

28. Ta
tuñilugolo
mut.

29. Pel
uñuktunik

aksärtaujo
30. Kiv
mut, ke
mullo.

31. Iñu
ikune, F
ellugit:
ame.

32. Iñu
anjomärpe

ianersiju
ngutiñit.

33. Okp

nik telli-
nik telli-

ivagit is-
ak, ikki-
nungner-
kuvianar-

ik talen-
marrung-
nak, assi-

nagivagit,
gak, ikki-
nungner-
kuvianar-

k talente-
arigapki,
avijartoti
ille illi-

t, talenti
pit piok.
va: Ajor-

potit erkeiasuktotillo kivganvotit, illitari-
ganga, savijartunga karngärtliaungitamnik
kattersijungalo illilaungitamnik;

27. Tamaña pivlugo kënaujakotimnik
tuñijijuksaulauktotit kënaujenik tanksëjuñut,
tikkikuma perkotiga tigumiarajalauktara il-
lakartillugo.

28. Tamaña pivlugo talentemik aksärsiuk,
tuñilugolo tellimaujortunik talentiuk piling-
mut.

29. Pekkartok sumik, tuñitsiviojomärpok
pñuktunik pekkarkovlugo; pekkangitorle
aksärtaujomärpok pinganik.

30. Kivgak piungitok egissiuk tärtorsoar-
mut, keatsainartomut aglerulätsainarto-
mullo.

31. Iñum Ernnginga änanauernermine tik-
ikune, Engelillo ajungitut tamaita illa-
ellugit: iksivajomärpok iksivautamine äna-
ame.

32. Iñuit illunamasiatik sänganut kattiti-
anjomärpnt. Tava avititsomärpeit, sorlo
pianersijub saugakotine arngnet avitipeit
ngutiñit.

33. Okpertut tallerpingme tungänut piti-

somärpeit, okpingitulle saumingme tungänut.

34. Nalekab tallerpingme tngänetut imak okautijomärpeit: Kaititse, Atätama nægliktangit, nalegaunek kingormgutigisiuk, illipsingnut pijarërsimajok sillarsub kiglinganit.

35. Käktillunga, neritilaukpapsinga. Imeruktillunga, imertilaukpapsinga. Tujormitillunga, itterkolaukpapsinga.

36. Añorërsimatillunga, añorartilaukpapsinga. Kañimaluktillunga, tækkojartorlaukpapsinga. Parngnanërsimavingmetillunga, pullalaukpapsinga.

37. Idluartut kiojomavæt, okarlutik: Nalegak, kanga käktotit tækkolaukpittigit, neritilaukpittigillo? Imeruktillutillonët, imertilaukpittigillo?

38. Kangalo tujormitillutit tækkolaukpittigit, itterkolaukpittigillo? Añorërsimatillutillonët, añorartilaukpittigillo?

39. Kangalonët tækkolaukpittigit kañimaluktillutit, parngnanërsimavingmetillutillonët, pullalaukpittigillo?

40. Nalekab kiojomaveit okaulugit: A

hamërik,
mikkiners

tagva pila

41. Sa

luituäluga

kañitsuito

Engelingi

42. Kä

Imeruktill

43. Tuj

Añorërsim

singa. Kä

simavingm

44. Tai

legak, ka

imeruktill

ërsimatill

parngnanë

saungipitti

45. Kio

kaupapse;

langët pir

singa.

46. Tav

tungã.
netut i-
Atâtama
ngutigis-
rsub kig-
ga. Iñe-
Tujormi-
laukpap-
rtorlauk-
etillunga,
ntik: Na-
tigit, ner-
ët, imerti-
olaukpit-
simatillu-
t kañima-
etillutillo-
ngit: A-

hamërik, okaupapse : Ukkoa kattanguma
mikkinersaujut illanget sumik pigapsiuk,
tagva pilaukpapsinga.

41. Saumingmetuñut okaromagivok: Id-
luituãlugapsé, uvamnit aularitse ikkomamut
kañitsuitomut, piarërsimajomut, Satanasemut
Engelingiñullo.

42. Käktillunga, nerritilaungilapsinga,
Imeruktillunga, imertilaungilapsinga.

43. Tujormitillunga, itterkolaungilapsinga.
Añorërsimatillungalo, añorartilaungilap-
singa. Kañimaluktillungalo, parngnanër-
simavingmetillunga, pullalaungilapsinga.

44. Taipkoa kiojomäriyæt, okarlutik: Na-
legak, kanga tækkolaukpittigit käktillutit,
imeruktillutillonët, tujormitillutillonët, ano-
rërsimatillutillonët, kañimaluktillutillonët,
parngnanërsimavingmetillutillonët, kivgartu-
laungipittigit?

45. Kiojomaveit okarlune: Ahamërik, o-
kaupapse; sumik ukkoa mikkinersaujut il-
langet pinginapsiuk, tagva pilaunginivap-
singa.

46. Tava taipkoa añianartorsoarmut nung-

usuitomut piomärpüt: Idluartulle inogotemut näjuksaungitomut.

KAPITELEMIK XXVI.

Kristusib kippallijauninganik.

Jesusib okantsiine tamakkoa tamaita nägämigit, illiñiartiine okautiveit:

2. Nellungilasse, luvluk marruk näkpenik, aäiviksiolärpüt; Inuum Erngninga pititauniar-pok, kikkiektortaukovlugo. (Kejungmu señingajolingmüt).

3. Taipsomane ajokertuijorsuit, aglang-niglo illissimajut, iñuit angajokangillo katti-lerput, ajokertuijorsub Kaifasemiki ättigub iglorsoanganut:

4. Ingmingnut okarput, kañok Jesuse nip-porsallugo, tigulugolo tokkokovlugo;

5. Okarpulle: aäiviksiortillugo pinago innuit pikabladelarkoñagit.

6. Jesu lakadlartu

7. Arn pivianarto
nut koviva

8. Illiñi idluaringil
nerka?

9. Ming pissiängõn
nik.

10. Tan tiveit: Arn
pissiuk? aj

11. Aglu neijortigits

12. Min viganink,
sannut.

13. Aha it tussari

oarmiunut
kañoetomik

14. Arka

6. Jesusele Betaniametillugo, Simonib kal-lakadlartub iglungane:

7. Arngnab tikkipa, erngusiärsulijarlune pivianartoväksoarmik imalingmik; niakoanut koviva, nerrivingme iksivagame.

8. Illiñiartingita tamaña tækkogamitsuk, idluaringilæt okarlutik: Tamna sög kovijauerka?

9. Mingoarutiksak tamna akketudlartomut pissiängönajalauktok, aglujunut tuñijekse-nik.

10. Tamañale Jesusib tussaramiuk, okautiveit: Arngnak unä pinasiuk, sög kiksartipissiuk? ajungitomik pingmanga.

11. Aglujunik illakatsainarpose, uvangale meijortigitsainarniængilapsinga.

12. Mingoarutiksak tamna timimnut kovigamiuk, mingoarivānga, illijartortauvikamnut.

13. Ahañerik okautivapse: Ukkoa okautit tussarnertut okautigijaukpetta sillarsoarmiūnut taimaiñnut, okartokaromārivok, kañoõtomik tapsoma pivānga erkarlugo.

14. Arkaugemit aggartut illanget, Judase-

mik Ischariotemik attelik, aivok ajokertui-
jorsoarnut,

15. Okarlune: Sumik tuñijomavissinga?
illipsingnut pititsomavara. Kēnaujenik
ungnijunik tellimaujortuniglo tuñitsivigijo-
mavlugo okarput.

16. Mattoma kingorngagut tapkonunga
pitinasuarpa, nautsertorlune piutekarner-
mik.

17. Sērnakangitunik kakkojartoramik uv-
lome sivorlerme, illiñiartut Jesuse tikkipæt,
apperivlugo: Nane äkikisorijartorkovittigut,
añiviksiorutiksamik saugärsungmik nerr-
niartarnik?

18. Okautiveit: Iglugaseksoarnut aileritse,
angut tagvanetok okautigissuk. Ajokertui-
jub okauterkovätit, piviksara nelliutingmet,
añiviksioromavunga illingne, illiñiartikka il-
lagillugit.

19. Illiñiartingita tagva illiorput Jesusib
taimak okautimägit, añiviksiorutiksak sau-
gärsuk äkikisorpæt.

20. Uñulermet arkangemit äggartut illa-
gillugit nerrimävingmut ingipok.

21. N
kaupaps

22. A
nellekar

23. K
gutamut

24. I
sorlo tap

na kappi
jok. Iñu

erngniän

25. Ju
karlune:
va: sorlo

26. N
kujalivlu

okarlune
miga.

27. En
na tuñiv

imeritse;

28. T
unnuktun

29. Ol

21. Nerritillugit okarpok: Ahamerik, okaupapse: illapse pititsomärpänga.

22. Angijomik kiksalerput, apperilerpæt nellekardlutik: Nalegak, uvangaunerpiķ?

23. Kioveit okarlune: Aggangminut pogutamut missukterekattima, pitilarpänga.

24. Iñum Ernngninga pititaulerniarpok sorlo tapsominga aglaksimavok: Iñugle tamna kappianamek, Iñub Ernngninganik pititsijok. Iñungnut tapsomunga ajunginersauvok, erngniängöngikune.

25. Judasib pititiginiartanget apperiva, okarlune: uvangaunerpiķ Rabbi? Jesusib kiova: sorlo okartotit.

26. Nerritillugit kakkojak Jesusib tiguva, kujalivlune avgorpa, illiñiartiminullo tuñiva, okarlunelo: Tigulugo nerrissiuk, tagva timiga.

27. Ernusiärsuk tigugiva, kujalivlune tamna tuñiveit, okarlune: Tamapse tagvanget iñeritse;

28. Tagva aunga, testamentitab (aunga) unnuktuñut kovijok, ajorningit pējarlugit.

29. Okaupapse: Mattoma kingorngagut

immerogungnërpunga napartub weineliksab
iptinganik, uvlok tamna nelliutinago, nu-
tautillugo imilerupko illagiluse Atätama nale-
gauningane.

30. Nakudlartomik tuksiarutsit nägamikit,
aņivut, orksuktalingmut kakkamut.

31. Jesusib okautiveit: Uņnak tamaņa ta-
mapse koaksāngautiginiarpapsinga. Aglak-
simangmet: mianersijok uņatadlarpara, sau-
kello siamartidlarput;

32. Makkikumale, (tokkungajuņit) sivo-
napsingne Galilæamut aijomavunga.

33. Petrusib kiova, okaudlugo: Illunama-
siatik koaksāngautigikpattit, koaksānga ni-
ængilanga.

34. Jesusib okautiva: Ahaņerik, okaupa-
git: uņnak tamaņa, augutaunek niplerkār-
tinago, missiutigilārparma pingasuarterlu-
tit.

35. Petrusible okautiva: Tokkokattigi-
gupkillonēt, missiutigijomangilagit. Tai-
maktank illiņiartut illunatik okarivut.

36. Jesusib illiniartiņe illagivlugit iglorso-
armut avalluiorsimajomut tikkipok, Gethse

manemi
Tamaun
tillunga.

37. P
giveit, ki

38. O
komut;

39. K
sialarmel

erngusiār
nigle pits

40. M
okautiva

nengilaps

41. Pi
tomut pe
pok, uvin

42. Ai
lne: Atā

reksaungil
ernut pill

43. A
nerngarne

44. T

manemik attelingmut, illiñiartiñe okautiveit: Tamaunga ingititse, taikunga tuksiarijartortillunga.

37. Petruselo Zebedæusiblo erngnæk illagiveit, kiksalerlune kappiaktoadlalerpok.

38. Okautiveit: Tarniga kiksarpok tokkomut; tagvanetitse pigärkattigissinga.

39. Kanitmut aivok, pämangavlune tukisialarmelo, okarpok: Atätaga, ajornangipet erngusiärsuk una pērle uvannit; piomajamnigle pitsengilatit perkojet pille.

40. Illiñiartut siñiktut tikkipeit, Petruselokautiva: Killamiärsuk pigärkattigijungnengilapsinga?

41. Pigärluselo tuksiaritse, öktorlungnartomut pekkonase. Añernekiomagalloorpok, uvinigle sangēpok.

42. Aipanik ama tuksiarijartorpok, okarlune: Atätaga, erngusiärsuk una uvannit pēreksaungikune, kissiane imilerupko; perkoernnut pille.

43. Ama siñiktut tikkiniveit, isingilloaerngarnermut okumaiput.

44. Tagvunga kemekpeit, pingajuanik

ama tuksiarijartorpok, okautsit taipkoa atordlugit.

45. Illiñiartine ama tikkiniveit, okautivlugit: Maña siñikluselo merngoërseromavisse? Ahak, nelliusimavok, Iñum Ernguinga piti-taulärpok ajortulliartut aggangiñut.

46. Makkititse aularta; ahak, tamänepok uvamnik pititsijok.

47. Sulle taimak okartillugo, ahak, Judase arkangemit aggartut illanget tikkilerpok, iñngiartorsnit illagællugit, saviksoarlijarlutik ajaupialijarlarmiglo, ajokertuijorsoarnit, iñullo angajokangiñit pijut.

48. Pititsiniartuble nellunaikutamik tuñit-sivigiveit, okarlune: Kuñilärtara taimnavok, tigusiuk.

49. Tuavidlune Jesusemut pivok, okarlune: Rabbi, ajokertuijok, sallutitauvotit: Kuñikpa tagva.

50. Jesusible okautiva: Illænaña, sög tammaunga pivit? Jesuse tikkipæt, aktorlugo tignvæt.

51. Jesusim illagängita illanget saviksoane amuva: Ajokertuijorsub kivganga ullimav-lugo siutä nakkarpa.

52. Je tangananut viksoarmu

53. Iss siarvigigu Engelinik unnukejar

54. Ag arpæt? M

55. Ta kautiveit: soarlijarlunga; uv kattimavin lapsinga;

56. Ta tajut agl. liñiartingitiglo.

57. Je soarmut lissimajut vut.

58. Pet kertuijors

52. Jesusible okautiva: Saviksuit kēnailitanganut poleruk; saviksoarmik attortok, saviksoarmut pijaunajarivok.

53. Issumangilet, sulle maña Atātaga tuksiarvigigupko, tapsoma tilliklervigijomavānga Engelinik Legioninik arkangemit aggartut unnukejangiņik.

54. Aglait (uvamnik) kaņok nellautsiniarpæt? Mañale taimaitsomavok.

55. Taipsomane iņugiartorsuit Jesusib okautiveit: Sorlo iņuartomut tikkitose, saviksoarlijarluse ajaupiarlijarlapselo, tigujautilunga; uvlut tamaita iksivakattigilaurivapse, kattimavingme ajokertuivlunga aktulaungilapsinga;

56. Tamakkoa illunatik imailivut, nellautajjut aglangit nellautsekovlugit. Tava illiņiartingita illunatik keņekpæt, kemmāvlutiglo.

57. Jesusemigle tigusijut, ajokertuijorsoarmut Kaifasemut pitipæt, aglangnik illissimajut angajokaijello tagvane kattimavut.

58. Petrusible kingorņganit mallikpa ajokertuijorsub iglunganut, itterlunelo kivget

señianut ingipok; tækkojomavlugo kañok il-liortaungmanget.

59. Ajokertuijorsuit angajokañjello, kachimiojullo illunatik, sæglutiksarsiorput Jesuse, pivlugo, tökkotsomavlugo.

60. Nachvangilelle. Nauk uñuktut patsiklertut sakkeralloartut sæglövlutik, sokanginivut. Kingorliövlutik marruk sæglövlutik patssiklertuk sakkerpak,

61. Okarlutik: imak una okalauktok, Gudim iglunga asserortitsungnartara, uvlune pingasune ama senavlugo.

62. Tagva ajokertuijorsoak nikkövilune, apperiva: Kiungilatit tamakkoa pivlugit passidlarhattit?

63. Jesusele niplingilak. Ajokertuijorsub ama okautiva: Fokkosuitub Gudib kēnanget sāngane appersorpagit, okautittigut Kristuse-omangarpit, Gudim Erngninga.

64. Jesusib kiova: okarpetit. Okautivapse, mattoma kingorngagut Inum Erngninga tækkojomärpasse iksivajök pitsartojub (Gudib) tallerpiet tungäne, killaublo nuvujangittigut akkartok.

65. Tava ajokertuijorsub añoratsēne allik-

torpeit,
okantsare

Gudiovlu

66. Ka

Tökkotek

67. Kä

langitatau

68. Ok

kia tigluk

69. Pet

Kivgab ar

Jesuse Ga

70. M

okarlune:

71. Up

kivgab tæ

Tamnatau

laukpa.

72. Mis

kausiluklu

73. Kil

tut, Petru

koa illagiv

74. Ar

Gude taiv

torpeit, okarlune: Gude okarnerlötigiva,
okantsareakarungnërpogut; ahak, maña
Gudiovlune okarnerlungninga tussarpasse,

66. Kañok issumavise? Kiovat, okarlutik:
Tokkoteksauvok tagva.

67. Kënanga ketserarpæt, tigluklugolo, il-
langitatauk kënangagut tiglukpæt,

68. Okarlutik: Kristuse, nellautalertigut
kia tiglukpätit?

69. Petrusele avalut illuane iksivajok.
Kivgab arngnab tikkipæ okarlune: Igvittauk
Jesuse Galilæamiok illagivet.

70. Missiarporle illunatik tussartillugit,
okarlune: Okausitit nellovakka.

71. Upkuakulle aňingmet, assiab arngnab
kivgab tækkogiva, tagvanetullo okautiveit:
Tamnatauk Jesusib Nazaremiub neijortigi-
lankpa.

72. Missiarivok ama, Gude taivlugo o-
kausiluklune: Iñuk tamna illitaringilara.

73. Killamiojungnërmët tikkipæt tagvane-
tut, Petrusemullo okarput: Ahañerik, tap-
koa illagivätit; okausivit nellunailivatit.

74. Ama missiarivok, okarnerlukulune,
Gude taivlugo, okartok: Iñuk tamna illi-

taringilara. Tagvainak angutaunek niplerpok.

75. Jesusim okausinga Petrusib erkarpa okautilaungmago: Angutaunek niplerkärtinago missiutigilärparma pingasuarterlutit. Añivok tava keavaksoadlarlune.

KAPITELEMIK XXVII.

Kristusib pititauninganik Pilatusemut.

Kaulermet ajokertuijorsuit iñuillo angajokangit kachimiolerput Jesuse pivlugo, ingmingnut okarlutik: tokkotsomavlugo.

2. Kellersorlugo aularutivæt, nuñab atanninganut Pontius Pilatusemut unertorpæt.

3. Judasib pititinget tækkogamiuk, tokkomut perkungmatsuk, kakkialerpok, kënanjet ipkoa ungnijut tellimaujortullo utterti

peit, ajoke
ñut.

4. Okar
eaungitok

5. Tapk
igvit pivet.

anut eginat
artorpök.

6. Këna
okarlutik:

glunget i
aungmetta

7. Tama
machallior

manjeñut ta
ñik.

8. Tama
æt aub (a

vlome.

9. Nella
emiasim)

b kinguvã
ellimanjort

anget, taps

nipler-

erkarpa,

blerkarti-

rterlutit

.

usemut.

llo anga

suse piv

kotsomav

uñab at

t uñertor

iuk, tok

k, kënau

o utteri

beit, ajokertuijorsõarnut iñuillo angajokang-
ñut.

4. Okardlune : Ajortulliartunga, pijek-
saungitok auk pitinapko.

5. Tapkoale okarput: Uvagut pingilagut
givit pivet. Kënaujet ipkoa Gudim iglung-
anut eginamigit, keñävok, nangminek kimit-
sartorpøk.

6. Kënaujet ipkoa ajokertuijorsuit tiguveit,
okarlutik: idluangilak, ukkoa illilugit Gudim
glunget iklervinganut, aungmik akkeka-
aangmetta.

7. Tamaña pivlugo ingmingnut okarput,
machalliortub perorsëvinga pissiarivæt kë-
nanjeñut tapkonunga, tujormitset illuviksang-
ñik.

8. Tamaña pivlugo perorsëvik taimna tai-
væt aub (akkinganik) perorsevinganik sulle
vrome.

9. Nellautsimavut tagva, nellautajub, (Je-
emiasim) okausingit, imak okartok: Israe-
b kinguvängiñit kënaujet ipkoa ungnijut
ellimanjortullo tiguveit, akkiksaukolauk-
anget, tapsoma akkinga;

10. Akkilliutigivlugit machalliortub perorsëvinganut, sorlo Nalekam okarkovãnga.

11. Jesusele nuñab attañinget sãngane nængertok, nuñab attañinget appersorpa: Judikut attañerivãtit? Jesusib kiova: okarpo-tit.

12. Ajokertuijorsuit angajokaijello patssid-larmatsuk, kiungilak.

13. Pilatusib ama okautiva: tussangiligit angijomik passidlarhattit?

14. Kiungilale okautsemut attautsemullo-nët: Taimak pivlugo nunab attañinga tat-tañiniarivok angijomik.

15. Añiviksiolerangetta nuñab attañinget illusekarpok, iñnit piomajanginik tokkotek-saugalloak, parngnanërsimavingmetut illang-et, añitilugo.

16. Taipso mane assingiñit uivëluartomik parngnanërsimadsaujokarpok Barrabasemik attelik.

17. Kattimangmetta, Pilatusib okauti-veit: Kina uvamnut añititaukovissiuk? Bar-rabaselonët Jesuselonët, Kristusemik tai-jak?

18. K
nellungit

19. K
valerame

Idlnartok
lunga, ta
ma.

20. Aj
okautilerp

Jesusele t

21. Nu

koa mar
illipsingn

22. Pil

niartara J
tik okarpu

mut.

23. Nu

ëtomik aj
ama, okar

24. Pil

uivëlivallia
upvarpeit,

angutingi

llipse pija

18. Keñgivilugo tagvunga pitilaukpeet nellunginamigit.

19. Kiglissiniarviub iksivautangane iksivalerame, nulliet imak okantsanjartorkova: Idlnartok una allaruk, ovatsiak siñektomavlunga, tamna pivlugo angijomik ikpigigama.

20. Ajokertuijorsuille angajokajjello iñnit okautilerpeit, Barrabasemik tuksiarkovlugit, Jesusele tokkokovlugo.

21. Nuñab attañinget appersorpeit: Ukoa marruk nelliangnik añititsikovissinga illipsingnut? Okarput: Barrabasemik.

22. Pillatusib ama okantiveit; Kañok pinniartara Jesuse, Kristusemik tajjak? Illunatik okarput: kikkiektortaule señingajolingmut.

23. Nuñab attañinget appersorpeit: Kañotomik ajortullialanka? Nipliadlalualerput ama, okarlutik: kikkiektortaule.

24. Pilatusib kausimagamigit, ajulerpeit, iivēlivalliatuinarmetta; iñek piva, aggañelo upvarpeit, iñuit tautuktillugit okardlune: Ilangutingilanga idluartub tapsoma aunganut; illipse pijase.

25. Iñugaseksuit illunatik kiovæt, okarlutik: Aunga uvaptingnut pilerle kittorningaptingnullo.

26. Barrabase tava añitipa tapkonunga; Jesusele aklunatsenut issakajaukova, unertortilalo kikkiektortaukovlugo.

27. Nuñab attañinget sorsuktuksangita Jesuse ätipæt iglomut kiglissiniarvingmut, sorsuktukset tamaita tagvunga attautsimut kaikoveit.

28. Añorërtipæt, ulliksoarmik aupaluktamik kappitipæt.

29. Niakotiksenik kënariktunik kakkilaulinik peraivut, niakoanullo illivlugo, suvlingmik ajaupiserpæt aggangittigut tallerpingittigut: Sërkortorvigëllugo tuksiarvigivæt, mittautigëllugo pivæt, okarlutik: Salotitaujotit Judikut attañinget.

30. Ketserarpëllo, ajanpiarlo suvlulik tiguvæt, tapsomungalo niakoa añaulerpæt.

31. Kingorngagut mittautigilauramitsukulliksoak përpæt, nangmininganik añoranginik attitilugo; anlarutivæt kikkiektorniarlugo.

23. Ingerartillutik iñuk naipipæt Zirene

miok, Sir
kikkiektor
munga.

33. Iñi
imaipok
mik.

34. Iñe
akkusimaj
romangila

35. Kik
vipeit, iñ
lantajjok

mingnut
væt.

36. T
pæt.

37. Nia
kunganik
Jesuse, Ju

38. Illa
aipanga t
tungänut.

39. Tag
lekettamar

40. Oka

t, okar.
torngap

miok, Simonemik attelik: Tamna tiguvæt,
kikkiektortauviksak erksuktaukovæt tapso-
munga.

onunga;
a, uñer-

33. Iñiksamut Golgatanik attelingmut,
imaipok niakoverngit iñinganik tikkina-
mik.

ksangita
vingmut,
autsimut

34. Iñerpæt kassiliuatomik sungarmut
akkusimajomik; tamana Ölauramiuk, iñe-
romangila.

upalukta-

35. Kikkiektulauramitsugle añorangit a-
vipeit, iñerarlutik; aglait nellandlugit nel-
lantajjok imak okartok: Añorasekka ing-
mingnut avipeit, ulliksoaralo iñerautigi-
væt.

kakkilan-

o, suvlu-

ut taller-

ksiarvigi-

ik: Sala-

vlulik ti-

erpæt.

ramitsuk

añorang

storniard

et Zirene

36. Tagvanelo iksivalerlutik udsertor-
pæt.

37. Niakoet kollänut patssitiksatic tok-
kunganik nippitipeit. Aglait imaiput tagga
Jesuse, Judikut attañinget.

38. Illagællugo iñuartuk kikkiektorpakik,
aipanga tallerpiet tungänut, aipale saumiet
tungänut.

39. Tagvona arvertartut mittautigivæt, il-
lekettamarlutik.

40. Okarput: Gudib iglunganik asseroijo-

tit, ama señalugo uvlune pingasune, illinmik piulidlarit; señingajolingmit akkarit, Gudim Erngnerikpattit.

41. Taimaktauk ajokertuijorsuit, aglangniglo illissimajut, angajokajjello mittantigivæt, okarlütik:

42. Assine ikkajulankpeit, ingminigle ikkajornermik sapperpok: Israelitit attannerikpatsuk, señingajolingmit mana akkarle okperiomavavut.

43. Gude tettigingmago, piuliliuk mana kuviagikpago; Gudim Erngnerivānga okartok.

44. Iñuartuktank taimak mittantigivæt, kikkiektortau makattæk.

45. Uvlub nelunaikutanga arvengilermet, nuñane tamaine tårtosölerpok, nellunaikutet arvengemit sittamartuñut tikkidlune.

46. Uvlub nellunaikutanga arvengemit, sittamalermetta, Jesuse nippekortövlune okarpok: Eli, Eli lama asabtani? imaipok: Gudiga, Gudiga, sög keñekpinga?

47. Tagvanetut illangita tamana tusaramit suk, okarpnt: Eliase kaikova.

48. Erimesuklune taipkoa illangit akpang

erpok, nippi
ajaupiamu

49. Aa
kunārta,
go?

50. Jesu
anernenge

51. Aha
marrolivlu
lune.

52. Nni
ludlarput, i
idluartut
marput,

53. Ill
met kingo
naituñut p

54. Kap
Jesusemik
tok tækk
singit, ka
hammerik

55. Arn
simajut G
tome tækk

erpok, nipperkut kassilinartomut mitssukpa, ajaupiamullo kappomitärlugo, imertipa.

49. Assingit okarput : Ovatsiaro, tækkonärta, Eliasib piulijartoromangmanga-go?

50. Jesusele ama nippekortövlune pivok, anernengerdlune.

51. Ahak, kattimavium uminga allikpok marrolivlune, pänget ununga aglæt tikkid-lune.

52. Nuña sajukpiladlarpok, kairtullo kop-ludlarput, illuvrillo angmarterput, uñuktorsuit idluartut siñiktut (tokkungajut) timingit o-marput,

53. Illuvernillo añivut (Jesuse) makki-met kingorngagut, iglugaseksoarnut ivsor-paituñut pivut, uñuktuñullo sakkerdlutik.

54. Kappitauble illangitalo neijorkattinne Jesusemik udsertortut, nuña sajukpilladlar-tok tækkogamitsuk, tattaminiarnartullo as-singit, kakkilängadlalerput, okarlutik : A-hammerik, tamna Gndim Erngneriva.

55. Arngnello uñuktut, Jesusemik mallik-simajut Galilæamit, kivgartorlauktullo, kañi-tome tækkonärput.

56. Tapkoa illanget Maria Magdalena-
jok, Mariafo, Jakoblo Josesiblo arngnak,
Zebedeusib kittorngangita arngnælo.

57. Ünüfermet angut aglutok tikkipok
Arimathiamit, Josefemik attelik, tamnatæk
Jesusib illimartigiva.

58. Tapsoma Pilatuse ittervigijartorpa,
Jesusib timinganik tuksiarvigiva. Pilatu-
sib tava timinga tuñjaukova tapsomunga.

59. Timinga Josefib piva, uvineruksamik
imuserlugo.

60. Illuvermullo nutämüt illivlugo, kai-
tomüt iffulimajomüt, ujarasuksuk aksakär-
tidlugo illuviub upkuanga perova, aulard-
lune.

61. Mariale Magdalena tagvanetok, Ma-
rialo assia illuvek sädlugo ingipuk.

62. Oppalungajaiavingeta uvlunget aipang-
ane, ajokertuijorsuit Farisæerillo illunatik
Pilatusemut pivut,

63. Okarlutik: Attañek, erkaivogut, uivē-
tok imna okartok sulle inövlune, uvlut ping-
ajuane makkitsomärpunga;

64. Tamaña pivilugo illuvinga udsertor-
taukoleruk, uvlut pingajuet nautsertordlugo,

illimartim
okarlutik,
kingorlerp
märpok si

65. Pil
darpose ta
sertortauk

66. Aiv
tortuñut, u

KA

Sabbate
vorlex
alena, Ma
artorlugo.

2. Ahak
tam Engel
asugsuk it
orpa, kang

halenau-
ngniel,
ikkipok
nnatank
artorpa,
Pilatu-
nga.
uksamik

o, kar-
aksakar-
aulard-

ok, Ma-

aipang-
illunatik
rut, uivē-
tut ping-
ndsertor-
ordlugo,

illimartiminut tigligaukonago, iinnungnullo okarlutik, tokkongajuñit makkisimajomik; kingorlerpäk uiveriklernek tagva ajornerojo-märpok sivorlerpämit.

65. Pilatusib okautivsit: udsertortuksa-tarpose tagva; ainiaritse istumapsingnik udsertortaukogissiuk.

66. Aivut tagva udsertortaukovæt udsertortuñut, njarasugsuglo nellunaikuserdlugo.

KAPITELEMIK XXVIII.

Kristusib makkivianik.

Sabbate kangermet, uvlorme Wochib sivorlerpäme uvlarärsukut, Maria Maghalena, Marialo aipa illuvermut pivuk tekkorlorlugo.

2. Ahak, nuña saijukpifadlarpok. Nalekam Engelinget killangmit akkardlune, ujasugsuk illaviub upkuanganit aksakärtitsarorpa, känganut ingidlune.

3. Tapsona tautua sorlo kaumalak, anno-
rangalo aputitut kakkorugivok.

4. Udsertortulle erksinermut kukselaler-
put, tokkojutun illivlutik.

5. Engele arngneñut okarpok: Erksinia-
rase; Jesuse kikkiektorsimajok keñerapsiuk
nellungilapse;

6. Tamanëngilak, makkisimavok, sorlo o-
kalauktok; kaileritse, Nalekam iñigilauk-
tanga tækkojartorsiuk;

7. Illiñiartingit tokkungajuñit makkisi-
majomik tuaviluse okautsertorsigik; ahak
sivorlerilärpasse Galilæamut, tavane tækko-
lärpasse: Tamedsa taimak okautivapse.

8. Illuvermit añisalerput, erksivlutik ku-
vaisuvaksoadlalarmiglo, akpangerlutik, ta-
mattominga illiñiartingit okautijartorlu-
git.

9. Illiñiartingnut mattominga okarijartor-
metta: Ahak, Jesusib pärpeit, okaudlugi
sallutitanvose. Tapkoa tikkipæt, ittiggang-
it erkidlugit piveit, sän, anullo pämangavlu-
tk.

10. Jesusib okautiveit: Erksiniarase, ma-
tominga kattangutikka okautsertorsigil-

Galilæamu
nanga.

11. Tav
ortut illar
iolauktut
oarnut.

12. Tap
achimiole
auktukseñu

13. Oka
ta tigligija

14. Nu
atomakoj
nanga.

15. Kë
orlo ajoke
kauseriler

16. Illiñ
mut aivut

erkungma

17. Tæk
langille iñ

18. Jesu
karlune:

mainik kill

Galilæamut aikologit, tavane tækkofär-
panga.

11. Tavunga amiartillugit, ahak, udsertortut illangit iglugaseksoarnut pivut, illut-
iolauktut tamaita okautigiveit ajokertuijor-
soarnut.

12. Tapkoa angajokaijello illagivlugit,
kachimioerput, ingmingnut okarlutik; sor-
uktukseñut tuñilerpeit kēnaujavaksuit,

13. Okarlutik: imak okaritse, illiñiarting-
ta tigligijartorpæt uñuame, siñiktilluta;

14. Nuñab attañinget tussaumalerpago,
atomakojomärpavut, pidlartaukonase tapso-
munga.

15. Kēnaujet tapkoa piveit, piñiarlutik,
orlo ajokertortaungmetta. Tamaña Judikut
okauserilerpæt illuserællugo, sulle uvlome.

16. Illiñiartut tapkoa arkangartut Galilæ-
mut aivut kakkamut, tapsomunga Jesusib
berkungmagit.

17. Tækkogamitsuk, sānganut pāmakput:
llangille iñertuivut.

18. Jesusible tikkipeit okautivlugit, imak
okarlune: Tuñijauvunga pitsartunernik ta-
nainik killangmelo nuñamelo.

19. Tamaña pivlugo ainiaritse, iñuit tamaita ajokertorniarsigik, Babilugillo Atätab, Erngrnerublo, Añernerublo ^{Baptis} ajunginerub attinganut; ^{The Holy Ghost}

20. Ajokertorsigiglo mallekovngit tamaita perkojakka illipsingnut; ahak, uylüt tamaita neijutsainarpapse, sillarsub naggatänut Amen.

MAR

OKA

Jo

Tameds
et J

ninganik.

2. Sorlo

vok: Ahak

pkosiortar

3. Ajok

imak pivok

iuk, apkos

4. Iñuka

kertiivlune

mik.

MARKUSIB AGLANGIT,**OKAUTSINNIK TUSSARNERTUNIK.****KAPITELEMIK I.***Johañesib Babtisininganik.*

Tamedsa okautsit tussarnertut pigiarning-
et Jesuse Kristusemik, Gudim Erng-
ninganik.

2. Sorlo nellautajut aglangiñe aglaksima-
vok: Ahak, Engelige tillivara sivunernut,
apkosior-tankovlutit.

3. Ajokertuijub nippinga iñukangitome:
(imak pivok) Nalekam apkotiksanga äniksor-
vik, apkoserngit narrotissigik.

4. Iñukajnitome Johañese babtisivok, ajo-
kertuivlune Babtijumik, ajortunit pējautiksa-
mik.

5. Judeamiut illunatik, Jerusalemiall
aŋivigivæt, babtitaŋjomavlutik tapsomung
Jordaneme kängne, ajornitiglo sagvarh
git.

6. Johaŋese aŋoralik nergsutsub kameli
merkunginik, tapsekalarmelo amiviner
piglertaujartullo igupsajartullo orksung
nerkigiveit.

7. Ajokertuivlunë okärpok: kingunipk
tikkituksak, pitsartunersauvok uvamnit, nel
lopkotivungalo, tapsoma sängane okkolung
ittiggagutingit singëjarlugik.

8. Imermut Babtipapse: tapsomale Bab
titsomärpäse Aŋernermut ajunginermut.

9. Uvlune taipsomane Jesuse Galilæam
Nazaretemit pivok, Babtitaulerlune Joha
nesemut Jordaneme.

10. Tuavilune timuarmet: Killak angma
tok tækkova, Aŋerneŋk ajungineŋk taubetu
(tingmiatut) akkartok (Jesusib) kängana
pijok.

11. Nippe killangmit tussartaugivok oka
lune: Erngnerivagit nægliktagit kuviagij
git.

12. Erin
Aŋerninge

15. Tag
rungnik u
nergsutit

torpæt.

14. Joh
titaumang

kertuilerlu
nalegaunir

15. (Im
dib nalega

(ablapsami
nertut okp

16. Gali
Simon tæk

ik kivitip
mik.

17. Jesu
nik aularar

18. Tu
mallikpæk.

19. Tag
tækkova, Z

12. Erinigilerdlugo iñukangitomut (Gudim) Añerninget aitipa.

15. Tagva iñukangitometok uvlunik mar-
rungnik ungniakattartut, Satanasib õktorpa,
nersgutit akkornganetok Engelille kivgar-
torpæt.

14. Johañese parngnanërsimavingmut pi-
titaumangmet, Jesuse Galilæamut pivok; ajo-
kertuilerlune okautsinik tusarnertunik Gudib
nalegauninganik.

15. (Imak) Okarlune: Nelliutingmet, Gu-
dib nalegauninga kaglilerpok; kakkialeritse
(ablapsamik issumakaritse) okautsit tussar-
nertut okperissigik.

16. Galilæam iñarbinget sinäne pissukame,
Simon tækkova, nukälo Andrese, nullutset-
tik kivitipakit iñānut, mingeriarniarteoga
mik.

17. Jesusib okautivak: Malliktinga, iñung-
nik aulasariatitsongovaptik.

18. Tuavilutik nullutsettik keñeklugit
mallikpæk.

19. Tagvanget siyorliolerame: Jakobuse
tækkova, Zebedæusim erngninga, nukälo Jo-

hannese, umiakotometuk nullutsettik killai
jardlugit; tuavi kaikovak.

20. Atatatik Zebedæuse umiakotom
kemmekpæk kivget illagivlugit, (Jesuselo
mallikkivæk.

21. Kappernaumut pivut: erinesulerdlun
sabbateõngmet illiniarvingmut itterpok, ajo
kertorlugillo.

22. Ajokertuitingit tattaṁiniariveit: pit
sartojomik okarmet, Anglangnik illissimaju
titut ajokertuingimet.

23. Tagva iñuk illiñiarvingmetok, añe
nermik makkojungnartomik illumiktok, tam
na nipliadlarlune,

24. Okarpok: uvaptingnut sugivit, J
suse Nazaremiok? asserorijartorpittigut; k
naujotit kansimagapkit, Gudib ajungineriv
tit.

25. Jesusible iñerterpa, okarlune: okaju
rit, omanget (iñungmit) añit.

26. Añernerub makkojungnartub aulaj
tidlarpa, nipliadlarlune, añivok tapsoman
et.

27. Illunamasiatik erksilerput, ingmingn

okarlutik,

una una

ungnartut

lekpæt.

28. Tag

Galilæab e

29. Erin

Simonib A

Jakolo Joh

30. Sim

cannimana

navilutik o

31. Tikl

tiilålo: T

nago, kivg

32. Uñu

anatuinarn

peit tapso

33. Iglu

illatånut k

34. Kañ

atuinarnik

at añitipeit

amitsuk.

35. Kaul

ik killai

akotomu

Jesuselo

ulerdlun

rpok, ajo

veit: pit

lissimaju

tok, aier

ktok, tam

ugivit, J

ttigut; k

ungineriv

he: okaju

tub aulaj

tapsoman

ingmingn

okarlutik, imak appersotilerput: Suna una? suna una ajokertuititak? Añernerit makko-
ungnartut pitsartojomut okautingmagit, na-
lekpæet.

28. Tagvainak piñiarningit tussaumaveit Galilacab erkänetut illunatik.

29. Erinesulerdlutik illiñiarvingmit añivut: Simonib Andreasiblo igluængnut pivlutik, Jakolo Johañeselo illagællugik.

30. Simonib sakkia (arngnak) nellajok kannimanartomut kañimavlune: Tapsominga mavilutik okautivæt.

31. Tikkipa, aggangittigullo tiguva mak-
tiilälö: Tagvainak kañimanartub kemeng-
nago, kivgartorpeit.

32. Uñulermet, sekkenek nippimalermet, unatuinarnik kañimasiggit satanasiggillo pi-
peit tapsomunga.

33. Iglugaseksoarmiut illunatik upkutsab illatänut kattilerput.

34. Kañimajut uñuktut piungnërtipeit, su-
atuinarnik kañimasiggit: Satanasillo uñuk-
t añitipeit, Satanasit okarkongileit, illitari-
amitsuk.

35. Kaulermet sulle tärtillugo, makkilune

añivok, (Jesuse) iñukangitomut aularlune: tagvane tuksiarpok.

36. Petrusiblo neijortingitalo katsungailutik mallikpæt.

37. Neñigamitsuk okautivæt: illunatik keñerpätit.

38. Okautiveit: Iglugasengnut kañinerojuñut aularta, tavanetauk ajokertuilunga; taimak pivlugo tamaunga pijunga.

39. Galilæame tamaine illiñiarvingiñe ajokertorlugillo, añernekuullit añitipeit.

40. Kallaktub tikkipa, sêrkortorvigellugo tuksiarvigiva, okarlune: piomaguvit kallagungnaititsomavarma.

41. Jesusible nâpkigiva, aggane issaktipeit, aktorlâlo okarlune: piomavunga, kallagungnêrit.

42. Taimak okarmet: tagvainak kallagungnêrsârpok tava.

43. Jesusib iñerterpa aulartisârlâlo,

44. Okautivlugo: udsertolerit, assingnut taimak okarniarnæk; ajokertuijomulle ainia-rit, tækkotilutillo taipsomunga, tuñergotik-sarlo, Mosesib tuñerkojanga tuñilugo, kallagungnêravit, nellojungnerkovlugit.

45. T
mak oka
lerpok ig
saulune;
tikkipæt

Tumaks

U vlat
a
mitsuk,

2. Iñu
sivlutik p

3. Ille
mik sitta

4. Itte
kângagnu
sajub iña

5. Ok

45. Tamnale añigame okualerpok, tai-
mak okautigiva; kingorngane Jesuse'sappi-
lerpok iglugaseksoarnut itternermik tækkuk-
saulune; iñukangitomekertok. Tavungale
tikkipæt tamaiñit.

KAPITELEMIK II.

*Tumaksajomik Kristusib iñuliklerna-
nik.*

Uvlut ikkitut kingorngane Kappernaumut
ama pigivok: Iglometok tussaumaga-
mitsuk,

2. Iñugaseksuit kattisälerput, iñiksërod-
sivlutik pånganelo aglæt: Ajokertorpeit.

3. Illangit tikkipæt, ätsivlutik tumaksajo-
mik sittamet akkigarpæt.

4. Itterviksarsinginamitsuk iñungnut; iglo
kängagut killerpæt, angmaramitsuk, tumak-
sajub iñangavia aglæt ningitipæt.

5. Okperningit Jesusib kausimagamigit,

tumaksajok okautiva: Erngera, ajornitit
issumagijaujungnërput.

6. Aglangnigle illissimajut illangit tag-
vane iksivajut, issumalerput omættiming-
ne:

7. Una kañoëtunik okausekarpa akkerar-
tortunik Gudemut?

8. Jesusim añernermine issumangit kausi-
sãramigit, apperiveit: sogle omættipsingne
taimak issumavise?

9. Tumaksajomut sumik okariak ajornæng-
ineröva, ajornitit issumagijaujungnërput;
imaglonët okaudlugo: Makkitit, aumitit pi-
kit, arvertarlutillo?

10. Nellojungnërkovlusele, Iñum Ern-
ninga pitsartojokarpok nuñame ajortoer-
otsijomik, tumaksajomut imak okarpok;

11. Okaupagit makkitit, aumittitit piki-
angerarlutillo.

12. Tautuktillugit makkisãrpok, aumitti-
nelo neksarlugit añivok; illunatik tattamĩ-
nia put, Gudelo nakoridlarpæt, okarlu-
tik: Taimaitomik tækkolaungimarikpo-
gut.

13. Ama añigiyok imãrbiksub siñãnut, in

nuit illun
veit.

14. Ka
feusim ern
mallinga
hikpa.

15. Igh
Zoelnerill
illiniarting
yingmut.
metta.

16. A
tækkogam
nerrekatti
Sög Zoene
lugillo im

17. Ta
veit: Åts
jut kissim
ka ablapp
gille.

18. Jo
unnuktun
okarlatik

jornitit

nuit illunatik tikkipæt, ajokertorlugit pi-
veit.

git tag-

timing-

14. Kangiutilerame Levise tækkova, Al-
feusim ernguinga, tuñiorkaivingme iksivajok;
mallinga okautileramiuk, nikkovilune mal-
likpa.

akkerar-

it kausi-

ipsingue

15. Iglungane nerchevingme iksivatillugo,
Zoelnerillo ajortulliartullo uñuktut Jesuse
illiñiartingillo ikterkattigiveit nerrima-
vingmut. Tapsominga malliktut uñung-
metta.

jornæng-

gnërput;

mitit pi-

16. Aglangnik illissimajut Farisæerillo
tækkogamitsuk, Zoelnerillo ajortulliartullo
nerrekattigingmagit, illiñiartingiñut okarput:
Sög Zoenerillo ajortulliartullo nerrekattigiv-
lugillo iñerkattigivagit?

n Erng-

ajortoer-

pok;

tit pikit,

17. Tamaña Jesusib tussaramiuk okauti-
veit: Åtsuilit iñulijikariakangilet, kañima-
jut kissimik. Idluartat kaikojartulaungilak-
ka ablapsämik issumakarkovlugit, ajornig-
gille.

aumitti-

tattami-

okarlu-

imarikpo-

18. Johañesiblo Farisæerillo illiñiartingit
unnuktunik nerringipaktut, illangita tikkipæt
okarlutik: Sög Johañesiblo Farisæerillo il-

nñanut, in

lliñiartingit unuktunik nerringipakket, illiñiar-
titille aglingilet?

19. Jesusible kioveit: Nullianiktomut tik-
kitut nerrijuksaungilet, uiksak neijortiging-
matsuk? Uiksak taipkoa neijortigitillango,
nerritailijungnengilet.

20. Nellintsomärporle, uiksamik aksär-
taulärput: tava agleromärput nerriniaratig-
lo.

21. Añoratokak illarniængilæt nutämik
alläksamik; nutäb allingmago nutaungitok,
alliktornerlo pivalliavok.

22. Weinelo nutäk iimerkautiñut nutaung-
ituñot iimertutingilæt: Weinib nutäb allik-
toromangmagit iimerkantit, Weinelo kovitui-
naromärpok, iimerkantillo asserorlugit. Wei-
nemigle nutämik iimerkautiñut nutänut iimer-
tunjariakarpok.

23. Taipsomane perortut kakkojekset ap-
kotigiveit, sabbateme: Illiñiartingit ingerav-
lutik singailingit nuntsulerpeit.

24. Parisæerit okautivæt: Ahak, illiñiar-
tittit sabbateme pijeksaungitomik pivut?

25. Okautiveille: attualaungilase, kañok

Davide i
nelo?

26. G
ajokertui
nerriveit,
nerrilugi
git illang

27. O
pingortis
orlitaung

28. In
legauvok

Apostelit

Illiñiarv
vane
kungajut.

2. Iise
mar: go.

Davide illiortok ajorsalerame, kälerame illan-
nelo?

26. Gudim iglansanut itterame, Abjatar
ajokertuinerõtillogo; kakkojet tækkojekset
nerriveit, tamakkoa ajokertuijut kissimik
nerrilugit perkojavut; illaminullo tuñivlu-
git illangit.

27. Okautiveit: Iñuk pivlugo sabbate
pingortisimavok, sabbate pivlugo iñuk ping-
orlitaungilak;

28. Iñum Erngninga sabbatemuttavok Na-
legavok.

KAPITELEMIK III.

*Apostelit arkangemit aggartut annerima-
janginik.*

Illiñarvingmut ama itterivok. Iñuk tag-
vanetok, tapsoma aggangit tallerpõt tok-
kungajut.

2. Isertorpæt, sabbateme bulidlaromang-
marigo.

3. Iñungnut tokkungajunik aggalingmut okarpok: tamaunga' pīt.

4. Appersorpeit: Sabbatheme sunik sullin-
niarpita? ajungitomiglonēt ajortomiglonēt?
Iñuk piulilugolonēt asserorlugolonēt? Tap-
koale niplingilet.

5. Ningarlune avaminetut tækkonārpeit,
omættingit mangaidlarmetta kiksantigiveit,
iñuk tamna okautiva: aggaktit issaktikit.
Issaktipeit tagva: aggaugit äkiktaulerput ig-
lungititnt illivlugit.

6. Farisæerille añivut, okarkattigëlerlatik
Herodesim illangit illagëllugit iñuaromav-
lugo.

7. Jesusele illiñiartiñe illagivlugit imarbiub
sinanut aivok: Iñugiartorsuittauk mallikpæt
Galilæamit Judæamillo.

8. Jerusalemillo, Idumæamillo, Jordanim
akkianillo, Tirusib Sidoniblo erkængnetut,
iñngiartorsuit, tattañiniarnartitanginik tus-
sartut, tikkipæt.

9. Illiñiartiñe okautiveit, umiaramik pe-
kalerkovlugit, iñungnut nimniutitaujoma-
nane.

10. Uñuktut iñulingmagit: aniajut illu-

natik tikk
taujut akto

11. Añe
rangamitsu
karput: G

12. Ang
taujomana

13. K
lune pion
pæt.

14. Ark
jortigënar
gillo.

15. Pits
nik pëjar
añititsekov

16. Sim

17. Jak
nukälo Jo
pæk Boar
torngæk.

18. An
selo, Mat
Alfeusib es
namiok

natik tikkipæt arlialerdlugo, kappiaisukti-
taujut aktoromavlugo.

11. Añernerit makkojungnartut tækkoja-
rangamitsuk, pāmakvigivæt, niplerdlutik o-
karput: Gudim Erngnerivätit.

12. Angijomik inerterpeille nellojungnēr-
taujomane.

13. Kakkamut majorarpok, kaikojuv-
lune piomajaminik, kaikojangitalo tikki-
pæt.

14. Arkangemit aggartut añeriveit: nei-
jortigēnaromavlugit, okarijartortõtsumavlu-
gillo.

15. Pitsartutitsomavlugillo kañimanartu-
nik pējarkovlugit, añernerniglo idlunitunik
añititsekovlugit. (Tamedsa attingit).

16. Simon, Petrusmik atserarpa:

17. Jakobuselo, Zebedæusim erngninga,
nukālo Johānese; tapkoa marruk atserar-
pæk Boanergermik, imaipok, kallub kit-
torngæk.

18. Andreaselo, Filippuselo, Bartolomeu-
selo, Matthæuselo, Tomaselo, Jakobuselo,
Alfeusib erngninga, Tadeuselo, Simonelo ka-
namiok.

19. Judaselo Ischariote, pititsijuksak (Jesusemik.)

20. Iglomut angerarmetta: iñugaseksuit kattilerivut, iñiksērotivlutik nerrinermik ajulerdlugit.

21. Neijortingita tamaña tussaramitsuk añivigivæt, iñerteromavlugo; issumanga asinetok okautingmatsuk.

22. Aglangnik illissimajut Jerusalemit pijut, okarput: Beelzebubekarpok, tapsomungalo añernekuulluit attañingenut, añitipeit añernekuulluit.

23. Attautsimut kaikoveit, adsigēgutiksamik okautivlugit: Kañok illivlune Satanasib Satanasipsane añititsungnarpauk?

24. Attañiovium iñungine ingmingnut illagēgunērtut, nunguniarput.

25. Iglublo iñungine ingmingnut uivēlerunik, songojungnērput.

26. Satanasibtauk ingminut nakoringikune, ingminullo illagēgungnērune: sōngojuksaungilak, ajulertuksatuinauvok.

27. Sangijorsub iglunganut ita nek ajornarpok, perkutinginik aksārlugo: kissiane sangijorsoak kellersorkāruniuk, kingornig

agut iglu
git.

28. Al
liarningin
mārput, C

læt;

29. Añe
tilik, issur

tomut, pic
niengitom

30. Ma
kautigingr

31. Ar
kiunga piv

32. Iñu
væt: Ahal

apperkotig

33. Kio
kullo katta

34. Ava
nārpeit, ok

tangutikka

35. Guo
arivara, n

sak (Je-

agut iglunget' perkutitangit aksarnigarilugit.

gaseksuit
mik aju-

28. Ahamērik okaupapse: iñuit ajortulliarningiñit tamainit issumagijaujungnēromärput, Gudemut mittautiksarninginillo aglæt;

ramitsuk
anga as-

29. Añernergigle ajunginermik okarnerlutilik, issumagijaujungnērniængilak issokangitomot, pidlareksautsainaromärporle issokarnerniængitomot.

alemit pi-
osomung-
peit añer-

30. Makkojungnartomik añernekartok okautigingmago.

sigēgutik-
ne Satana-
k?

31. Arngnālo kattangutingitalo angutit kiunga pivlutik, kaikoleræt.

ngnut il-

32. Iñuille iksivajut illungmatsuk, okautivæt: Ahak, anānavit kattangutivillo kãnetut apperkotigivãtit.

ut uivēle-

33. Kioveit, okarlune: kia anānaga, kikkullo kattangutigivik?

akoringi-
e: sōngo-

34. Avamine iksivajut illiñiartiñe tækkunärpeit, okarlune: Ahak, tagva anānaga kattangutikkalo.

æk ajor-
kissiane

35. Gudib perkojanganik malliktok, nukarivara, neijagivaralo, anānagivaralo.

kingorng-

KAPITELEMIK IV.

Adsigëktunik karngätitsijomik.

Imab kiglingane ama ajokertuilerpok: 1. nugasëksuit kattilermetta umiakotomut imänëtomut ikkivok ingilarmelo; inugasëksuit illunatik imab kiglinganetut.

2. Uñuktunik ajokertorpeit adsigënik: ajokertuivlune okautiveit:

3. Nulegitse, ahak, karngätitsijok karngätitsijartorlune pijok.

4. Karngätitsitillugo apkosinermut illangit kattekpüt: tingmitset killaub attänetut pukumaloklugit piveit.

5. Illangillo kairtomut ivsorluktomut kattekpüt: perortersärput ivsorlukamik.

6. Sekkenerle nuingmet, kuñulersärput: amäkanginamik pañilerput.

7. Illangit kattekpüt okpit kakkilantiggit akkornganut: okpille kakkilantiggit peroramik tokkopeit, sullugainerkarkoñagit.

8. Illa namut, r sakalerpu illangillo

9. Tav tussarle.

10. Ki emit agga tamattom

11. Ki viovose, ninga ka tingne-ing put.

12. Īsin tinullo a sera tukl ajornitik i nut).

13. Ok maña tuss singit tam

14. Ok torpa.

15. Ap

8. Illangiilo kattekpūt. ivsoriktomut nunnamut, nuilerlutik perorlarmiglo perorsček-sakalerpūt: illangit 30 nik, illangit 60 nik, illangiilo 100 nik.

9. Tava okautiveit: tussajungnik siutelik tussarle.

10. Kissimeolermet, neijortingita arkangemit aggartut illagivlugit apperivæt, adsigub tamattoma tukkinganik,

11. Kioveit okautivlugit: Illipse tuñitlivioose, killaub nalegauninget nellonarninga kausimakovlugo; taipkoale uvaptingne-ingitut, adsigëktunik okantsaulerpūt.

12. Īsinut uitajuñut tautungimetta, siutinullo angmajuñut tussängimetta; okauvera tukkisingimatsuk: Sägiaromanatiglo, ajornitik issumagijaujungnërkonagit (uvamnut).

13. Okautiveit: okausek adsigëktok tamaña tussarnera ajorupsiuk, kañöëlivluse asingit tamaita tukkisijomavissigik?

14. Okausek karngätitsijub karngätitsar-torpa.

15. Apkoserngub señianut karngautigima-

jut, taipkoa (Gudim) okausinginik tussartut tussaraingmagit; satanasib tava okautsit pë-jarijartorpeit, omættinginut karngautigimajut.

16. Taimaktauk kairtomut ivsorluktomut karngautigimajut: taipkoa, okautsinik tussarnertut, kuviaisungnermut tuavi piomadlerriveit;

17. Amäkanginamigle illumingne nakkimarnivut; kappianartokaleranget unangmiklertokalerangellonët okausek pivlugo, sinangasärlerput.

18. Okpingnut kakkilautilingnut karngautigimajut, taipkoa okautsinik tussartut:

19. Nunable mattoma pinginik kajunge-ramik, agluitsomalarmiglo, assinginiglo unuktunik ikligularmiglo, okautsit ippitipeit illumingne, sullugaineërodlutiglo.

20. Ivsoriktomulle karngautigimajut taipkoa, okautsinik tussartut, illelliorlaitalalekpeit, sullugainerkartillugillo; illangit 30 nik, ama illangit 60 nik, amalõ illangit 100 nik.

21. Okautigiveit: Neñergoak ikkitauniarika, kattanjab, nerrimaviublonët attäntut il-

pilugo? Au
vet.

22. Ijer
tomik; an
mängitomil

23. Tuss

24. Okar
igik; karic

niarpasse,
märluselo i

25. Per
pok; perka

nik.

26. Okar
maipok, s

karngätitsij

27. Siñik
tauleranget

perorput, n

28. Nun
ingorngan

ilit sulluga

29. Sull
ppijartore

ussartut
utsit pē-
utigima-

iligo? Aukagle, neñergoab iñinganut illi-
vet.

uktomut
nik tus-
omadle-

22. Ījersimajokangilak, sakkijaromāngi-
tomik; angejjjokanginivok, tussaumajaujo-
māngitomik.

e nakki-
angmik-
ugo, si-

23. Tussajungnik siutelik, tussarle.

t karng-
artut:

24. Okautiveilo: Tussareksasse naleluar-
sigik; kañočtomut ōktotiksamut iñuit ōktor-
niarpasse, oktoromārivāsetauk; tappekaro-
mārluselo illipse tamattominga tussartose:

kajunge-
niglo u-
ppitipeit

25. Perkartok, (sumik) tuñitsiviojomār-
pok; perkangitorle aksartauniarpok pinga-
mik.

igimajut
iorlaitalo
illangit
angit 100

26. Okarivok ama: Gudib nalegauninga
maipok, sorlo iñuk perorsēeksamaringnik
karngātitsijok nuñamut;

kitauniar
ttānut il-

27. Siñiklunelo uñuganget, makkilarmelo
kauleranget; perorsēeksamarit nuilerlutik
perorput, nellovlugit kañok;

28. Nunab ingminik ivgit perorterkerpeit,
kingorngane singailingit, kingornganelo sing-
alit sullugainekarivut.

29. Sullugainemārit iñerangetta, iñueta
kippijartorsārpeit, kattersivik nellintingmet.

30. Okarivok: kimut Gudib nalegau-ninga adsigijomavittigo? kanoõtomullo-
nõt adsigẽmut, nellonarungnẽrittsomava-
vut?

31. Senfkornetun-ïpok, tamna karngäti-
taugame nuñamut, unãrsuk mingnerojok as-
siminit perorsẽekseñit:

32. Karngätitaujarangamele, perorpok
angijorolerluñe; akkerokalilarmelo angijunik
tingmitset killaub attãnetut iñekalerlutik
tachaliningane.

33. Taimaituñut adsigẽnut uñuktuñut o-
kautiveit, okautsemik nellojungnẽritlugit,
tussãlugit ajungitanginut.

34. Adsigẽngungitomigle okautingileit:
Illiniartiminulle tamakkoa tamaita okautigi-
luarpeit kausititsiarlugit.

35. Uvloruñe taipsomane uñuktome okau-
tiveit: akkianut ikkãrta.

36. Iñuit aulartinamikit, umiakotomut ik-
kitipæt, assingittauk umiarãrsuit illagigi-
veit.

37. Ullajutseradlalermet, maggit umiako-
tok itibsuavlugo pivæt, ullipkitilugo.

38. Umiakotum akkoane akkime siñiktok

Tuppãrdlug
magingilet

39. Mak
okautiva:

Anorekarun
melo.

40. Okau
napse okpin

41. Erks
kina una?
ko.

Legionen

Iñarbiun
kãnut.

2. Umiak
segub akpar
jok.

Tuppärdlugo, okantivæt: Ajokertuijok, issu-
magingilet umiojariavut?

39. Makkilune añore iñerterpa, iñarbiglo
okautiva: Nippangerit nippagërotillutillo.
Anorekarungnërpok tava, ikkoblialdlalar-
melo.

40. Okautiveit: sōg nangiarkise? kañoë-
napse okpingilase?

41. Erksidlarput, ingmingnullo okarlutik:
kina una? añoriblo iñarbiublo nalengmak-
ko.

KAPITELEMIK V.

Legionemik Satanasit añititauningi- nik.

I iñarbiium akkianut pivut, Gadarenerit er-
känut.

2. Umiakotomit niungmet: Iñub Satana-
segub akpangerlune tikkisärpa, illuvernit añi-
jok.

3. Illuverne iñekartok. Kellersornera ajorivæt, kellaumgujeñullonët.

4. Unuktunik kellersortaugalloarangame parngnanërsutiñut kellaumgujeñullo, tapso- ma kellaumgujet kiktora veit, parngnanërsutiñ ulluktordlugit asserortipeit, nujuiserviksau- laungilak.

5. Uvlullo uñuello nungulugit, kakkene- larmelo illuverætök, kaggudlartok, ujar- keñut ingminik tiglujartok.

6. Jesusele tapsoma tækkogamiuk kañing- itomit akpangerlune pä mangavigijartorpa, nipliadlarlune okarpok:

7. Suniarpigit Jesuse, Gudib kotsingne- rum Erngninga? Keñu vigivagit, Gudeme o- kaupagit, kappiaisuktitaikonanga.

8. Okautivale: añit, añernekk makkojung- nartok iñungmit omanget.

9. (Jesusim) appersorpa: Kinauvit? ki- ova: Legionemik attekarpunga nñudlarap- ta.

10. Tuksiarvigiva angijomik, aulartitau- konnatik mattoma erkänit.

11. Mattoma erkäne kuingëngigaseksu- itut kakkame nerrijut.

12. Satana
karlutik: kui
pullarkotigit.

13. Jesusil
makkojungna
pullavlutik: I
narsoanganit

koa uñuktov
imäne.

14. Kuing

iglugaseksoar
tamaña okau
singet tanu
væt.

15. Jesuse
lauktok: anor
tækkovæt; er

16. Tamak
veit, añerneku
lijomik, kuing

17. Tuksia
lugo.

18. Umiak
sölaufkutub tu
kartok.

12. Satanasit illunatik tuksiarvigivæt, o-
karlutik: kuingëngigaseksoarnut tapkonunga
pullarkotigit.

13. Jesusib tuvilune perkoveit. Añernerit
makkojungnartut tava añivut kuingënginnut
pullavlutik: kuingëngigaseksuit kakkam in-
narsoanganit ijukkadlarput imānut, taip-
koa uñuktovaksuit 2000 diojut, ippivlutik
imāne.

14. Kuingënginik mianersijut kemāvut,
iglugaseksoarmiūnut, iglugasengmiūnullo
tamaña okautigijartorpæt. Taipkoa illu-
singet tamaña tækkojartorlugo añivigi-
væt.

15. Jesuse tikkilugo: añernevaksoaka-
lauktok anoratsiartok, sillatövlune iksivajok
tækkovæt; erksivlutiglo.

16. Tamakkoninga tantulauktut okauti-
veit, añernekuullungnik pitalingmik kañok il-
lijomik, kuingënginiglo.

17. Tuksialerpæt, erkāmingnit aularkov-
lugo.

18. Umiakotomut ikkinet, añernekuullulik-
övlauktub tuksiarvigiva, neijoromavlugo o-
kartok.

19. Jesusible perkungila, okautivlugo angerarit iglungnut illangnullo; okautilugillo, Nalekab kanočtorsoarmik pingmattināpkigivlutit.

20. Anlarpok, iglugaseksoarne tellimaujortuñe okälalerpok, kañočtomik angijomik pijariakartomik Jesusib pitimago. Tamatomingalo tussartut illunatik tattaṁiniadlarpūt.

21. Jesuse umiakotomut uttimut ikkärmet. Iñugaseksuit kattisälerlutik tikkipæt, iñak sinänetok.

22. Abak, illiñiarvium angajokanga Jairusemik attelik tikkipok; tækkogamiuk itigangiñut pämakterpok.

23. Angijomik tuksiarvigilugo okarpok. Pañiga tokkokasekpok; aggangnut aktorjartoruk, iñuliniarlugo iñokovlugo.

24. (Jesusib) tava aiparilerpa: Iñugaseksuillo mallikpæt nimniortidlugo.

25. Arngnak tagvanenivok, taimna okkinarkangemit aggartut aunätsainartok:

26. Kanniaisudlarlune perkotine tamaitaungupeit äniarsutilingnut, sokkoserane piuartuinartorle.

27. Taimna akkorngattigmanit.

28. Okarpiungnailärp

29. Tagvaimimine miasungnern

30. Jesuitsartojok arpeit okait?

31. Illiñiarpätit, okar

32. Tava go.

33. Arngtomik pigar

artorpa, nell

34. (Jesernivit pi

utillo aulari

35. Sulle angajokange

27. Taimna Jesusemik tussalerame, iñuit
akkorngattigut añoranga aktorijartorpa tun-
muanit.

28. Okarame: añorangalonēt aktorupko
piungnailärpunga.

29. Tagvainak aunga koktok kigikpok:
mimine missigilerpok, piungnērame kap-
piaisungnerminit.

30. Jesuselo ingminik missigilerivok
hītsartojok ingminit añingmet; iñuit ke-
viarpeit okarlune: Añorakka kia aktorpa-
pit?

31. Illiñiartingita okautivæt: Iñnit tettid-
arpätit, okarpotit: kia aktorpänga?

32. Tava keviarpok, aktortine keñerlu-
go.

33. Arngnarle erksivlune sajjukpok (kaño-
tomik pigame kausimagame) pä mangavigi-
artorpa, nellägullo okautiva.

34. (Jesusible) okautiva: Paniga ok-
bernit piungnērtipätit; ullapirsautekar-
tullillo aularit, kappiaisugungnērlutillo.

35. Sulle taimak okartillugo, illiñiarvinm
angajokanget kivgangita illangit tikkiput o-

karlutik: Pañit tokkovok, sōg Ajokertuijok pigiakattarpink?

36. Okausingit tamakkoa Jesusib tusarpeit, illiñiarvium angajokanganut okarpok: Erksiniarnæk okpertainarit.

37. Aipakaromangilak assianik Petrusle, Jakobuselo, Johañeselo, Jakobusib nukä.

38. Illiñiarvium angajokanget iglunganut itterame: aulajjaludlartut tækkoveit, keadlartullo nipliadlartullo.

39. Itterame okautiveit: Sōg aulajjaludlarluse keadlarkise? Niviarsiak una tokkungilak siñitunarporle. Ijoridlarpæt.

40. Illunaita tava añitipeit, niviarsiam angutä, arngnälo, illañelø illagivlugit itterpok, niviarsiab nellavianut.

41. Niviarsiak aggangittigut tiguva okativlugolo: Talita kumi; imaipok: Niviarsiak okaupagit, makkitit.

42. Tagvainak niviarsiak makkisarpok arvertarlilarmelo: okkiokarpok arkangemi aggartunik. Illunatik tattañiniadlarpunangijomik.

43. Iñe kautigeikon titaukovlug

Imab kã

Tagvang pivlu

2. Sabba ajokertuiler ajokertuting Nakit omaplatutitautsia tañiniarnar

3. Iglulid Jakoblo, Jo tangutiging tingne-ingil tava.

4. Jesusil

43. Iñerterpeille angijomik, tamaña okautigeikoñago iñungnut; okarlarmelo nerřititaukovlugo.

KAPITELEMIK VI.

Iñab kōngagut Jesusib pisaungninganik.

Tagvanget aularpok, iñungorvingminut pivlune, illiñiartingitalo mallikpæt.

2. Sabbate nelliutingmet, illiñiarvingme ajokertuilerpok. Uñuktut tussaramitsuk ajokertutingit tattañiniariveit, okarlutik: Nakit omapivagit tamakkoa? kañok una silatutitautsiartok? kañorlo taimaitunik tattañiniarnartitsivlune?

3. Igluliorteungitok? Mariab erngninga? Jakoblo, Josesiblo, Judasiblo, Simoniblo katangutigingilæt? Neijangillo illunatik uvaptingne-ñgilet? Illunatik siñaungasautigivæt tava.

4. Jesusible okautiveit: Nellautaijok nuña-

kattingita illangitalo nakoringinersarivat, assingiñit tamaiñit.

5. Tagvane tattaminiarnartullijungnængilak (okpingimetta) illainangille kañimajut aggangminut aktorpeit, piungnërtilugillo.

6. Okpinginingit tattaminiariva. Kingorngane arvertarpok iglugaseksoarne illunaitigut, ajokertuivlune.

7. Arkangemit aggartut kaikoveit, marrotidlugit aularkolerpeit, añernernut makkojungnartuñut pitsartojomik tuñitsivigiveit.

8. Okautilugillo, sumik neksarkoñagit ingerarlutik, ajaupiatuinarmik kissiane; ikpiärsuliaratigo, kakkojaliaratiglo, kēnaujaliaratiglo tapserutimingne:

9. Ittigagusersimakovlugille; añorat-sængnik marrungnik attorkoñagit,

10. Okautiveillo: Iglomut itterupse, taip-sōmanetsainaritse aularkārasede taipso mang-et.

11. Illellioromangippasse, okausisselo tussaromangippagit: añititse tagvanget, itikkapselo señerkarningit señējarsigik, nellojungnërutiksangiñut. Ahamerik okautivapse,

Sodomiblo
jomärpuk e
gaseksoarni

12. Ajol
assianik issu

13. Añer
kañimajullo
ningoarpeit

14. Tama
saumaleram
lermet) ok
tokkungajuñ

lugo taimait

15. Illang
tale nellauta
verngiilonēt

16. Hero
okarpok: J
tokkungajuñ

17. (Iñui
konunga J

parngnanērs
rodiasse, nuk
tauna nullia

18. Hero

Sodomiblo Gomorablo pidlartaunikinersau-
jomärpuk erkartorium uvloksangane, iglu-
gaseksoarnit ukkonanget.

12. Ajokertuijartorput, imak okarlutik:
assianik issumakaritse.

13. Añernerit idluitut nūuktut añitipeit,
kañimajullo unuktut mingoarutiksamut
mingoarpeit, iñulidlarlailalo.

14. Tamattominga attañek Herodese tus-
saumalerame (Jesusib attinga illitarijau-
lermet) okarpok: Johañese Babtiterijok
tokkungajuñit makkisimagame; tamaña piv-
lugo taimaitomik tattañiniarnartullivok.

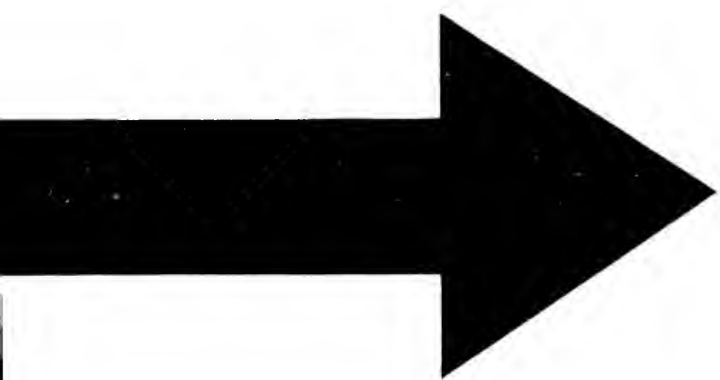
15. Illangita Eliase okautigivæt, illangi-
tale nellautaijok okautigivæt, nellautaijotoka-
verngiilonët illanget.

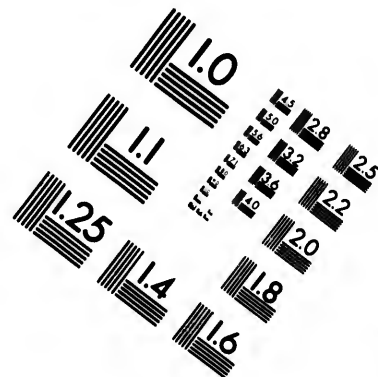
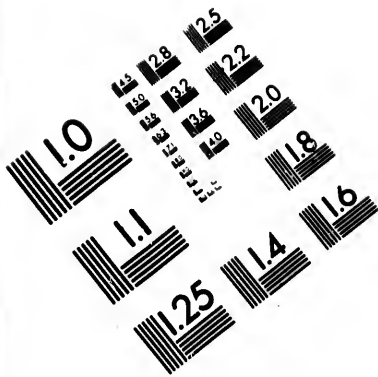
16. Herodesele tamattominga tussarame
okarpok: Johañese uiakoërilauktara taimna;
tokkungajuñit makkipok.

17. (Iñuit) Herodesib tillilaukpeit, taip-
konunga Johanese tigujaujartorkogamiuk,
parngnanërsimavingmullo ittertitaukova, He-
rodiasse, nukkame Filippusib nullia pivlugo;
taimna nullianikamiuk.

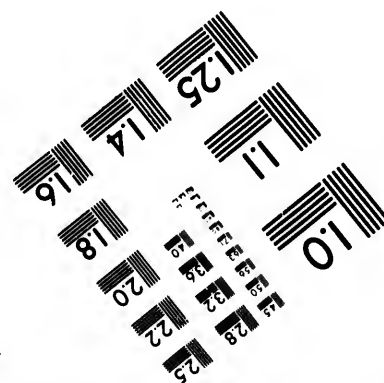
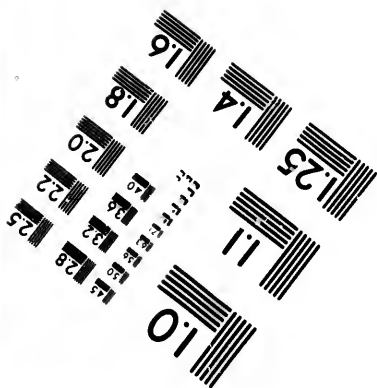
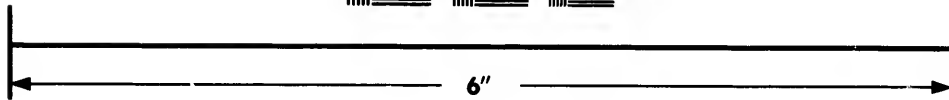
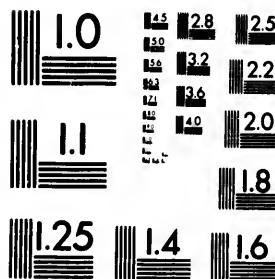
18. Herodese Johañesim okautilaungma-

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0

1.0
1.1
1.2
1.5
1.8

go: idluangilak, nukkavit nullia pigigangne.

19. Herodiasib Johaņese tokkuniaromagallooramiuk, ajorpale.

20. Johaņese Herodesim illaragiva, nellunginamiuk idluartövlune issumagiktorsöngmet: Tamaņa pivlugo sapputiva, kakkuti-kullo nalekpa, tussaromadlarlālo.

21. Uvlorle Herodesim iņuvivinine nelluutingmet, tapsoma attañigaseit, sorsuktuksello kappitangit, Galilæametullo angajokaonerset nerrimārtiņmagit.

22. Herodiasib paņia itterpok, okigēserlarmelo: Tamaņa Herodesib nerrekatingitalo kuviagivæt. Attañiub Herodesib niarsiak okautiva: issumangnik tuksiarvinginga, piemajarnik pillitsomavagit.

23. Ama okautimariklugo okautiva: Sumik tuksiarvigigumga, illa pillitsomavagit, attañionima illanganiglonēt.

24. Aņivlune arngne imak appersorpa: sumik tuksiarlanga? Kiova: Johaņesib Babbiteriub niakoanik.

25. Ittersārivok attañermut, tuksiarlune

okarpok
haņesib

illimatill

26. A

okamarin
git, sulli

27. T

pijartork
simaving

28. Ni

pa, nivian
naminut

29. Ta

tikkilerpu
pet.

30. Ap

tomunga
nartitettik

31. Ok

ailaumitta
tertullo u

saramik.

32. U

mut.
33. All

igigang-

niaroma-

va, nel-

ktorsõng-

kakkuti-

ne nellu-

ktuksello

kaonerset

okigõser-

ttingitalo

niarsiak

nga, pio-

tiva: Su-

omavagit,

persorpa:

esib Bab-

ksiarlune

okarpok: Tagvainak tuñijanjomavunga Joha-
hañesib Babtiterijub niakoanik, pogutamut
illimatillugo.

26. Attañek kiksalerčerpok: okautsinele
okamaringnine pivlugo, nerrekattinelo pivlu-
git, sullinane tuksiarkojomalungila.

27. Tuavilune kivgame illanget attañiub
pijartorkova niakoa. Tapsoma parngnančr-
simavingmut niakočrijartorpa:

28. Niakoalo pogutamut illimajok tikkiu-
pa, nivjáršiamut tuñilugo; nivjáršiable arng-
naminut pitipa.

29. Tamaña illiniartingita tussaramitsuk:
tikkillerput timinga illuvermut illijartor-
pæt.

30. Apostelit Jesusemut kattilerput; tap-
somunga tamaita okautigiveit, tattañiniar-
nartitettik ajokertuititiglo.

31. Okautiveit: Kiksipta iñukangitomut
ailaumitta, merngočrserluselo. Tikkitut ut-
tertullo unungmetta: nerrinermiglonēt ajor-
saramik.

32. Umiakotomut anlarput iñokangito-
mut.

33. Allivaktut iñuit tækkoveit, uñaktullo

illitarivæt, akpangerlutik kutterorlutik mal-
likpæt illagēklutik iglugaseksoarnit tamainit,
ingiarlugolo tikkipæt.

34. Jesuse niugame, iñugaseksuit tækko-
gamigit: illapsugidlarpeit, saukettut mianeri-
jikangitotun-īngmetta. Uñuktunik okauti-
lerpeit.

35. Uvloklihermet, illiniartingita tikkipæt,
okautivlugo: Tamaña piksakarviksaungimet,
uvloklihermello;

36. Aularlit, mattoma erkät iglugasek-
soangiñut iglugasenginullo, kakkojarsiniari-
jartorkovlugit; nerkiksakanginamik.

37. Jesusible kioveit, okautivlugit: illip-
se nerkiksanginik tuñitsivigissigik. Okauti-
væt: kakkojarsiniarijartortuksauvita, kēnauje
200 dit akkinginut, u: a nerkiksangi-
nik?

38. Okautiveille: kapsinik kakkojakarkis
tamāne? ullernēreijartoritse.. Ullernaigilan
ramikit, okarput: tellimanik, aulasakaeng
niglo marrungnik.

39. Ikterkolerpeit, nerrimärtotitut ivingnu
kuñulingaituñut.

40. Tunulerēkterdlutik tava ikterput ing

migolivil
ingmiku
jortullo.

41. U
ipkoa m
kujalivil
nut tuñ

mavlugi
sivigivei

42. I
tiglo.

43. A
kangem

illangini

44. I
jut.

45. I
mut ik

akkianu
git.

46. I
rarpok

47. U
neput, J

48. H

migolivlutik, ungnijut tellimertorlutik, amalo
ingnikut ungnijut marroërtordlutik tellimau-
jortullo.

41. Ukkoa kakkojet tellimet, aulasakæglo
ipkoa marruk tiguveit, killangmullo ärlorpok,
kujalivlune kakkojet avgorpeit, illiñiartimi-
nut tuñivlugit, tapkoninga iñuit nerrititso-
mavlugit: taimaktauk aulasakængnik tuñit-
sivigiveit, illunainut avgorlugik.

42. Illunatik tava nerrivut, namaksivlu-
tiglo.

43. Amiakungit kattilerpeit, amäksuit ar-
kangemit aggartut tettædlugit, aulasakæglo
illanginik.

44. Nerrilauktut angutainait 5000 dio-
jut.

45. Illiniartine erinigilerdlugit umiakoto-
mut ikkimakolerpeit, sivorlerijomagamigit
akkianut Betsaidamut, iñuit aularterkärtiña-
git.

46. Iñuit aulartinamigit, kakkamut majo-
rarpok tuksiarijartorlune.

47. Unulermet umiakotut iñarbiub kerka-
neput, Jesusele kissime nuñametok.

48. Epunermik kappiaisungmetta, añore

aggormatsuk tækkogamigit: Unuab pigärvi-
etta sittamangane tikkilerpeit, iṁab kangagut
pissuklune.

49. Kangerniarkordlugit. Iṁak pissuvig-
ingmago tækkogamitsuk: mittilionasugivæt,
nipliadlarlutik.

50. Illunatik tækkogamitsuk kuksalavut.
Tuavi okautilerpeit, okautivlugit: mañigole-
ritse uvanguvunga, erksiniarase.

51. Umiakotomut ikkimavigilerpeit, kas-
sumivok tava, kuksalavlutiglo tattaṁiniadlar-
put angijomik.

52. Kakkojenik tattaṁiniarnartulingmet,
sillatusinersaulaungilet, omættitik mangaid-
larmetta.

53. Ikkaramik: Genezaremiut nuñangi-
nut pivut, tavunga nuñaliput.

54. Umiakotomit niungmetta, iñuit illita-
rijarærpæt.

55. Akpangilerlutik nuñenut mattoma er-
känetonñut tamainut, kañimajut sinnigving-
mingne nellajut pitilerpeit, neijuganut tus-
saumajamingnut.

56. Niuvervingnut, iglugaseksoarnullonët,
iglugasengnullonët itteranget: kañimajeatik

illiveit ni
ranget si
Tapsomin
put.

Iñu

Farisæer
it 3

2. Illi
kakkojart
luaringilei

3. Fari
ringilet, a
kamik illu

4. Ni
ringilet ub
nut illus
machaillo

ilugit piv
5. Far

pigärvi-
kangagut
pissuvig-
asugivæt,

ksalavut.
mañigole-

oeit, kas-
ñiniadlar-

alingmet,
mangaid-

nuñangi-

uit illita-

ttoma er-
ñnigving-
anut tus-

nullonët,
imajeatik

illiveit niuvervingnut, tuksiarvigilugo, año-
ranget siña aktortaukovlugo taipkonunga.
Tapsominga aktuijut, illunatik piungnër-
put.

KAPITELEMIK VII.

Iñuk nerkib sujuktingitanganik.

Farisæerille, aglangniglo illissimajut illang-
it Jerusalem it pijut tikkipæt.

2. Illiñiartingita illangit tækkogamikit
kakkojartortut, ubvarsimanagit aggattik, id-
uaringileit.

3. Farisæerillo Judikullo illunatik ner-
ringilet, aggattik ubvarsimatiñagit: angajo-
kamik illusingit attordlugit piveit.

4. Niuvervingmit tikkitarangamik, ner-
ringilet ubvaratik. Assingillo uñuktut imai-
nut illuseriveit, erngutsillo, imertautillo,
machaillo, pogutello, nerrimävillo sujungai-
tilugit piveit.

5. Farisæerillo aglangniglo illissimajut

appersorpæt: Sög illiñiartivit mallingipattigik angajokarmik illusingit; sög kakkojartorket aggangnut ubvarsinangituñut?

6. Kioveille okautivlugit: Illipse takkor-mortose, Jesaiasim okautigigalloarpäse, imak aglaksimangmet: Iñuit ukkoa kardlumingnut nertorpänga, omættingitale ungasikpänga;

7. Sullinatik kivgartorpängale, iñuit ajokertusituinangit ajokertuitigamikit.

8. Gudib perkojangit keñekpasse, iñuit illusekullungit malliklugit pivasse, kattello erngusiärsuillo keblariksivlugit: uñuktut i maitut attorpasse.

9. Ama okautiveit: Tagvale Gudib perkojangit issumagingitsainarpasse, illusekulluse malligomavlugit.

10. Mosese imak okartok: Atätello anänello nalekik; atätaminullo anänaminullo okarnerluktok, tokkoteksauvok.

11. Ajokertuivosele: Atätaminut anänaminullo okartok-korbaniovok, imaipok: tunnergutiksauvok, pijeksaralloet uvamnit, tuñijeksara tuñiartorvingmut; imna ajungitalliarpok okarpose.

12. K

nallo ajun

13. Ta

erngnërti

tsainarap

14. Ii

ngit: Ta

lo.

15. Su

njuktingi

oktipæt.

16. Tu

17. Iñu

illiñiartin

gëktomik.

18. Ok

lasse? su

tångmut

19. On

pivut: ta

amainik

20. Ok

njuktipa;

21. Ka

gipattigik
ojartorket

e takkor-
pāse, imak
rdluming-
ungasik-

iñuit ajo-
kit.

asse, iñuit
e, kattello
añuktut i

dib perko-
usekulluse

tello anā-
minullo o

t anānami-

pok: tun-
mmit, tuñi

ngitalliar-

12. Kingorngane anguminut arngnāmi-
nullo ajungitalliarbitsitailivose;

13. Taimak Gudim okausingit pijariaka-
ragnērtipasse illusekulluse pivlugit, imaili-
utsainarapelo uñuktunik.

14. Iñuillo tamaita kaikoveit, okautiv-
ingit: Tamapse naleksinga omamigissing-
lo.

15. Sunalonēt iñub sillatānit illuanut pijut,
sujuktingilæt: tapsomaugelle añijut iñuk su-
oktipæt.

16. Tussajungnik siutelik tussarle.

17. Iñuille keñekkamigit iglomut pingmet,
illiniartingita appersorpæt mattominga adsi-
gēktomik.

18. Okautiveit: Illipsetauk sillatunekang-
lasse? sulle nellovissiuk? illunatik sillatānit
iñungmut pijut, sujuktingilæt?

19. Omættānut pinginamik, netsangpulle
pivut: tagvanget añititaulerput, nerkemik
amainik anititsigame.

20. Okarivok ama: Iñungmit añijub iñuk
sujuktipa;

21. Kamanget, iñuit omættingiñit erkar-

sautekulluit ānivut, assiniarnerlo, anguniarnerlo, arngnarniarnerlo, īnuarnerlo,

22. Tiglingnerlo, tokoinerlo, nellangainerlo, nipporsainerlo, tigsanerlo, igligungnerlo Gudemik mittautiksarnerlo, piujorinerlo, sillainerlo;

23. Tamakkoa illunatik illuanit ānivut innuglo sujuktipæt.

24. Nikkovilune tava tagvanget aularpoka Tirusiblo Sidoniblo erkængnut pivok: Iglomut itterdlune, īnuit angigutijomangmagi terliartaujngnængilelle.

25. Arngnab tapsoma pānia ānernerlukto kulluk, tussaumagamiuk, tikkilugo, ittiggang īnut p̄amangavigijartorpa.

26. (Gricht arngnanget Sirofenitsemiubtuksiarvigiva, Satanase ānititaukovlugo pāningminit.

27. Jesusible okautiva: Kittorngaujut k̄ungnaik̄arlit: idluangilak kittorngaujut k̄akojanginik aks̄arlungit kingminullo egilugit.

28. Kiowlune okautiva: Ahaila Nalegalk̄ taimaikalloarpok, kingmīarsuille nerrimaviun

att̄ānetut
Inkungin

29. Ok
anlarit ;
vok.

30. Igl
jok kingon
naipipa.

31. Tir
rame: G
iglugaseks

32. Tu
pitipæt tap
minut akto

33. Īn
aggañelo s
kanga akto

34. Kill
melo okau
rit.

35. Siut
lo okartita

36. Īne
aujngnut.
nik, angine

attänetut nerrivut kittorngaujut karngäner-
Inkunginik.

29. Okautiva: okautsit tamaña pivlugo
anlarit; pañingnit añernekkulluk añisima-
vok.

30. Iglominut pigame: Satanase añisima-
jok kingorarpa, pañinelo siñigvingme nellajok
naipipa.

31. Tirusiblo Sidoniblo erkængnit aula-
rame: Galilæam imārbiet señianut pivok,
aglugašeksuit tellimanujortut erkānut.

32. Tussilārtok okarnerglo ajorsartok
pitipæt tapsomunga, keñuvigivællø, aggang-
minut aktorkovlugo.

33. Iñuit akkornganit ingminut pitipa,
aggañelo siutingnut illiveit, keselarmelo, ok-
kanga aktorpa.

34. Killangmullo ārlorpok añersaumilar-
melo okautiva: Hefata, imaipok, angmale-
rit.

35. Siutik tagvainak angmarpak, okkang-
lo okartitavok, okalilarmelo.

36. Iñerterpeit, tamaña okautaukoñago
ñungnut. Tagva iñerteralloarmagit angijo-
nik, anginersamigle okautigivæt.

37. Tattañiniarlutiglø okarput: tamaita idluartipeit; tussilärtut tussartilugit, okarnermigle ajorsartut okartipeit.

KAPITELEMIK VIII

*4000 dit tattañiniarnartomik nerrititau-
ninginik.*

Uvlut tapkoa iñuit nerkiksakangit. t uñuk
tut tagvanemetta; Jesusim illiñiartiñ
kaikoveit, okautivlugit:

2. Iñuit ukkoa nægligidlarpakka, ne
kiksakaratik uvlut pingasut uvamneme
ta;

3. Esitinagit aulartikupkit, perlidlaroa
metta angerarlutik apkome. Illangit ung
siktomit pingmetta.

4. Illiñiartingita kioyæt: Nakit kakkoja
siniarpita tamäne iñukangitome, ukkoa k
gungnërutiksanginik?

5. Appessorpeit: kapsinik kakkojakarkio
kioyæt: arvememit aggartunik.

6. Inu
Kakkojet
kajalivlun
logit, iñui
tava pitipe

7. Ming
tapkoa pi
gillo (iñun

8. Nerr
akullo kat
gartut tætt

9. Nerr
peit tava.

10. Tra
kotomut
tane.

11. Fari
ertorpæt:
kojomavlut

12. Añe
ok. Kin
aikutak ta
ivapse: ki
utamik tu

6. Inngaseksuit ikterkoveit nuñamut. Kakkojet ukkoa arvengemit aggartut tiguveit, kujalivlune avgorpeit; illiñiartiminut tunnivilugit, iñuit ukkoninga nerritilugit: Iñungnut tava pitipeit.

7. Mingeritseniktank ikkitunik pekarivut: tapkoa pivlugit kujaligivok, tuñijaukogivilugillo (iñungnut).

8. Nerrivut tava, kágungnêrlutiglo: Amiakullo kattilerpeit, amäksuit arvengemit aggartut tættælugit illulerpeit.

9. Nerrilauktut 4000 diuvut; aularkolerpeit tava.

10. Tuavilune illiñiartiñe illagivilugit umiakotomut ikkivok, Dalmanutab erkänut pivlune.

11. Farisæerit tikkipæt, appersorlugo nautertorpæt; nellunaikutamiglo killangmit tækkojomavlutik okarpnt.

12. Añernerमित añersaumivlune, okarok. Kinguvängukattigêt ukkoa sög nellunaikutak tækkojomavassuk? Ahamërik, okauvivapse: kinguvängukattigêt ukkoa nellunaiikutamik tuñitsiviñniatsengilet.

13. Tava kemekpeit, umiakotomut ama ikkivok, ikardlune uttimut.

14. Kakkojet neksangileit puigoramik: umiakotome attautsemik kakkojakarput.

15. Imak okantiveit: Nalegitse, Farisæerit Herodesiblo kakkojangita sërnautiksanget allarsiuk udsertorluselo.

16. Issumertorpæt, ingmingnullo okarlutik: taimak pivätigut, kakkojamik neksanginap-ta.

17. Jesusib kausimaleramigit, okantiveit: Sög siarklerutigivissiuk, kakkojamik neksanginapse? sulle tukkingilase sillatusinaselo? sullelo omættekarkise mangaitunik?

18. Īsekartose, tækkunek ajorkise? Siute kartoselo, tussarnek ajorkise? erkainerlonë ajorpissiuk imna?

19. Kakkojet tellimet avgorapkit iñuga seksoarnut 5000 diñnut, amäksuit kapsi amiakovinernik tættædlugit illulerpissigit torkorlugillo? kiovæt: arkangemit aggartut.

20. Kakkojello arvangemit aggartut avgo

rapkit iñ
suiit kapsi
akovinern
tut.

21. T
lasse?

22. B
somunga
væt.

23. T
tessorlug

rarlugik,
sumik tæ

24. U
tækkovak

25. Īs
nikolerm

tautulerp

26. A
ant itterr

mak okar
27. Je

sariab F
Ingeravlu

mut ama
goramik:
arput.

Farisæerit
utiksangit

okarlutik:
sangingap-

kautiveit:
mik nek-
sillatusi-
mangaitu-

ise? Siute
kainerlonē

kit iñuga
uit kapsi
ulerpissigil
nit aggar

artut avgo

rapkit iñugaseksoarnut 4000 diñnut, amäk-
suiit kapsit, tættædlogit illulerpissigik ami-
akovinernik? Kiovet: arvengemit aggar-
tut.

21. Tava okautiveit: Sögle tukkisingi-
lasse?

22. Betsaidamut pivok: Tautungitok tap-
somunga atipæt, aktorkovlugo tuksiarvigi-
væt.

23. Tautungitok aggangittigut tiguva,
tessiorlugolo iglugaseit avatanut: İsik ketse-
rarlugik, aggañgminullo aktorlugo apperiva:
Samik tækkovit?

24. Uidlune, okarpok: iñuit pissaktut
tækkovakka, sorlo napartut.

25. İsik ama aktorivæk aggangminut,
nikolermingmago: Äkiksoivok tava, tamaita
tantulerpeit.

26. Angerarkovalo, okarlune: Iglugaseng-
nut itterniarnæk, iglugasengmiuniglonēt. tai-
mak okautsiniarnak.

27. Jesuse tava ailerpok, illiñiartiñelo Ze-
sariab Filippusim iglugaseksuita erkänut.
Ingeravlutik illiñiartiñe apperiveit okarlune:

Iñuit kañok okautigivānga kinausugiv-
lunga?

28. Kiovæt okarlutik: illangita Johañese-
õsugivätit Babtiterijok; illangitale Eliaseõ-
sugivätit; ama illangita nellautaijutokaverngit
illanget okautigivätit.

29. Appersorpeit ama: Illipsele, kinausu-
givissinga? Petrusib kiova okarlune: Kristu-
seovotit.

30. Iñerterpeit, unipkangojomanane in-
nungnut.

31. Ajokertulerpeit imak: Iñum Erng-
ninga ãniatitaulártok angajokaijenut ajoker-
tuijorsoarnullo, aglangniglo illissimajuñut
kisserngortatõniartok, tokkotaulunelo, uvlut
pingajuane õmaromãrivok.

32. Angigunagillo tamattominga okarpok
Petrusib ingminut pitipa, iñerterlugo taimai-
lerkonago.

33. Keviardlune, illiñiartiñe tækkonãr-
peit, Petrusẽ iñerterpa, okarlune: Tuñuunnu-
pit Satanase; Gudib pingit issumaginginang-
ne, iñuit pingit kisseta issumagilerangne.

34. Iñuit kaikoveit illiñiartiñelo, okautiv

ingit: Uv
piñiatseng
sañelonët
lo.

35. Iñ
pok: iñon
lunga, ok
niaromãr

36. Si
uniuk; t
vauk?

37. S
tarngnino

38. U
tok taipk
uvånguka
ninget k
ãnanauni
git.

lugit: Uvamnīk malligomajok, issumaminik piñiatsengilak, señingajuksēne (kappiaisutik-sañelonēt) nangmageksariva, malliklungalo.

35. Iñoserminik ivlertsijok, assinijjomārpok: iñoserminigle ivlersingitok uvanga pivlunga, okautsillo tussarnertut pivlugit, iñoniaromārpok.

36. Sillarsoarlonēt tamāt iñub pigigalloaruniuk; tarngninele asseroleruniuk suksarivauk?

37. Sumiglonēt iñuk tuñitigijungnarka, tarngnine ama piuliñiarlugo?

38. Uvamnigle okautsimviglo kangusuktok taipkonane assujut ajortulliartullo kinguvāngukattingiñe: tamnatauk Iñum Erngninget kangugijomārpa, tikkikune Atātame ānanauningane, Engelit ajungitut illagællugit.

KAPITELEMIK IX.

Kristusib ānanausijauninganik.

Okautiveillo: Ahamērik, okautivapse, tapkoā illangita mānetut, tokko tukkisi-
niāngilæt, Gudib nalegauninganik pitsartov-
lune aggertomik tækkokāratik.

2. Uvht pingasujortulermetta, Petruse Jakobuselo, Johaņeselo Jesusim illagiveit-
ingminullo pitilugit kakkamut kingikto-
mut, ānanausijaavok sāngiņe tækkunārtilla-
git.

3. Aņorangit kanmaridlarlutik, kakkor-
sidlarpullo apputitut; kakkorsaijut nun-
nametut taimak kakkortigijomik sapper-
put.

4. Eliaselo Moseselo sakkerpuk tapko-
nunga, Jesuselo okarkattigēkput.

5. Petruse Jesusemut okarpok: Rabbi
(Ajokertuijok) tamane-itsainarominarpok
pingasunik iņiliorlerta, illingnut attautsemik

Mosesemu

tautsemik

6. Oka

mut.

7. Nuv

mit tussa

Erngnera

8. Eri

iņuksingil

9. Kak

nerterpeit,

Erngninga

go.

10. O

mingnullo

kungajūni

11. Ap

nik illissir

lune tikki

12. Kid

sivorliotiv

taimaktau

ninga ar

nachogija

Mosesemullo attautsemik, Eliasemullo attautsemik.

6. Okautsine kausimangileit, koaksarnermut.

7. Nuvujab ullikpeit. Nippelo nuvujamit tussartaujok, imak okarlune: Tagga Erngnera nægliktara, tamna naleksiuk.

8. Erinesuklutik keviaramik: assianik iñksingilet, Jesuse kissiet tækkovæt.

9. Kakkamille attersäramik: Jesusim innerterpeit, tækkojettik okautigëkoñago, Iñum Erngninga tokkungajuñit makkiterkartiñago.

10. Okausek tamaña illumigivæt, ingmingnullo appersotivlutik: kanok tagva tokkungajuñit makkinek?

11. Appersolerpæt okarlutik: Sög aglangnik illissimajut okarket, Eliasemik sivorliolune tikkitsomärtomik?

12. Kioveille okautivlugit: Ahaila, Eliase sivorliotivok illa, tamaitalo idluarsivlugit; taimaktauk, sorlo aglaksimavok Iñum Erngninga angijomik kappiaisuktitaujonärpok nachogijaulunelo.

13. Okanpapsele: Eliase tikkisimavok, issumamingnullo pidlarpæt, sorlo taimna pivlugo aglaksimavok.

14. Illiñiartiñe tikkinamigit, inugaseksuit tækkoveit, aglangniglo illissimajut illumaveit appersorniktut taipkoninga.

15. Inuit illenatik tækkogamitsuk, kakki-kädlarput, nellipsarlugolo sallutipæt.

16. Aglangnik illissimajut apperiveit: kanok appersornikise taipkoninga?

17. Inugaseksuit illangeta kiovlune okautiva: Ajokertujok, ernera tamaunga äpara illingnut, aernernekullulik okajuitok,

18. Tigulerangago aulajartidlarpa koppoa-ñdlakerpok, nerkoärlarmelo perlilerpok: Illiñiartittit okautigalloarapkit añititaukovhugo ajorpæt.

19. Kiova okarlune: Täta ukkoa okpingitut kinguvängukattigët, kañok sivitutigijomik neijorniarpapse? kañorlo sivitutigijomik keñuginiængilapse? kaitisiuk uvamnut.

20. Äpæt tapsomunga. Añernerub okajuitub tækkogamiuk, tuavi aulajartidlarpa,

puñamut
lalilarmel

21. An
mailerka

22. U
inänullo,
näpkigile

23. Je
okpertonä
jungileit.

24. T
niplialerp
perpunga
nit piulin

25. In
Jesusib t
inenterpa,

torlo añ
manget,
munga.

26. Ni
añivok.

nuktullo

27. Je
tilälo, ma

nuñamut orrovok, aksakärlarmelo koppoalid-
lalilarmelo.

21. Anguta (Jesusim) apperiva: kanga i-
mailerka? Okarpok: kigliminit.

22. Uñuktuniglo orrutipa ikkomamullo
imänullo, tokkonasuarlugo: ajungikungne,
näpkigilertigut piulilutalo.

23. Jesusim okautiva: okperungnaruvit;
okperture ajornartokangilak, tamaitale a-
jungileit.

24. Tuavilune sorrusib tapsoma angutä
niplialerpok, kugviornermut okarlune: ok-
perpunga, nægliktok Nalegak, okpingilusim-
nit piulinga.

25. Iñuit akpangerlutik nellipsarmatsuk,
Jesusib tækkogamigit; añerneks ivsornartok
iñerterpa, okautivlugo: Okajuitok tussängi-
torlo añernekkulluk, okaupagit, añit o-
manget, kingorngagut itterungnërlutillo o-
munga.

26. Niplialerpok tava, aulajartidlarmitälö
añivok. Iñuk tamna tokkojutun-ïlertok, un-
nuktullo tokkojok okautigivæt.

27. Jesusim aggangittigut tiguva, makki-
tilälo, makkipok tava.

28. Iglomulle pingmet, illiñiartingita ingmikörlutik appersorpæt: Sög uvagut añitilugo ajorpittigo?

29. Kioveit: taimaitut (añernerit) añititaungilet, kissiane tuksiarnermullo nerringinermullo.

30. Tagvanget aularamik, Galilæa apkotigivæt: iñuille kausimakojomangileit.

31. Illiñiartiñe ajokertorlugit, okautiveit: Iñum Erngninga pititaujomärpok iñuit aggangiñut, taipkoa tokkotsomärpæt; tokkopatsuk, uvlut pingajuane makkitsomari-vok.

32. Okautsille ukkoa nellojungnaingileit, appersorlugo ajorpæt.

33. Kapernaumnt pigivok. Iglomelune apperiveit: Sumik illipsingnut okalaukkise ingeravluse?

34. Niplingilelle. Ingeravlutik ingmingnut okaramik, kinakkiak illatik angineröjomik?

35. Ingidlune, arkangemit aggartut kai-koveit, okautivlugit: Illase sivorliojomajok kinguvaromärpok, illunatiglo kivgarijomärpæt.

36. N
käniklugo

37. Ima
timne, ille
kissima ille
llessioriva.

38. Job
okertuijok
kekullung
terpavulle

39. Jesu
amminiari
velo terliak

40. Uva
igut.

41. Ern
ingnik iñe
nasse: Ah
iengilak.

42. Uva
anganik a
esserortervi
vingaivio

43. Agg

36. Nutarak tava akkornganut pitipa,
kuniklugolo okautiveit:

37. Imaitomik nutakkamik illelliortub at-
timne, illelliorivānga; uvamnigle illelliortub,
kissima illelliungilānga, uvamnigle tilliklertok
illellioriva.

38. Johañesible okautilerpa okarlune: A-
okertuijok, angut tækkovavut, atterne añer-
nekullungnik añititsijok, malligatalo: iñer-
terpavulle mallingimattigut.

39. Jesusele okarpok: Iñerterasiuk: Tat-
amininiarnartitsijokangilak attinne, tuavilu-
nelo terliakattarlunga.

40. Uvaptingnik akkerartungitub illagivā-
ngit.

41. Erngusiärsungmik imalingmik illip-
tingnik iñertitsijok attinne, Kristusib piging-
masse: Ahañerik okautivapse, akkēngartau-
ngilak.

42. Uvamnullo okpertut ukkoarärsuit, il-
anganik asserortitsijomut idluarnersauvok,
asserorterviub ujaraktanganik kongēsingagut
ivingaiviogune, imarbingmullo egilugo.

43. Aggakpille asserorpattit, nakkarkit.

Illingnut ajunginersauvok, illakungõrlutit
iñogutemut itteruvit: marrungnik aggakar-
nermit, ikkoõmamut kaõmitsuitomut egitaun-
nermit;

44. Taingane kuglugianget tokkoniængi-
lak, ikkoõmangello kaõminiænginivok.

45. Ittikavittank asserorpattit, nakkarkit.
Illingnut ajunginersauvok, tussialutit iñogu-
temut itteruvit: iglugënik ittiggakarnermit,
äriatitsivingmut egitaunermit, ikkoõmamut
kaõmitsuitomut;

46. Taingane kuglugianget tokkoniængi-
lak, ikkoõmangillo kaõminiæninivok.

47. Ìsivittank asserorpattit, përuk egilu-
golo. Illingnut ajunginersauvok, igloinara-
mik ìsekarlutit Gudib nalegauninganut itte-
ruvit: marrungnik ìsekarnermit, ikkoõma-
mullo kaõmitsuitomut egitaunermit;

48. Taingane kuglugianget tokkoniængi-
lak, ikkoõmangillo kaminiænginivok.

49. Illunatik ikkoõmamut tarretitaujomär-
put, tuñijeksello illunatik tarrionut tarreti-
taudlarput.

50. Tarriok ajungidlarpok: tarriorle pit

sartuërope
lipsingne t
tigëklusolo

Nul

Tagvang
pivl

ama innugi
torpeit illu

2. Faris
nulle angü

lago.

3. Kiov
perkoväse ?

4. Oka
langnik av

(nak)

5. Jest

görlutit
ggakar-
egitau-
oniengi-
kkarkit.
nt iñogu-
rnermit,
comamnt
oniengi-
k egilu-
igloinar-
nut itte-
ikkoṁa-
oniengi-
aujomär-
nt tarreti-
iorle pit

sartuēropet, sumut pitsartutitaujomärpa? Il-
lipsingne tarriokarneritse, ullapirsautekarkat-
tigēklusolo illipsingnut.

KAPITELEMIK X.

Nulliarēngnek avitsininganik.

Tagvanget ama aularivok: Judæab erkānut
pivlune, Jordanim igloanut. Iñuit
ama innugiartorsövlutik tikkimatsuk, ajoker-
torpeit illusine attorlugo.

2. Farisæerit tikkinamitsuk apperivæt,
nulle angutib avilugo idluarka? Öktörnär-
lugo.

3. Kiovlune okautiveit: Mosesib kañok
perkovāse?

4. Okautivæt: Mosese aglakojjok ag-
langnik avitsitixsenik, avikovlugolo. (arng-
nak)

5. Jesusible kioveit: Omættisse mang-

aidlarmetta, aglaktok okautsemik tapsomunga;

6. Kiglinganille Gudib angut attausek arngnarlo attausek pingortipak;

7. Tamaña pivlago angune arngnälo angutib keñegomärpak, nulle ungagimava,

8. Taipkoalo marrak uvinigik attausik sauvuk; marrojungnärlutik uvinigik attausiksauruk;

9. Taimaitomik Gudib kattititæk, iñubavititeksaringila.

10. Iglome ama illiñiartingita mattoningapperingmatsuk;

11. Okautiveit: Nulliaminik avitsijub, assianiglo nullianiklune, nulliarëngnek asseroripa taipsoma;

12. Nulliablo uine keñekkuniuk, assianiglo ninikhune, nulliarëngnek asseroripa taipsoma.

13. Nutakket ätipteit tapsomunga, agganginnut pattiktankovlugit. Nutakkenigle ätsijut illiñiartingita suadlalerpeit.

14. Tamañale Jesusib tækkogamiuk id

uariringila,

pilit, iñerter

ninga piksa

15. Aha

Gudib naleg

ilak.

16. Erki

aimartilugi

17. Añin

akpangerlun

imak apper

kanočtomik

piomavlung

18. Jesusi

ssianik aju

ungilak.

19. Perko

arniarnak.

tæk. Kigli

Akkilënerlu

alekik.

20. Kio

amaita tarn

imnit

21. Jesus

huaringila, okantivlugit: Nutakket uvamnut
pilit, iñerterasigiglo: tapkoa Gudib nalegau-
ninga piksaringmatsuk.

15. Ahañerik, okaupapse: nutakkattut
Gudib nalegauninganik pingitok, itterniæng-
ilak.

16. Erkilugillo, aggangmintt pattikkeit,
aimartilugillo.

17. Añingmet apkosinerlo attorlugo, iñub
akpangerlune tikkipa, sèrkortorvigællugo
imak apperiva: Ajungitotit Ajokertuijok,
kanočtomik ajungitotit piñiartnksauvik,
piomavlunga iñogutemik nungusuitomik?

18. Jesusible kiova: Sög ajunginerarpinga?
assianik ajungitokangilak, Gude kissime a-
ngilak.

19. Perkojet kausimagalloarpattit: Arng-
arniarnæk. Iñuarniarnæk. Tiglingniar-
næk. Kigiluktomik okautiginiarnago aipait.
Akkilënerlungniarnæk. Atätello anänello
alekik.

20. Kiovale okantivlugo: Ajokertuijok
amaita tamakkoa mallilaukpakka sorrusio-
imnit

21. Jesusible tækkusarpa, nægligilugolo

okautiva: attausek sulle pingilet; perkutit tamaita niorvgotigijartorkit, aglujuñullo pilliutigilugit, killangme perkutiksariksiniarpo-
tit tagva; mallingnialilärlungalo kiksarnikset nangmaguk.

22. Tamañale okausek tussaramiuk, kak kilädlarpok, kiksarlarmelo kemekpa: agluiname.

23. Jesusele keviarlune, illiñiartiñe okautiveit: Agluitok killaub nalegauninganut pillune sappernakasekpo?

24. Okausingille tamakkoa illiñiartingita kakkilärutigingmagit. Jesusim ama kioveit, okautivlugit: nægliktakka kittorngakka. Gudib nalegauninganut itteriak ajornarpok, perkutimingnik tettelingnut;

25. Ajornæginerovok, kamele, merkutim isingagut pivlune, agluitomit Gudib nalegauninganut itterniartomit.

26. Kakkilärnersaugivut ama, ingminullo okarlutik: kiname pilloridlarniarpa?

27. Jesusib tækkusarlugit, okautiveit Iñungaut ajornarpok, Gudemulle ajornængilak; ajornartut tamaita Gudim ajungileit.

28. Petru kemmalaukpa

29. Jesusi Iñum iglune angunelonët,

tornganelonët, Iñnga, okauts

30. Ungri tamna matto

kattangutiñig perorsëvianig

lamelo tikkitomik pijomä

31. Uñukput, uñuktu

put.

32. Takpa sase sivorleri

tiglo mallikpmit aggartut

kañok pijaun

33. Ahak, gut, Iñum Er

tuijorsoarñut

erkntit
lo pil-
iarpo-
nikset
, kak.
aglu-
okau-
aut pi-
tingita
ioveit,
gakka,
arpok,
rkutim
legau-
gming-
rpa?
utiveit
rnæng-
ajungi-

28. Petrusim okautiva: Ahak, tamaita kemmalaukpavut mallilarpillo.

29. Jesusib kioveit: Ahamerik, okaupapse: Inum iglune kemekuniuk, kattangutinelonët, angunelonët, arngnelonët, nullelonët, kittornganelonët, perorsëvinelonët uvanga pivlanga, okautsillo tussarnertut pivlugit;

30. Ungnijakattartunik tellimertorlutik tamna mattomanelune pijomärivok igluñik, kattangutiñiglo, anäneniglo, kittorngenniglo, perorsëvianiglo, mane omigijaunermir, sillamelo tikkitsomärtome inogumik nungusui-
tomik pijomärpok.

31. Uñuktulle sivorlët kingorliutsomärput, uñuktullo kingorlët sivorliutsomärput.

32. Takpaunga Jerusalemut aivlutik, Jense sivorlerivæt: Kakkilädlarpulle, erksivluttiglo mallikpæt. Ingminut tapkoa arkangemit aggartut ama pitinamigit; okautiveit, kañok pijauniarnerminik, okarlune:

33. Ahak, takpaunga Jerusalemut aivo-
gut, Inum Erngninga pititaujomärpok ajoker-
tujursoarñut aglangniglo illissimajuñut; taip-

koa tokkoteksautitsomärpæt, nellojannullo
tunniniarpæt.

34. Taipkoa mittautigijomärpæt, ipperar-
torlugo ketserarlugolo tokkotsomärpæt; uv-
lullo pingajuane omaromärivok.

35. Jakobuselo Johāneselo, Zebēdæusih
erngnæk tikkipæk, okarlutik: Ajokertuijok
perkojomagalloarpaptigik, pijomajaptingnik
tunnitsiviojomavlunük.

36. Apperivak: Uvamat kañok tuñitsivio-
jomavitik?

37. Kiovæk: perkogittiguk, aipara taller-
pikpit tungäne, aiparalo saumikpit tungäne
iksivakoluñuk, nalegauningne.

38. Jesusible kiovak: tuksiartatik nellova-
tik: Erngusiärsun imānga imigeksara, im-
merungnarpittiko, Babbitautiksaralo Babi-
tautiksarigalloarpittiko?

39. Kiovæk: ahaila, ajungikalloorpoguk.
Jesusib okautivak: Erngusiärsun imānga
imigeksara imerniaralloorpattik, Babbitau-
tiksamnullo Babbitaujuksaugalloarpotik;

40. Tallerpingmale tungäne, saumingma-
lonēt tungäne iksivajomanek, uvamnut per-

kojeksaungil
kissimik iksi

41. Tellin
maña tussara
buselo Johān

42. Jesus
Nunuam atta
vasse. taipko
put.

43. Illipse
majok kivgar

44. Illaps
omarpäse.

45. Inūblo
gartortaujom
inotsiminik t
anik.

46. Jerich
ngit, Jerich
mallikpæt: ?

kennuvlune
Timeusim er

47. Jesuse
amiuk, nipl
dim Erngni

kojeksauŋilak illiptingnut, iksivakojaujut
kissimik iksivajomärput.

41. Tellimaujortut assingit illiñiartut ta-
maña tussaramitsuk, añujutigilerpakit Jako-
buselo Johañeselo.

42. Jesusible kaikoveit, okantiniarlugit:
Nunnam attañingit attañiojartortut kausima-
vasse. taipkoa illangit sälaliksuit pitsartudlar-
put.

43. Illipsele taimailerniarase: angnerojö-
majok kivgarijomärpäse tamapse.

44. Illapselo attañiojomajub kivgartorvigi-
jomarpäse.

45. Iñublo Erngninga tikkinginivok, kiv-
gartortaujomavlune; kivgartorijartorporle,
iñotsiminik tuñijavlune, uñuktut piulijiksang-
anik.

46. Jerichomut pivut. Illiñiartiñe illagæl-
lugit, Jerichomit añingmet, iñugiartorsuit
mallikpæt: Tautungitok apkotäne iksivajok,
kennuvlune pivok, Bartimeusemik attelik,
Timeusim erngninga.

47. Jesuse Nazaremiok kängertok, tussa-
ramiuk, niplialerpok okarlune: Jesuse Davi-
dim Erngninga, napkiginga.

48. Uñuktut iñerterpæt nipangerkovlugo Niplialualerporle: Davidim Ernnginga nap kiginga.

49. Jesuse nokkardlune, kaikokova. Tautungitok tava kaikovæt, okautivlugo: Nilkovilutit mañigolerit, kaikungmattit.

50. Añorane egipa, nikkovilarimelo Jesuse mut pivok.

51. Jesusib apperiva: Kañok pioamavit yamut? Tautungitub kiova: Rabbi (Ajoketuijok) tautuleromavlunga.

52. Jesusim okautiva: Aularit okperniv piulivätit. Tagvainak tautulerpok, mallipalo apkome.

KAPITELEMIK XI.

Kristuse nergsutsub känganelune Jerusalem mut aininganik.

Jerusalemut kaglileramik, Betfagemut Betaniamullo oksuktagub kakkab señianu Jesusib illiñiartingne marruk tillivak.

2. Okaudlu
elliptingnetu

ksimajok

ingmik ing

amaunga kai

3. Imaglo a

iko? imak k

mag; tava ta

4. Aularpul

majok itterviu

viktariane.

5. Tagvane

ochak pittud

6. Okantive

artaukova tav

7. Nochak

atik kemerlo

ngipok.

8. Uñuktu

totänut. Il

ingit kiblor

reit.

9. Sivorläll

ik okarput:

ikkitok nako

2. Okaudlugik: Aileritik iglugasengnut, belliptingnetuñut. Ittituaruptik nochak pittuksinajok neñilärpatik, känganut sulle, önnngmik ingitokalaungitok; pitüdsärlugo tamaunga kaitisiuk:

3. Imaglo apperijauguptik: Sög imailiviko? imak kiogitik: Nalekab attoromang-mago; tava tamaunga perkolärpa.

4. Aularpuk, nocharlo neñivæk pittuksi-majok itterviub señiet sillatäne, apkoserngub viktarviane. Pittüdsärpæk.

5. Tagvanetut illangit okautivakit: Sög nochak pittudsärpfitiko?

6. Okautiveille, Jesusim okausianik: nek-artaukova tava.

7. Nochak tamna ätipæk Jesusemut, aňo-ratik keñerloanut illivlugik, känganut tava ngipok.

8. Uñuktut aňoratsetik issivilerpeit ap-otänut. Illangittauk napartut kësertu-angit kiblorlugit pivut, apkotänut illi-veit.

9. Sivorlëllo, malliktingillo kagudlalerlu-ik okarput: Hosiana! Nalekam attingane kkitok nakorijaule!

10. Atätapta Davidib nalegauninga nako rijaule! Nalekam attingane tikkitok, Hosian kotsingnerme!

11. Jesuse Jerusalemut itterpok, kattimavingmullo ittilarme; tamaita kemergolerpeit unulermello añivok Betaniamut, arkangemi aggartut illagællugit.

12. Uvlub aipangane, Betaniamit añigami kãlerpok.

13. Napartok Feigeliksak kañitome merkolik tækkogamiuk: Nellipsarpa, paungakarasugællugo. Tikkinamingle, merkutuinaranik tækkovok: Paungalervinga sulle nellitingimet.

14. Jesusib okautiva: Mattoma kingornag agut illingnit paungartortokarniatsengilak issokaugitomut. Illiniartingita tamaña tusarpæt.

15. Jerusalemut pigamik: Jesuse kattimavingmut itterpok; pissiniartut niuverniantullo kattimavingmetut añitilerpeit; kënaujeñiglo tausējut ikpættingit, tingmitsenigniorvkotiggit iksivautangit orrotidlarpeit.

16. Kattimavikut perkutunik akkigant kongileit.

17. Ajokert sinangilak:

vingmik inung vigilauktasse.

18. Aglangn tamaña tusau

okkotsomavlu tik ajokertuin

19. Uñung

20. Kaumi sak señerkuler

minimernarmin

21. Petrusib kausinga, oka

hak napartok annersärnerp

22. Jesusib kperitse.

23. Ahamer nanga imak ol

vingmullo nak kperlune ok

perlune okausi

24. Taimak U

17. Ajokertuivlunelo, okautiveit: Aglak-simangilak: Igluga taijaujomärtok tuksiar-vingmik iñunguut illunainut? illipsele iñuar-vingilauktasse.

18. Aglangnik illissimajut ajokertuijorsuillo tamaña tusaumaleramitsuk: issumajalerput tokkotsomavlugo. Erksigilälle, iñuit illunatik ajokertuiningit tattaminiarivæt.

19. Uñungmet iglugaseksoarnit añivok.

20. Kaumingmet napartok imna Feigeliksak senerkuleramitsuk; pañertok tækkovæt, mimmernarminut aglæt.

21. Petrusib erkaumagamiuk Jesusim okausinga, okautiva: Rabbi, (Ajokertuijok) hak napartok Feigeliksak okautélulauktet, bannersärnerpok.

22. Jesusib kiovlune okautiveit: Gudemut kperitse.

23. Ahamerik, okautivapse, kakkamut okananga imak okartokarpet: Kangattarit, imar-vingmullo nakkarit, omættimine iñertuinane, kperlune okarmet taimailivok; tuñitsivio-erlune okausinganut.

24. Taimak pivlugo okautivapse: Tamaita

tuksiutipsingnik tuksiartose, okperitse; pilärpasse tava.

25. Nängeluse tuksiarupse: assipsingna namangikupse, issumagijungnërsigik; Atä tapse killangmetub issumagijungnërkovlugi tamarnisse.

26. Assipse tamarningit issumagijungnëromangikupsigik: Atätapsetauk killangmetub, issumagijungnërneatsengileit tamarnisse.

27. Jerusalemut ama utterivut. Kattima vingmut tikkingmet, ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut inuillo angajokangit tikkilugo.

28. Appersorpæt: Kimit perkojauvit imailiorlutit? kialonët pitsartojomik matominga tuñitsivigivätit imailiokovlutit?

29. Jesusib kiövlune, okantiveit: Apperijomavapsetauk okantsemut attautsemut mattominga kiogissinga, okautijomavapsetauk, kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

30. Johañesib Babtisitinga killangmit piva, inungnillonët? kiogissinga.

31. Erka
karlutik: K
okautijomav
siuk?

32. Inung
erksigivavut.
tantaijoringn

33. Jesu
pingmangæt
veit: Taima
kimit pitsart

K

Adsigëktomi

A dsigëkt
Angut
avata avaluli
riksanganik
miglo señag

31. Erkärsalerput, ingmingnut imak okarlutik: Killangmit pijok okautiguptigo; okautijomavätigut: Sög okperilaungipis-
suk?

32. Inungnille pijok okautiguptigo; inuit erkisgivavut. Johaṇese inuit illunatik nel-
lautajoringmatsuk.

33. Jesuselo kiovæt okarlutik: Nakit pingmangæt nellovavut. Jesusim okauti-
reit: Taimaitomik okautijomangilapsetauk,
kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

KAPITELEMİK XII.

*Adsigëktomik Perorsëvingmik Weineling-
mik.*

Adsigëktunik okantilerpeit, okarlune:
Angut perorsëvilliorpok weineliksamik,
avata avaluliudlarlugo, paunget iptinget seṇa-
viksanganik seṇalaurame, nuvuguseksoar-
miglo seṇagivok, perorsëviksiortuñut attar-

tortankogamiuk; nuñame assianut aularpok.

2. Pauñget inilerviet nellitungmet, kivgame illanget tilliva perorsēviksiortuñut, perorsēviub paunganginik pijartorkovlugo.

3. Tapkoale tiguvæt, añaudlarlugo, neksartinagolo aulartipæt.

4. Ama kivgak assia tilligiva taipkonga: tamna ujarkeñut millorpæt, niakokillidlarlugo, mittautigiyugolo aulartipæt.

5. Ama kivgak assia tilligiva, tannale tokkopæt: assingillo uñuktut, illangit ipperar torpeit, illangillo tokkolugit.

6. Sulle erngnetuakarpok, nægligijaminik, tamna kingorliotilerlugo tilligiva taipkonga, okarlune: Ernguera illaragijomavæt.

7. Weinemigle perorseviksiortut ingmingnut okarput: Tagva kingomgusijuksak; attetokkolaunilavut, kingomgujeksangit uvagupigilerlugit.

8. Tigulugo tokkopæt, perorsēviublo sillatānut egilngo.

9. Perorsēviub angajokanga, kañok tagvapijomārka? Tikkitsomārpok, perorsēviksior

tut ukkoa to
attartertauk

10. Aglait
iglulliertut

ujaraulerner

11. Tagva
arnadiarpok

12. Tigun
mallugigami

okautigingm
put.

13. Farisa
langit tillivei

veriniarlugo.

14. Tapko
væt: Ajoker

vaptigit, inñi
ligigangne, C

tuitsiarpotit;
tuñergutinik

ijjuksaungipi

15. Tak
okantiveit: S
kaiusiuk tækk

tot ukkoa tokkolugit, perorsēviglo assingiñut
attartertankojomärpa.

10. Aglait ukkoa attualaungilasse: Ujarak,
igullliortut egitanget, tamna iglub terrekkoa
ujaraulernertok;

11. Tagva Nalekab piñiarninga, tattamini-
arnadiarpok isiptingnut.

12. Tigunasualerpæt, (iñuille erksigiveit;)
mallugigamitsuk mattomunga adsigēktomūt
okautigingmagit: kemeklugo, tava aular-
pnt.

13. Farisæerillo Herodesib kivgangita il-
langit tilliveit tapsomunga, okausinganut ui-
veriniarlugo.

14. Tapkoa tikkinamitsuk, imak apperi-
vet: Ajokertuijok, okpernartōjotit kausima-
vaptigit, iñnit sivōragingilettit, illunaita nel-
ligigangne, Gudemullo apkötiksamik ajoker-
tuitsiarpotit; attañivaksoak tuñitsivigilugo
tuñergutinik idluarka? tuñijijuksauvita tuñi-
ijijuksaungipitalonēt?

15. Takkormorningit tukkisileramigit,
okantiveit: Sög uiveridlarkissinga? kēnaujak
kaisiuk tækkulago.

16. Kēnaujāk sakkerpæt. Appersarpeit: kia adsinga kialo aglangit kolläne? kioväet: Attañivaksuub.

17. Jesusib tava okautiveit: Attañivaksuarmut tuñissiuk attañivaksuub piksanga; Gudemullo Gudib piksanga. Tattañiniarivæt tagva.

18. Saduzæerit tikkipæt, omarviksakangitomic okartut; apperivæello okarlutik:

19. Ajokertuijok, Mosesim aglagvigivätigut: Angutim angajoa tokkopet, nulle, kittorngakangitok kemekpago, nullia tava nukkanget pijomärpa, angajugilauktane kinguväksakarkovlugo.

20. Tagva nukkarët arvengemit aggartut ilauktut, angajuklek nullianilauktok; kittornginane tokkovok.

21. Fugliet nulliarilermigamiuk: tamnatauk tokkogivok kittorngingminane. Tamnatauk pingajueta pigiva.

22. Tapkoa arvengemit aggartut illunatik nulliarivæt; (kingorlerëklutik) kittorngingaratik. Illunatik kingorngattigut arngnalk tokkogivok.

23. Ma
taipkoa arve
piktarijomäry
matsuk.

24. Jesusi
ilak, tamarp
ajugakangiju

25. Tokk
ningpiængile
killangmetut

26. Tokk
eesim aglan
señiane Gud

Gudigivānga
Gudigivānga

27. Gude
julle Gudigi
angijomik.

28. Aglan
ingmingnut
git; idluarto

saramiuk, a
eelliet angin

29. Jesus

23. Makkitervingmele, makkiterunik, taipkoa arvengemit aggartut, nelljata nulli-niktarijomärpauk? illunatik nulliarilaung-matsuk.

24. Jesusib kiovlune okautivoit: taimaing-ilak, tañarpose aglait nellogapsigik, Gudim ajugakangjusialonët.

25. Tokkungajuñit makkiterunik: nullia-ningniængilet uiningniængilello, Engelitut killangmetutun-itsomäramik.

26. Tokkungajunik omaromärtunik, Mo-eesim aglangit attualaungilasse, napartut señiane Gudim okautilaungmago: Abraham Gudigivänga, Isablo Gudigivänga, Jakoblo Gudigivänga.

27. Gude tokkungajut Gudigingilet, iñojulle Gudigivæt. Taimak pivlugo tañarpose angijomik.

28. Aglangnik illisimajnt illæget tilakipa, ingmingnut appersotilaungmetta, tussaremi-git; idluartomiglo (Jesusib) kiongmagit tus-saramiuk, appersorpa: Perkojeñit tamainit eelliet anginerova?

29. Jesusib kiove: perkojeñit tamainit ang-

inerojok imaipok, Ahak Israele, Nalegak Gudivut Gudetövok.

30. Gudit Naleket nægligiuk omættingnut tamänut, tarngningnullo tamänut, issunangnullo tamaiñut, pitsartunernullo tamaiñut Tamna pijareakarneröjok tamainit.

31. Aipangalo tapsotunak-ïpok: Iñukatit illiktut nægligillugo. Assianik angineröjomik perkojakangilak ukkonanget.

32. Aglangnik illissimajub okautiva: Ajo kertuijok, ahamerik miksekartomik okarpotit, Gude attausiöngmet, tapsoma assianik Gudekangimet.

33. Tamna nægligilugo omamut tamänut, issumamullo tamaiñut, tarngnemullo tamänut, pitsartunernullo tamaiñut, iñokattinelo ingmitut nægligilugo, tagva ajunginerövok tuñergutikseñit ikkoalajeksennillo tamaiñit.

34. Sillatojomik kiolaungmet, Jesusib tusaramiuk, okautiva: Gudib nalegauninganut kañilerpotit. Kingorngagut apperilugo sapperpæt.

35. Jesuse okarpok, kattimavingme ajokertuivlune, apperiveit: Sög aglangnik illis-

simajut, K
okantigivats

36. David
mut ajungi

okarpok:
ingarijittit

tangañut;
37. Nale

kannok erng
tomadlarpæt

38. Ajoke
langnik illis

ratsenik ang
ringmelo sal

39. Illiñia
lojomavlutik

40. Uigar
nik tuksiar

put; tamaña
taipkoa.

41. Jesuse
kianut: iñuik

ijut Gudim
ogaseit yñu

alegak

ingnut

mang-

nainut

nukat-

angi-

et.

: Ajo-

arpotit

Gude-

männut

männut

lo ing-

nerövk

nainit.

sib tus-

inganut

ago sap-

me ajo-

mik illis-

simajut, Kristuse Davidim erngnerijanga okantigivatsuk?

36. Davide nangminek okarame, Añerner-
mut. **ajunginermut**: Nalegak Nalekamnut.
okarpok: Tallerpingma tunganut ingtit,
ningarijittit illerkärtinagit ittikkavit tullerar-
mangañut;

37. Nalekaminik Davidib taigamiuk;
kannok erngnerivauk? iñugaseksuille tussa-
bonadlarpæt.

38. Ajokertorpeit ama okantivlugit: Ag-
langnik illissimajunik mianeritsiaritse, anno-
ratsenik angijortanik attoromajut, niuver-
vingmelo sallutitaujomavut.

39. Illiñiarvingme nerrimavingmelo issuk-
llojomavlutik iksivajomavut;

40. Uigarnarit pingit nungusärpeit, talcki-
unik tuksiarutinik tuksiarutsomavlugit okar-
nut; tamaña pivlugo pidlartaunersaujomärput
taipkoa.

41. Jesuse ingipok Gudim iklervinget ak-
kianut: iñuit tækkunärlugit, kēnaujenik illi-
ijut Gudim iklervinganut. Uñuktut aglui-
ogaseit uñuktunik illijivut.

42. Uigarnektank aglujok, kenaujäsungnik marrungnik illijingmijok, hellertut-
ipuk.

43. Illiñartiñe kaikovlugit, okautiveit:
Ahamerik okaupapse, uigarnek una aglujok
Gudim iklervinganut uñunersenik illijilank-
pok, illijilauktuñit tamaiñit;

44. Tamakkoa illunatik pimingnik attor-
niengitamingnik illijilaukput; unale aglujok
perkutituaminik illijivok, iñogutiksaminik
tamainik.

KAPITELEMIK XIII.

*Kattimavik asseroromärtok sivorngagut
okautaininganik.*

Jesuse kattimavingmit añingmet, illiñiar-
tingita illanget okautiva: Ajokertuijok
täkkulaurit, ujarket tamakkoa kañok seña-
majut?

2. Jesusib kiovlune okautiva: tamakkoa

tamaita se
Ujarket ukl
kallerëktoka

3. Orksu
kattimaviun
lo, Johañesi
persorpæt :

4. Okaut
koa tamaita
taksauiomär
perpetta?

5. Jesusi
niverijaukoñ

6. Uñukt
lugo okarl
tamartiniar

7. Uñata
anginiglone
liortokarom
lak sulle.

8. Iñuit
arput, attan
Nuñet su
ñingnartors

rsung-
lertut-ativeit
aglujok
ijilank-k attor-
aglujok
saminik

gagut

illiniar-
ertuijok
ok seña-

makkoa

tamaita señamajorsnit tækkogalloarpigit?
Ujarket ukkoa illunatik serkomitaujomärput,
kallerëktokarungnërlutik.

3. Orksuktalingme kakkame iksivangmet,
kattimavium akkiane, Petrusiblo, Jakobusib-
lo, Johañesiblo, Andreasiblo kissiovlutik ap-
persorpæt:

4. Okautittigut, kakkugo pijukset tamak-
koa tamaita pijomärkæt? Sunalo nellunaiku-
taksaujomärpa, tamakkoa illunatik nellautsi-
lerpetta?

5. Jesusib kioveit, okalerlune: kamätitse
uiverijaukoñase.

6. Uñuktut tikkitsomärmetta attera atteri-
lugo okarlutik, Kristuseovunga, uñuktullo
tamartiniarpeit.

7. Uñatadlartunik uñatadlartut nipperso-
anginiglönët tussarupse; erksiniarase, taimai-
tiortokaromärmet. Nagatiksarle nelliutingi-
lak sulle.

8. Iñuit iñungnut assimingnut sorsulärni-
arput, attañionek attañionermut assimingnut.
Nuñet suñatuinarne saijukpilugomärput,
kängnartorsoarmiglo erksinartomiglo pijoka-

ranärpok. Tamedsa kappianartok auhar-
niksak.

9. Illipsele nangminpsingnik udsertoritse.
Erkartorvingmingnat illimiarvingmingnullo
pitisomärpase; ipperartordluselo, attañio-
jñullo attañivaksoarnullo äcitsomärpase, u-
vanga pivlunga, erkartortautiksamingnat
rämmilioromärpase.

10. Sivornagut okautsit tussarnertut o-
kautaujomärput inungnat (sillarsoarnietunut)
tamainut.

11. Aalarutikpassele uñertotigiluse: sivo-
raniarase, kañoötomik sumiglonet okausiksa-
karmangapse, issumasimaniarase sivornagut;
tagvainak tñnergusasse okauserissigik. Il-
lipse okanginapse: Añernerle ajunginek o-
kartivok.

12. Kattangutib kattangutine tokkomut
pitisomäpa, atatable erngime; kittorngai-
talo angajokatik akkerartorvigijomärpeit tok-
kokovlogillo.

13. Inir illanatik omigidlaromärpase, at-
tera pivlugo. Issuanulle sokkosijuntok (ok-
perlune) pivlijaujomärpok.

14. Ka
gapsiuk, ta
okartok, i
nik ukkon
tava Judik
keñut.

15. Igl
mut, ittern
lune.

16. Pero
ratsene pija

17. Kapp
tamaña nell

18. Tu
pilerkoñago

19. Uvlu
larniarput

minganit, t
laungmagit

gullo taima
nienginivol

20. Uvlu
ppagit, inu
ak: Añerir

14. Kappianartorle nungutsivik tækko-
gupsuik, tamattominga nellautajjub Daniele
okartok, iñigijeksaringitaminetok, (aglang-
mik ukkoninga attuarsijub kañagilerligit!)
taya Judikut nuñanganetut keñalit kak-
keñut.

15. Iglub kanganetok, akkarane iglo-
mut, itterniaranelo iglominit sumik aikler-
lune.

16. Perorsëvingmetorlo: utterniarane aña-
ratseñe pijartorlugit.

17. Kappianamegle singaijut iñugaktullo
tamaña nelliutikpet.

18. Tuksiaritsele keñaviksasse okiome
pilerkoñago.

19. Uvlune taipkonañe iñuit kappiaisud-
larniarput nellekangitomik: sillab pigiar-
ninganit, taimanget Gudib iñuit pingorti-
laungmagit, tamaña tikkilugo; kingornga-
gullo taimak angitigijomik kappianartokar-
nienginivok.

20. Uvlut taipkoa Nalekab ikkigliñaeng-
ppagit, iñuk attauserlonët piulijauniatsengi-
lak: Añerimajulle pivlugit, tapsoma añeri-

lauktangit (pivlugit) uvlut taipkoa ikkigli
janjomärput.

21. Uvlut taipkoa nelliutikpetta okaut
saugupse imak: Ahak, Kristuse tagvanē
pok, ikkanelonēt; tamaña okperiniasik
uk;

22. Kristuseolutik okartut, nellautainar
luktut sæglujut sakkeromärput nellunaiku
taksoarnik tattaṁiniarnartunik pilutik: an
nerimajut aglæt tamartiniarlugit, tamartitau
jungnarpetta.

23. Illipsele kaṁatsiaritse. Ahak, mak
kõninga tamainik okautivapse nelliutekār
tiñagit.

24. Uvlut taipkoa kappianartut kingorn
attigut, sekkeñerlo takkerlo kaumajungnēr
omärpuk.

25. Uvloritsello kattedgomärput killang
mit, kllaublo pitsartuningit aulataujomār
put.

26. Iñum Ernnginga tava tækkojomave
killaub nuvujangittigut akkartok, pitsartud
karlune ānanaudlartok.

27. Engeline tillitsomärpeit: añerijang

kattitilugit
it killaub

28. Napa

illiniaritse:

sigileranget

rose.

29. Taim

pijukset pil

maniaritse k

30. Ahañ

kattigēt uk

illunatik nar

31. Kil

okautsikkalo

32. Uvlo

maikutaksan

Engelillonē

Atātama kis

33. Pigār

tinajarmang

34. Sorlo

assianut aul

git, tamaita

tterviub ud

go.

ilkkiigi

attitilugit añorenit sittamanit nuñam issua-
nit killaub issuanut.

okaut

28. Napartome Feigeliksame adsigêktomik

agvanê

illiniaritse: Akkerungit iptekalerangetta,

niaras

sigilerangettalo: anjajaraklilermet kausima-

vose.

utainar

29. Taimaktauk illipse, makkoa tamaita

vnaiku

pijukset pilärniartut tækkogupsigik: kausi-

tik: an

maniaritse kaglilermet.

artitau

30. Ahamerik, ökaupapse: Kingüvängu-

k, mak

kättigët ukkoa nunguniatsengilet, makkoa

liutekär

illunatik namaksekärtinagit.

ingorn

31. Killaglo nuñalo nungutsomärpuk:

jungnêr

okautsikkale nungutsomängilet.

killang

32. Uvlomigle taipsomिंगä, uvlublo nellu-

aujomär

naikutaksanganiglonët kausimajokangilek:

aujomär

Eugelillonët killangmetut, Erngnerublonët:

aujomär

Atätama kissime nellungila.

aujomär

33. Pigäritse tuksiarluse: kakkugo nelli-

aujomär

tinajarmanget nellogapsiuk.

aujomär

34. Sorlo angutiḃ iglone kemekpa, nuñame

aujomär

assianut aulardlune: kivgenê nalegangortilu-

aujomär

git, tamaita tuñitsivigiveit sullijeksangiñik:

aujomär

tterviub udsertortinga okaupa, pigärkovlu-

aujomär

go.

35. Taimaitomik pigaritse, (iglub attañe rijanget tikkilervia nellogapsiuk, uñukullonēt, uñuk keterarpellonēt, angutaunek niplilerpellonēt, uvläkullonēt.)

36. Tuavitomut tikkitaukoñase, siñiktillus opingartaukoñase.

37. Illipsingnulle okarama, tamaiñut okarpunga: pigãritse.

KAPITELEMIK XIV.

Kristusib pititauninganik.

Uvluk marruk nãkpeñik añiviksiolãrput kakkojeñik sërnakangitunik nerrilutil nelliutingmet. Ajokertuijorsuit aglangnig illissimajut nipporsavlugo tigusuarpa tokkotsomavlugo.

2. Okarpulle: añiviksiortillugo pinago iñnit pikablavlarkoñagit.

3. Betaniamemet Simonib kallakadlartu iglungane, nerrimavingme iksivatillugo

arngnak tikkilervia nellogapsiuk, uñukullonēt, uñuk keterarpellonēt, angutaunek niplilerpellonēt, uvläkullonēt.)

4. Illangil opingartaukoñase.

5. Iñnek okarpunga: pigãritse.

6. Jesusele okarpunga: pigãritse.

7. Aglujuvalliarvigijon uvangale nei

8. Ajugar timiga mingo

9. Ahamer tussarnertut ut tamainu

10. Judas illanget, ajo nunga pititse

Arngnak tikkipok, publaujalije-dlune tippi-
 pikto'mik imalingmik piyianartovaksoarmik;
 publaujak serkomipa, imianga niakoanut
 koviva.

4. Illangille anulerput, okarlatik: Ming-
 arntiksak tamna sōg kovijaunnerka?

5. Imek tamna pissiangogune akkekara-
 jalauktok kēnaujēt 300 dit unukejangiūt,
 aglujuūt tuñjeksēnik. Okarnerlōtigivæt.

6. Jesusele okarpok: (Arngnak) una pi-
 nasiuk; sōg kiksartipissiuk? Ajungitomik
 pivānga.

7. Aglujunik illakatsainarapse; ajungi-
 talliarvigijomagupsigik pituinariakarpose:
 uvangale neijortigitsainarniēngilapsinga.

8. Ajugaringitaminik pivok: sivorngagut
 imiga mingoarpa illijartortauviksamnut.

9. Ahamērik, okautivapse: Ukkoa okautsit
 tussarnertut okautigijaukpetta sillarsoarmi-
 ant tamainut, okartokaromārivok, kanoēto-
 mik (arngnab) tapsoma maña pingmanga,
 erkarlugo.

10. Judase Ischariote, arkangemit aggartut
 illanget, ajokertuijorsoarnut aivok, tapko-
 nunga pititsomavlugo.

11. Tamaña tussaramitsuk: kuviaisulerput, kënaujeniglo tuñitsivigijomavlungo okarput. (Taipkonunga) pitinasualerpa.

12. Sërna kangitunik kakkojartoramik, uvlome sivorlime, añiviksiorutiksak saugãrsuk tokkoniaramitsuk, illiñiartingita apperivæt: Nane åkiksoriartorkovittigut añiviksiorutiksamik saugãrsungmik, nerriniartarnik?

13. Illiñiartingne marruk tillivak, okautivlugik: Iglugaseksoarnut aileritik, iñuk angut pãrlãrpattik imertartok, tamna malliktiko.

14. Itterviet, iglum iñuanut okaritik: Ajo-kertuijub okauterkovãtit: Iglo nauk, nerriviksara añiviksiorutiksamik saugãrsungmik illiñiartikka illagilugit?

15. Inïksamik angijomik uñertotilãrpãtik, idluarsimajomik: tagvane piksappingnik åkiksoigitik.

16. Illiñiartuk aivuk, iglugaseksoarnut pivlutik: Okautilaungmagik naipipæk: añiviksiorutiksak saugãrsuk åkiksorpæk.

17. Uñulermet arkangemit aggartut illagivlugit tikkipok.

18. Nerrimãvingme iksivagamik nerritillu-

git, Jesuse o
Mapse nerrek

19. Siarkl.

ik: uvangua

ik?

20. Kiove

partut illang

iga;

21. Inum

apominga

appianamek

unungmut

ungniangõng

22. Nerrit

ujalivlune

okarlune: T

ga.

23. Erng

apkonunga

anget imery

24. Okaut

ab aunga, ta

25. Aham

ungagut ime

eliksab ipti

erput, git, Jesuse okarpok: Ahaṁerik okaupapse,
arput. llapse nerrekattima pititsomärpänga.

amik, 19. Siarklileramik apperivæt nellekardlu-
angär- tik: uvangauniarpik? assialo: uvangauniar-
mik?

pperi- 20. Kioveit okarlune: Arkangemit ag-
iksio- artut illangeta, pogutamut mitsukterekat-
rnik? tige;

okau- 21. Iñum Erngninga pititaulärpok, sorlo
iñuk tapsomunga aglaksimävok: Iñugle tamna
hallik- kappianamek, Iñub Erngninganik pititsijok;
munungmut tapsomunga ajunginersauvok
: Ajo- erngniangöngikune.

nerri- 22. Nerritillugit, kakkojak Jesusib tiguva,
ngmik kujalivlune avgorpa, tapkonungalo tuñiva
okarlune: Tigusiluse nerrititse; tagva timi-
rpätik, ga.

k äkik- 23. Erngusiärsuk tigugiva, kujalivlune,
apkonunga tamna tuniva: illunatik tapso-
oarnut nanget iimerput.

k: aäni- 24. Okautiveit: tagva auga, testamenti-
äb auga, tamna uñuktuñut kovijok;

ut illa- 25. Ahaṁerik okaupapse, (mattoma) king-
ngagut iimerogungnärpunga napartub wei-
rritillu- keliksab iptinganik, uvlok taimna nelliutitin-

nago, nutautillugo imilerupko Gudib nale-
gauningane.

26. Nakudlartomik tuksiarutsit nãgamikit,
aãivut orksuktalingmut kakkamut.

27. Jesusib okantiveit: Uñnak tamaña ta-
mapse koasãngautigilãrpapsinga: Aglaksi-
mangmet: Mianersijok uñatadlarpara, sau-
kello siamartidlarput.

28. Makkiknmale, sivonapsingne Galilæa
mut aijomavunga.

29. Petrusible okantiva: Illunamasiatil
koaksãngautigikpattit, koaksarniængilanga.

30. Jesusib okantiva: Ahamërik, okaupa-
git, unnuak tamaña angutaunek niplerkãrti
nago marroertorlune, missiarutigilãrparma
pingasuarterlutit.

31. Okarivok ama: Tokkokattigigupkil
lonët, missiarutigijomangilagit. Taimaktau
illunatik okarivut.

32. Iglorsoarmut avalluliorsimajomut p
vut, Gethsemanemik attelingmut. Illinã
tiñe okantiveit: Tamaunga ingititse, tuksi
rijartortillunga.

33. Petruselo, Jakobuselo, Johañeselo
illagiveit; sajudlalerlune kappiaktoadlar
pok.

34. Imak
kkkomut: t

35. Averr
mangavok;

elliutok tam

36. Imak e
anginavit, e

it; piomaj
ille.

37. Siñiktu
iva: Simone

autsemiglonë

38. Pigãrlu
komut pekko

winigle sang

39. Ama t
oa attorlugit

40. Ama u
singillo oku

siksettiglo ta

41. Pingaj
Maña siñikl
maksivok tag
Erngninga
angiñut.

34. Imak okautiveit: Tarniga kiksarpok
okkomut: tagvanetitse pigärluse.
35. Averngoartotölerdlune, nuñame pä-
rangavok; tuksialarmelo, ajugakangipet
elliutok tamaña kängerkovlugo.
36. Imak okarpok: Abba, Atätaga, ajnga-
ranginavit, erngsiärsuk una përuk uvam-
pit; piomajamnigle pitsengilatit, perkojet
bille.
37. Siñiktut tikkinamigit, Petrusse okau-
tiva: Simone siñikpit? nellunaikutamik at-
autsemiglonët pigärungnængilatit?
38. Pigärluselo tuksiaritse, öktorlungnar-
komut pekkonase: Añerneki piomagallourpok,
winigle sangëpok.
39. Ama tuksiarijartorpok, okautsit taip-
koa attorlugit.
40. Ama uttermigame, siñiktut tikkiniveit;
(singillo okumaimetta uerngarnermut,) kig-
siksettiglo tapsomunga nellovlugit.
41. Pingajuanik tikkinamigit, okautiveit:
Maña siñikluselo merngoërseromavise? Na-
naksivok tagva, nelliusimavok: Ahak, Innum
Erngninga pititaulärpok ajortulliartut ag-
angiñut.

42. Makkititse aularta; ahak, uvamnii pititsiniartok kaglivok.

43. Sulle taimak okartillugo: Judase ar kangemit äggartut illanget, tikkilerpok, innu giartorsuüt illagællugit, saviksoarlijarlutit ajaupialijarlarmiglo, ajokertuijorsoarnit ag langniglo illissimajuñit, iñuillo angajokang iñit pijut.

44. Pititsiniartuble nellunaikutamik tun nitsivigilaukpeit, okarlune: kuñilärtara taim nauvok, tigusiuk aulartaililugo.

45. Tikkiname, tuavilune nellipsarpa, o karlune: Rabbi, Rabbi! kuniklugolo.

46. Aktolerpæt tava tigulælo.

47. Illangettale señianetut, saviksoane a muva; ajokertuijorsub kivganga ullimavlugõ siutërpa.

48. Jesusible kiovlune, okautivæt: Sorl iñuartomut tikkitose, saviksoarlijarluse ajan piarlijarlapselo, tigujautillunga.

49. Uvlut tamaíta neijortigilaurivaps kattimavingme, ajokertuivlunga, aktulaung lapsinga: Nellautaijulle aglangit nellautse kovlugit.

50. Illiñiartingita illunatik keñekpæt keñävolutiglo.

51. Iñuosu
nik uvineru

ret.

52. Uvin
keñävok taip

53. Jesus
agvunga ajo
langnik illiss

54. Petrus
kertuijorsub i
vivget iksiva
jeartok.

55. Ajo
angajokangit
Jesusse pivlugõ

elle.

56. Uñuktu
kausingille

57. Illan
akkerput, ok

58. Tussal
navik aggan

wara, uvlune
vunga, aggan

59. Sulle

51. Iñuosuktuble mallikpa, sätomik añora-
mik uvinerugub; iñuosuktulle tamna tigu-
ræt.

52. Uvinerunele ipperarpa, añorërdlune
këmävok taipkonanget.

53. Jesuse ajokertuijorsoarmut pitipæt:
tagyunga ajokertuijorsuit, angajokaijello, ag-
langnik illissimajut illunatik kattimavut.

54. Petrusible kingornganit mallikpa, ajo-
kertuijorsub iglorsoanganut pivlune; tagvane
kivget iksivakattigællugit, ikkomamut kissa-
sejartok.

55. Ajokertuijorsuit kiglissiniarviublo
angajokangit illunatik patssitiksarsiorput
Jesuse pivlugo, tokkotsomavlugo, nachvängi-
selle.

56. Uñuktut okantigiludlarpæt sæglovlutik,
okausingille adsigëngilet.

57. Illangillo sæglovlutik patssiklertut
akkerput, okarlutik:

58. Tussalaukpavut, imak okartok; katti-
mavik aggangnut señamajok, asserortitsoma-
vara, uvlune pingasune assianik señajomär-
punga, aggangnut señamangitomik.

59. Sulle okausingit adsigëngilet.

60. Ajokertuijorsoak akkornganit nikko vipok, Jesuse apperiva, okarlune: Kiunglatit tamakkoa pivlugit, patssidlarmattit?

61. Niplerlune kiungilak. Ajokertuijorsub ama apperiva, okautivlugo: Kristuseovinakorinadlartub erngninga?

62. Jesuse okarpok: Ahaila, uvanganjunga: Iñublo Ernngninga tækkojomärpassiksivajok pitsartojub (Gudib) tallerpiet tungäne, killaublo nuvujangittigut akkartok.

63. Tava ajokertuijorsub añoratsēne alliktorpeit, okarlune: Okantsareakarungnērpo gut.

64. Okarnerlungninga Gudemik tussarpasse; kañok issumavise? Tapkoale illunati erkartorpæt, tokkoteksaujok okautigællugo.

65. Illangita këtseralerpæt, kēnangakmattovlugo erksärpæt, okautivlugo: nellautalertigut. Kivgello kēnanga tiglukpæt.

66. Petrusele Iglorsub illuet paklerkame tillugo, ajokertuijorsub kivgangita illange arngnab ittertub,

67. Petruse kissakejartok tækkogamiuk tækkonälerpa okarlune: Igvittauk Jesus Nazaremiok illagivet.

68. Missi
okausitillo n

angutaunek

69. Arngu
tannut okal

et.

70. Missia
net, Petruse

pämerik taip
okausivit nel

71. In
aivlugo) d.

ilitaringilara

72. Angut
usib okausi

augmago: A

erkärtinago,
erlutit. Ta

nikko
Kiungi
ttit?
ertuijor
tuseovi

vangau
närpass
et tung
ok.
ne allik
ngnörpo

tussar
l'unatit
cellugo.
nangal
nellau
pæt.

erkame
illange

gamiuk
Jesus

68. Missiarpok, okarlune: Illitaringilara, okausitillo nellogivakka. Pämüt añingmet, angutaunek niplerpok.

69. Arngnab ama tækkogamiuk, señiane-mnnut okalerivok: Tamna taipkoa illang-

70. Missiarivok ama. Killamiojungnër-met; Petruse ama okautivæt tagvanetut: Amamerik taipkoa illagivätit; Galileamiogavit, okausivit nellunailivätit.

71. In sinulle okarnerlulerlune (Gude avlugo) autok: Iñuk tamna okautigijasse illitaringilara.

72. Angutaunek aipanik niplerpok. Jesusib okausinga Petrusib erkarpa, okauti-aungmago: Angutaunek marruertorlune nip-erkärtinago, missiarutigilärparma pingasuar-erlutit. Tava keasilerpok.

KAPITELEMIK XV.

*Kristusib kellersorsimatillugo Pilatusemu
ätauninganik.*

Kaulermet errinasuklatik ajokertuijorsu
illo angajokaijello, aglangniglo illis
majut, kiglissiniartullo illunatik ingmingn
okaramik, Jesuse kellersorlugo aularutiva
Pilatusemut unertorpæt.

2. Pilatusib appersorpa: Judikut attañer
vätit? Kiova, okautivlugo: Okartotit.

3. Ajokertuijorsuit angijomik patssidlar
pæt.

4. Pilatusib ama okautiva: Ahak, angije
mik passidlarmattit, kiungilatit?

5. Jesusele kiojungnërpok: taimaitomi
Pilatuse aglæt tattaminiarpok.

6. Añiviksiolerang tta (Pilatuse) illuseka
pok, iñuit pijomajanginik parngnanërsima
vingmetut illanget (tokkoteksangalloak) añ
tilugo.

7. Parngnanërsimadsaujokarpok, Barrab

emik atteling
gujanjomik,

okkotsigamik

8. Iñugasel

væt, illutsim

9. Pilatusib

mitaukoviss

10. Ajoker

tilauktanget

11. Ajoke

Barrabasemik

ro.

12. Pilatus

judikut attañ

ukovissiuk u

13. Kaggue

iektoruk.

14. Pilatus

ik ajortullia

iektoruk.

15. Pilatus

it, Barrabas

klunatseñut

iektortaukov

16. Sorsu

semik attelingmik, kippallijorsuit illagivlugit
 igujanjomik, kippalijorsövlutik innungmik
 kkkotsigamik.

8. Iñugaseksuit kaggudlarlutik tuksiarvi-
 väet, illutsiminik attørkovlugo.

9. Pilatusib okautiveit: Judikut attañinget
 äititaukovissiuk uvamnut?

10. Ajokertuijorsuit keñugivlugo tagvunga
 äitilauktanget, nellunginamigit.

11. Ajokertuijorsuit iñuit okautilerpeit
 Barrabasemik tuksiarkovlugit añitekovlu-
 go.

12. Pilatusible ama kioveit okautivlugit:
 Judikut attañinganik tajasse, kañok illior-
 ukovissiuk uvamnut?

13. Kaggudlarivut ama (okarlutik) kik-
 iektoruk.

14. Pilatusib ama appersorpeit: Kanočto-
 nik ajortullialauka? Niplialuarput: Kik-
 iektoruk.

15. Pilatusib tava iñuit satomakojomavlu-
 git, Barrabase añitipa tapkonunga: Jesusele
 klunatseñut issakajaukova uñertorlālo kik-
 iektortaukovlugo señingajolingmut.

16. Sorsuktukselle Jesuse ätipæt iglor-

soarmut kiglissiniarvingmut, sorsuktuksello
tamaita tagvunga attautsemut kaikoveit:

17. Ulliksoarmik aupaluktamik kappiti-
pæt, niakotiksenik kēnariktunik kakkilau-
tilingnik peraivut, niakoamlllo illilugo.

18. Sallutilerdlugo, imak okarput: salluti-
taujotit, Judikut attañinget.

19. Niakoagut añaudlarpæt ajaupiamu
suvlulingmut, ketserarlugo, sēr Kortorvigællu
golo tuksiarvigivæt.

20. Mittautigijarēramitsuk: ulliksoak au-
paluktak pērpæt, nangmininganik añorangit
nik attitilugo; aularutivæt kikkiektorniard
lugo.

21. Iñuk pärtigivæt, Simonemik attelil
Zireneñiok, Perorsēvingmit pijok, (Aleksan-
drablo, Ruffiblo angutæk) tapsomunga erk
suktantipæt kikkiektortauviksanga.

22. Ātipæt kakkamut Golgatamut, imak
pok: niaköverngit iñinget.

23. Weinemik mirralingmik (kassilinar-
mik) iñertinasuarpæt; pijomangilāle.

24. Kikkiektulauramitsuk: añorangit
vikpeit, iñerautigivlugillo kia piksariniat
mangagit.

25. Uvlu

kikkiektorpa

26. Koll

sidlarmatsuk

27. Iñuar

gællugik piv

pale saumiet

28. Okar

va, imak okar

piitavok.

29. Tag

illekettamar

tit, kattimavi

go uvlu

30. Illing

maña akkari

31. Taima

givæt ingm

illagællugit,

ingminigle i

32. Kristu

suk, señingaj

tilluta, okper

kitatauk mit

33. Uvlub

25. Uvlub nellunaikutanga pingatsermet kikkiektorpæt.

26. Kolläne aglaksimavok, kañok patsidlarmatsuk imak: Judikut artaņinget.

27. Iñnartuk marrek kikkiektortaukattigællugik pivæk, aipa tallerpiet tungänut, aipale saumiet tungänut.

28. Okantsit aglaksimajut nellautsivut tagva, imak okartut: Ajortulliartut akkornaganut piitauvok.

29. Tagvona arvertartut mittantigivæt, illekettamarlutik okarput: Koinængnalukpottit, kattimavingmik asseroijotit, ama sennalago uvlune pingasune.

30. Illingnik piulidlarit, seņingajolingmit maņa akkarit.

31. Taimaktauk ajokertuijorsnit mittantigivæt ingmingnut, aglangnik illissimajut illagællugit, okarlutik: Assine ikkajulankpeit, ingminigle ikkajornermik sapperpok;

32. Kristuseogune, Israelitit attañerikpatsuk, seņingajolingmit maņa akkarle tautuk-tilluta, okperkovlutalo. Kikkiektortaukattikitatauk mittantigivæk.

33. Uvlub nellunaikutanga arvengilermet,

nuñane tamaine tårtorsölerpok, nellunai-
kute arvengemit sittamartuñut tikkidlune.

34. Uvlub nellunaiikutanga arvengemit
sittamalermetta, Jesuse nippekortövlune o-
karpok: Eli, Eli, lama asabtani? imaipok:
Gudiga, Gudiga, sög keñekpinga?

35. Tagvanetut illangita tamaña tussara-
mitsuk, okarput: Ahak, Eliase kaikova.

36. Illanget akpangerpok, nipperkut kas-
silinartomut mitsukpa, ajaupiamullo kappo-
mitärlugo, imertipo, okarlune: Ovatsiaro,
täkkunärta, Eliasib akkartitsartorniarmang-
ago.

37. Jesusele nippekortövlune añernenger-
pok.

38. Kattimavium uminga allikpok mar-
rolivlune, pänget uñunga aglæt tikkilune.

39. Kappitable nelläne nængertub, tæk-
kogamiuk, tarngnengertok taimaitomut nip-
persoarmut, okarpok: Ahañerik angut tamna
Gudim Erngneriva.

40. Tagvanetauk arngnet kanitömit tamak-
koninga tækkonärtut, tapkoa illanget Maria
Magdalenaujok, Marialo, Jakob mikkinersab,
Josesiblo arngnæk, Salomelo.

41. Tapso
tillugo, kivg
Jerusalemüt

42. Uñuler
met, sabbatib

43. Josefe
siniarpaktut

torlo, Gudib

jok: tapsom
jartorpa, Je

va.
44. Tokko

tattaminiarpo
lugo tokkoka

45. Kappi
minga tuñija

46. Uvine
pa, uvineruk

illivlugo, k
rasuksuk ak
perova.

47. Maria
sim arngnæk

niarmanget

41. Tapsominga malliksimajut Galilæame-
tillugo, kivgartortullo ; assingillo uñuktut
Jerusalemüt kangivakattigilauktangit.

42. Uñulermet, uvlok oppalungajaiiviöng-
met, sabbatib tuglia,

43. Josefe Arimathiamit tikkipok, kiglis-
siniarpaktut illanget, ajungitok issumagik-
torlo, Gudib nalegannizganik neriungmi-
jok: tapsoma sapperane Pilatusse ittervigi-
jartorpa, Jesusib timinganik tuksiarvigi-
va.

44. Tokkojarërtok Pilatusib tussaramiuk,
tattaminiarpok: Kappitak kaikova, apperiv-
lugo tokkokañermanget?

45. Kappitangmit tussaumaleramiuk, ti-
minga tuñijankova Josefemut.

46. Uvineruksarsiniarame, akkartitsartor-
pa, uvineruksamik imuserlugo: illuvermullo
illivlugo, kairtomut illulimajomut ; uja-
rasuksuk aksakärtidlugo illuviub upkuanga
perova.

47. Maria Magdalenable, Mariablo Jose-
sim arngnæt, tækkonärpæk, namut illijau-
niarmanget

KAPITELEMIK XVI.

Kristusib makkiterninganik.

Sabbate kängermet: Maria Magdalena
 Marialo Jakobusib arngnä, Salomelo
 tippigiksautisiniarput, mingoarijartoromav
 lugo.

2. Uvlome wochib sivorlerpäme uvlarär
 sukut, illuvermut pivut, sekkeñek nuiler
 met.

3. Ingmingnut okarput: Ujarasuksuk il
 luvimb upkuanganit kia aksakärtiniarpauk?

4. Tækkogamitsuk, ujarasuksuk aksekär
 titavinek tækkovæt: angijovaksöngmet.

5. Illuvermut itteramik, angut inuosuktok
 tallerpiet tungäne iksivajok tækkogamitsuk
 angijortamik kakkortamik añoralik: erksi
 lerput.

6. Tapsomale okautiveit: Erksiniarase
 Jesuse Nazaremiok kikkiektorsimajok keñer
 tasse; makkisimavok, tamanëngilak; tag
 vunga illilaukpæt, tækkoleritse;

7. Okarija
 gemullo, Gal
 tækkojomärp

8. Tuavik
 saijudlarlutik
 nut, erksidlar

9. Jesusele
 wochib sivo
 Magdalenam
 arvengemit a

10. Tamn
 iñut, taipkoa

11. Tapko
 dalenamullo)

12. Matt
 kingnut ma
 kallinerdlue

13. Tapko
 vuk tamatto
 vakit.

14. Kingo
 nerritillugit,
 tingillo mang
 kisimajomik

15. Okar

7. Okarijartoritsele illiniartingiñut, Petrusenullo, Galilæamut sivorlerilärpasse; tavane tækkojomärpasse, taimak okautilaungmasse.

8. Tuavilutik añivut, illovek keñekpæt: saijudlarlutik erksivut, okangilellonët innungnut, erksidlaramik.

9. Jesusele uvläkut makkiname, uvlome wochib sivorlerpäme: sakkerkarpok Maria Magdalenamut, tapsomanget añernekuulluit arvengemit aggartut añitilaukpeit.

10. Tamna okarijartorpok illagilauktangiñut, taipkoa kiksalarmiglo keajut.

11. Tapkoale omartok tussaramitsuk (Magdalenamullo) sakkertok, okperingilæt.

12. Mattoma kingorngane, tapkoa illakingnut marrungnut sakkerpok, assianik kallinerdlune, ingerartillugik nuñamut.

13. Tapkoatauk illamingnut okarijartorivuk tamattominga; tapkoatauk okperinginivakit.

14. Kingorngane arkangartut sakkerpeit, nerritillugit, okpingimetta suadlarpeit omættingillo mangaidlarmetta, tokkungajuñit makkisimajomik tækkolauktut okperingimagit.

15. Okautiveit: Sillarsoarmut tamainut

ainiaritse, okautsinik tussarnertunik okautigissigik inuungnut tamainnt.

16. Okpertok Babtitanjorlo, piulijaujomärpok, okpingitorle erkartortaujomärpok.

17. Tamakkoningale nellunaikutakaromärput okpertut: Attimne aänernekullnit aäititsomärpeit, nutänut okarnut okaromärput.

18. Kuglugiängojartunik pëjaijomärput: Tokkonartomiglo imeralloarunik, sokkoser-niengilet; kañimajut aggangmingnut pattiktorpattigik piungnëromärput.

19. Nalekab taimak okautilauramigit: takpaunga kangattartitauvok killangmut, Gadiblo tallerpiet tungänut ingitsartorlarne.

20. Tapkoale tamaiñut okarijartorput; Nalekablo piñiarkattigiveit, okausingit okpernartipeit tattañiniarnartuñut malliktuñut.

p. 16.

kanti-

jaujo-

ook.

karo-

kullnit

omär-

ärput:

koser-

pattik-

migit:

gmüt,

torlar-

orput;

it ok-

tuñut.

LUK

OKAU

Jehannesib
Zacharia
tusib innu
pok. Et
koridlarn

Unnukt
vapt

2. Imak

inga, nang
ingorngan

3. Tamar

amaita kig

lingnut næ

4. Kiglib

ovlutit, nel

LUKASIB AGLANGIT,

OKAUTSINNIK TUSSARNERTUNNIK.

KAPITELEMIK I.

Jehannesib Babtiterijub innulerninganik Zachariase okautsaulerpok. Jesusib Kristusib innulerninganik, Maria okautsaulerpok. Elisabete Mariab nellipsarpa, nakoridlarningalo Gudemik.

Unnuktut aglalaungmetta illutsinik uvaptingne,

2. Imak unipkautingmattigut tamakko-
ninga, nangminek kiglinganit tautulauktut,
ningornganelo okautsinnik kivgartolertut.

3. Tamanna uvangatauk ajungitsugivara,
amaita kiglinganit kiglissitigilualaurapkit,
lingnut nægliktara Teofiluse aglaluarlugit.

4. Kiglingmik piokalaunertunnik tussar-
ovlutit, nellojungnëralloaravit.

Z

5. Nuname Judæame Herodese attannio-
tillugo ajokertuijokarpok Abiab simertang-
ita illanganik, Zachariasemik attelingmik,
taipsoma nullia Aronib panningita illanget
Elisabetemik attelik.

6. Tamarmik idluartuk Gudemut, Nale-
kablo perkojangit piomajangillo tamaita na-
letsiarpakit.

7. Kittornga kangituk, Elisabete kittorng-
isuiname, innutokaulerdlutik tamarmik.

8. Taipsomane Zachariasib simmënine
nellintingmet, ajokertuijotitut asingititut pin-
niarame Gudemut.

9. Säkattab pitimägo ajokertuijub illusing-
innut, Nalekab iglungaant (ivsornaitomut
itterlune tippigiktomik pujorame:

10. Innugaseksuit illuatik sillatanetu
(iglub pängane) tuksiarlutik pujortillugo.

11. Nalekab Engelingita illanget tækkoti-
pok tapsomunga, Altarib pujorviub tallerpie-
tungäne nængertok.

12. Tamna Zachariasib tækkogamiuk
kvaksalarmelo erksilerpok.

13. Engelible okautiva: Zachariase! erk

sinæk tuk
sabete ern

Johannese

14. Ku
tattauk in

15. Na
nemik ass

tomik ime
anetillugo

ingijaulär

16. Isra
marpeit G

17. Na
nerningat

mættingit

märpeit N

peit idluar
kamut inn

omavlugit

18. Zac
nellunaiku

ningiungo

19. En
vunga Gu

sinæk tuksiarniit tussartauvut: nulliet Elisabete erngnijomarpok erngniksarnik, taimna Johannesemik atseraromavet.

14. Kuviaisutgilugo alliangiomavet, uñuktuttauk innuit kuviaisutigiomavæt inñulerpet.

15. Nalekamut angidlaromärmet. Weinemik assianiglonët imiksarnik pitsartudlartomik imerniængilak anäname timinget illuanetillugo, Annernermik ajunginermik illuinigijaulärpok.

16. Israelib kinguvangit unnuktut sätitso-marpeit Gudemut Nalegangannut.

17. Nalekab sivorlerijomärpa Eliasib anerningatut pitsartuningatullo, angajoket omættingit kittorngettik illagivlugit, sätitso-märpeit Nalekamut, okpingitullo pititsomärpeit idluartut illissimaningiñut, taimak Nalekamut innungnik oppalungärsimajuñik äkigomavlugit.

18. Zachariasib Engele okautiva: Suna nellunaikutaksarivigo? Itulerama nulliaralo ningiungogivok.

19. Engelib kiovlune okautiva: Gabrieliövunga Gudib sānganetsainartunga, tillijau-

vunga okauterkovlutit, mattominga nello-
jungnërtitaukovlutit.

20. Ahak, okautsikka illingnut nellantsijut
okperinginangne, okarungnængilärpotit, o-
karnermik ajorsalerlutit, okautsima nellinvik-
sangetta uvluksanget nelliutitiñago.

21. Zachariase kattimavingme mullung-
met, inuit sillatänetut uttakkivæt tattaminiar-
lutik.

22. Añigame okaulugit ajorpeit mallugi-
væt tagva tekkojorællugo kattimavingme.

23. Piñiareksame sorërvinget nelliuting-
met iglominut angerarpok.

24. Uvlulle taipkoa nängmetta, tapsome
nullia Elisabete singailerpok, takkenik telli-
manik ijerartorkärdlune okarpok:

25. Taimak Nalekab pivānga, uvlut taip-
konañe tækkunāraminga, kangusunera uvam-
nit përlugo inungne.

26. Takkit arverningane Engele, Gabrie-
lemik attelik, Gudib tilliva iglugasengnut Ga-
lilæametuñut, Nazaretemik attelingnut.

27. Uigasungmut angersimajomut Davidit
kinguvangita illanganut, Josefemik atteling-
mut uigasuk Mariamik attekartok.

28. Eng-
tauvotit sai

pätit, pillor

29. Eng-

singillo tuss

melo: Kañ

30. Eng-

Gudib sain

31. Ahak

niomärlutit,

32. Tam

nerub erngu

Nalekab tui

iksivautang

33. Jaco

sokarniæng

ængilak.

34. Eng-

pilarka? A

35. Eng-

ajunginerub

malo pitsa

maña pivlu

Ernguingar

28. Engelib ittervigiva okarlune: Sallutitauvotit saimartitaularpillo! Nalekab neijor-pätit, pillorinerövotit arngneñit tamaiñit!

29. Engele Mariab tækkogamiuk, okausiagillo tussaramigit, kvaksarpok issumalilar-melo: Kañok tagva sallutitauvik?

30. Engelible okantiva: Maria! erksinæk, Gudib saimartilaungmattit.

31. Ahak! singailarpotit erngnermik erngniomärlutit, Jesusemik atseraromavet.

32. Tamna angidlaromärpok, kotsingnerub erngninganik taijaujomärpok. Gudib Nalekab tuñitsivigijomarpa angutæt Davidim iksivautanganik.

33. Jacob iglunganut attañiojomärpok issokarniængitomu, attannioninga issokarniængilak.

34. Engele Mariab apperiva: kañok tagva pilarka? Angumik kausimanginama?

35. Engelib kiövlune okautiva: Añernerub ajunginerub kollangiaromärpätit, takpiksomalo pitsartuninget ulligomärpätit. Tamaña pivlugo ajunginek erngniñekset Gudim Ernngninganik taijaujomärpok.

36. Ahak! Elisabettauk illet singaigivok
erngnermik ningiutokaulerdlune, takkit ar-
verningane, tainna kittorngisnitok illunatik
okautigivæt.

37. Gude sappernartissingimet.

38. Mariale okarpok: Attauk, Nalekab
kivgarivānga okaravit taimailerlanga, Enge-
lib keñekpa tava.

39. Uvlune taipkonañe Maria aulalerpok,
aisariune kakkeñut iglugasengnut Judæab
nuunanganetunnut.

40. Zachariasim iglunganut itterdlune E-
lisabemut okarpok: ullapirsautekarit.

41. Mariab okausinga tamaña Elisabetib
tussarmago, timinget singainga nerritoraler-
pok, tagvainak Elisabete illummertaulerpok
Añernermut ajunginermut.

42. Nipliadlarlune Mariamut okarpok:
Pillorinerovotit arngnennit tamaiñit, timivit
singainga pillorikivok.

43. Kañok okarpik, nalekama anānaget
tikkimānga?

44. Ahak, ullapirsautekarit okaravit tus-
sarapkit, nutarak illumnetok kaviaisungner-
mut nerritoralerpok.

45. Pillorinerarok
tam okausinga

46. Mariab
okaxoidlarpok

47. Gude
igiva.

48. Saim
ilermago.

49. Angij
kangitub, aj

50. Nāp
poraijunanne

51. Sōngō
omamingne

52. Pitsar
tipeit, nellok

53. Kākt
ñik, agluitu

54. Kivge
kangitomut,

55. Okara
kinguvāngin

56. Tall

45. Pillorikpotit okperavit, illingnut Nale-
kam okausingit illunatik nellautsilermetta.
46. Maria okarpok: Tarngnima Nalegak
nako: idlarpa.
47. Gude Piulijiga añernerma kuviaisug-
igiva.
48. Saimannerminut kivgakullune kamag-
allermago. Ahak, mannमित innuit illunatik
pillorinerarompānga.
49. Angijovaksoarmik pingmanga, ajuga
kangitub, ajunginermiglo attiggub.
50. Nāpkinga nalektiminetsainarpok
soraijunanne.
51. Sōngōgame tallerminut siamartipeit
omamingne piujorijut.
52. Pitsartojorsnit iksivautangannit orru-
tipeit, nellokotijorijut angijorortipeit.
53. Kāktut tunnitsivigiluarpeit piksang-
inik, aglnitulle aulartipeit sokkartinagit.
54. Kivgeņe Israele Gudib piuliva isso-
kangitomut, nāpkinga erkaumavļugo.
55. Okarame sivorliptingnut Abrahamut
kinguvānginello tamainnut.
56. Takot pingasut nāvļugit, Elisabete

Mariab neijoramiuk, angerarivok iglomu
nut.

57. Elisabetib erngniviksane nelliutingme
erngnermik erngnivok.

58. Nalekab näpkigingmago, nunnakat
tingita illangitalo tussaramitsnk, kuviaisu
kattigivæt.

59. Uvlut sittamaujortut nängmetta, kip
pilugo (nutarärsuk) tikkipæt, angutännut Za
chariasemit atteritipæt.

60. Arngnæt kioveit okarlune: Naukagle
Johannese attekalerpok.

61. Okautivæt: illakangilatille taimaito
mik attelingmik.

62. Anguta Zachariase nullorarpæt, kan
noëtomik atsererkojomavlugo?

63. Aglageksamik kaikojivok, aglaklun
okarporlo: Johannese attinga. Illunati
tattaminalerput.

64. Tagvainak Zachariasib kanninga ok
kangalo angmartitanyuk, okalerdlune Gud
nakoridlarpa.

65. Nunnakattingit illunatik erksilerpu
tamakkoa tamaita tussaumalerpeit kakkamie
illunatik Judæame.

66. Tussa
karlutik: k
arärsuk una
mago?

67. Angut
anginermut
annik okark

68. Nakor
dinga! inütit

69. Piulij
ame Davidi

70. Itsarso
ellautaijnt k

71. Piulija
jptalo tama

72. Angaj
anginek erka

73. Abrah
mik okarame

74. Piulija
nnit, kivgart
nata,
75. Ivsorn
viagijanganu

66. Tussartullo tamaita omamigilerpeit
okarlutik: kañok illingajomãrasugiviuk nu-
arãrsuk una, Nalekam aggangminut neijor-
nago?

67. Angutalo Zachariase Añernermut a-
ganginermut illumertaulerpok nellautsiler-
punnik okarlune imak:

68. Nakoridlartaule Nalegak, Israelib Gu-
dinga! iñutitane tikkidlugit piulingmagit,

69. Piulijorsoarmik pitinmattigut kiv-
game Davidim iglungane:

70. Itsarsoak taimak okarame idluartut
nellautajut kanningittigut:

71. Piulijomavluta keñugijiptingnit, omig-
ijiptalo tamaita agganginnit,

72. Angajokavut nãpkigilugit, anganine a-
ganginek erkaumavlugo.

73. Abrahamut atãtãptingnut miksekarto-
mik okarame:

74. Pinlijaukovluta kennugijipta aggang-
innit, kivgartorlugo Gude innotilluta erksi-
nata,

75. Ivsornainermiglo idluarnermiglo ku-
viagijanganut.

76. Igvit nutarak, tajjaujomärpotit kot
singueruo nellautaininganik; Nalekab sivor
lerijomärpätit apkotiksanga äkiksorkovlugo,

77. Innntitangit nellojungnërtilugit piul
jiksamik, ajornermingnit issumangnerung
nërtomik,

78. Gudipta omættinget näpkingann
tapsomanget nuijub kotsingnermit tikkipä
tigut;

79. Kaumarsärlugit tärsiortut tokkubl
tachalininganetut ittikkavut torartilagit ap
komut ullapirsartauvionartomut.

80. Nutarärsuk aglisilerpok, sangidlarlar
melo annernerine, iñukangitomelunelo, sak
kerviksane Israelib kingovänginut nelliut
lerkärtinnago.

Kristusim
ningalo
pitipæt i
Sakkijar
lemetom

Taipson
niov
reit (atting
2 Tame
neuse attan
3. Iilun
aglaktauko
4. Josef
asengmit
glugasekse
Davidim ig
aglaktauko
5. Mari
singajjok.
6. Tagv

KAPITELEMIK II.

Kristusim innulerninga Bethleheme, kippi-ningalo attingalo. Nutarärsuk Jesuse pitipæt kattimavingmut Jerusalemotomut, Sakkijurningalo kattimavingme Jerusalemetome.

Taipsomane attañersub Augustusib attanniovingme iñuit tamaita aglaktaukoveit (attingit).

2 Tamedsa aglait sivorliojut, pivut, Zireneuse attanniotillugo Siriamé.

3. Illnatik iglugaseksoarmingrut aivut aglaktaukovlugit.

4. Josefetauk aularivok Galilæamit, iglugasengmit Nazaretemit, Judæamut Davidim iglugaseksoangiñut, Bethlehemik attelingnut, Davidim iglunganit kinguvänganillo pigame, aglaktaukovlugo.

5. Maria nullieksane aiparællugo, tamna singaijok.

6. Tagvanedlutik erngnisulerpok.

7. Erngniliaminik erngnivok. Iñuserd lugolo añoravineramik, nersutit nerchevianu illiva, siñiktarvingme iñiksakanginamik asianik.

8. Taipsoma erkane mianersijun-ïput, nãtërname nergsutitik avalulingmetut mianeriv lugit pivut.

9. Ahak, Nalekam Engelinget tikkipeit Nalekablo kaumasinet kaumartidlarimagi erksidlalerput.

10. Engelible okautiveit: Erksinase! Ahak, kuvianartorsoarmik okautivapse sillar soarmiunnut tamaiñut pilärniartomik:

11. Pivluse manna Piulijok, Nalegal Kristuse erngniangöngmet, Davidim igluga seksoanginne.

12. Tagva nellunaikutarissiuk: Nutaräsuk annoravineramik iñusersimajok, Nersutillo nerchevianut illimajok naipilärpasse.

13. Tagvainak Engeleme killangminga seksuin-ïtut, Gude nakoridlarpæt okarlutik:

14. Gude kötsingnermetok nakoridlar taule! ullapirsautekarle nunname! Inungnelo kuvianartokarle!

15. Engelit tä mianersijut ingni
othlehemut ailau
ne tækkojartori

ganik uvapting
16. Tuavilutik
Josefelo tikkipak

nersutit nerchevi
17. Tekkogami
mainut, Engelib

Nutarärsuk pivlug
18. Tussartullo
ngit tattañiniari

19. Mariable
ngnængerlugit o

20. Mianersijut
o kujagidlarpæt
ivlugit, taimak o

21. Uvlat sittar
ak kippijaungme

ngelib taimak ta
mingit illuane-ile

22. Uvlat nellu
inne, Mosesib pe

15. Engelit täipkonanget killalliarmetta, mianersijut ingmingnut okalerput: Manna bethlehemut ailaumitta, pijokalertomik tagane tækkojartorluta Nalekam okautiserkonganik uvaptingnut!

16. Tuavilutik tagvunga pivut, Marialo Josefelo tikkipakit, taimaktauk Nutarärsuk bergsutit nercheviane illimajok.

17. Tekkogamitsuk, okantigijartorpæt taimainut, Engelib okausingit unipkautigiveit Nutarärsuk pivlugo.

18. Tussartullo illunatik mianersijut okausingit tattaminiariveit.

19. Mariable tussartane tamaita puigonngnäengerlugit omamine erkarpeit.

20. Mianersijut utterivut, Gude nakorilulo kujagidlarpæt tussartattik tækkojattiglo pivlugit, taimak okautsaulauramik.

21. Uvlut sittamaujortolermetta, Nutaräräk kippijaungmet, atserarpæt Jesusemik, Engelib taimak taingmago, sulle arnguäme mingit illuane-ilerkärtinaga.

22. Uvlut nellintingmetta, Maria sujunglone, Mosesib perkojangit malliklugit; nu-

tarärsuk Jesuse takpaunga Jerusalemmut aipä
tipäet, Nalekamut pititsomavlugo;

23. (Aglait pivlugit Nalekab perkojangin
inne: Angutiärsuit kittorngengautit anana
minit sivorlerpäet annijut Nalekamūt per
kojomärpeit;)

24. Tunnergotiksettik tunniligit, sorlak
Nalekab perkojanganinne aglaksimavok; Tau
biinik (Akigiojartungnik) piarkeñiglonēt mar
rungnik.

25. Ahak, taipsomane angut Jerusaleme
tok, Simeonemik attelik; iinuk taimna idluar
tok Gudelo naletsainarpa, Israelib mañigun
niksanganik neriuklune uttakkijok, Añerne
rum ajunginerum iinigiva.

26. Annernermut ajunginermut nellojung
nērtitaulauktok, tokkoniængilak, Naleka
Kristusinga tækkokärtinnago.

27. Tamna Annernerum ajunginerub ka
jungertiimago, kattimavingmut pivok: Nu
tarärsuk Jesuse angajokakita ätimakko, per
kojet naleklugit, aglaillo malliklugit nutar
ärsutik pivlugo,

28. Simeonib tiguva, erkisimiardlugo
Gude nakoriva okarlune;

29. Nalega
hivget angeran

30. Isimnu
ko.

31. Tamna
tanganinne piarē

32. Kauma
iñutitavillo Is

33. Nutarā
atateksanget a

34. Simeon
Mariamut ok

saujomärpok,
tunnuktuñut I

maikutaksanjo

35. (Tarnge
jomärpotit sav

ita issumangi

36. Arngnal
Hannamik a

kinguvängita
alauktok okk

nigasulaukärō

37. Manna
ñijakattartut

29. Nalegak, manna ullapirsarnartomut
hivget angerarle, sorlo okulauktötit.

30. Isimnut piulijiksarekojet tækkogap-
ko.

31. Tamna iñuät illunarsoatik kēnangit
sānginne piarērtinangne sakkertilalo.

32. Kaumajok nellojuñik kaumatsitiksak,
ñutitavillo Israelitit nakorijanget.

33. Nutarārsuk pivlugo tussartatik Josefib
ateksanget arngnællö tattañiniarivakit.

34. Simeonib saimartipæk, arngnānullo
Mariamut okarlune: Ahak, una orrojutik-
saujomärpok, makkijutiksaujomarlarmelo
ñnuktuñut Israelib kinguvānginnut, nellu-
ñaikutaksaujomärlunelo akkerartugeksak.

35. (Tarngnikullo (Maria piva) kibliktau-
jomärpotit saviksoarmut), uñuktut omætting-
ita issumangit sagvartaukovlugit.

36. Arngnaktauk nellautajjok tagvanenivok
Hannamik attelik, Fanielib pañia, Aserib
kinguvāngita illanget, ningiungolertok, uik-
alauktok okkiunik arvengeñit aggartunnik
ñigasulaukärðlune kingorngane.

37. Mannale uigarniojok okkiungit ung-
ñijakattartut sittamertorlutik, kattinaving-

metsainarame, tuksiarnermullo nerringiñer-
mullo Gude kivgartorpa uvlullo unnuello
tamaita.

38. Tapsomatauk tikkipeit, Nalegak na
koridlarpa, okautigilälo pielijiksamik uttak
kijunnut tamaiñut Jerusaleñetunnut.

39. Tamaita namaksigamikit Nalekab per
kojangit pivlugit, ama Galilæamut utterivu
iglugasengmingnut Nazaretmut.

40. Nutarärsuk aglissikpök pitsartudlarlune
lo añernerme, sillatovaksoadlalarmelo, Gudil
saimaninget neijoriva.

41. Angajokakit opernget tamaita Jerusa
leñut aivuk, añivium erkaumavia nelljutile
ranget.

42. Jesusib okkiungit arkangemit aggar
lermetta illagællugo takpaunga Jerusaleñu
aivuk, illutsettik attordlugo.

43. Uvlut taipkoa nägamikit, angerarmen
nik, nukapiak Jesuse Jerusaleñe nokarpök
Josefiblo arngæello nellovæk.

44. Illagilauktamingnut illatusugigamiko
uvlok attausek ingeraramik keñerijartorpæk
apperkotigællugolo illamingnullo illitarija
mingnullo.

45. Nenn
utterkpuk ka

46. Uvlut
timavingme
korngane, ta

47. Nalek
sillatuningal

48. Angaj
puk, arngna
liorpittiguk?
keñilaukpapt

49. Jesusi
nellovitik, A

50. Kañor
tukkissingila

51. Illaga
temut aivok,
makkoa tar
peit.

52. Jesuse
ungillo uu
liadlalarmelo

45. Nenninginamiko, ama Jerusalemmut
utterkpuk kenneriardlugo.

46. Uvlut pingasulermetta, naipipæk kat-
timavingme iksivajok ajokertuijorsuit ak-
korngane, tapkoa naleklugillo apperiveit.

47. Nalektullo illunatik tattamminiariväet
sillatuningalo kigosingalo.

48. Angajokækita tækkogamiko, kvaksar-
puk, arngnæt okautiva: Erngnik, sög imai-
liorpittiguk? Ahak, atateksavit uvangalo
keñilaukpaptigit kiksarlunuk.

49. Jesusib kiovæk: Sög kennerpittinga?
nellovitik, Attatama pingit piñiariakarakpit?

50. Kañorle okautingmagik, okausinganik
tukkissingilæk.

51. Illagællugik tava taununga Nazare-
temut aivok, naleluarlugiglo. Okausingille
makkoa tamaita arngæt omamine torkor-
peit.

52. Jesusele sillatulerpalliadlarpok, okki-
ungillo unuksivalliadlarlutik, saimalerpal-
liadlalarmelo Gudemelo iñungnelo.

KAPITELEMIK III.

Johannese ajokertuilerpok. Jesusib Babbitauninga Jesusib Kristusib sivorlinginnik Arngnæt Mariam angajokanginnik.

Okkint arkangemit tellimaulermetta, Attanersoak Tiberiuse Attanniotillugo; Pontiuse Pilatuse attanniokattanmet Judæame; Herodeselo nuñam illainangane attaniongmet Galilæame; nukkälo Fillippuse nuñam illainangane attaniongmet; Itturæame Trachonitisim erkäne; Lisaniasele nunnam illainangane attañiongmet Abileneme;

2. Hannasele Kaifasele ajokertuijorsutilugik; Johannese Zachariasim erngninga, Gudib kaikova iñukangitomit.

3. Jordanim erkänuut tamaiñut pivok ajokertuivlune Babbitijumik ajortunmit pejautiksamik.

4. Sorlo nellautaijut aglangiñe aglaksimavok: Taimnavok nellautaijum Jesaiasim okautigilauktanga okarame: Ajokertuijub nippinga innukangitome imak pivok: Nale-

kam apkotik narrotissigik.

5. Korkut kakkello kakkomärput, apkomärput, apkomärput, apkomärput

6 Uvingit

Unnit a

lutik, Johan

artose! kia k

tab?

8. Atte, kig

ssumakaritse.

imak okarom

Okautivapse:

oraha Gudib

9. Ullimaa

ok. Napart

okangitok kip

lugo.

10. Innuitt

inniarkita?

11. Kiovei

kam apkotiksanga äkiksorsuuk, apkoserngit narrotissigik.

5. Korkut illunatik kipviartaujomärput, kakkello kakkärsuillo illunatik näskiglijaujomärput, apkoserngillo niungajut narrotitaujomärput, apkoserngillo mañetut männiksid-laraujomärput.

6 Uvingit (sillarsoarmiut) illunatik Piulilemit pijok tækkojomärpæt.

Innuvit añivigingmatsuk Babbitaujomavutik, Johannesib okautiveit: kuglugiängo-
jartose! kia kemakoväse ningautsib pijomär-
tub?

8. Atte, kigilingmik sägiarluse ablapsamik
issumakaritse. Illupsigut issumaniarase, i-
mak okaromavluse: Abraha atätagivavut.
Okautivapse: ujarkennit makkonanget A-
braha Gudib kittorngitisarajarpa.

9. Ullimaat napartub miimernanganeler-
tok. Napartok nelliaak ajungituunik paung-
akangitok kippijanniartok, ikkomamut egi-
lugo.

10. Innuvit apperivæt okarlutik: Kannok
pinniarkita?

11. Kioveit okautivlugit: Marrungnik an-

noraggub aipanga tuñilugo pekkangitomut
nerkiksaliktauk taimaililugo.

12. Zoelnerritauk tikkipæt Babbitaujomav
lutik, apperivlugolo: Ajokertuijok kannol
uvagut piñiarkita?

13. Kioveit: uñunerseñik piomaniarase
perkojet kisseta pinniarlugit.

14. Sorsuktuksettauk appersorpæt okarlu
tik; Uvagulle kannok piñiarkita? Okanti
veit: Iñungnik akunaidlarniarase idluitullia
raselonët akkillertaunise namagissigik.

15. Innulle neriungmetta, illunatik omaet
timingne Johannes Kristuseosingmatsuk

16. Johañesib kioveit, tainaita okautivlu
git: Uvanga iñermut Babtipapse, nutämi
issumakarkovluse; Kingunipkut tikkituksa
pitsartunersävok uvamnit, nellovkotivunga
lo. Tapsoma ittiggaguntingit singējarlugik
Tapsoma Babtitsomärpäse Annernerimut a
junginermut ikkoñamullo.

17. Tapsoma poagit tigumiarpa, keñatut
livingme nettanga sanneromärpa, kakkojeksa
riktullo keñatullivingminut kattitsomärpeit
pinngitulle ötsoñärpeit ikkoñamut kañitsut
tomut.

18. Assing
ñannuit innerte

19. Herode
Johañesib su

nullia, Herod
tamaita pivlug

20. Tamal
minga Johan

pitiilugo.

21. Taipson
metta, Jesuse

melo, killak a

22. Annern
betut akkarto

nippe killang
lgvit Erngne

viagijara.

23. Jesusin
jortullo piler

lerpok erngn
taipsoma erng

24. Taimn
tainna Levib

chib erngneri
merilauktanga

tanga.

18. Assinginullo unuktuñut okautsinnut
innuit innerterpeit, okantivlugillo.

19. Herodesele Attangit settamat illanget,
Johañesib suadlarmago nukkæt Fillippusib
nullia, Herodiase pivlugo, ajortulliarningillo
tamaita pivlugit.

20. Tamakkoa tamaita illaveit matto-
minga Johannese parngnanërsimavingmut
pivilugo.

21. Taipsomane inuit illunatik Babtitaung-
metta, Jesusetauk Babtitaungmet tuksiälär-
melo, killak angmalerpok.

22. Annernek ajunginek (tingmiatut) tau-
betut akkartok, (Jesusib) kãnganut pijok:
nippe killangmit tussartaugivok okarlune:
Igvit Erngnerivagit nægliktara; tamna ku-
viagijara.

23. Jesusim okkiungit ungnijut tellimau-
fortullo pilermetta ajokertuilarlune piniar-
lerpok erngnionasugivælo Josefemut; Eli
taipsoma erngninga.

24. Taimna Matatib erngnerilauktanga,
tainna Levib erngnerilauktanga, taimna Mel-
chib erngnerilauktanga, taimna Jañab erng-
nerilauktanga, taimna Josefib erngnerilauk-
tanga.

25. Taimna Mathatiasib erngnerilauktanga, taimna Amosib erngnerilauktanga, taimna Nahub erngnerilauktanga, taimna Eslib erngnerilauktanga, taimna Naugib erngnerilauktanga.

26. Taimna Matib erngnerilauktanga, taimna Matatiasib erngnerilauktanga, taimna Semeib erngnerilauktanga, taimna Josesib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga.

27. Taimna Johannab erngnerilauktanga, taimna Resab erngnerilauktanga, taimna Zorobabelib erngnerilauktanga, taimna Salatie lib erngnerilauktanga, taimna Nerib erngnerilauktanga.

28. Taimna Melchib erngnerilauktanga, taimna Addib erngnerilauktanga, taimna Kosab erngnerilauktanga, taimna Elmodab erngnerilauktanga, taimna Herrib erngnerilauktanga.

29. Taimna Jesob erngnerilauktanga, taimna Elieserib erngnerilauktanga, taimna Joreb erngnerilauktanga, taimna Matatiasib erngnerilauktanga, taimna Levib erngnerilauktanga.

30. Taimna Judab erngnerilauktanga, taimna Amosib erngnerilauktanga.

31. Taimna Matatiasib erngnerilauktanga, taimna Josesib erngnerilauktanga.

32. Taimna Zorobabelib erngnerilauktanga, taimna Nerib erngnerilauktanga.

33. Taimna Herrib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga.

34. Taimna Amosib erngnerilauktanga, taimna Naugib erngnerilauktanga.

30. Taimna Simeonib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga, taimna Josefib erngnerilauktanga, taimna Jonab erngnerilauktanga, taimna Eliakib erngnerilauktanga.

31. Taimna Melab erngnerilauktanga, taimna Mainab erngnerilauktanga, taimna Matatab erngnerilauktanga, taimna Nathab erngnerilauktanga, taimna Davidib erngnerilauktanga.

32. Taimna Jesib erngnerilauktanga, taimna Obedib erngnerilauktanga, taimna Boasib erngnerilauktanga, taimna Salmub erngnerilauktanga, taimna Nahasub erngnerilauktanga.

33. Taimna Aminadab erngnerilauktanga, taimna Arab erngnerilauktanga, taimna Esrob erngnerilauktanga, taimna Farezib erngnerilauktanga, taimna Judab erngnerilauktanga.

34. Taimna Jakob erngnerilauktanga, taimna Isaab erngnerilauktanga, taimna Abrahamab erngnerilauktanga, taimna Tarab erngnerilauktanga, taimna Nahorib erngnerilauktanga.

35. Taimna Saruchib erngnerilauktanga, taimna Ragahub erngnerilauktanga, taimna Falegib erngnerilauktanga, taimna Eberib erngnerilauktanga, taimna Salab erngnerilauktanga.

36. Taimna Kainab erngnerilauktanga, taimna Arfagsadib erngnerilauktanga, taimna Semib erngnerilauktanga, taimna Noab erngnerilauktanga, taimna Lamechib erngnerilauktanga.

37. Taimna Matusalab erngnerilauktanga, taimna Enochib erngnerilauktanga, taimna Jaredib erngnerilauktanga, taimna Maleleelib erngnerilauktanga, taimna Kainab erngnerilauktanga.

38. Taimna Enosib erngnerilauktanga, taimna Setib erngnerilauktanga, taimna Adamib erngnerilauktanga, taimna Gndib pinga.

Kristusib òk

Jesuse Añer
ama Jon
tipa inukang

2. Uvlunik
Satanasib òkto
erringilak,

kilerpok king
3. Satanasib
nikpattit, ujar

kovlugo.

4. Jesusible
put: Kakkolja
fible okausing

5. Satanasib
oarimut, sill
apsomunga a

6. Okauti
amaita, anar
B

KAPITELEMIK IV.

*Kristusib öktortauninganik, säla ga-
niglo.*

Jesuse Añernermik ajunginermik illumilik,
ama Jordanemit utterivok, Añernerum
aitipa iñukangitomot.

2. Uvlunik marrungnik ungnijakattartut
Satanasib öktorpa. Uvlullo taipkoa-ïtillugit
erringilak, (uvlullo) taipkoa nängmetta,
äläerpok kingorngagut.

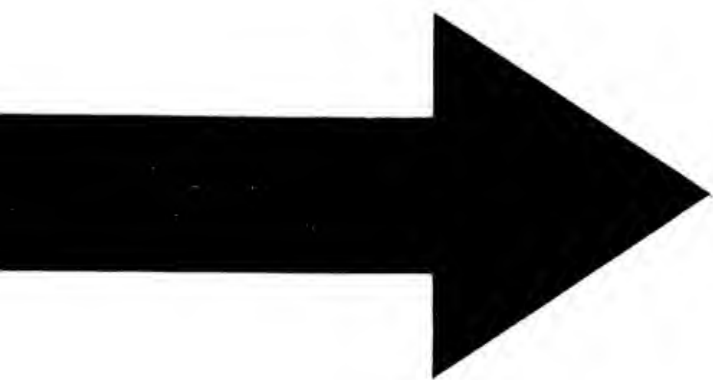
3. Satanasible okautiva: Gudim Erngne-
rikpattit, ujarak una okautiuk kakkojarorler-
kovlugo.

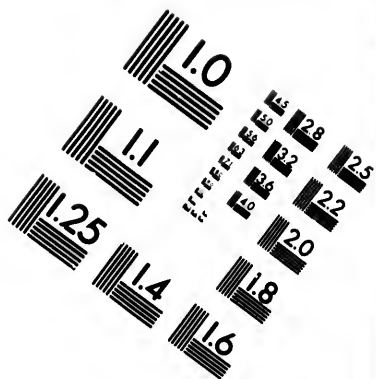
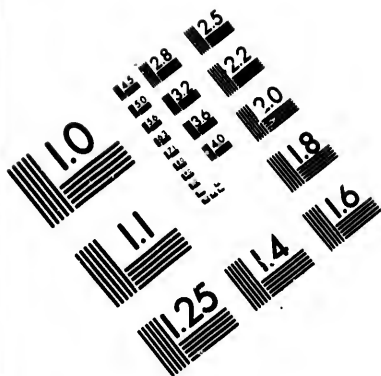
4. Jesusible kiova, okarlune: Aglait imai-
nut: Kakkojatuinak iñum iñotigingila, Gu-
dible okausingit tamaita (iñotigiveit).

5. Satanasib aitipa kakkamut kingiktor-
soarinut, sillarsum attañioningit tamaita
apsomunga attautsikut kemergojautipeit.

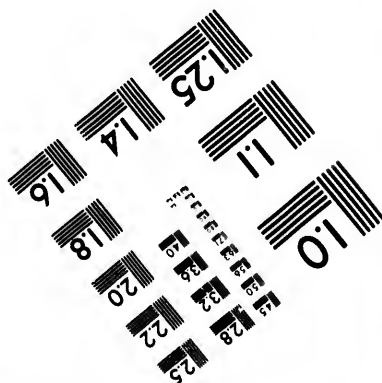
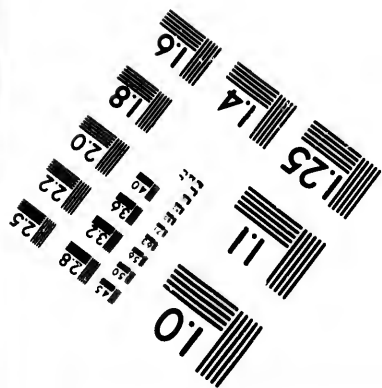
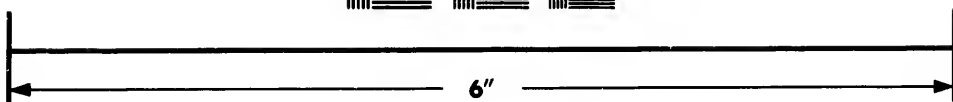
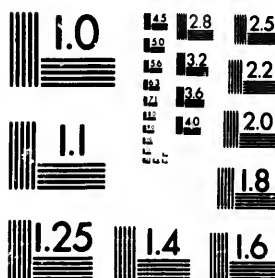
6. Okautivlugo: Makkoa attañioningit
tamaita, añanauningillo illingnut tuñijoma-

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

15 128
16 128
17 128
18 128
19 128
20 128
21 128
22 128
23 128
24 128
25 128

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

vakka; uvamnut tuñijaungmetta, issumam-
niglo tuñivakka piomajamnut;

7. Maña tuksiarvigijomagumga, tamaita
piksariniartattit.

8. Jesusib kiovlune; okautiva: Satanase,
uvamnit aularit; aglaksimangmet: Gude
Naleket tuksiarvigilugo kissiet kivgartorniar-
pet.

9. Jerusalemut aularutiva, ätilälo kattima-
viub nuvugusinganut, okautivlugo: Gudim
Erngnerikpattit akkarit;

10. Aglaksimangmet: pivlutit Engeline
perkojomärpeit sapputilutit,

11. Erkisimiartaukovlutillo, ittilkettit a-
pörkoñagit ujarkamut.

12. Jesusib kiova, okarlunelo: Okautsit
imaiput: Gude Naleket öktorniarnago.

13. Satanasim öktortiñe tamaita nägamigit,
manakut kemekpa.

14. Jesuselo añernerub pitsartuninganut
ama Galilæamut utterpok, tapsomalo erkäne-
tot illunatik tussaumalerpæt.

15. Illiñiarvingiñelo ajokertuivok, iñuit
illunatik nakorivæt.

16. Nazaretemullo pivok, perorvingminut:

Illutsim
itterpok
magit.

17. T
aglangin
nellaupe

18.

taimaito
kautsit
juñut, iñ

omætteli
añivksar
tautulerk

gungnër

19. N

okautige

20.

tuñigami
illunatik

21. I

ukkoa s
se.

22.

tussarner

sumam

Illutsimitut sabbatteongmet illiniarvingmut
itterpok, nikkoviname aglait attuaromang-
magit.

tamaita

17. Tuñitsivigivæt nellautajum Jesaiasim
aglanginik. Makperamigit, okautsit ukkoa
nellaupeit, imak aglaksimajut:

satanase,

: Gude

rtorniar-

18. Nalekam añerninga kollimnepok,
taimaitomik saimartipänga; tillilarmalo o-
kautsit tussarnertut okautigëkovlugit aglu-
juñut, iñuliklerkovängalo serkomisimajunik
omættelingnik; parngnanërsimavingnetut
añiviksanget okautigekovlugo, teutungitullo
tantulerkovlugit, kappiaisuktullo kappiaisu-
gungnërkovlugit ajorungnërkovlugillo.

kattima-

: Gudim

Engelīne

kettit a-

19. Nalekablo uvlunga tussarominartok
okautigekovlugo.

Okautsit

ago.

nägamigit,

20. Aglait pattiktinamigit, kivgamullo
tuñigamigit ingipok. Illiniarvingmetullo
illunatik tækkunärpæt.

uninganut

lo erkäne-

21. Image okautilerpeit: Uvlome aglait
ukkoa siutipsingnut nellautsijut tussarpas-
se.

vok, iñuit

22. Illunatiglo nertorpæt, okausingillo
tussarnertut kañinganit añijut tattañiniari-

vingminut

veit, okarlutik: Tamna Josefim erngnering-
ila?

23. Okautiveillo: Illale mattominga o-
kautijomärpapsinga: Iñulijok, illingnik piu-
lidlarit; tattañiniarnartunik angijunik tussa-
laukpogut Kapernaume? Taimailiorittauk
tamane nunangne.

24. Okautiveit tagva: Ahañerik, okauti-
vapse: Nellautajok kujagingilæt nunakat-
tingita.

25. Nellägulle okantivapse: Israelittiñe
uigarnerit uñulaukput Eliase iñotillugo, kil-
lak parngnanërsimatillugo okkiut pingasut,
takkillo pingasujortut, kãkavaksoadlalaung-
met nuñarsoarme illunane;

26. Tapkoale illainangnut uigarnermut
Sareptamiomut Sidonib nuñang tomut,
Eliase tillijauvok.

27. Kallakartullo uñuktut Israelittiñe ta-
ipsomane Elisa nellautajok iñotillugo, assia-
nik kallagungnërsimajokangilak, Naeman
Siriamiok kissime.

28. Illiniarvingmetut illunatik tamaña
tussaramitsuk, kañingaumajadlalerput.

29. Ni
pæt, kakk
linganut a
lugo.

30. Ak

31. Ka

seksoanga
git.

32. Ajo

kimnadlar

33. Ta

nasemik
tamna nip

34. Ok

Jesuse Na
kinaujotit
rivãtit.

35. Jes
ërit, oman
orrotipa a
et, akkoña

36. Illu
nut okarl
kojungnar
okautingm

29. Nikkovilutik, iglugaseksoarnit añiti-pæt, kakkam iglugaseksoakarvingetta nuvuklinganut aitidlugo, tagvanget ejukartitsomav-
lugo.

30. Akkorngattigulle aularpok.

31. Kapernaumut pivok Galilæab igluga-
seksoanganut, sabbateoleranget ajokertorlu-
git.

32. Ajokertutingit taipkoa tattaṁiniariveit,
kinnadlartomik okarmet.

33. Tagvane iñuk illiñiarvingmetok Sata-
nasemik makkojungnartomik illumiktok,
tamna nipliadlarlune,

34. Okarpok: Flai uvaptingnut sugivit,
Jesuse Nazaremiok? asseror:jartorpaptigut;
kinaujotit kausimagapkit, Gudim ajungine-
rivätit.

35. Jesusible iñerterpa, okarlune: Okaju-
ërit, omanget iñungmit añit. Satanasib tava
orrotipa akkornganut, añilarmelo tapsomang-
et, akkoñarnagolo.

36. Illunamasiatik erksilerput, ingming-
nut okarlutik: Suna una? Añernerit mak-
kojungnartut sugartomullo pitsartojomullo
okautingmagit, nalekpæt añilarmiglo.

37. Piñiarningit tussaumalerpeit nuñab tapsoma erkānetut illunatik.

38. Nikkovilune illiñiarvingmit, (añivok) Simonib iglunganut pivok. Simonib sakkia (arngnak) kañimanartomut kañimajok, taimna pivlugo tuksiarvigivæt.

39. Tikkipa, kañimanartok iñerterpa, kañimanartub tava keñekpa. Tagvainak makkipok kivgartorlugit.

40. Sekkeñek nippimalermet: sunatuinar-nik kañimasiggit pitipeit tapsomunga. Aggangminut tamaita pattikpeit, iñulivlugillo.

41. Satanasittauk unuktuñit añivut, nipladlarlutik okarput: Kristuseovotit Gudim Ernngninga. Iñerterlugit okarkongileit; Kristuseõgame nellungimatsuk.

42. Kaulermet añivok, iñukangitomut aulardlune, iñuit keñerpæt, tikkinamitsuk, tagvanetilerpæt keñektaujomañatik.

43. Okautiveille: Iglugaseksoarne assiane okariakarivungatauk okautsinik tussarnertunik, Gudib naleganninganik; tamaña pivlugo tillijauvunga.

44. Galilæam illiñiarvingine ajokertuivok.

Iñugiarto

kausis
zaretib señ

2. Umi
tuk, ming

erortorlugi

3. Aipa
game okau

idlune, iñu

4. Okäl
karpok: Iñ

kivitissigik

5. Sim
jok, uñuak

ñarlutalo;
kivitiniarpa

6. Taim
nulluangit

KAPITELEMIK V.

Tattaminiarnatomik mingeritsenik nulluarnartunik.

Inugiartorsuit nimniutimatsuk, Godim okausingit tussaromavlugit; imab Genezaretib señianetok.

2. Umiakotuk marruk tækkovak señianetuk, mingeriarnartut niuvavut nullutsettik erortorlugit:

3. Aipanganut, Simonib pinganut ikkimagame okautiva, imarbikparialakovlugo, Ingidlune, inuit ajokertorpeit umiakotomit.

4. Okälavlune sorčrame; Simoneimut okarpok: Imarbikpalerit ittijomut, nullutsesse kivitissigik, mingeriarkovluse.

5. Simonib kiova okautivlugo; Ajokertujok, unuak nävlugo pinasuaralloarpogut angēnarlutalo; okautsille naleklugo nullutset kivitiniarpakka.

6. Taimailioramik, mingeriavaksuit pivoit, nulluangit alliktorlutik.

7. Umiakotomiut aipaitik kaikolerpeit amuarkattikumavlugit. Tikkinamikit umiakototik ussilerpakit pnklivlugik.

8. Tamaña Simonib Petrusib tækkogamiuk, Jesusib ittigangiñut pāmakterpok, okarlune: Nalegak keñenga, iñuvunga ajortolik.

9. Koaksarame, umiakattinelo illunatik mingeritset uñuksigamikit pijerkattigëklutik;

10. Taimaktauk Jakobuselo Johañeselo Zebedæusim erngnæk, Simonib pinasuarkatik (koaksalerivuk). Jesuse Simonemut imalakokarpok: Erksiniarnæk; mattoma kingorngane iñungnik pilärpotit.

11. Umiakototik nuñalitulugiglo, perkotitiktamaita keñekpakit, malliklugolo.

12. Iglngaseksoangita illanganetillugolo Ahak, angut kallaktorsoak tagvanepok. Jesuse tækkogamiuk pāmangavigivlugo, tuktsiarvigiva, okarlune: Nalegak pijomaguvit kallagugnaititsomavarma.

13. Aggane issaktipeit aktorlälö, okarlune Pijomavunga, kallagungnerit. Tagvainak kallagungñersärpok tava.

Kap. 5.

14. Iñenmak okarn tækkotiluti Mosesib tuñeravit nell.

15. An iñngaseksuñaujomavlusomunga.

16. (Jesuvok, tuksi

17. Uvluñe; Farisotngasengnit ametuñillo rangmetta.

manget añi

18. Ahalumittine ittertinasua

19. Itterub kangan tipet iñang Jesusib säng

20. Okp

14. Inerterpa okautivlugo: assingnut taimak okarniarnæk; ajokertuijomulle ainiaarit, tekkotilutillo taipsomunga, tuñergotiksarlo Mosesib tuñerkojanga tuñilugo, kallagangnêravit nel'ojungnêrkovlugit.

15. Anginersamigle tussaumajaulerpok, inngaseksuit tussaromavlugo tikkipæt, inñilijaujomavlutiglo kañimalungnermingnit tapsonmunga.

16. (Jesusele) kemaklugit inñakangitomut aivok, tuksiardlune.

17. Uvlut tapkoa illangane, ajokertuilera-ne; Farisæerit aglanguiglo illissimajut igngasengnit tamaiñit, Galileametunñit, Judeametunñillo Jerusalemillo pijut, tagvane ikñirangmetta. Nalekab pitsartuñinga tapsonmanget añivok, tamaita inñilivlugit.

18. Ahak, illangit ätsivut tumaksajomik sumittine nellajomik akigarpæt; tamualo ittertinasuarpæt, sanganut illijomavlugo.

19. Itterviksarsinginamitsuk inñangnut, iglub kanganut majoarput, angmajokut ningiipæt inangavialo aglæt; (inñuit) akkernganut, Jesusib sanganut.

20. Okperusingit Jesusib kausimaga migit,

tumaksajok okantiva: Iñuk, ajornitit issu
magijaujngnërput.

21. Aglangnigle illissimajut Farisæerill
imak issumalerput, okarlutik: Kina una
okausekartok akkerartortunik Gudemut
kina ajortoërätsijok, Gude kissime?

22. Jesusib issumangit kausisäramigit
apperiveit: Kañok omættipsingne issumakar
pise?

23. Sumik okariak ajornænginerova: A
jornitit issumagijaujngnërput? imaglon
okaudlugo: Makkitit, arvertarlutillo?

24. Nellojungnërkovlusele, Iñum Erng
ninga pitsartojokarpok nuñame ajortoërotsi
jomik, tumaksajomut imak okarpok: Okau
pagit makkitit, aumittitipikit, angerarl
tillo.

25. Tautuktillugit makkisärpok, aumitti
nelo neksarlugit, iglominut angerarpok, Gu
delo nakoridlarpa.

26. Illunatik tattaminiarput, Gudelo na
koridlarpæt, erksidlalilarmiglo okarput: uv
lome tattaminiarnartunik tækkolauktogut.

27. Mattoma kingorngane, añigame Zoel
nere Levisemik attelik tækkova, tuñiorka

ingne ik
nga.

28. Nikk

ikpa.

29. Levis

mnik. Ner

tillo. assingi

imävingme

30. Agl

llinniarting

ivlugit: S

errekattigi

31. Jesus

ulijikariak

32. Idluar

amik issum

eta.

33. Okau

ingit uñuk

iglo uñuk

artingit; i

nerpakpet

34. Okau

iksak taipk

it ajorpesse

ingme iksivajok, tamna okautiva: mal-
linga.

28. Nikkovipok, tamaita kemeklugit mal-
likpa.

29. Levisib iglomine nerkikselliiorpa uñuk-
tunik. Nerchevingme iksivatillugo, Zoelne-
rillo. assingillo uñuktut iksivakattigivæt ner-
rimävingme.

30. Aglangnik illisimajut Farisæerillo,
illiniartingit avamudlarvigilerpeit, okau-
tivlugit: Sög Zoelnerillo ajortulliar-
tullo, errekattigivissigik?

31. Jesusib kioveit, okautivlugit: Atsuilüt
Julijikariakangilet, kañimajut kissimik;

32. Idluartut kaikojartulaungilakka ablap-
amik issumakarkovlugit, ajorniggille kis-
eta.

33. Okautivælle: Sög Johañesim illiñiar-
tingit uñuktunik nerringipakket, tuksiarlar-
niglo uñuktunik, taimaktauk Farisæerit illi-
niartingit; illiniartittille agleratik nerrilutiglo
nerpakpet?

34. Okautiveit: Nullianiktomut tikkitut,
iksak taipkoa neijortigitillugo, nerritaililu-
it ajorpesse;

35. Nelliutsoniärpok, uiksamik aksartanlärput, tava agleromärput nerriniaratiglo.

36. Adsigektunik okautiveit: Anoratokak illarniängilæt nutämik illaksamik; nutäb allingmago nutaungitok, illartärlo idluanginivok nutaungitomut.

37. Weinelo nutäk iimerkautinut nutaungituñut iimertutingilæt; weinib nutäb alliktoromangmagit iimerkautit; weinelo kovituinairomärpok; iimerkautillo asserorlugit.

38. Weinemigle nutämik iimerkautiñut nutänut iimertutijeksauvok, tamarmik asserojuikattigëkpuh.

39. Weinemik nutaungitomik iimilauktok killanängilak nutämik; okarame, nutaungitok mamarnerövok.

Taipson

ap
iane, illin
aggangmin

2. Faris
imailiorpis
pigapse?

3. Jesus
laungilase,
illañelo?

4. Gudin
tækkojekse
illangit, tar

ilugit perk

5. Okau
temuttank

6. Sabba

KAPITELEMIK VI.

*Apostelit arkangemit aggartut Kristusib
añerininganik.*

Taipsomane perortut kakkojekset Jesusim apkotigiveit, sabbateme sivorliub tugane, illiniartingit singailingit nutsulerpeit, aggangmingnullo aksaliklugit nerriveit.

2. Farisæerille illangita okautiveit: Sög imailiorpise, sabbateme pijksaungitomik pigapse?

3. Jesusib kioveit, okautivlugit: Attuaungilase, kañok Davide illiortok kälerame, illañelo?

4. Gudim iglunganut itterame, kakkojet kakkojekset nerriveit, illaminullo tuñivlugit illangit, tamakkoa ajokertuijut kissimik nerrilugit perkojavut.

5. Okautiveillo: Iñum Erngninga sabbatemuttank nalegavok.

6. Sabbateme assiane illiniarvingmut it-

terpok, ajokertuiniardlune. Iñuk tagvane-
tok, tapsoma aggangit tallerpõt tokkunga-
jut.

7. Aglangnik illissimajut Farisæerillo ud-
sertorpæt, sabbateme iñulidlaromangmang-
ago: Patssitiksarsiorlutik tapsomunga.

8. Issumangit kausimagamigit, iñungmut
tokkungajunik aggalingmut okarpok: Nik-
kovilutit, tamaunga pît. Taimna nikkovilune
tagvuuga pingmet.

9. Jesusim okautiveit: Apperivapse, sab-
bateme sumik sulliñiarpita, ajungitomiglonët
ajortomiglonët, iñuk piulilugolonët asserorlu-
golonët?

10. Keviardlune avaminetut tamaita tæk-
kunärpeit, iñuk tamna okautiva: aggaktit
issaktikit. Taimailiorpok. Tagva aggangit
äkiktaulerput, iglungititut illivlugit.

11. Tapkoale këvidlutik issumalulerput:
okarkattigëlerlutiglo kañok (Jesuse) piñiaro-
maylugo.

12. Uvlune tapkonane kakkamut majo-
rarpok tuksiarjartordlune, uñuak nãva Gu-
demut tuksiarlune.

13. Kaulermet, illiñiartiñe kaikoveit, tap-

kunanget
koa tailer

14. Ta
taiva, nu
hañeselo;
theuselo,

erngninga

16. Ju
Ischariote

17. T
naksam i
innugiarto
maiñit, J
iñarbiub

18. Tag
iñulijaujon
nermingni
tannut k
vnt.

19. Iñu
tojob taps
nærtipeit.

20. Illi
imak oka
Gudib nal

agvane-
kunga-

illo ud-
gmang-
a.

ungnut
k: Nik-
kovilune

se, sab-
niglonēt
sserorlu-

ita tæk-
aggaktit
aggangit

ulerput:
piñiaro-

nt majo-
háva Gu-

veit, tap-

kannanget arkangemit aggartut añeriveit, tap-
koa tailerlugillo Apostelinik :

14. Tamedsa (attingit) Simon, Petrusmik
taiva, nukkälo Andrease; Jakobuselo; Jo-
hañeselo; Filippuselo, Bartolomeuselo; Mat-
thenselo, Tomaselo, Jakobuselo, Alfeusib
erngninga, Simonelo Zélotesemik attelik.

16. Judaselo, Jakobusib nukkä, Judaselo
Ischariote, pititsijomärtok (Jesusemik).

17. Taipkoa illagivlugit attersälerpok,
maksam illanganut pivlune, illiñiartigaseit,
innugiartorsuillo Judæab nuñanginetuñit ta-
maiñit, Jerusalemillo, Tirusiblo Sidoniblo,
iimarbiub erkængnetuñit:

18. Tagvane kattimajut tussaromavlugo,
inulijaujomavlutiglo tapsomunga kañima-
nermingnit, añernernullo makkojungnar-
tannut kappiaisuktisimajut piungnërtitau-
vut.

19. Inuit illonatik aktorasuarpæt; pitsar-
tojok tapsomanget añingmet, tamaita piung-
nërtipeit.

20. Illiñiartiñe isiminut tækkunälerpeit,
imak okarlune: Pilloridlarpose aglujose,
Gudib nalegauninga pigilerapsiuk.

21. Pilloridlarpose kãktose (Gudim idluar-ninganut) illumertanjomarapse. Pilloridlarpose keajose, ijorpagomãrapse.

22. Pilloridlarpose, iñuit omigikpasse, aviluselo, suadlarppasselo, attisselo tainerluk-pattigik ningaktotitut, Iñum Erngninga piv-lugo.

23. Kuviaisugitse, okigãseritse; akkik-sasse angidlaromãrmet killangme. Sivor-lingitatauk taimailioriveit nellautaijut.

24. Kiglermut, kappianamek agluitose; mañigorviojomãrapse.

25. Kappianamek, pekalloartose: Kãgomarapse. Kappianamek illipse, tamatto-manetilluse ijudlartose: keadlarluse uguad-laromãrapse.

26. Kappianamek illipse, iñuit illunatik ãnanãmik okantigikpasse: taimaktauk sivor-lingita imailiveit nellautaijioluktut.

27. Uvangale okantivapse, illipse nalekto-se: omigijisse nægligissigik; illipsingnik o-misuktut, ajungiviginiarsigik;

28. Illipsingnut okausiluktut, saimartissi-gik; illipsingnik kiksartitsijut, tuksiarutissi-gik.

29. UL
mañilerm
ãnoratsett

30. Illi
giuk, per
niãngilet.

31. Iñ
illipsingnu

32. Illi
gignpsigik

Ajortulliar

33. Pitsia
noçtomik
tauk taima

34. Illip
sigik: kañ
tulliartotta
liartuñut,
git.

35. Tam
niarsigik:
tertitsivioni
romãrpok
rijomãrpãse
ningaktullo

29. Ullatsekut erksärtanguvit, igloatauk mañilermigiuk, ulliksoarniglo aksärtauguvit, añoratsettauk pigiliuk.

30. Illingnit sumik tuksiartok, tuñitsivi-giuk, perkutingniglo aksärtauguvit, utterko-niængilet.

31. Iñuit kañoøtomik piñiarkogupsigik illipsingnut; taimaktauk pigissigik.

32. Illipsingnut nægliktut kisseta nægli-gignpsigik: kañoøtomik kujagijanniarpise? Ajortulliartuttauk nægligijittik nægligiveit.

33. Pitsiartipsingnut pitsiakattarupse: kan-noøtomik kujagijanniarpise? Ajortulliartut-taun taimaitsainarivut.

34. Illipsingnut uttertitsijut attarsitikup-sigik: kañoøtomik kujagijanniarpise? Ajor-tulliartuttauk attartortisingmetta ajortul-liartuñut, taimaikuarënik uttertitsiviokovlu-git.

35. Tamaña pivlugo omigijisse nægling-niarsigik: pitsiarluselo, attarsiarkisititse ut-tertitsivioniarasuginasse: akkiksasse angidla-romärpok tagva; kötsingnerublo kittornga-nijomärpase: tapsoma avagiveit kujalingitut-ningaktullo.

36. Tamaña pivlugo năpkingnigitse, sorlo Atătase năpkingniktotövok.

37. Patsiklerniarase, patsijikatsengilasetauk. Erkartuiniarase, erkartuiviojomăngilasetauk. : Issumagijungnëritse, issumagijajungnëromărposeauk.

38. Tuñijititse, tuñitsiviojomărpose. Ők-tomik tătətetomik, nakkittersimajomiglo, aulajomiglo ullipkittartomik săpsingnut tuñitsivigijomărpäse. Őktutipsingnut, Őktortajomărivose.

39. Okautsinik adsigëktunik okautiveit: Tautungitok tautungitub apkotăgnt tessiorajarpauk? Tamarmik kattangniăngilăek ittersamut?

40. Illiñiartok ajokertortiminit angineröngilak: namaksivorle, illiñiartok ajokertortimitun-ikune.

41. Kattanguvit isinget sarmiktavininga sög tăkkoviuk, auvek isingnetok mallugingilet?

42. Kañorlo kattangutit imak okautsoma-viuk: Ovetsiaro kattangutiga, sarmiktaverngit isingnit përomavara, auvek isingnetok mallugingilet? Takkormortotit, auvek isingni

përkărük
tavininga

43. Na
akarvioju
paungaka

44.
paungam
nenit, pau
iniveit ok

45. In
mame pi
ajortut s
mit. On
kajöngov

46. S
singa, nal

47. Uv
naleklugi

titsomava

48. A
nuña itte

pa kairto
gub snp

tungalera

përkärük, kingorngagut kattanguvit sarmik-tavininga përasuarlugo piuk.

43. Napartok ajungitok, ajortunik paungakarviojungnængerpok, napartorlo ajortok, paungakarviojungnænginivok ajungitunik.

44. Napartut illunatik nellonængilet paungamingnit. Feigit pëjarniængileit Dor-nenit, paungillonët weiniggit kattorsorniænginiveit okpingnit kakkilautilingnit.

45. Inub ajungitub ajungitub sagvarpeit omame pinganit ajungitomit; iñuble ajortub ajortut sagvartipeit omame pinganit ajortomit. Omættim ullipkittarninganik kañek okajöngovok.

46. Sög Nalekamik, Nalekamik taivisinga, nalengnagillo okautsikka.

47. Uvamnut pijok, okautsikka tussarlugit naleklugillo: tapsoma adsigijanganik kausititsomavara:

48. Adsigiva, iñuk iglulliortok, tapsoma nuña itterselliorglugo illutujomik, tungavilerpa kairtomut. Iñek kussilermet; iglo kog-gub suppivigiva, aulatinagolo; kairtomut tungalerame.

49. Tussartuble mallingitublo: adsigiva innuk, iglulliertok nuñamut tunganekarane; koggub akkingmidlarmago, tuavilune orrovok, iglo tamna angijomik asserudlarngo.

KAPITELEMIK VII.

Uigarnerub erngninganik Kristusib makkititsininganik.

Okantsit tamakkoa, iñuit tussartillugit nãgamigit, Kapernaumut aivok.

2. Sorsuktukset kappitangeta kivganga erdligijanga, kañimajok tokkokaseklune.

3. Tamnale Jesusemik tusaumalerame: Judikut angajokangit tuksiarijartorkoveit, (Jesusemut) kivgane inulijanartorkovluge.

4. Ipkoa Jesuse tikkinamitsuk tuksiarivivat, okarlutik: tamaña pijariakarpok.

5. Inukattivut næglingmagit, illiñiarvik-pullo señalaungmago.

6. Jesu kaglilermak illaenarijan semut) imanellopkotiv

7. Taim lingnut ka tautsemut,

8. Uvan karlarmaloruma: ailekaigivok ; señava tagv

9. Tama miniariva, tiveit: Okapernermik

10. Tilli kivgak kañpat.

11. Ma Nainemik a tut inugase

12. Iglu

dsigiva
zarane;
e orro-
ngo.

6. Jesusib tavunga illagiveit. Iglunga kaglilermatsuk, sorsuktukset kappitangeta illaenarijaane illangit okarijartorkoveit (Jesusemut) imak: Nalegak tagvungarasuarnæk; nellopkotivunga ittertitsaritset iglumnut.

7. Taimak pivlugo nellopkotivungalo illingnut kainermik; okarille okantsemut at-tautsemut, kivgara piungnailärpok.

makki-

8. Uvngatauk iñuvunga attañelik, kivga-karlarmalo sorsuktuksenik; illangenut okaruma: ailerit, aigivok; ama illangenut, kait, kaigivok; kivgamnullo, señalauruk una, señava tagva.

rtillugit

k.

ivganga

ane.

lerame:

rkoveit,

rkovlu-

9. Tamaña Jesusib tussaramiuk, tattaminiariva, keviarlune iñuit malliktife okautiveit: Okaupapse, taimak angitigijomik okpernermik nachvälaungitunga Israelittife.

10. Tillilauktangit iglunganut tikkinamik, kivgak kañimalulauktok piungnærtok tikkipæt.

ksiarvi-

ok.

ñiarvik-

11. Mattoma kingorngane iglugasengnut Nainemik attelingnut aivok, illiñiartife usiuktut iñugaseksuillo illagællugit.

12. Iglugaseit ittervinget tikkimago: ahak,

tokkojok akkigarlugo añipæt. Taimna arngnæt erngnetuariva uigarniolarmelo; iñugaseksuittauk illagivæt iglugasengnit.

13. Nalekable tækkogamiuk illapsugidlarpa okautivlugo: Arngnak, keanæk.

14. Iglervik tikkilugo aktorpa, tessiktut nokkarput. (Jesuse) okarpok: Nukakpiak, okaupagit, makkitit.

15. Tokkojok tagva makkipok okallilarmelo; arngnämüt tuñiva.

16. Illunatik erksilerput, Gude nakoridlarpæt, okarlutik: Nellautaijorsub tikkipätigut, Gudiblo iñutitañe nellipsarpeit.

17. Okauserlo tamaña (Jesuse pivlugo) tussaumajaulerpok Judæame tamaine, erkanetunnelo nuñeñe tamaiñe.

18. Tamakkoa tamaita Johañesemut illiniartingita unipkariveit. Illiniartingne maruk kaikovak,

19. Taipkoa Jesusemut tillivak, imak aperijaukovlugo: Tikkitsomärnialaukpit, asigivätillonët neriugijapta?

20. Angutik taipkoa (Jesuse) tikkinamikko okarpuk: Johañesib Babtiterinb tillivätiguk

illingnut, i
märnialauk

21. Taip

nuktorsuit i

ipeit, taut

git.

22. Jesus

ama okauts

artaptingni

tussiaetut p

nerput, tus

omarput, a

tussarnertur

23. Pillo

vamnik.

24. Joha

okalerpok-i

lñunkangiton

viksoak añ

25. Suna

añoräriktok

mut iñuniart

ovut.

26. Suna

Nellautaijok

illingnut, imak apperijaukovlutit: Tikkitso-
määrnialaukpit, assigivãtillonët neriugijapta?

21. Taipsomane kañimajut añiajullo un-
nuktorsuit iñuliveit, añernerillo idluitut añi-
tipeit, tautungitullo uñuktut tautuktidlu-
git.

22. Jesusib kiovak, okautivlugik: Johañese
ama okautsertortikko, tækkojaptingnik tus-
sartaptingniglo: Tautungitut tautulerput,
tussiaëtut pissulerput, kalladlartullo piung-
nërput, tussilãrtut tussalerput, tokkungajut
omarput, aglujullo okautsauvut okautsinik
tussarnertunik.

23. Pilloridlarporlo sinaungalungitok u-
vamnik.

24. Johañesib tillijæk uttermenik, Jesuse
okalerpok-iñungnut Johañesemik, okarlune:
Iñunkangitomut suna tækkojartorpissiuk?
Iñviksoak añorib aulatanga sunatuinarnut?

25. Sunalonët tækkojartorpissiuk? Iñuk
añorãriktok? Ahak, añorãriktut ikligijaming-
nut iñuniartut, attañersuit iglungine-itsõng-
ovut.

26. Sunalonët añivluse tækkojartorpissiuk?
Nellautaijok (nellautsitiksenik okartok) tæk-

kojomavissiuk? Illa okautivapse, nellautaijomit angnerojok.

27. Taimnaujok aglait okautigijanget: Ahak, Engeliga sivunernut tillivara, apkotikset sivunerne äkiksorkovlugo.

28. Ahañerik okautivapse, arngneñit erngniängojokangilak, Johañesemit angnerojomik, Johañesemit Babtiterijomit nellautaijokangilak anginerjomik; mingnerle Gudib nalegauningane, anginerövok taipsomanget.

29. Iñuillo nalektingita illunatik, Zoelnerilo Gudeñakoridlarpæt, Babtitauniardlutiglo Johañesib Babtijutänut.

30. Farisæerille aglangnik illissimajullo Gudib perkosinga nachogivæt ingmingnut, Babtitaujomañatiglo tapsomunga.

31. Nalegak okarpok: Iñuit ukkoa kimut adsiutitsomavakka? kimiglonët adsekarpæt?

32. Sorutsit adsigiveit niuvervingme ikisivajut, ingmingnullo nipliutikattartut okarlutik: Nipsansiarvigilanktapse, okigëseromangitosele; kiksantartomiglo okautilauralloarpapse, keajomañasele.

33. Johañase Babtiterijok tikkitok, kak-

kojartoran
okkulluka

34. Iñu
ñilarmelo i
na nerrë
torsoak, 2

janget.

35. Gu
närpok ki

36. Far
tikumavlug
pok, nerrin

37. Aha
netok, ajo

lungane Je
sarame, er
pegiktomik

38. Ittig
melo; ku

peit, nutse
kunnikpeit

39. Fari
tækkogami

na nellau
kausimana

kojartoranelo, weinemiglo iimingimet, añer-
 pekullukartok okartose.

34. Iñum Erngninga tamaungartok, ner-
 rilarmelo iñilarmelo; okarpose: Ahak, innuk
 una nerrēnartorsoak weinemiglo immēnar-
 torsoak, Zoelnerit ajortulliartullo illæñari-
 langet.

35. Gudible illissimajusia idluartitaujo-
 mārpek kittorngaminut tamaiñut.

36. Farisæerille illangeta iñapa nerrekat-
 tikumavlugō. Farisæerim iglunganut itter-
 pok, nerrimävungmullo ingipok.

37. Ahak, arngnak tagvane iglugaseksoar-
 netok, ajortuliartorsoak. Farisæerim ig-
 lungane Jesuse nerrimävungmut ingimet tus-
 sarame, erngusiärsuk mingoarutiksamik (tip-
 pegiktomik) iñalik tikkiintiva,

38. Ittiggangitalo tuñuæñut pivok, kealar-
 melo; kugviminullo ittiggangit mitsuktiler-
 peit, nutseminullo allartilaita; ittiggangillo
 kunnikpeit, mingoarlugillo tippegiktomut.

39. Farisæerib nerrijartorkojinget tamaña
 tækkogamiuk, illumigut imak okalerpok:
 una nellautaijögune, arngnak una aktortine
 kausimanajaralloarpa, ajortulliartorsöngmet.

40. Jesusib kiova, okautivlugo: Simon okausiksakarpunga illingnut. Taimnale karpok: Ajokertuijok, okarit.

41. (Jesusim imak okautiva:) Kēnaujenit taungniartok marrungnik tañakkisimajokarpok: illanga akkiliksakartok kēnaujenik 50 dinik, aipangale akkiliksakartok kēnaujenit 50 ginik.

42. Akkiksakalungimeñik, akkillerkojung nērpak. Atte, okarit, taipkoa nelliakit nēgliginersariomavauk?

43. Simonib kiova okarlune: Uvanga isumavunga, unūnersenik akkillerkojungnē tanget (nēgliginersariva). Jesusible kiova issumalorikpotit.

44. Arngnamullo sādluŕte, Simonemut karpok: Arngnak una tækkoviuk? Iglungnittertunga, imērmik ittikkama ubyautiksang anik tuñitsivigilaungilarma; unale ittiggakk mitsuktitsainarpeit kugviminut, nutseminull allarterlugit.

45. Igvit kuñilaungilarma; unale sorajjuerpok ittiggakka kuñikpeit.

46. Igvittauk niakora napartum orksuan nōgoænginivet; omale ittiggakka mingolaupeit tippegiktomut.

47. Tam

ik ajortoer

ame; ikkit

nik nægli

48. Arng

magijauju

49. Nerre

ut: Kina

ungnērtitsij

50. Arng

limavotit;

K

Adsigē

K ingorn

tigut

unertat Gu

git, ipkoa

at.

2. Arng

Simon 47. Tamaña pivlugo okaupagit: uñktu-
 nnale o ik ajortoërotekarpok, angijomik næglilau-
 ame; ikkitunigle ajortoërotekarpok mikki-
 naujeni omik nægliktok.

najokar 48. Arngnamullo okarpok: Ajornitit is-
 enik 50. amagijaujungnërpit.

naujeni 49. Nerrekattungit illamikut imak okaler-
 ut: Kina una, ajortuniktauk issumangne-
 rkojung unggnërtitsijok?

elliakit 50. Arngnamulle okarpok: Okperavit pi-
 limavotit; ullapirsautekarlutillo anlarit.

anga is

jungnë

le kiova

nemut o

glungn

ntiksang

tiggakk

eminull

itterm

prksuan

mingoa

KAPITELEMIK VIII.

Adsigëktomik karngütitsijomik.

Kingorngane arvertarpok iglugaseksoa-
 tigut niuverviktigullo, okautsit tus-
 arnertut Gudib nalegauninganik okautigiv-
 ngit, ipkoalo arkangemit aggartut nejori
 ut.

2. Arngnello illangit, piungnërtitangit

D d 2

añernekuullungnit kañimalungnernillo, taima Maria, Magdalenamik taijak, añernekuulluërotitaujok arvengemit aggartunik.

3. Johaňalo, Kusab, Herodesib pimajinge nullia, Susaňalo; assingillo unuktut, taipkook perkotimingnit tuñitsivigivæt.

4. Iñugaseksuit kattilermetta iglugaseksuarnit tamainit nellipsarmatsuk, mattominga adsigëktomik okautiveit :

5. Karngätitsijok karngätitsijartorlune pijok perorsëeksaminik, karngätitsitillugo, apkosinerimut illangit kattekpüt tullerajarlugit tingmitsello killaub attänetut pukkumaluklugit piveit.

6. Illangillo kairtomut (ivsorluktomut) kattekpüt, nuileramik kuñulersarput, iptekanginamik.

7. Illangit kattekpüt okpüt kakkilautiggit akkorngañut, okpille kakkilautiggit peroramik tokkopeit.

8. Illangillo kattekpüt ivsoriktomut nuñamut, nuilerput perorlutiglo, perorsëeksakerput, attunit 100 dinik. Taimak okarame niplialerpok : Tussajungnik siutelik tussarle !

9. Illiñi
adsigëktok

10. Kiovo
malegauning

go; assisele

kogalloarlu

11. Tama
okausingit p

12. Apko
artut; Sata

peit omættin
taukoňagillo

13. Kair
tussartut, k

tamakkoale
deralloarput,

put.

14. Okpi
tektut: taipk

nuñablo mat
(okautsit) i

erodlutiglo.
15. Ivsor
mik tussartu

, taim-
rnekul-

ajinget
taipkoa

ngasek
ominga

tune pi-
ngo, ap-
jarlugit
amaluk

ktomut
ut, ipse

lautiggi
perora

ut nūna
ēksaka

karame
ik tus

9. Illiñiartingitale apperivæt, okarlutik:
adsigēktok una kañok tukkilik?

10. Kioveit: Illipse tuñitsivioyose killaub
malegauninget nellonarninga kausimakovlu-
go; assisele okantsauvut adsigēktuñut, tæk-
kogalloarlugit tækkonatiglo, tussaralloarlu-
gillo tussaratiglo.

11. Tamañale adsigēktub tukkinga: Gudim
okausingit perorsēeksauvut.

12. Apkoserngub señianetut: taipkoa, tus-
sartut; Satanasib tava okautsit pējarijartor
peit omættingiñit, okperkoñagit pilloridlarti-
taukoñagillo.

13. Kairtometut: taipkoa, okautsemik
tussartut, kuviaisungnermut pijomadlarivæt;
tamakkoale amākanginamik, killamik okpi-
leralloarput, kappianartokalerangelle sorēr-
put.

14. Okpit kakkilantiggit akkornganut kat-
tektut: taipkoa, tussartut, agluitsomagamigle,
muñablo mattoma pinginik kajungerangamik,
(okautsit) ippitipeit (illumingne) sullugaine-
ērodlutiglo.

15. IvSORIKtomut pijut: taipkoa, okautsi-
nik tussartut tukkekartilugillo, torkorlugillo

omamingne idluartome; sullugainerkartilugillo keñučlutik.

16. Neñergoak ikkitauniængilak kattaunjabiksivautablonēt attānut illilugo; neñergoable iñinganut illivæt, ittertuñut tækkojaukovlugo neñergoak.

17. Įjersimajokangilak sakkijaromāngitomik, angejjokaranelo tussaumajaujomāngitomik, kaumajomullo pitsengitomik.

18. Tamaña pivlugo tussartasse tussātsiarissigik. Pekkartok sumik, tuñitsiviojomārpok; pekkangitorle aksartauniarpok pigerkortaminik.

19. Arngnātale kattangutingitalo nellip-saramitsuk, tungalārlugo ajorpt, iñungnut.

20. Illangita okautivæt: Anānavit kattangutivillo kānetut tækkojomavātit.

21. Kiovlune okautiveit: Gudim okausing-inik tussartut, malliklugillo, auānagivara kattangutigivakkalo.

22. Uvlut illangiñe, illiñiartiñe illagallugit umiakotomut ikkivok, okautivlugit: Im-marbiub akkianut ikarta. Avalekput ta-va.

23. Un
Ullajutser
umiakotol
miglo.

24. Tik
jokertuijol

pogut. M
terpak; so

25. Ok
koale erks
mingnut o
añoriblo iñ

26. Un
erkānut piv

27. Niu
iglugasekse
itsanit, añ
juitok, illu

28. Jes
okarpok: S
nerum Ern
titaukoñan

29. Añe
mago iñu

23. Umiartortillugit (Jesuse) siñilerpok. Ullajutseradlalerpok iñarbingme, maggillo umiakotok ittibsuaavlugo pivæt, nangiadlalar-miglo.

24. Tikkipæt tuppårdlugo okautivæt: Ajokertuijok, Ajokertuijok, umioniakodlaler-pogut. Makkilune, añorelo maggillo iñer-terpak; sorërpuk tava ikobliälarmelo.

25. Okautiveille: okpernisse nauk? Tap-koale erksidlarput, tattaminiarlarmiglo ing-mingnut okarput: Kina una? Iñertermagik añoriblo iñarbiublo, nalekpak.

26. Umiakotokut ingeravut Gadarenerit erkänut pivluik, Galilæam akkianut.

27. Niungmet nuñan-ut, angutib nellaupa iglugaseksoarnit pijub, satanasenik illumiktub itsanit, añoramik attungilak; iglome kikka-juitok, illuverne kissiane.

28. Jesuse tækkogamiuk, nipliadlarpok, okarpok: Suñiarpigut Jesuse, Gndib kotsing-nerum Erngninga? Tuksiarpagit kappiaisuk-titaukoñanga.

29. Añernek makkojungnartok añekung-mago iñungmit tapsomanget; akkunërtor-

soarmik kappiaisuktilaungmago. Kellersortaulaukpok kellanmgujeñut, parngnanërsutinullo, kellersutille kiktora veit, Satanasiblo aularutiva iñukangitomnt.

30. Jesusib æppersorpa, okarlune: Kinavit? Kiova: Legionemik; (attekarpunga) Satanasit uñuktut pullamavigilaungmatsuk.

31. Tuksiarvigivæt, ittijomnt aulartitanjo-manatik.

32. Tagvane kuingëngigaseksuin-ïtut, kakkame nerrijut. Tuksiarvigivæt, tapkonna pullarkojaujomavlutik. Perkoveit.

33. Satanasit tava añivut iñungnit tapso-manget, kuingëngiñut pullavut; kuingëngigaseksuit (kakkam) immarsoanganit ijukad-larput, imãnut ippivlutik.

34. Mianersijut tamaña tækkogamitsuk, kemãvut, iglugaseksoarmiunnt iglugasengmi-unullo tamaña okantigijartorpæt.

35. Tækkojartoramitsuk tamaña; Jesuse tikkipæt, iñuglo satanaseërudsaujok naipipæt, añoratsiartok sillatövlune iksivajok Jesusim ittiggangita sãngane tækkovæt; erksivlutiglo.

36. Ta
tivateit, kai
pok.

37. Iñ
siatik tam
kemmektig
miakotomu

38. Ang
vigiva, nei
aularkova,

39. Iglu
soarmik p
pok igluga
kannoëtom

40. Jesu
lunatik utt

41. Aha
niarvium a
pãmangajar

nut itterko

42. Pañ
arkangemit
met. Tav

gaseksuit n

43. Arn

36. Tanakkoninga tautulauktut okantiveit, kañok satanasekalauktok piungnèrpok.

37. Inugaseksuit Gadarenerit illunamasiatik tamattomalo erkānetut tuksiarpæt, kemmektigijomavlugo; erksidlaramik. Umiakotomut tava ikkivlune utterpok.

38. Angutible satanaseērudsanjub tuksiarvigiva, neijoromavlugo okartok. Jesusible aularkova, okarlune:

39. Iglungnut angerarit, Gudib kanoētorsoamnik pingihattit okaūtigilugo. Aularpok iglugaseksuame tamaiñe okalālerpok, kannoētomik angijomik Jesusib pitimago.

40. Jesuse uttermet, inuit illelliorpæt; ilonatik uttakkigamitsuk.

41. Ahak, angut Jairusemik attelik, illinriarvium angajokanga, Jesusim ittiggangiñut pāmangajartorpok, tuksiarvigivlugo, iglominut itterkova.

42. Pañetuakarame, (taipsoma) okkiungit arkangemit aggartut, taimna tokkokasengmet. Tavunga (Jesuse) ingerartillugo, inugaseksuit nimniortidlarpæt.

43. Arngnak, okkiut arkangemit aggartut

aunätsainartok; perkotiñe tamaita nungupeit äniarsintilingnut, sokkoserane piungnaingilak.

44. (Jesusib) añoranget siñagut äktori-jartorpa tuñuanit; tagvainak aunga kigik-pok.

45. Jesuse okarpok: Kia äktorpänga? Illunatik missiarmetta, Petrusse neijortingillo okarput: Ajokertuijok, iñuit tettidlalarpillo nimniortipätit, igvit okarpotit: kia äktor-panga?

46. Jesusele okarpok: Aktortauvunga; missigigapko, pitsartojok uvamnit añingmet.

47. Tamanale arngnab angigutigijung-nenginamiuk, saijuklune pämagavigijartorpa; nellägullo okautiva, iñuit illunatik tus-sartillugit uñipkarpok, suna pivlugo aktu-lauramiuk, kañorlo piungnërsarame.

48. (Jesusim) okautiva: Pañiga kuviaisugit, okpernivit piungnërtipätit, ullapirsaute-karlutillo aularit.

49. Sulle taimak okartillugo, illiñiarvium angajokanget (kivgangita) illanget tikkipok, okautiva: Pañit tokkovok, Ajokertuijok pi-giarkattarnago.

50. Tava: Erksin pok tava.

51. Ig kongileit, niviarsiabl veit.

52. Illu (suse) okarporle.

53. Ìjor mik nellun

54. Tam tignva, ni makkitit.

55. Añe sãrlune. N

56. Ang terpagle, ta

50. Tamaña Jesusib tussaramiuk, okanti-
va: Erksiniarnæk; okpituinarit, plulljaulär-
pok tava.

51. Iglunganut itterame, assingit itter-
kongileit, Petrusele, Jakobuselo, Johafleselo,
niviarsiablo angutä arngnälo, kisseta itterko-
veit.

52. Illunatigle keavut, uggorivlugo. (Je-
suse) okarpok: Keanase: tokkungilak sifil-
porle.

53. Æjoridlarpæt, (niviarsiamik) tokkojo-
mik nellunginamik.

54. Tamaitale añitinamigit, aggangittigut
tiguva, nipliarlune okarpok: Niviarsiak
makkitit.

55. Añerninget uttervigiva tagva, makki-
särilune. Nerrititaukova.

56. Angajokæk tattaminiadlarpuk. Iñer-
terpagle, tamaña okautigekonago iñungnut.

KAPITELEMIK IX.

Aposteliñe Kristusib tilliklarninganik.

Illiniartiñe arkangemit aggartut kaikoler-peit: pitsartutilugillo, nalegautilaitalo satanasiñut tamaiñut, kañimajullo iñulidlar kovlugit.

2. Okarijartorkoveit Gudib nalegauninganik, kañimajuniglo piungnërtitsekovlugit.

3. Okautiveillo: Ingerarluse sumiglonë neksarniarase, ajaupiamik, ikpiärsungniglonë, kakkjojeniglonë, kënaujeniglonë; aña ratsængnik marrungnik attorniarasetauk.

4. Iglomut itterupse tagvanetitse, aulakä rase tagvanget.

5. Illangita illellioromangippasse, añitits tagvanget iglugaseksoarnit, ittikkapse señer karningit aglæt señëjarsigik, nellojungnëru tiksanginut.

6. Aularput tava, iglugaseittigut ingerav

Kap. 9.

lutik oka
kañimajul

7. (Jes)

nam illai

issumamig

kungajuni

gingmatsu

8. Illan

væt; ama

illanget m

9. Hero

tautilaukpa

jara imait

madlariva.

10. Apo

kautigiveit

nut tava p

iglugaseit

11. Inui

kovlugit o

iñulijaujari

met,

12. Arka

tivlugo: Iñ

kät igluga

lutik okautsinik tussarnertunik okautiveit, kañimajullo iñulidlarpeit illunane.

7. (Jesusib) piñiarninginik Herodese, nunnam illainangane attañek tussaumalerpok; issumamigut issumajälerpok, Johañese tokkungajuñit makkisimajok, illangita okautigingmatsuk;

8. Illangitale Eliase tækkotitok okautigivæt; ama illangita, nellautajjotokaverngit illanget makkisimajok okautigivæt.

9. Herodese okarpok: Johañese niakoërtautilaukpara; taimnale kinauva, tussaumajara imaitomik? Taimak pivlugo tækkojomadlariva.

10. Apostelit utteramik, tapsomunga okautigiveit tattañiniarnartitettik. Ingminut tava pitilugit aularpok iñukangitomut, iglugaseit Betsaidamik attiggit erkänut.

11. Inuille tussaramik, mallikpæt; kakovlugit okautiveit Gudib nalegauninganik, iñulijanjariakartullo iñuliveit. Uvloklilermet,

12. Arkangemit. aggartut tikkipæt, okautivlugo: Iñuit makkoa aularlit, mattoma erkät iglugaseksoangiñut, iglugasengiñullo,

siiniktarviksarsiorlutiglo nerkiksarsiniarkov-lugit.

13. Okautiveille: Illipse nerkiksanginik tunuitsivigissigik. Kioyæt: Tellimainarnik kakkojakarpogut, aulasakængniglo marrungnik; iingaseksuit ukkoa nerkiksanginik pisiniarijartortuksaugupta kissiane.

14. (Iñuit 5000 diongmetta) Illiñiartiminut okarpok: Ingilit tuñulerëkterdlutik, ingmikordlutik 50 olutik, ama 50 okattarlutik.

15. Taimailiorput tava, illunatik ikterkoveit.

16. Ukkoa kakkojet tellimet, aulasakæglo taipkoa tiguveit, killangmullo ärlorpok, kujalivlune, avgorpeit illiniartiminut tunnivlugit, tapkoninga iñuit nerrititsomavlugit.

17. Illunatik tava nerrivut, namaksivlutiglo, amiakungillo kattessorpeit, amäksuit arkangemit aggartut tættællugit.

18. Kissimeolerlune tuksiarame, illiñiartingita kissimik neijormätsuk; apperiveit okarlune: Iñuit kinausugivänga?

19. Kioyæt okarlutik: Illangita Johaãesosugivätit, Babtiterijok; illangitale Eliase

osugivätit,
kaverngit

20. Am
givissinga
Kristusing

21. Iñ
iñungnut.

22. Ok
taudlaromä
soarnullo,
serngortatö
pingajuane

23. Tam
gomajok,
ningajuksa
tamaita nar

24. Iños
pok; iños
pivlunga, i

25. Silla
ingminik
suksarivaul

26. Uva
tok, tamna

osngivātit; illangitatauk nellautajūt iñuto-
kaverngit illanget makkisimajorivātit.

20. Ama appersorpeit: Illipsele kinausu-
givissinga? Petrusib kiova, okarlune: Gudib
Kristusingāðvotit.

21. Iñerterpeille, unipkangōjōmanañe
iñungnut.

22. Okarivok: Iñum Ernngninga āniati-
taudlaromārpok, angajokaijeñut ajokertuijor-
soarnullo, aglangniglo illissimajuñut kis-
serngortatōniardlune, tokkotaulunelo, uvlut
pingajuane omaromārivok.

23. Tamaita okantiveit: uvamnik malli-
gomajok, issumaminik piniatsengilak, sen-
ningajuksane (kappiaisutiksanelonet) uvlut
tamaita nangmageksariva, malliklungalo.

24. Iñoserminik ivlertsijok assiujijomār-
pok; iñoserminigle ivlertsingitok, uvanga
pivlunga, iñoniaromārpok.

25. Sillarsoarlonēt tamat pigialloaruniuk,
ingminik assiujiigune asserortitsigunelonēt,
suksarivauk?

26. Uvamnigle okautsimmiglo kangusuk-
tok, tamnatauk Iñum Ernngninga kangugijo-

märpa, tikkikune änanauermine, Atätamelo, Engelillo änanauingaño.

27. Ahañerik okautivapse: tapkoa illangita mänetat tokko tukkisiniængilæt, Gudih nalegauninganik tækkokäratik.

28. Taimak okarame, uvlut arvengemit pingajualermetta, Petruse, Johañeselo Jakobuselo ingminut pitilugit, kakkamut tuksiarijartorpok.

29. Fuksiartillugo, kēnanget tautua ablap-satlerpok, añorāngalo kakkorsidlarlune keblariktorsölerpok.

30. Ahak, angutik marruk tapsomunga okarpuk, Moseselo Eliaselo.

31. Änanavaksövlutik sakkerpuk, okälavlutik, (Jesusemik) tokkojomärtomik Jerusalem.

32. Petrusele illanelo uerngarnermut siñilerput. Tuppakamik, kaumarninga tækkovæt, angutiglo tapkoa marruk señianetuk.

33. Tapkoa kemengmakko, Petruse Jesusemut okarpok: Ajokertuijok, tamäne-it-sainarominarpok, pingasunik inñihorta, illing-

nut attaut
Eliaseumul
mangileit.

34. Tai
koaksarpu

35. Nip
okarlune:
na naleksi

36. Nip
tækkovæt.
jamingnik

37. Uvl
metta, inu

38. Aha
lerpok, ok
erngnera

ko.

39. Ah
rangago, t
lalerangag
tidlauran

40. Illi
kovlugo, a

41. Jesu

tamelo,

ilang-

Gedib

ngemit

o Jako-

tuksia-

a ablap-

ne keb-

anga o-

okälav-

Jerusa-

ut siini-

a tæk-

eñiane-

se Je-

häne-it-

illing-

nut attautsemik, Mosesemullo attautsemik, Eliasemullo attautsemik. Okautsine kausimangileit.

34. Taimak okartillugo, nuvujab ullikpeit, koaksarput nuvujab ullingmagit.

35. Nippelo nuvujamit tussartaujok, imak okarlune: Tagga Erngnera, nægliklara, tanna naleksiuk.

36. Nippe tussaramitsuk, Jesuse kissiet tækkovæt. Angigutsilerput okaratik tækkojamingnik, nvlune taipkonane.

37. Uvlub aipangane, kakkamit attersärmetta, iñugaseksuit pärpeit.

38. Ahak, angut iñuit akkornganit niplialerpok, okarlune: Ajokertuijok, tuksiarpagit, erngnera kemergolauruk, erngnetuarigapko.

39. Ahak, añernerub (ajortub) tigulerangago, tuavilune niplialerpok, aulajartidlalerangago koppoalidlarpakpok, aulajartidlalaurangamiuk, keta kemelerpakpa.

40. Illiñiartitit tuksialaukpakka añitaukavlugo, ajorpæt.

41. Jesusib kiova, okarlune: Tata! uk-

koa okpingitut mumiksimajut kinguvängu-
kattigët, kañok sivitutigijomik neijorniar-
papse, keñuginiaraselo? Ernerit kailau-
ruk.

42. Tikkilermago, Satanasib aulajartidlar-
lugo akserotitidlarpa. Añernekk ivsornartok
Jesusib inërterpa, sorusek piungnërtinamiuk
angutanut tunigiva.

43. Gudib pitsartudlarninga tattañiniari-
væt. Illunatik tattañiniarmetta (Jesusib)
tattamminiarnartulliangit tamaita pivlugit,
illinniartiminut okarpok:

44. Okautsit ukkoa tussajasse omamiuta-
rissigik, Iñum Ernguinga pititaujomärpok
inuit aggangiñnt.

45. Okautsille ukkoa nellojungnæingileit,
nellovlugillo tukkekartingileit, appersorlu-
golo ajorpaet okautsinik tamakkoninga.

46. Issumajalerpullo, kinakiak illatik ang-
inerojomik.

47. Omættingita erkainingit Jesusib kau-
silerainigut, nutarak señiminut pitipa,

48. Okautivlugit: Ominga nutakkamik
illelliortub attimne, illelliorivänga; uvam-
nigle illelliortub, illellioriva uvamnik tillik-

lertok. Illi
jok, angijojok

49. Joha
tñijok, angu

nik añititsij
mallingingimat

50. Jesu
uvaptingnik

51. Kan
kajusimalerpa

52. Sivor
marittit iglu

paet.

53. Taipk
msalemnut in

54. Illiñia
tamaña tuss

piomaguvit,
koña killan

lugit.

55. Jesu
okarlune: A

ringmattik k

56. Iñum
inuit tarngni

ngu-
niar-
ilau-
dlar-
artok
miuk

niari-
sib)
lugit,

niuta-
ärpok

gileit,
orlu-

k ang-

kau-

kamik

vam-
tillik-

lertok. Illipsingne tamapsingne minghero-
jok, angijojomärpok.

49. Johaṅesib kiova, okarlunē: Ajoker-
trijok, angut tækkovavut, atterne satanasi-
nik aṅititsijok; iṅerterpavulle, illagælluta
mallingimattit.

50. Jesusible okantiva: iṅerterasiuk;
uvaptingnik akkerärtungitum, illagivätigut.

51. Kangattartanviksane nelliutilermet,
kajusimalerpok Jerusalemut aijomavlune.

52. Sivorlikseṅe tiiliveit. Tapkoale Sa-
marittit iglugasengnut siṅiktarviksarsioriar-
pæt.

53. Taipkoale siṅiktarkojomangilæt, Je-
rusalemut ingeralermet.

54. Illiṅiartigik Jakobusiblo Johaṅesiblo
tamaṅa tussaramiko, okarpuk: Nalegak,
piomaguvit, okaromavoguk sorlo Eliase, ik-
koṅa killangmit kattekkovlugo, nungukov-
lugit.

55. Jesusible keviardlugik iṅerterpak,
okarlune: Aṅernerub nelliakita kittorning-
ringmattik kausimangilatik?

56. Iṅnum Erngninget asserorijartungileit
iṅuit tarngningit, piulijartorpeille.

57. Iglugasengnut ássingiñut aivut. Ingeravlutik, illanget okautiva: Malligomavagit aiviksarnut tamainut.

58. Jesusible okautiva: Terrianitset sittekarput, tingmitsello killaub attanetut ublokarivut; Iñuble Erngninga nangminerninik iñangaviksakangilarlonët.

59. Assianulle okarpok: Mallinga. Tap-somã kiova: Nalegak, aikãrlaulanga atãtaga illuverlugo.

60. Jesusible okautiva: Tokkungajut tokkungatittik illuverijartorlittigik; igville Gudib nalegauninganik okariartorit.

61. Assiatauk okarivok: Nalegak, malligomavagit; sivorlermik perkoginga, iglo-miukattikka sorërutiksamik okautijartorkovlugit.

62. Jesusible kiova: Aggangminut tigusi-jok señajeksaminik, keviarlunelo, idluangilak Gudib nalegauninganut.

Illinian

Mattoma tingi

roterkattardl

nuñenullo ne

2. Okauti

loarpok, kat

pivlugo katte

ee, kattersijul

vinganut.

3. Aileri

amarkut akk

4. Pokaras

sijaraselo; iñ

ralluse.

5. Iglom

Iglo una ulla

6. Tagvan

karpet, okaus

KAPITELEMIK X.

Illiniartingit 70. nik'aulartipeit.

- M**attoma kingorngane Nalekab illiniar-
tingit assingit 70. nik anerveit, mar-
roterkattardlugit tilliveit, iglugaseksoarnut,
nuinenullo nellipsaromajaminut sivorliotipeit;
2. Okautivlugit: Kattersivik angidlaral-
loarpok, kattersijulle ikkidlarput; taimak
pivlugo kattersiviub naleganganut tuksiarit-
se, kattersijuksenik tilliklerkovlugo kattersi-
vinganut.
3. Aileritse; ahak, sauketut tillivapse
amarkut akkornganut.
4. Pokarase, ikpiarsulijaraselo, ittiggagu-
sijaraselo; inungniglo sallutitsiniarase inge-
ralluse.
5. Iglomnt itteraigupse, imak okaritse
iglo una ullapirsautekarle.
6. Tagvane ullapirsautekaromajomik inu-
karpet, okausisse ullapirsautelik taipsomane-

tuaromärpok: imaitokangipelle, ullapirsau
tipse uttervigiomäriyäse.

7. Iglome taipsoinanetsainaritse, nerkik-
sanguinik nerriluselo iimeritse. Señajok ak-
killeriakarmet. Nukterniarase igluñut ta-
maiñut.

8. Iglugaseksoarnut pigupse, illellior-
passe; nerrititse tagvane nerkiksanguinik.

9. Tagvanetullo kañimajut iñuliniarsigik
okautigissigiglo: Gudib nalegauninget pal-
liuvigiväse.

10. Iglugaseksoarnulle itterupse, illelliu-
gipasse; iglut akkorngattigut añititse, okar-
luselo:

11. Saugit aglæt, pëjarpavut illipsingnut
iglugaseksoapsingnit aktoajut uvaptingnut
nellutsengilasele, Gudib nalegauninget palli-
uvigimalaunkpäse.

12. Okaupapse: Sodomamiut uvlut naga-
tiksangane pidlartaunikinersaujomärput ig-
lugaseksoarnit makkonanget.

13. Kappianamek, Korazin! Kappiana-
mek, Betsaida! Tirusemelo Sidonemelo tai-
mak augitigijunik tattañiniarnartitsiguma-
sorlo illipsingne; itsak kakkialernermut pök-

atuinarnik a
niarlutik.

14. Taima
Tirusemiut
omärput, ill

15. Kaper
ak tikkilugo
tektortaujom

16. Illipsi
illipsingniglo
vamnigle nac
avamnik.

17. Ipkoa
tikkinamik, c
illo aglæt nak

18. Okau
para kattekt
lak.

19. Ahak,
räluit kësuktu
tullerarkovlus
ninganullo ta
sengiläselo.

20. Añern
kuviaisutigina

atuinarnik añorakamerajalaungitut, arsamer-
niarlutik.

14. Taimak pivlugo erkartuivingme ipkoa
Tirusemiut Sidonemiullo pidlartaunikiner-
jomärput, illipsingnit.

15. Kapernaume, kangattarsimajotit kil-
lak tikkilugo, nettekangitomut kanunga a-
tektortaujomärpotit.

16. Illipsingnik tussartub; tussarivänga;
illipsingniglo nachojub, nachogivänga; u-
vamnigle nachojub nachogivatauk tilliklertok
uvamnik.

17. Ipkoa illiñiartut 70. git kuviaisnuklutik
tikkinamik, okarput: Nalegak, añernekuullu-
illo aglæt nalekpätigut akkit pivlugo.

18. Okautiveit: Satanase tækkogalloar-
para kattedtok killangmit, sorlo kauma-
lak.

19. Ahak, pitsartutilaukpapse, kuglugia-
räluit kësuktut, Scorpionillo tokkonartoggit
tullerarkovlusigik, ningarosuktublo pitsartu-
ninganullo tamaiñut nalegautipapse; suniat-
sengiläselo.

20. Añernerille idluiluktut nalengmase.
kuviaisutiginasiuk: Makkoale kuviaisutigi-

nersarissigik attisse aglaksimangmetta kil-langme.

21. Taipsomane Jesuse añernermigut ku-viaisukpok, okarlune: Atatak, killaublo nuñab-
blo nalegangæk nakrivagit, tamaña illissi-
majuñut sillatojuñullo angigutsutigigangne,
nuttakkatitun-ituñut nellojungnertijutigig-
angne; ahañerik, Atatak, taimak sãngne id-
luarijet.

22. Tamaita Atåtama tuñiveit uvamnut.
Erngnermik kimik kausimajokangilak, Atå-
tab kissime kausimaya, Atåtamiglonët kimik
kausimajokangilak, Erngnerub kissime,
Erngnerublo nellojungnertitsomajangita nel-
lunginivæt.

23. Illiñiartiñe sãbvigællugit okarpok:
Pilloridlarput isit, tautuktut tautuktapsing-
nik.

24. Okautivapse: Nellautaijut nũuktut
attanniojullo tautuktapsingnik tækkojoma-
laurivut, tækkonagolo; tussartapsingnik tus-
saromalaurivut, tussarnagolo.

25. Ahak, aglangnik illissimajok nikovi-
pok, õktorlugo okarlune: Ajokertuijok, su-
mik pinniarlunga iñogutemik nungusuitomik
kingormgusilunga?

26. Jes
laksimava

27. Ki
ligijeksari
ningnullo

nut, issun
liktut næg

28. Jes
lioritiñojo

29. Ta
periva: K

30. Jes
rusalemit
iñuartut
añaudlarla

31. Illa
jub, tækko

32. Tai
kajortingi
namiuk ta

33. Sa
tæknogam

34. Nel
peit, napar
lugit kill

etta kil-

26. Jesusible kiova: Perkojese kañok aglaksimava? kañorlo attuarpigit?

gut ku-

lo nuña-

a illissi-

igangne,

ijutigig-

ngne id-

27. Kiova okarlune: Gude Naleket nægligijeksarivet, Omættingnut tamānut, tarngningnullo tamānut, pitsartunernullo tamānut, issumangnullo tamānut; iñukattillo illiktut nægligijeksarivet.

28. Jesusible kiova: Kiolorikpotit; imailioritiñojomärpotit.

vamnut.

ak, Atä-

ēt kimik

kissime,

gita nel-

29. Taimnale idluartorilerame, Jesuse aperiva: Kina tuglerivigo?

30. Jesusible kiova, okarlune: Iñuk Jerusalemit taununga Jerichomut attarpok, iñuartut taimna opingarpæt; añorērdlugo añaudlarlælo, tokkokaseklugo kemekpæt.

okarpok:

tapsing-

31. Illanget ajokertuijub taununga igera jub, tækkogamiuk kangerpa.

nūuktut

kojoma-

gnik tus-

32. Taimaktank Lēvitib, (ajokertuijut ikkajortingita illanget) tagvunga pijub, tikkiniamiuk tækkovlugo, kangeriva.

33. Samariamiuble ingerajub tikkilerpa; tæknogamiuk nāpkoariva,

k nikovi-

jok, su-

suitomik

34. Nellipsarlugo, killingit mangipsertorpeit, napartub orksoanik weinemiglo kuverivlugit killingit; nergsutiblo kānganut illiv-

lugo, iglomut siñiktarvingmut äpa, tagvane udsertorpa.

35. Kaulermet aularomagame, kënaujæk marruk sakkerpak, tuñivlugiglo siñiktarvium iñuanut, okautivlugo: Udsertoriuk; uñunerseni illagungne, akkilleromärpagit, ama uteruma.

36. Kañok issumavit, pingasut taipkoa illanget kina iñuartut killertigilauktångita iñukattigællugolo tuglerivauk?

37. Kiova: Tapsominga näpkigosuktok. Jesusim okautiva: Imaiorijartorit.

38. Tagvanget ingeravlutik, iglugasengnut niuverviktalingnut itterpok. Arngnak tagvanetok, Marthamik attelik, tapsoma itterkova iglominut.

39. Nukkakarivok Mariamik attelingmik; tamna Jesusim ittiggångita sänganut ingipok, okälatillugo nalegiarpa.

40. Marthale omaridlalerpok, kivgartoromavlugo. Jesuselo tikkipa, okarlune: Nalegak, adsigëktipiuk, nukkama kissima kivgartortimanga? okautiuk ikkajorlinga.

41. Jesusib kiova, okautivlugo: Martha, Martha, issumadsarikpotit omarikpotit;

42. A
añerimava
tauniatsen

Kristusib

Iñime ti
illiñiar
ak tuksia
Johañesim

2. Ok
ritse: Atä
nalegaun
nuñame, s

3. Uvlo

4. Ajo
uvagut uv
nërpavut;
littigulle a

5. Okar

42. Attausiojinak pijariakärpe! Mariab
aänerimava ajunginersak, tapsominga aksär-
tauniatsengilak.

KAPITELEMIK XI.

*Kristusib illiniartingit ajokertorpeit tuksi-
arutunik.*

Inime tikkitamine tuksiartok. Sorërmet,
illiniartingita illangeta okautiva: Naleg-
ak tuksiarutik:anik ajokertortigat sorlo
Johañesim illiniartingit ajokertorpeit.

2. Okautiveit: Tuksiarupse, imak oka-
ritse: Atätavut killangme, akkit nakorijaule;
nalegaunit kaijjarle; perkojattit, malliktaulit
nuñame, sorlo killangme.

3. Uvlome piksappingnik tuñittignt.

4. Ajornivut issumagijungnërkit; sorlo
uvagut uvappingnut ajortut issumagijung-
nërpavut; öktorlungnartomut pitinata, piu-
littigulle ajortuñit.

5. Okautiveittauk: Illapse kia, nægling-

niktomik illænarerijakarune, uñuab kerkane imak okantijartoruniuk: Nægliklara illænarijara, taukteliksarsilaulanga niakojenik pingasunik;

6. Nægliklama illænarijarma tikkiñanga, nerkiksak ajorpara.

7. Illuanetub kamanget imak kioniar-pauk: Siñiktailinanga; ubkuak parngnanërsimangmet, kittorngakka illagivlugit iñilangavunga; taimak pivlugo makkinermik sappersertorpunga, tuñitsivigivlutit.

8. Okaupapsee, makkitsomangikune, tuñitsivigilugo illænarærigamiuk; tava makkilärpok, iktoritailune tuksiarvigingmago sorërane, pijomajanganik ajortanganik tuñitsivigilärpa.

9. Okaupapsetauk: tuksiaritsee, tuñitsivijomärpose; keñeritsee, neñissijomärpose; sopalugitsee, ubkuërutsaujomärpose.

10. Keñujok pilärpok, keñajok nachvälärpok; sopaluktorlo, ubkuërutsaulärpok.

11. Kia illapsee angune erngninget kakkojamik tuksiarvigikpago, tuñitsiviginiarpauk ujarkamik? Miñgeriavinermiglonët tuksiar-

vigikpago,
pauk?

12. M
tuñitsivigin

tomik?

13. Ill
tuñergutini

anginersam
viviginiarpe

tiartine?

14. Sa
Satanase añ

pok. Iñui

15. Illan
Beelzebub,

nut.

16. Assi
illangnit t

17. Erka
kautiveit:

ngmingnut
glublo iñu

ñogjungnä

18. Sat

kerkane
illæña-
nik pin-
iñanga,

kioniar-
gnanër-
git iñi-
inermik

e, tuñit-
makki-
ago sor-
tuñitsi-

ñitsivio-
e; sopa-

chvälär-
k.

t kakko-
niarpauk
tuksiar-

vigikpago, kuglugitsamik tuñitsiviginiar-
pauk?

12. Mañingmiglonët tuksiarvigikpago,
tuñitsiviginiarpauk scorpionemik tokkonar-
tomik?

13. Illipse nauk ajortose kittorngasse
tuñergutinik ajungitonik tuñitsivigigapsigik,
anginersamik Atätapse killangmetub tuñit-
iviginiarpeit Añernermik ajunginermik tuk-
iartiñe?

14. Satanase okarungnængitok añitipa:
Satanase añingmet, okarungnængitok okaler-
pok. Iñuille tattañinialerput.

15. Illangille okarput: Satanasit añitipeit
Beelzebub, satanasit attañinget pitsartuning-
nut.

16. Assingita òktorpæt, nellunaikutamik
killangnit tækkojomavlutik.

17. Erkainingit (Jesusib) kausimagamigit,
kautiveit: Attañiovium iñungiñe illunatik
ingmingnut illagëgungnërtut, nunguniarput,
glublo iñungit ingmingnut akkerartortut,
öngojungnërtut.

18. Satanase ingminut akkerartorne,

kannok attañioninga-itsomalerka? Okarapse, satanasit añititakka Beelzebumut.

19. Uvangale satanasit añitikupkit Beelzebumut, kimut kittorngapse añitipatigik? Tamaña pivlugo erkartortigijomärpasse.

20. Satanasit Gudim aggangiñut añitikupkit, Gudib nalegauninget tikkisimaväse.

21. Sangijorsub sakkugub iglune sapputikpago, perkutingit pijauniatsengilet.

22. Sanginersable tikkikuniuk, sälagiguniuglo, sakkunginik tettigijanginik aksärdlarpa, aksarnigaverngit assingiñut tuñiokarlugit.

23. Uvannik illakaromangitub akkerartorpänga; kattersnerkattigingitaralo siamar-titsivok.

24. Añernekk makkojungnartok iñungmit annijarangame, ingeravok sokkangitokut, merngoërserviksarsiorlune, nachvārnagolo; okarpok tava: Iglumnut añivigilauktamnut utteromavunga.

25. Tikkinamiuk, pējarsimajok sañersimajorlo tikkipa.

26. Tava ailerpok, añernernik assimiinik

ingminit
tunik illag
put; kingo
sivorlermit

27. (Jes
torklnlavol
Pilloridlar
amāmaktit

28. Ki
okausingin

29. Iñui
ukkoarälu
kojomavut
nitsivioniat
lunaikutang

30. Sorl
ivemiñut,
marivok ki

31. Erke
vāngukattig
nullianga a
torlugit; n
Salomonib
tamanepok

32. Nin

ingminit ajornerojunik, arvengemit aggar-
tunik illagilerlune: itteramik tagvanetualer-
put; kingorngagut iinak taimna ajulualertok,
sivorlermit.

27. (Jesuse) taimak okartillugo, arngnak
torklulavok iinuit akkorngane, okautivlugo:
Pilloridlarpok illingnik singaijok, illingniglo
amamaktitsijok.

28. Kiovale: Illa pilloridlarput Gudim
okausingnik tussartut torkorlugillo.

29. Iinuille kattilermetta, imak okalerpok:
ukkoaräluit uivesartut nellunaikutamik tæk-
kojomavut; assianigle nellunaikutamik tun-
nitsivioniatsengilet, nellautajum Jonasib nel-
lunaikutanganik.

30. Sorlo Jonase nellunaikutaugame Nin-
ivemiunut, taimak Inum Erngninga itso-
marivok kinguvängukattigēnut ukkonunga.

31. Erkartuivium (uvluksangane) kingu-
vängukattigēt ukkoa illagilugit Attañiub
nullianga anget pijok sakkeromärpok, erkar-
torlugit; nuñamit ungasiktometomit pigame,
Salomonib sillatusia tussarijartorlugo. Ahak,
tamanepok Salomomit anginerōjok.

32. Ninivemiut erkartuivium (uvluksang-

ane) kinguvängukattigēt ukkoa illagilugit sakkeromärput, erkartorlugit, Jonasiin ajokertormagit assianik issumakaleramik. Ahak, tamanepok Jonasemit anginerōjok.

33. Neñergoak ikkilugo ijerartuariniængilæt, kattaujab attänullonēt; neñergoable inninganut illivæt, ittertuñut tækkojaukovlugo, neñergoak.

34. Īse timib kaumarninga-ĭpok. Īsit idluarune, timit illunane kaumajomärpok. Īsit nellangaikune, timit illunane täromärpok.

35. Taimaitomik udsertorit, kaumajok illungnetok tärasekoñago.

36. Timit tamät kaumärpet, tartomik sumiglonēt pinane; tamät täva kaumadlarpok, sorlo neñergoab kaumarsarniarpätit.

37. Taimak okartillugo, Farisæerit illangeta nerrijartorkova ingminut, uvlok ketterarmet. Jesuse itterpok, nerrimävungmut in gidlune.

38. Ubvarsimanañe nerrijomangmet, Farisæerib tækkogamiuk, tattaminiarpok idluarinagolo.

39. Nalekable okäutiva: Illipse Farisæerit

erngusiärsui
aitikalloorpa
tunik pijom

40. Sillai
ivsornaitoriv

41. Aha
aglujuñut, il
nut.

42. Kapp
zelo Rautelo
limaujoetta
juñut, idlua
señerkopasse
ale piñiarlug
arnagit.

43. Kapp
liñiarvingme
issungit atto
luselo iñung

44. Kapp
majut Faris
tut saumajot
suktut kausi

45. Tagv

erngusiärsuillo pogutello sillatätigut sujung-
aitikalloarpasse, illusele ullipkittarput ajor-
tunik pijomatunermiglo.

40. Sillaitose, sillata sujungaipet, illualo
ivsornaitorivissiuk?

41. Abak, perkotipsingnit tuñijiniaritse
agljuñut, illunatik sujungailärput illipsing-
nut.

42. Kappianamek okorse Farisæerit, Min-
zelo Rautelo, nuñab perortungit tamaita tel-
limaujoetta aipanga tuñigapsiuk attañio-
juñut, idluarnerlo, Gudib næglingningalo
señerkopasse. (issumaginagiglo) Tamakko-
ale piñiarlugit pijeksarivasse, ipkoalo ipper-
arnagit.

43. Kappianamek okorse Farisæerit, il-
liñiarvingme ungalliujomavluse, iksivautet
issungit attoromagapsigik, sallutitaujomav-
luselo iñungnut niuvervingme.

44. Kappianamek okorse aglangnik illissi-
majut Farisæerillo takkormortose, illuverti-
tut saumajotun-ñapase iñuit kängittigut pis-
suktut kausimañagit.

45. Tagva aglangnik illissimajut illangeta

kiova, okautivlugo: Ajokertuijok, tamak-
konunga okautsinut suadlarpaptiguttauk.

46. Kiova: kappianamektauk illipse Ag-
langnik illissimajut; inuit kappiaisuktinap-
sigik nangmagekseñut aktornartuñut, illipsele
nangminek tamakkoa aktoromangilasse ag-
gangnut attautsemullonēt.

47. Kappianamek illipse; nellautaijut il-
luvilliortasse, angajokapsele sivorlipse tokko-
tipeit.

48. Makkoninga nellunaijavoise, angajo-
kapse piñiarningit malliklugit pigivose; ip-
koa nellautaijut tokkopeit, illipsele illuvil-
liortasse.

49. Tamaña pivlugo Gudib sillatuninga
imak okarpok: Nellautaijut Apostelillo
tillijomärpakka taipkonunga, taipkoa il-
langit tokkotsomärpeit illangillo unangmi-
lugit;

50. Nellautaijut illunarsoangita aungi
kinguvängukattigēnut taipkonunga akkiñiar-
taukovlugit, kovijangit sillarsub kigling-
anit,

51. Abelim aunganit aglæt, Zachariasiblo

aunga til
kattimavi

okaupaps
akkiñiarta

52. Ka
simajut, i
Illipse itt

konginaps

53. Ta
lissimajut

apperkosil
rotsomavl

54. Na
sarsioroma

Illiniartini
mik.

Tagvan
taus
mingnut t

tamak-
uk.

ose Ag-
ktinap-
illipsele
asse ag-

ajut il-
e tokko-

angajo-
ose; ip-
illuvil-

atuninga
ostelillo
koa il-
nangmi-

aungit
kkiñiar-
kigling-

ariasible

aunga tikkilugo, imna tokkotanget altarib
kattimaviublo akkorngangne. Ahamerik,
okaupapse: kinguvängukattigēnut ukkonunga
akkiñiartauijomärput.

52. Kappianamek okorse Aglangnik illis-
simajut, illisimanartub pērutānik pekarapse.
Illipse ittertüksannase, itteromajullo itter-
konginapsigik. (Gudib nalegauninganut)

53. Taimagle okautimagit, Aglangnik il-
lissimajut Farisæerillo piñiarpalliadlarpæt,
apperkosikseñullo sunatuinarnut okausiksē-
rotsomavlugo.

54. Nautseriorpæt, okausingīnit patsitik-
sarsioromavlutik tapsomunga.

KAPITELEMIK XII.

*Illīniartingit mianerikoveit takkormorner-
mik. Okpernerublo kañoëninganik.*

Tagvanetillugo, iñgiartorsuit tikkipæt,
tausendekättartut kattimalerput, ing-
mingnut tullerakattaulutik. Illīniartiñe Je-

susib okauterkärpeit: Farisæerit kakkojangita sērnautiksanginik, tameds takkormorninginik illissimasugitse.

2. Ijerartortut illunatik sakkijaromärput, angigutsutillo illunatik nellonaromängilet.

3. Tamaña pivlugo tärtome okauserilauktasse, kaumajome tussartaujomärput iglomelo assipsingnut issivsutigilauktasse, okautaujomärput iglut kängine.

4. Okaupapsele nægliktakka: Erksiginarasigik timinik tokkotsijut, kingoregagut sapperput.

5. Sivöragijeksapsingnigle okautijomavapse: Tamna erksigissiuk, tokkotsigune, pitsartunekarpok änianartovingmut egitsinermik sappingitoktauk. Ahaila, okaupapse, tamna erksigissiuk.

6. Kutsertet tellimet akkekar pangilet kënaujenik marrungnik? Sunaubva taipkoa ilalangalonët Gudib puigungila.

7. Nutsesetank illunatik kittissimagivut niakopsingne. Tamaña pivlugo erksiniarase, kutsertavaksoarnit ajunginerogapse.

8. Okaupapsele: Uvannik okausiik

inungnut
kautigini

9. Iñu
natauk m
iñut.

10. Ol
Iñum E
romärpok
kautelulik

11. Illi
attañiojun
noëtomik
gusiksaka

12. A
niarmasse
siksapsing

13. Iñu
jokertuijok
jeksavuk a

14. Ok
sautipänga
avekovlugu

15. Ok
udsertorits
leit.

iinungnut, taimnatauk Iñub Erngninget okantiginiarpa Gudim Engelingiñut.

9. Iñungnulle missiutilik uvamnik, taimnatauk missiutaujomärpok Gudim Engelingiñut.

10. Okautsemik idluangitomic okautelik Iñum Erngninganik issumakarviojungnëromärpok: Añernermigle ajunginermik okautelulik, issumakarviojungnërnïangilak.

11. Illiñiarvingmingnulle, attañersoarnullo attañiojunullo ätikppasse: Sivõraniarase kannoçtomik sumiglonët okausiksakarapse, kigusiksakarapselo.

12. Añernerum ajunginerum ajokertorniarmasse nellunaikutame taipsomane okausiksapsingnik.

13. Iñuit illangeta angutim okautiva: Ajokertuijok, angajuga okautiuk, kingormgujuksavuk avekovlugo uvaguk.

14. Okautiväle: Iñuk kia kiglissiniartuk-sautipänga illiptingrut, kingormgujuksatik avekovlugit?

15. Okautiveit tava: Agluitsomañermik udsertoritse; perkutivaksuit, iñub iñotigingileit.

16. Adsigēmik mattominga piveit, okarlune: Angumik agluitokalauktok, tapsoma perorsēvinga perorlorikviovok.

17. Illumigut imak issumalerpok, okarlune: Kañok piñiarlunga? Perorsēakka kateksakka iñiksakangimetta.

18. Imak pilaunga okarpok: Kematullivikka serkomilugit piñiärpakka, angijororiarlugit señajomavakka, perorsēakka tamaita, perkotikkalo kattitsomavakka takkañunga.

19. Tarngnimullo imak okaromavunga: Nægliklara tarngniga, piksakavaksoadlarpotit okkiut uñuktut; kikkalerit, nerrilutillo iñerlutillo kuviaisugit.

20. Gudible okautiva: Sillaitoäluk, uñuak tamaña tarngningilärpotit; kia piksariniarpagit kattilankattit?

21. Taimaktauk-ñivut perkotini katter-sijut, agluinatiglo Gudeme.

22. Iiñiartiñe okautiveit: Tamaña pivlugo okaupapse: Iñosisse pivlugo siarklerniarase nerkiksapsingniglonēt; timipselonēt añoraksanginik.

23. Iñosek ajunginerovok nerkikseñit; timelo ajunginerovok añoraksenit.

24. Tul singilet, pe tullivikara

Gudib nerritigijomik

25. Kin narka talli: siarklerutig

26. Min rutigivissiu

27. Pau perortut; se papsele, Sa illangatut a

28. Ivik pinnarnarti kieksaumut illipse añorava?

29. Tam sumik nerki sakaromärp

30. Mal okpingitut r

24. Tulluket nautsertorissigik; karngätitingilet, perorsëeksenik kattersinatiglo, kefnattullivikaratiglo illiorkavekangilet; taipkoa Gudib nerritipeit. Tingmitseñit kañok angitigijomik ajunginerovise?

25. Kina illasse ingminik nigksersijangnarka talliknt takkitigijomik attautsetut, nauk siarklerutigialloarpa?

26. Mingnek ajorupsiuk, sōg assia siarklerutigivissiuk?

27. Paunaujartut tækkunärsigik, kañok perortut; señangilet peraingilellonët. Okaupapsele, Salomolonët piñarnadlartok taipkoa illangatut añorariksimangitok.

28. Iviksuket nuñametut Gudib taimak pinnarnartinamigit, uvlome perortut, kaupello kieksaumut egiteksaungmetta; anginersamik illipse añorartitsomaväse, okpernekitose tagva?

29. Tamaña pivlugo illipse okarniarase, sumik nerkiksakaromärpose, sumiglonët imiksakaromärpose; siarklerniarase.

30. Makkoa tamaita sillarsub iñungita okpingitut nellojullo piñasuagatuariveit; Atä-

tapse killangmetub kausimaväse, taimaitomik ajorsartos

31. Gudible naleganninga piñiarkärsiuk, tamakkoa tamaita pilärpasse.

32. Erksiniarase okorse illagëktuarsuit: Atätapse idluariva, tunitsivigiluse nalegau-nerminik.

33. Perkutisse pissitigissigik, aglujuñut tuñilugit. Pöksiniaritse pitokaungitunik, perkutitoniardluselo killangme asserojuitunik; tigliktit sappertanginik, kaurulillo asserojuëreksanginik.

34. Perkutipse neijugangit, omættipsetauk neijorivæt.

35. Makkitipsigut tapserutsiaritse, neñer-goaselo ikkingmilit.

36. Iñuit adsigissigik, Nalekamingnik ne-riuktut, nulliarëlitainartut nerrimärninganit aggilertomik, tikkipet soppalulerpello, up-kuërutisärlnogo pilärpæt tuavilutik.

37. Kivget imaitut pilloridlarput, Nalekab tikkipagit pigärtut. Ahañerik okaupapse, nerrimävingme iksivakojomärpeit, sailitser-lune, nangminerlo kivgartoromärpeit.

38. I
pingajua

tapkoa p

39. T

ligijartor

pigärom

40. T

ërsimatit

uvlub m

singne.

41. P

tomik m

koalonët

42. N

nartomik

kivgamin

sanginik

et?

43. K

tok, Nal

44. A

tamainut

45. K

malerune

38. Pigärviub aipangane, pigärviublönët pingajuane tikkipagit, imailiortut; kivget tapkoa pillorikput.

39. Tamañale kausilerstssiuk, tigliktub tigligijartorvinga, iglum iñuet kausimaguniuk; pigäromavok, iglominut itterkoñago.

40. Tamaña pivlugo illipsetauk oppalung-ersimatitse; Iñum Erngninga tikkitsomärmet uvlub nellunaikutangane, neriuvigingitap-singne.

41. Petrusim okautiva: Nalegak, adsigëk-tomik mattominga kissipta pivittigut, makkoalonët tamaita pivigit?

42. Nalekab kiova: pijariakarpok nertor-nartomik sillatojomiglo pairsijomik, taimna kivgaminut Nalekab pairsisuugotimago, pik-sanginik tuñitsiviokovlugit nelliutilerang-et?

43. Kivgak taimna pillorikpok, imailiortok, Nalekame tikkipago.

44. Ahamërik, okautivapse, perkutiminut tamainut pititsomärpa:

45. Kivgarle taimna omamigut imak issu-malerune: Nalegara killamik tikkiniaengilak;

kivgello angutit arngnello añaudlarlugit, nangminerlo nerrilune iñilarmelo tallardlune:

46. Kivgab tapsoma naleganga tikkitso-märpok uvlome, ipsoma neriuvigigitangane, uvlublo nellunaikutangane kausimangitangane; asserorlugo piñiarpa naleganget, sokosingitut okpingitut illagillugit akkivigijomärpa.

47. Kivgarle Nalekame perkojanganik kausimajok, piñialaurane, perkojangalo malingnago, uñuktunik añaujaujomärpok.

48. Perkojanganiglo kausimangitok, añaujariakartomik piñiarame, ikkitunik añaujaujomärpok. Uñuktunik tuñitsiviojok, tapsomanget uñutunik keñerviojomärpok; uñuktuniglo perkojaujok, tapsomanget uñuktunik uttakkiviojomärpok.

49. Ikkomamik ikkitsijartorpunga nuñamut: kañoktök mañakut ikkoalajarērpēt?

50. Babtijomulle Babbitaujariakarpunga; (angijomik) sivōravunga namaksekärtinago?

51. Nuñamut tikkinasugivissinga, iñuit illagēktiniarlugit? Okaupapse: Aukak, ingmingnut akkerartutijomärput.

52. M
attantse
put; pi
suñut.

53. A
minut, e
minut, p
nut, ukl

54. A
tækkoja
viluse o
mailerpe

55. U
larniarpe

56. T
ēniarma
nelliuto

57. I
gingipis

58. I
erkartu
kiglissin
tublo p
unnerto
parngn

52. Mattoma kingorngane tellimet iglome attautseme ingmingnut akkerartnijomärput; pingasut marrungnut, marruglo pingasuñut.

53. Angutä akkerartoromärpok erngerminut, erngerlo anguminut; arngnä paningminut, pañik arngnaminut; sakke ukkoaminut, ukkoarlo sakkiminut.

54. Ama iñungnut okarpok: Nuvujamik tækkojarangapse unanget nikovitomik; tuaviluse okarpose: Sillarnerludlarniarpok; taimailerpok.

55. Uarngneluaranget okarpose: Kissidlarniarpok; taimailerporlo.

56. Takkormortose, nuñalo killaglo kañoñiarmanganik illissimavasse: Sögle tamaña nellintok illissimangipissiuk?

57. Illupsingnelonēt sög idluartok issumangipissiuk?

58. Illingnut akkerartortok aiparigungne erkartuijomut; ingeralutik saimarsarniaruk, kiglissiniartomut pititaukonæk, kiglissiniartublo parngnanërsimavium udsertortingaunt unnertotaukonæk, tapsomalo udsertortub parngnanërsimavingmut egippattit.

59. Okaupagit, tainganget ańititauniængilatit akkillerkårtińagit kenaujet naggatik-sanget.

KAPITELEMIK XIII.

*Kristusib inuit ajokertorpeit kakkialerner-
mik issumatarnermiglonët.*

Taipsomane neijntut illangita okautivæt Galilæamiunik, taipkoa aungit Pilatusim akkupeit tuńergutingińut.

2. Jesusib kioveit, okautivlugit: Galilæamiut ipkoa ajortulliarnerõnasugivissigik Galilæamiuńit assingińit tamaińit, taimak pidlar-taungmetta?

3. Ankãrpunga; okaupapsele: Sãgiarniængikupse, tamapsetauk taimak asseroromãrivose.

4. Arverterngemit pingajortut ipkoa nuvoguseksub Silloametub orrovigijangit tokkodlugit, ajornerõnasugivissigik ińungnit assingińit tamaińit, Jerusalemetuńit?

5. Auk
ængikups
rivose.

6. Mat
Napartok
nekarviks
ramiuk na

7. Wei
karpok: A
na nellipsa
nachvãrna

nane taina
8. Taip
taimailing

jarlugo, iv

9. King
pekkangip

10. Ajo
sabbateõng

11. Ah
kanniman
pingajoart
sappertok.

12. Jes

äng-
gatik-

5. Aukärpunga; okaupapsele: Sägiarni-
ängikupse, tamapsetauk taimak asseroroma-
rivose.

6. Mattomingale adsigēktomik okautiveit:
Napartok Feigeliksak iñub perortipa, Wei-
nekarviksamut kakkaminut; paungarsioria-
ramiuk nachvängilarle.

erner-

7. Weineliksamik perorsēviksiortomut o-
karpok: Ahak, anjet pingasut napartok tam-
na nellipsakattardlugo paungarsiorialauktara,
nachvärnanga; kippiuk; sōg iñekarpa sulli-
nane tainane?

utivæt
Pilatu-

8. Taipsoima kiova, okautivlugo: Nalegak,
taimailingalaule aujak tamaña, avata poagi-
jarlugo, ivsunga ivsoromavara,

alilæa-
ik Ga-
pidlar-

9. Kingorngagut paungakarniarmanget;
pekkangipelle, tava kippiuk.

giarni-
promã-

10. Ajokertuiniarpok illiñiarvit illangane,
sabbateōngmet.

pa nu-
it tok-
nit as-

11. Ahak, arngnak tagvanetok añernelik
kannimanartomik okkiut arverterngemit
pingajoartut, okkungainarlune issivineramik
sappertok.

12. Jesusible tækkoganiuk kaikova, okau-

tivlugo: Arngnak, kañimanernit piungnerit.

13. Aggangminullo pattikpa; tagvainak issivilerpok tava, Gude nakoridlarpa.

14: Illiñiarvium angajokanga ningalerpok, Jesuse iñuliklermet sabbateme, iñuillo okautiveit: Uvlut arviniovut, señajariaggit; uv-lune taipkonane iñulijaunialeritse, sabbateo-pelle piñase.

15. Nalekab kiova, okarlune: Takkormortok una, illipse tamapse nergsutisse tuktuvakotisselo siutekoktojuillo pittüdsarpangilase nerchevinginit, alluktitsartorlugillo sabbateme?

16. Abrahamib pañia una, pittuksimajok satanasemut okkiut arverterngemit pingajoartut, pittuksimajungnëriakangilak sabbateme?

17. Taimak okautingmagit, akkerartoringita illunatik kangugivæt; iñuit illunatik tattaminiarnartitangit tamaita, kuviaisutigeit.

18. Jesusele okarpok: Suna Gudib nalegauninget adsigivauk, sumullonët adsigëktisomavigo?

19. Se perorsëvi lune napalaub attätäne.

20. A gauninga

21. Ka nab tamrsuñut ka set tamai

22. M gut niuvarlunelo

23. Iñ kitut iñveille:

24. I niaritse; put itterput.

25. Ig kuanga setauk s

19. Senfkornetun-ïpok, tamna iñub piva, perorsëvingminut egipa. Perolertok aglivlune napartulerpok angijok, tingmitselo kil-laub attänetut iñekalerput akkerungetta at-täne.

20. Ama okarivok: Sumut Gudib nale-gauninga adsigëktitsomavigo?

21. Kakkojekset sërnavitiksetun-ïpok, arng-nab tamna piva, akkulugo ðktutiñut pinga-suñut kakkojeksenik pittalingnut, kakkojek-set tamaita sërnavitilugit.

22. Mattoma kingorngane iglugaseksoati-gut niuerviktigullo ingeravok, ajokertuini-arlunelo ingeralarmelo Jerusalem.

23. Iñuit illangeta okautiva: Nalegak, ik-kitut iñuit pitlijauniarasugivigit? Okauti-veille:

24. Illungertoritse, ittervikitokut itter-niaritse; okaupapse, uñuktut piñasuarniar-put itteromavlutik, itternermik ajorsaromär-put.

25. Iglum iñna nikkovilune itterviub ub-kuanga parngnanërppago, kingorngane illip-setauk sillatänit ubkuak avilortarijartoromä-

rivasse, okarluse: Nalegak, Nalegak, ubkuē-rutittigit. Kiojomärpäse, okautivluse: Nakit pingmangapse, illitaringilapse.

26. Okaromärpose imak: Nerrekattigivlutillo iimerkattigivaptigit, iglut akkorngane ajokertulaukpaptigit.

27. Kiojomärpok: okaupapse, illitaringilapse nakit pingmangapse, tamapse keṁeksinga, ajortulliantose.

28. Tagvale kealuselo agleruläromärpose: Abrahalo, Isaaklo, Jakolo, nellautaijullo tamaita Gudib nalegauningane tækkojomä-rapsigik, illipsele sillatänut pingujartaumajose.

29. Iñuittauk unanget, pängello, ängello, avangelo tikkitsomärput, Gudib nalegauningane nerrimävingmut ingitsomärput.

30. Ahak, kingorliojokarpok sivorliojomärtunik; sivorliojokarlarmelo kingorliojomärtunik.

31. Uvlok taimna Farisæerit illangita imak okautijartorpæt: Aularit, tamaña keṁeguk; Herodesib tokkotsomangmattit.

32. Okautiveit: Terrianjak taimna imak

okautijarto
iñuliklerija
uvlut ping

33. Uvl
vertariakar
assiane tok

34. Jeru
nellautaiju
ujarkeñut

torngatit
naungub
minut; pij

35. Aha
rutsaujomä
niængilaps
Nakoridlar

okautijartorsiuk: Ahak, satanasit ańitipakka, ińulikerijartorlarmalo uvlome kaukpellu, uvlut pingajuane piarčlärpunga.

33. Uvlomele kaukpellu, ungaliagolo arvertariakarpunga; nellautajjok Jerusalemib assiane tokkotauvangilak.

34. Jerusalem, Jerusalem, (ińuit piveit) nellautajjunik tokkotsijok, illingnullo tillijet ujarkeńut millorangne, kapsersoarnik kit-torngatit kattitsomalaurivakka, sorlo arng-naungub kattipeit ivaveit piarkeńe issarkominut; pijomalaungitosele?

35. Ahak, igluse (kattimaviksasse) ińuč-rutsaujomärpok. Okaupapse: Ama tækku-niængilapsinga, nelliutitińago okakärase: Nakoridlartaule, Nalekab attingane tikkitok!

KAPITELEMIK XIV.

*Īermik puvitok ajorungnērtipa Kristusib,
ajokertorlunelo.*

Mattoma kingorngane Farisæerit anga-
jokangita illangeta iglunganut nerrijartortok, sabbateme; taipkoalo udsertorpæt.

2. Ahak, angut tagvanetok, īermut puvitok.

3. Aglangnik illissimajut Farisæerillo Jesusib sāngaveit, appessorlugit: Sabbateōngmet īnuliklernæk idluarka?

4. Tapkoale niplingilet. Tava tiguva, īnuliälö, aularkova.

5. Sāngaveit okautivlugit: Illapse nergsut siutekoktujuk tuktuvaklonēt īmertarvingmut nakkarpet, kia sabbateme kakkinasuarniāngipauk?

6. Aama kionermik sapperivut.

7. Adsigēktomik nerrimärtut okautiveit;

iseuklernik
me tækkog

8. Nul
nerrijartor
lāngilatit,
torkojimaj

9. Taps
sijuksab t
agvaēruk;
potit tuñul

10. Ne
ingitsartor
tikkipet, o
lermut ing
natic tava

11. Ing
mārpok; i
tañiotitanu

12. Ner
lub kerka
kikoiguvi
illatillonēt

agluitut
taipkonung
jaunajaras

isuklernik iksivantakaromajut nerrimävingme tækkogamigit, okautivlugit:

8. Nulliarēlitainartuk nerrimärvinganut nerrijartorkojuvit, ungarlermut ingitsartorlängilatit, illingnit attañionersamik nerrijartorkojimajokarasugellugo;

9. Tapsomingalo illingniglo nerrimärttisijuksab tikkipattit, okautikpattillo; tamna agvaēruk; kangusulerlutit ingitsartoromärpotit tuñulermut.

10. Nerrijartorkojuville, tuñulermut ingitsartorina, illingnik nerrijartorkojjok tikkipet, okautikpattillo; Nægliklara, ungarlermut ingitsartungärit. Nerrekattivit illunatik tava nakorijomärpätit.

11. Ingminik attañiotitok, miklilertitaujomärpok; ingminigle miklilertok, taimna attañiotitanniarpok.

12. Nerrijartorkojiminulle okarpok: Uv-lub kerkane uñungmellonēt nerkiksamik äkiksoiguvit, illænarijattit, kattangutittillonēt, illatillonēt, sillellitillonēt, nuñakattitillonēt aglnitut nerrijartorkonersarinejengilattit; taipkonunga amā akkiniarlutit nerrijartorkojuvitarasugellutit.

13. Nerkiksamigle äkiksoiguvit; aglujut, tussiaetullo, illakongörtullo, tautungitullo nerrijartorkolaakit:

14. Pilloridlaromärpotit tagva; illingaut akkiksakangimetta, akkillertaujomärpotille idlnartut makkiviane.

15. Nerrinärtut illangeta tamaña tussarmiuk, okautiva: Pilloridlarpok kakkojaktortok Gudib nalegauningane.

16. Okautiva: Angut nerkiksarsoärmik äkiksoijok uuningme, uñuktullo nerrijartorkoveit. Nerriviet nellitungmet,

17. Kivgane imak okarijartorkova nerrijartortukseñut: Käititse, illunatik piarëput.

18. Illunatik kingorlerëklutik asserkotsiomalerlutik okarput. Sivorlium okautiva: Perorsëviksilaurama, tækkojartoromagapko pijariakarmet; tuksiarpagit, passiniarnanga.

19. Aipanget imak okautiva: Tuktuvait tellinet keñnuktukset pissiarigapkit, mañalo tækkojartorpacka; tuksiarpagit, passiniarnanga.

20. Pingajoet imak okautiva: Nellianik-kama, tamaña pivlugo tikkiniængnanga.

21. K torpa ta tagva, k lerit igl nullo, a tautungi

22. K vit taima

23. A apkosini git, iglug

24. O galloet, r

25. I okautivlu

26. U nullelo, k minerlo i niængilar

27. Sei niglonët) illiniartig

28. Ki sivorngag ajorniarm

21. Kivgab tapsoma angajokane okantijar-
torpa taipkoninga. Angajokak ningarpok
tagva, kivgane okautiva: Katsungailutit ai-
lerit iglugaseksuit akkorngeñut apkosiner-
nullo, aglujut, tussiatullo, illakongörtullo,
tautungitullo tagvunga ittertikigit.

22. Kivgarle okarpok: Angajokak, okara-
vit taimaipok; sulle nimniungilet.

23. Angajokab kivgane okautiva: Nuñam
apkosiningiñut, avaluñullo ailerit, itterkolu-
git, igluga tættækovlugo.

24. Okaupapsele, angutit nerrijartorkojau-
galloet, nerkiksakka õngniængileillonët.

25. Iñugiartorsuit illagijañe, kevidrpeit
okautivlugit:

26. Uvamnut pijok, angune, arngnelo,
nullelo, kittorngañelo, kattangutiñelo, nang-
minerlo iñosine omigingipagit; illiñiartigi-
niængilara.

27. Señingajuksaminik (kappiatsuviksami-
nglonët) nangmangitok, mallinguangalo;
illiñiartiginiængilara.

28. Kina illase nuvoguseksoarlijomagune,
sivorngagut okauaniatsungileit pikseñe,
ajorniarmangago iñerianga?

29. Tunganiksanganik señagune, kallik-sanginik ajoromanane, illunatik tamattominga tautuktut mittautiksakoñagit,

30. Okarlutik: Iñuk tamna señalauralloarpok iñerlugo ajorpa.

31. Attañerlonēt kia sorsugijartoromañerpa attañermut assiminut, sivorngagut erkaumaniatsengileit, uñurningit sorsuktukset 10,000 dit sivōraginiarmangagit sorsuktukset nel-lipsarekset 20,000 dit?

32. Sivōragigunigille, imna sulle ungasiktometillugo, okautsaujertorkova kivgaminut, sorsugungnērkovlugit.

33. Taimaktauk illasse, perkutiminik taimainik issumajungnēromangitok, illiñiartiginiængilara.

34. Tarriok ajungikalloorpok; pitsartojungnērpelle tarriok, sumut ama pitsartuti-tauneijarpa?

35. Nuñamullonēt perorsaijomullonēt suk-sajungnērpok; egiteksatuinauvorle. Tus-sājungnik siutelik tussarle.

*Adsigēktu
kēm*

Taipso
tikk

2. Far
avamudlar
oma illase

3. Adsi

4. Kia
taipkoalo
kemmengr

torlo keñe

5. Neñ

6. Tik
kaikoveit,
singa, sau

7. Okar
mārput kil

KAPITELEMIK XV.

*Adsigēktunik, saukamik tamārsimajomik,
kēnaujamiglo tamaijaumajomik.*

Taipsomane Zoelnerillo ajortulliartullo tikkipæt, tussaromavlugo.

2. Farisæerille Aglanguiglo illissimajut avamudlarput, imak okarlatik: Ajortuggit oma illasearivlugit, nerrekattigiveit.

3. Adsigēktomik mattominga okautiveit:

4. Kia illapse saukenik pigub 100 dinik, taipkoalo illanget tamaiguniuk, 99 nigle kemmengniængileit iñukangitomut, tamar-torlo keñeriarkangilak, neñerkärnago?

5. Neñiguniuk, kakkakpa kuviaisuklune.

6. Tikkilerame, illaņelo nuñakattiņelo kaikoveit, okautivlugit: Kuviaisukattigis-singa, saugara tamalauktok, neñigapko.

7. Okaupapše: Taimaktāuk kuviaisugo-mārput killanginiut, ajortulliartok kakkialer-

pet, 99 nit idluartuñit kakkialeriakangitun-
nit.

8. Arugnablonët kia tellimaujortunik kë-
naujagub, tapkoa illanget tamaiguniuk,
neñergomik ikkitsiniængilak, iglo sañerlugo,
keñerajængilak, neñerkãrnago?

9. Neñiguniuk, illañelo nuñakattinelo
arngnet kaikoveit, okautivlugit: Kuviaisu-
kattigissinga, kënaujara assinuilauktara neñi-
gapko.

10. Okanpapse: Taimaktauk ajortulliar-
tok kakkialeranget, Gudim Engelingita ku-
viaisutigivæt.

11. Ama okarpok: Angutekarpok mar-
rungnik erngnelingmik;

12. Nukkardlium angune okautiva: Atã-
tak, perkutingnit pijeksakka pilakka. Per-
kutiñe tava avikpeit, nukkarëngnut tapkung-
nunga.

13. Uvlut ikkitut nãngmetta, nukkardliub
perkutiñe tamaita kattilerpeit, nuñamallo
ungasiktometomut aularpok; tagvanelo per-
kutiñe nungupeit ajo ulliarnermut.

14. Perkutiñe tamaita nunguñagit, kãk-

soak pid
ajorsaler

15. T
tikkipa,
tipa nuñ

16. I
kungnik
tuñitsivio

17. Is
lune: U
atãtaga,
tamãne p

18. A
okautijor
punga G
lo;

19. K
nellopko
gilugit.

20. T
lo ange
go, ang
pangerlu
lo.

ngitun-

soak pidlalermet nuñame tamane, tamnatauk ajorsalerpok;

nik kē-
guniuk,
erlugo,

15. Tamattoma nuñam iñungita illanget tikkipa, iñub tapsoma kivgarilerlugo aular-tipa nuñaminut, kuingēngit pairekovlugit.

attinelo
vviaisu-
a neñi-

16. Esijomalauralloarpok Bialiorniluk-kungnik, kuingēngit nerkiksangita illanginik; tuñitsivionanelo tapkonanget.

tulliar-
ita ku-

17. Issumamigut imak erkailerpok, okar-lune: Uvlut tamaita unuktunik kivgakarpok atātaga, kakkojamik ajorsangitunik, uvangale tamāne perlilerpunga.

k mar-

18. Atātamnūt angeraromavunga, imaglo okautijomavara: Atātak, ajortullialauk-punga Gudemut killangmetomut, illingnul-lo;

a: Atā-

Per-
pkung-

19. Kingorngagut erngnermik taijaunek nellopkotivunga; kivgaulanga kivgettit illa-gilugit.

ardliub

amallo

elo per-

, kāk-

20. Tamaña tava keñekpa, atātaminul-lo angeralerpok. Sulle kañingitometillu-go, angutæt tækkova, nāpkoarivlugo, ak-pangerlune kongēsingagūt erkipa kuñiklā-lo.

21. Erngninget okautiva: Atätak, ajortullialauktunga Gudemut killangmetomut illingnullo; mattoma kingorngagut, erngnermik taijaunek nellopkotivunga.

22. Angutäle kivgaminut okarpok: Añorak piñarnarnersak kaitsiuk, attitisiuk, agangillo ketterdlermingnik pitartsersigik, ittiggaluarsungniglo attitilugo;

23. Nocharlo koinijok kaitsiuk, tokkodlugo, nerriluta kuviaisuktalo:

24. Erngnera tamna tokkolauralloarame, ama omarivok; tañalauralloarame nachvarmingmet. Kuviaisulerput tava.

25. Erngningale angajuklek perorsčvingme assinetok, angerarame iglo kaglieramiuk, imngertullo kachortullo tussarpeit;

26. Kivget illanget kaikova, appertsorlugolo tamattominga tussartaminiĳ?

27. Tapsoma kiova: Nukket tikkipok, nocharlo koinijok anguvit tokkokova, erngnine kañoęngitok ama pigamiuk. Angajoa añulerpok; itteromangimet angutã añivok itterkoniardlugo.

29. Angokkiut uñvit illunait nēt angutma, kuviaigit.

30. Erntiminik nochak kego.

31. Angsainarparmitit.

32. Serrtit; nukkomarmingmingmet.

29. Angunele kiova, okautivlugo: Ahak, okkiut uñuktut kivgartulaukpagit, perkojetit illunaita nalelaukpakka; saukamiglonēt angutsoarmik tuñitsivigingitsainarparma, kuviaisukovlunga illæñarijakka illagilugit.

30. Erngnerille tamna tikkimet, perku-timinik nungutsijok arngnarniarnermut, nochak koinijok tokkokovet tamna pivlugo.

31. Angutæt okautiva: Erngnera, neijut-sainarparma, perkutikkalo tamaita pigivatit.

32. Serrilutillo kuviaisuktuksaugalloarpo-tit; nukket una tokkungalaungmet, ama omarmingmet; tamalaungmello neñijau-mingmet.

KAPITELEMIK XVI.

*Adsigēktomik, pimaklertomik idluangitomik,
agluitorsoarmiglo.*

Illiñiartiñe okautiveit: Angut agluitok, pimajikartok perkutiminik; tamna unnert-sionerlütigivæt, angajokame perkutinginik nungutsijok.

2. Angajokanget kaikova, okautivlugo: Kañoøtomik tussarpunga illiornernik? Pima-jattit kittiniakit nellonaililugillo; mattoma kingorngane pimaklertuksajungnërpotit perkotimnik.

3. Pimaklertok illumigut imak okalerpok: Kañok piñiarpik? Angajokama pimaklerko-jungnërmanga; poagejarnermik ajorpunga, keñunermiglo kangusukpunga.

4. Sulliamnik nellungikalloorpunga, illelliortaukovlunga iglungiñut, pimaklerungnë-ruma.

Kap. 16.

5. An
maita kin
imak app
angajokan

6. Kio
ingnerotim
langit piki

7. Ama
sinik akki
tinik kakk
giva: Akk
80 nik.

8. Pima
nakoriva,
sillarsub k
tunersaung
iñit.

9. Maña
nuñab pin
illelliortauk
tuñut.

10. Mik
pitsiarivok
angijomikta

11. Nuña

5. Angajokaminut tamakissimajijut tamaita kingorlerēktillugit kaikoveit, sivorlek imak apperiva: Kapsinik akkiliksakarkit angajokamnut?

6. Kiova: Kattaujenik 100 nik orksunik ingnerotnik. Okautiva: Akkiliksavit aglangit pikit, ingilutit aglaksarit 50 nik.

7. Ama aipanganut okarpok: Igville, kapsinik akkiliksakarkit? Kiova: 100 nik okutinik kakkojeksenik pittalingnik. Okautigiva: Akkiliksavit aglangit pikit, aglaklutit 80 nik.

8. Pimaklertok tamna idluitok angajokab nakoriva, sillatojutut piñiarmet. Mattoma sillarsub kittorngangit illutsimingnik sillatunersaungmetta, kaumajub kittorngangiñit.

9. Maña okaupapse: Illæñarsarsiniaritse nuñab pingiñut idluangituñut, ajulerupse, illelliortaukovluse iñimingnut. näksaungituñut.

10. Mikkijomik pitsiartok, angijomiglo pitsiarivok; mikkijomigle piñiarnerluktok, angijomiktauk piñiarnerlukivok.

11. Nuñab pingit idluangitut pairitsiengi-

kupsigik, kia pimaklerkojomavāse pijarialingmik?

12. Attartonerlukupse, kia tuñitsivigijomavāse nangminiksapsingnik?

13. Angajokæk marruk kivgab kivgartorungnængilak: Aipanga omigilerpālonēt, aipa nægligilugo; ubalo aipanga ungagilārpa, aipale nachogilugo. Gudelo nuñab pingillo attantsekut kivgartorvigijungnengilasse.

14. Tamaita makkoa .Farisæerit agluitso majut tussaramikit, mittautigivæt.

15. Okautiveit imak: Ajungitsomatōgalloarpose iñungnut, Gudible omættisse nellungileit; iñuit ajungitsuginingit, Gudib makkojugiveit.

16. Perkojello nellautaijullo nellantsitiksanik okarput Johānese tikkekārtiñago; mattomale kingorngane Gudib nalegauninga okautaulerpok okautsiñut tusarnertunnut, illunatiġlo kerlākarakatik itterniarput.

17. Killaklo nuñalo nungunersauniarpuk, titaub attausib perkojeñetub pērninganit.

18. Nulliaminik avitsijub, assianiglo nullianiklune, nulliarēngnek asserorpa; avtamiglo nulliektub, nulliarēngnek asseroriva.

19. An lutsiariktu añoralik, kuviaisuk

20. An zarusemik ane nellaj

21. Tu haitub ner alluktorija

22. Ag Abrahā s givok, illu

23. Āni lune uitale metok, La

24. Kai braha, nāp nuvua iñe terliuk; m adlarama.

25. Abr ruk, iñoti Lazarusele mannigort

19. Angumik aglutorsoakalauktok, aupahutsiariktunik sätuniglo pivianartovaksoarnik añoralik, uvlut tamaita iñunatsoridlarlune kuviaisuktok.

20. Anguttauk aglujok tagvanenivok Lazarusemik attelik, tamna ittervinget kiglingane nellajok, illunane kalladlartok,

21. Tuksiartok karngänekuvininginik, agluitub nerrimävianit kattektunik. Kingmille allüktorijartorpeit kallangit.

22. Aglujorle tokkungmet, Engelit ätipæt Abraham sänganut. Aglutorsoaktauk tokkogivok, illuvertauvorlo.

23. Äniartorsoarme kappianartorsoarmedlune uitalerame, Abraha tækkova kañingitometok, Lazaruselo sänganetok,

24. Kaigarsulerpok okarlune: Atätak Abraha, näpkiginga, Lazaruse tilliuk, tikkime nuvua iñermut missukkärlugo, okkara nigliterliuk; mättonunga ikkoñaksoarmut äniadlarama.

25. Abrahamable kiova: Erngnek, erkarniaruk, iñotillutiç ajungitunik pigilaurangne Lazarusele kappiaktoadlalaauktok; mañale mannigortitauvok, igville äniatitauvotit.

26. Tamañalo tappilugo akkonaptingne nūngarsoarmik ittersarsoakarpok, tamāngēt illipsingnut ikkâromajut ajorpæt, taimaktauk uvaptingnut ikkâromajut illipsingnit sapperivut.

27. Okarpok: Tamaña pivlugo tuksiarvigi vagit, Atätak, tillekovlugo Lazaruse atätama iglunganut;

28. Sulle kattangutekarama tellimanik, okautsertorkovlugit, änianartovingmut tamattomunga pikoñagit.

29. Abraham kiova, okautivlugo: Mosesiblo nellautaijullo aglanginik pekaramik; ipkoa nalekkiligit.

30. Kiova: Aukak, atätak Abraha: tokkungajulle illangeta tikkipagit, sägiaromalerput.

31. Ama kiova Abraham: Moseselo nellautaijullo nalengikunikit, okperiniänginivættauk, tokkungajut illanget omardlune tikkikalloorpattigik.

*Jesusen aj
tellima
tikkin*

Iñiart
ajorn

serorterij

2. Töp

terijum

vingaiviög

koarärsuit

3. Tam

uvit idlui

nërpet, idl

4. Uv

aggartuni

vengemit

pungärpet

ningit.

KAPITELEMIK XVII.

*Jesuse ajokertorpok, inulivlunelo kallaktunik
tellimaujortunik. Gudib nalegauninganik
tikkiniartomik okalävok.*

Iñiartiñele okautiveit: Asserornekanginek
ajornarpok; kappianamegle taimna as-
serorterijok.

2. Tapsomunga idluarnersauvok, assesor-
terijum ujaraktaanganik kongësingagut ni-
vingaiviögune, imarbingmullo egilugo, uk-
koarärsuit illangeta assersortauninganit.

3. Tamaña pivlugo udsertoritse. Kattang-
uvit idluivigilukpattit, teñersaruk; ajorung-
nërpet, idluiningit issunagijungnërkit.

4. Uvlorme attautseme arvengemillonët
aggartunik idluilugvigigunitit, uvločnarlo ar-
vengemit aggartunik tikkikunitit, kakkialer-
pungärpet; issumagijungnërkit tava tamar-
ningit.

5. Apostelit Nalekamut okarput: Okpernivut nekkorsititsuk.

6. Nalekable okautiveit: Senfkornetun okpernekarupse; mattomunga napartomut imak okarupse: Tagvanget përit, imārbingmullo pīt; tava nalegomārpāse.

7. Kia illapse kivgagub, perorsëvingmik senajomik, nergsutiniglonët mianersijomik, perorsëvingmit tikkileranget, imak okautiniarpauk: Tuavilutit nerrimāvingmut ingitsartorit?

8. Imak okautiniængila: Uñungme nekiksalliniaringa, sailtserlutillo kivgartoringa, nerritillunga imertillungalo; kingunipkut nerrilutit imerniarivotit?

9. Kivgak tamna kujaginiarpauk nalengmago? Taimak issumangilanga.

10. Taimaktauk illipse, malligeksasse tamaita nainaksigupsigik, okaritse: Kivgakullovogut; piñiareksavut kisseta pigaptigik.

11. Jerusalemut ingeravlune, Samarialo Gallilæalo apkotigivak.

12. Iglugasengnut pingmet, angutit telli-

maujortu
nangertu

13. I
næglikto

14. T
juñut tæl
kallakar

15. T
kausilera
nippekot

16. It
kujagiva

17. Je
nërkattit
tellimello

18. A
korilugo
ka?

19. O
pernivit

20. F
go Gudi

okarlune
lune pin

maujortut kallaktut pãrpæt, tapkoa kañitome nangertut,

13. Nippekortövlutik okarput : Jesuse nægliktok ajokertuijok, næpkigittigut.

14. Tækkogamigit, okautiveit: Ajokertuijuñut tækkotitsartoritse. Taingunga aivlutik kallakarungnërput.

15. Tapkoale illanget, kallagungnërnermik kansilerame; utterivok, Gudelo nakoridlarpa nippekortomut,

16. Ittigangita kiglingane pãmungavlune kujagiva. Tamnale Samariamiut illanget.

17. Jesusib kiova, okarlune: Kallakarungnërkattitit tellimanjungilet? Nauk taipkoa tellimello sittamello?

18. Assingnik uttertökangilak, Gude nakorilugo, takkorngartak una kissäine utterka?

19. Okautiva: Makkilutillo unlarit, okpernivit piulivätit.

20. Farisæerille apperingmatsuk: Kakkugo Gudib nalegauninga piomärpa? Kioveit, okarlune: Gudib nalegauninga tækkuksaulune piniængilak.

21. Imaglonët okatsengilet: Ahak, manepok, ikkanelonët. Ahak, Gudib nalegauninga illupsingnut pimavok.

22. Illiñiartiminat okarpok: Uvlut nelliutsonmârput, Iñam Ernngninget uvlungita illanget tækkojomadlarpasse; tækkonagolo.

23. Imak okautijomârpäse: Ahak, tamänepok, ikkanelonët. Taikunga ainiaräse.

24. Sorlo kaumalaub killaub igloanit kaumaridlartok, killaub igloanut; taimaktak Iñum Ernngninga itsomârivok uvluk-samine.

25. Tamañale nelliutitiñago, äniadlartitaujômârpok, iñuit makkoa kisserngortariomârpæt.

26. Sorlo Noah iñotillugo-ïlauptok, taimaktak Iñum Ernngninget uvluksanganeitsomârivok.

27. Ipkoa nerrivut, imïlarmiglo, nullianikput uiniglarmiglo, uvlok taimna tikkilugo Noam ittervia umiaksoarmut, ullitornivaksub tava tikkipeit nungulugit tamaita.

28. Sorlo Lothe iñotillugo. Nerrivlutiglo

immerpu
perorsëv

29. U
mamit, s
orkserom

30. T
ninget uv

31. U
torniarna
perorsëvi
keñektav

32. Lo

33. Iñ
jomârpok
niaromâr

34. O
marruk si
gëgomârp
aipale ke

35. Ar
nârpuk;
keñektav

36. A
nârpuk;
keñektav

immerput, pissiniarlutiglo, niuverlarmiglo,
perorsēvilliorput, iglulliorlarmiglo;

29. Uvlok taimna, Lothe aāningmet Sodomamit, sillalulerpok killangmit ikkoāmamik orkseromiglo, tamaita nungupeit.

30. Taimaktauk-itsomārivok Iñum Erngninget uvluksangane, sakkervihsangane,

31. Uvlok taimna, iglub kānganecub pijartorniarnagit piñe iglometut. Taimaktauk perorsēvingmetub assine, utterviginiarnagit keṁektañe.

32. Lothib nullia orkarissiuk.

33. Iñoserminik ivlertsinasuartok, assiujijomārpok; inoserminigle ivlertsingitok iñoniaromārpok.

34. Okaupapse: Uñuak taimna angutik marruk siñigvingme attautseme iñangakattigēgomārpok; aipanga illelliortaujomārpok, aipale keṁektaujomārpok.

35. Arngnæk marruk kaivititsikattigēgomārpok; aipanga illelliortaujomārpok, aipale keṁektaujomārpok.

36. Angutik marruk perorsēvingmetso-
mārpok; aipanga illelliortaujomārpok, aipale
keṁektaujomārpok.

37. Apperivaet, okautivlugo: Nalegak, nanëtaimaitsomärpa? Kioveit: Killoktalingmut, nektoragit kattivakput.

KAPITELEMIK XVIII.

Adsigëktomik okarpok erkartuijomik idluangitomik, Farisæermiglo Zoelnermiglo.

Adsigëktomik okautiveit, soraijunata tuksiatsainarkovluta ;

2. Okarlune: Erkartuijok iglugaseksoar-netok, Gude tapsoma erksigingila, iktoriakaranelo inungmik.

3. Tagvanetauk iglugaseksoarne uigarnek-inivok, tapsoma imak okautijartorpa: Piu-linga akkerartortimnit.

4. Akkunekäle tussäjomangila. King-ornganele illumigut imak issumalerpok: Nauk Gude erksigingilara, inuillo iktoringilakka.

5. U
manga,
ma këta.

6. Na
erkartuij

7. Gu
lullo nū
unët akk

8. Ok
Erngnin
nermik r

9. Illa
nachojut
veit :

10. A
vingmut
jok, aipa

11. F
migullo
assiptut
luitulliar
tullonët

12. U
sabbatik

5. Uigarneruble tapsoma pachvisaler-
manga, piulijomavara, tussarnēsugomangina-
ma kēta.

6. Nalegak okarpok: Ahak, idluangitub
erkartuijum okausinga tussarsiuk.

7. Gudible añerijañe piuliniēng
lullo nūuello nāvlugit nipliaviging
unēt akkunēralloarune?

8. Okaupapse: Piulisaromārpeit. Iñum
Erngninga tikkitsomārpet, nuñame okper-
nermik nachvāromārasugiviuk?

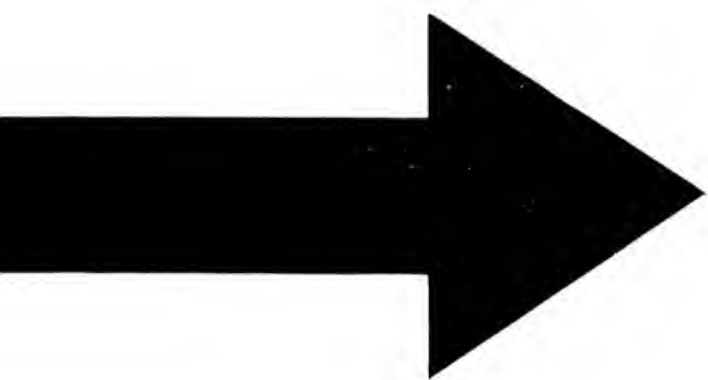
9. Illangille ajungitsugijut, assimingniglo
nachojut, mattominga adsigēktomik okauti-
veit:

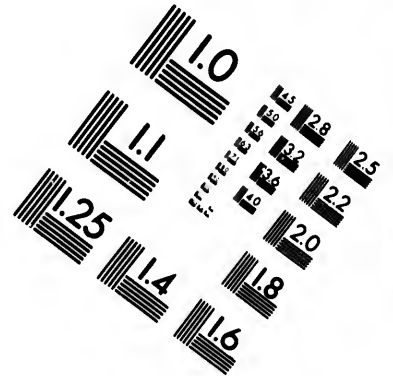
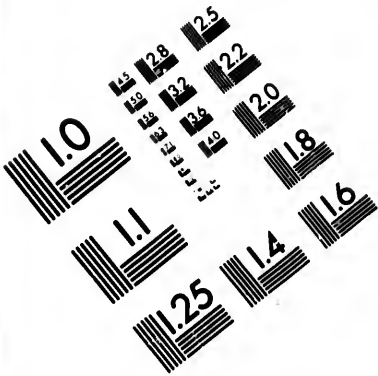
10. Angutik marruk takpaunga kattima-
vingmut tuksiarijartortuk; aipa Farisæerio-
jok, aipangale Zoelneriojok.

11. Farisæere ingmigut nængertok, illu-
migullo imak tuksiarame: Gude kujagivagit,
assiptut iñuktun-īnginama, tigliguktitut, id-
luitulliantotullo, arngnarniartotullo, Zoelner-
tullonēt otunak;

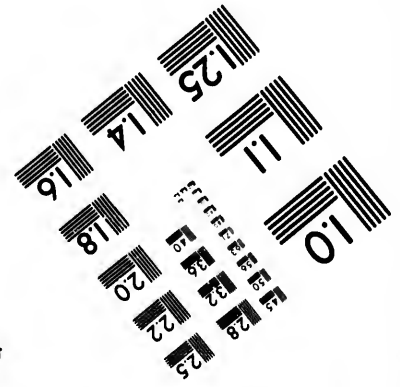
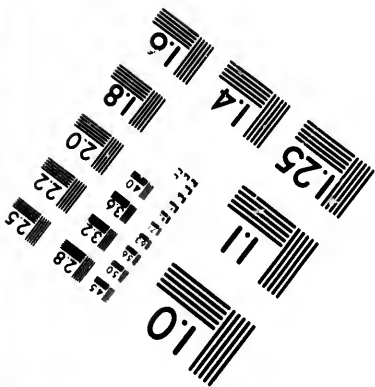
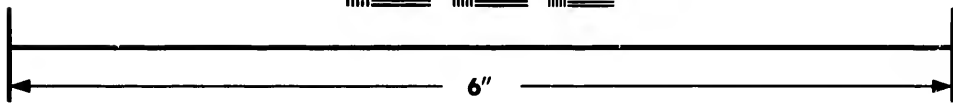
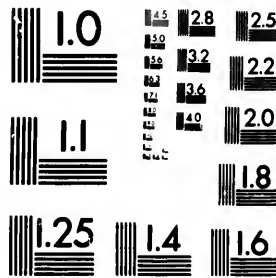
12. Uvlungnik marrungnik nerringitunga
sabbatik akkorngangne, perkotimalo illuna-

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

tik tellimajoetta aipanga tuñivara attannio-
juñut.

13. Zoelnere kañinane nængertok, killang-
mullonēt ārloromangitok; sakvingminut pat-
tiksimajok okarlune: Gude saimartilaunga!
ajortorsojunga.

14. Okaupapse: Tamna aiparminit ajor-
nerminit issumagijaujungnērnersauvlune
taununga angerarpok iglominut. Ingmi-
nik attañiotitok, miklilertitaujomärpok,
ingminigle miklilertok, attañiotitaujomär-
pok.

15. Nutakkettaük ätipeit tapsomunga,
aggangiñut pattiktaukovlugit. Ätsijut il-
liñiartingita tækkogamikit suadlalerpeit.

16. Jesusible kaikoveit, okautivlugit: Nu-
takket uvamnut pilit, iñerterasigiglo; tap-
koa Gudib nalegauninga piksaringmatsuk.

17. Ahañerik, okaupapse: Nutakkatut
Gudib nalegauninganik pingitok itterniæng-
ilak.

18. Angajokaijet illanget apperiva: Ajung-
itotit ajokertuijok, kañočtomik piñiartuk-
sauvik, pijomavlugo iñogutemik nungusuito-
mik?

Kap.

19.

Assian

kissim

20.

narnia

kiglilu

tello a

21.

mallila

22.

Attaus

niorvg

git, kil

mallin

23.

agluina

24.

okarpo

pilutik

25.

mele,

tomit

mit.

26.

Kinam

19. Jesusible kiova: Sög ajunginerarpinga; Assianik ajungitokangilak, Gude attausetojok kissime.

20. Perkojet kansimagalloarpattit: Arngnarniarnæk, iñuarniarnæk, tiglingniarnæk; kigliluktomik okautiginiarnago (aipait), atätello anänello nalekik.

21. Tamnale okarpok: Tamaita makkoa mallilaukpakka sorrusionimnit.

22. Jesusib tamaña tussaramiuk, okautiva: Attausek sulle pingilet. Perkutitit tamaita niorgotiginiarkit, aglujunnullo pilliutigilugit, killangme perkutitsiariksiniarpotit tagva; mallingniarlungalo.

23. Tamaña tussaramiuk, kiksalerpok; agluiname.

24. Kiksalertok Jesusib tækkogamiuk, okarpok: Agluitut killaub nalegauninganut pilutik sappernekasekpok.

25. Ajornæginerovok, (nergsutsoak) kamele, merkutim isingagut pivlune, agluitomit Gudib nalegauninganut itterniartomit.

26. Tamattomingale tussartut, okarput: Kiname pilloridlarniarpa?

27. Kioveille: Iñungnut ajornartok, Gudemut ajornægilak.

28. Petrusim okautiva: Ahak, tamaita keñelaukpavut, mällilarpillo.

29. Tapsomale kioveit: Ahamerik okaupapse: Iñum iglune keñekuniuk, angunelonēt, arngnelonēt, kattangutinelonēt, nullelonēt, kittornganelonēt, Gudib nalegauninga pivlugo.

30. Tamna mattomanelune uñuktunik piomärivok, sillamelo tikkitsomärtome iñogumik nungusuitomik.

31. Arkangemit aggartut ingminut pitinamigit, okautiveit: Ahak, takpaunga Jerusamut aivogut, nellautaijullo aglangit illunatik nellautsiomärput, Iñum Erngninga pivlugo.

32. Tamua pititaujomär nellojuñut; taipkoa mittautigijomärpæt, ketserarlugolo;

33. (Aklunatseñut) ipperartorniarpæt tokkolugolo; uvlut pingajuane omaromärivok.

34. (Okausingille) tamakoa tamaita tusängileit, nellovlugillo tukkekartiñagit okauserilauktangit.

35. Jerichomut kaglilerame, tautungitok apkotane iksivajok, keñuylune pijok.

36. Iñgiartorsuit señerkumago tussaramigit, appersorpeit mattominga.

37. Jesusemik Nazaremiomik kängutijomik okautingmago;

38. Niplialerpok okarlune: Jesuse, Davidim Erngninga, näpkiginga!

40. Jesuse nokkalerlune kaikova, tessior-taukovlugo señianut. Ätingmatsuk apperiva,

41. Okarlune: Kañok piomavit uvannut? Kiova: Nalegak, tautuleromavlunga.

42. Jesusib okautiva: Tautulerit; okper-nivit piulivätit.

43. Tagvainak tautulerpok, malliklugolo, Gudelo nakoridlarpa. Iñuillo illunatik tamattominga tækkunärtut, Gude nakoridlar-pæt.

KAPITELEMIK XIX.

Zoelnermik Zacheusemik.

Mattoma kingorngagut Jerichomut pivut,
iglugaseksuit apkotigigamigit.

2. Ahak, angut tagvanetok, Zacheusemik
attelik, Zoelnerit kappitanget agluitorsöv-
lune;

3. Jesuse taipsoma tækkojomadlarpa,
iñngnut ajorpok mikkigame.

4. Sivorliovlune akpangerpok, Naparto-
mullo Feigeliksamut majcarpok, tækkojar-
torlugo; tagvona ingeralermet.

5. Jesuse tagvunga pigame, kungmut är-
lorame, tækkogamiuk okautiva: Zacheuse,
akkarsärit; iglungnut uvlome itteromaga-
ma.

6. Tava akkarsärpok, kuviaisüklune illel-
liorpa.

7. Illunatik tamaña tækkogamitsuk, oka-

ludlaler
met.

8. Za

lo: Nal

tuñivakl

lauktakl

tertitsiv

9. Je

piulijiks

tamna;

10. I

jartorlug

11. I

sigëkton

rame, C

kerniara

12. T

nunnam

tannion

13. K

nitsivigi

okautive

kartiñan

14.

ludlalerput, angumut ajortulliartomut ittermet.

8. Zacheusible Nalegak tikkipa, okantilälo: Nalegak, ahak, perkotikka marroilivlugit tuñivakka aglujuñut, uiveriklerlunga pinnialauktakka sittamanik uñukenersanginik uttertitsivigiomavakka.

9. Jesusible okautiva: Uvlome iglo tamna piulijiksarsivok, Abraham kinguväringmago tamna; (iglub iñua)

10. Iñum Ērngninga tamarsimajut keñerijartorlugillo, pilloriktisartormagit.

11. Illunatik okausingit nalengmagit, adsigēktomik okautiveit, Jerusalemut kaglilerrame, Gudiblo nalegauninga tuavilune sak kerniarasugingmatsuk.

12. Taimak pivlugo okarpok: Attañek nunnamut ungasiktometomut aularpok, atannionek piñiarlugo, angerarivlune ama.

13. Kivgeñe tellimaujortut kaikoveit, tunnitsivigivlaitalo kënaujenik tellimaujortunik, okautiveit imak: Niorvgotigigissigik tikkerkärtnānga.

14. Iñukattingitale nakoringinamitsuk,

imak okautsaujartorkovæt: Tamna attannio-kongilavut uvaptingnut.

15. Tikkiname, attanionek pigamiuk; kivgeñe ipkoa kaikoveit, kënanjenik tuñitsiviñe, tussaromavlune niorvgotigingmangagit pijanginik.

16. Sivorlek sakkerpok, okarlune: Attanek, kënaujarnut kënaujarsilaukpunga tellimaujortunik.

17. Okautiva: Kivgartorloriktotit, ikkituñut nertornarlutit piñiaravit, iglugasengnut tellimaujortuñut attañiotitsomavagit.

18. Aipangatauk sakkerivok, okarlune: Attanek, kënaujarnut kënaujarsilaukpunga tellimanik.

19. Taimnatauk okautigiva: Igvittauk attañiojomärpotit iglugasengnut tellimanut.

20. Pingajuak sakkerame, okarpok: Attanek, ahak tagga kënaujakuttit, torkorsimajok kakkigomut;

21. Erksigilaurapkit, angutauseravit; illilaungitattit tiguvattit, kattidlarlailalo karngättilaungitattit.

22. Kartorpa
ga, illila
itakkalo

23. S
juñut pi
tara aipe

24. T
manget
tellimau

25. K
tunik kë

26. O
siviojom
pok ping

27. I
niglo att
lunga to

28. T
Jerusalem

29. B
oksuktal
niartingr

30. C
nelliptin

22. Kiova: Kivgaäluk una, okausernit erkartorpagit. Angutauseritunga kausimagamga, illilaangitakka tiguvakka, karngätilaungitakkalo kattikapkit;

23. Sög kënaujakutiga kënaujenik taugsëjuñut pingipiuk? Tikkikuma, tigujomalauktara aiperlugo assianik.

24. Tava neijortine okautiveit: Tapso-manget kënaujak aksarnigarissiuk tuñilngolo tellimaujortunik kënanjalungmut.

25. Kiovæt: Attañek, tamna tellimaujortunik kënaujakarpok.

26. Okaupapsele: Pekartok sunik, tuñit-siviojomärpok; pekangitorle aksartaujomärpok pinganik.

27. Ipkoale uvamnik keñugosuktut, uvamniglo attañiokojtingitut, kaitissigik, tæknärtillunga tokkotsigik.

28. Taimak okarame aularpok, takpaunga Jerusalemut ailerlune.

29. Betfagemut Betaniamullo kaglilerame, oksuktalingmut kakkamut tikkilune, illin-ningne marruk tillivak.

30. Okarlune: Aileritik iglugasengnut nelliptingnetuñut; itteruptik nochak pittuk-

simajok neñilärpatik, känganut sulle iñungmik ingitokalaungitok. Pitödsärlugo, kaitikko.

31. Apperijaungptik, sög pitödsärmangap-tiko, imak kiogittik: Nalekab attoromang-mago.

32. Tillijanjuk aularpnuk, sorlo okautingmagik naipipæk.

33. Nochak pitödsärsitillugo, iñungita okautivakit: Sög nochak pitödsärpittiko?

34. Kioveit, okantivlugit: Nalekab attoromangmago.

35. Ätipak tava Jesusemut, anoratik nochaub keñerloanut illivlugik, Jesuse känganut ingitipæt.

36. Ingeratillugo, añoratsetik issivilerpeit apkotänut.

37. Kaglilermello, orksuktalingmit kak-kamit attersälermet; illiniartingita illunatik kuviaisuvaksoarnermullo nippersoarmullo Gude nakoridlarpæt, tattañiniarnadlartut tamaita, tækkojettik pivlugit,

38. Okarlutik: Nalekam attingane tikkitok, Attañersoak nakorijaule! Ullapirsaute-

karle k
nerme!

39. F
kautivæ
kit.

40. K
koa nipi
märput.

41. Ig
tautukpe

42. O
kansima
pirsautik
simajok.

43. N
lioromär
gillugit,
illunane

44. N
mik att
märput;
laungina

45. K
niuerni
peit.

karle killangme, nakudlartokarle kötsing-
nerme!

39. Farisæerillo illangita illuungmijut o-
kautivæt: Ajokertuijok, illiñiartittit innerter
kit.

40. Kiovlne, okautiveit: Okaupapse, uk-
koa nippangeromalerpetta, ujarket niplero-
märput.

41. Iglugaseksaarnut (Jesuse) kaglilerame,
tautukpeit, keagidlarlaitalo,

42. Okarpok: Kañoktök sulle mänakut
kausimāgupsiuk, issumasiniarajarpose ulla-
pirsautiksapsingnik. Mañale isipsingnut ijer-
simajok.

43. Nelliutsomärpok, ningarijipse avallu-
lioromärpäse avatipsigut, kittorngasse illa-
gillugit, illulluse añekoñase, nanekupselo
illunane kappiaisuktitsomärpäse;

44. Nungutsomärpäse (iglusselo) ujarka-
mik attautsemiglonët kallerëktokaruñero-
märput; piulijiksapse nelliuninga, kamagi-
laungingapsiuk.

45. Kattimavingmut itterpok, pissiniartut
niuverniartullo kattimavingmetut, añitiler-
peit.

46. Okautiveillo: Aglaksimavok: Iglugatuksiarviövok; illipsele iñarvigilauktasse.

47. Uvlut tamalta kattimavingme ajokertuivok. Ajokertuijorsuille Aglangniglo illissimajut, iñuillo angajokangit, issumajalerput tokkotsomavlugo:

48. Nachvāratiglo kañok illijarianga; iñuit illonatik ungagidlarlālo, tussaromadlarmatsuk.

KAPITELEMIK XX.

Pitsartunerminik Kristusib sakkertitsininganik ningarijine sālagidlarlugit.

Uvlullo taipkoa illangane, iñuit kattimavingme ajokertormagit, okautsinik tussartunik okartillugo; Ajokertuijorsuit Aglangniglo illissimajut tikkipæt, iñuit angajokangit illagællugit,

2. Okautivæt, imāk okarlutik: Okautittigut, kimit perkojauvit imailiorkovlutit? Kia-

lonët pi
vätit?

3. (J

jomavap
gissinga

4. Joh
nillonët

5. Er
lutik: K

kautijom
uk?

6. Iñu
artorsuit

hañese
suk.

7. Ki
tik.

8. Jes
tjomang
imailiorl

9. Iñu
lune: I

paungali

taukogan
ludlarlun

lonēt pitsartojomik mattominga tunnitsivigivātit?

3. (Jesusib) kiovlune, okautiveit: Apperijomavapsetauk okautsemut attautsemut kio-gissinga:

4. Johānesib Babtisitinga killangmit iñungnillonēt piva.

5. Erkarsälerput, ingmingnut imak okar-lutik: Killangnit pijok okautiguptigo; okautijomavätigut: Sög okperilaungipissuk?

6. Iñungnille pijok okautiguptigo; iñugiartorsuit milleromavätigut ujarkeñut, Johānese iñuit illunatik nellautajoringmat-suk.

7. Kiovut: nakit pingmanget nellovlutik.

8. Jesusim okautiveit: Taimaitomik okautijomangilapsetauk, kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

9. Iñuit adsigēktunik okautilerpeit, okarlune: Iñuk perorsēvilliudlartok weinemik paungalingmik, perorseviksiortuñut attartortaukogamiuk, nuñame assianut aularpok mul-ludlarlune.

10. Paunget inilerviet nellitingmet, kivgame illanget tilliva perorsëviksiortuñut, perorsëviub paunganginik pijartorkovlugo. Perorsëviksiortulle kivgak tamna tiguvæt, añaudlarlugo neksartinagolo aulartipæt.

11. Ama kivgak assia tilligiva; tamnalo añaudlarlugo, mittautigivlugolo, neksartimnago aulartinivæt.

12. Ama kivgak pingajuak tilligiva; tamnatauk ikkilerpæt, (perorsëvingmillo) pingujarpæt.

13. Perorsëviub angajokanga tava okarpok: Kañok pilunga? Erngnera nægligidlartara tillijomavara; tamna tækkogunitsuk ilaragijomavallukpæt.

14. Perorsëviksiortut erngninga tækkogamitsuk, ingmingnut okalерput imak: Tagga kingormgusijuksak, atte tokkolaumilavut, kingormgujeksangit uvagut pigilerlugit.

15. Perorsëvingmit pingujarlugo tokkopæt. Perorsëviub angajokanga, perorsëviksiortut ukkoa kañok pijomavagit?

16. Tikkitsomärpok, tamakkoa perorsëviksiortut tokkollgit, perorsëvinelo assing-

iñut at
ramitsu

17. T
simajut
egitang
nertok;

18. I
serkomi
kam on

19. A
jullo l
iñuille
gëktom

20. U
tilliveit,
siksarsis
attañing

21. T
okperna
kausiva
nellëgig
kertuits

22. A
tinik id

iñut attartortaukojomava. Tamaña tussaramitsuk okarput: Taimailiornagole!

17. Tækkosârpeit okarlune: Aglait aglak-simajut kañoelingavæt: Ujarak, iglulliortut egitanget, tamna iglub terrekkoa ujarauler-nertok;

18. Iñuk ujarkamut omunga tupviogune, serkomitaujomârpok, kattakvigijañele ujar-kam oma serkomitsiomârpa?

19. Ajokertuijorsuit Aglangnik illisimajullo killanalerlutik, tigujomagalloarpæt; iñuille erksigiveit: Mallugigamitsuk adsigëktomut mattomunga okautigingmagit.

20. Udsertorpæello, udsertortut tapsomunga tilliveit, ajungitojârlutik, okausinganit okausiksarsioromavlutik, pîtitsomavlugo nuñab attañinganut tapsomalo pitsartuninganut.

21. Tapkoa imak apperivæt: Ajokertuijok, okpernartöjotit, ajokertuigavit okaravillo kausivaptigit, iñuit sivõragingilattit, illunaita nellëgigangne, Gudemullo apkotiksamik ajokertuitsiarpotit.

22. Attañivaksoak tuñitsivigilugo tuñergutinik idluarka, idluangilalonët?

23. Nipporsainingit tukkisileramigit, okantiveit: Sög uiveridlarkissinga?

24. Kēnaujak tækkulago, kia adsinga, kialo aglangit kolläne? Kiovæt okarlutik: Attañivaksub.

25. Okantiveit tava: Attañivaksoarmut tuñissiuk Attañivaksub piksanga, Gudemullo Gudib piksanga.

26. Iñuit pivlugit okausingit idluigingileit; kigusingalo tattañiniarivlugo nippang-erput.

27. Saduzæerit illangita tikkipæt, omarviksakangitotomik okartut, apperivællø,

28. Okarlutik: Ajokertuijok, Mosesim imak aglagvigivätigut: Angutim angajoa tokkokpet, nulle kittorngakangitok kemmekpago, nullia tava nukkanget piomärpa, angajugilauktane kinguväksakarkovlugo.

29. Nukkaret ärvengemit aggartut-älauktut. Angajulek nullianilauktok, kittornginane tokkovok.

30. Tugliet nulliarilermigamiuk, tamnatauk tokkogivok kittorngingminane.

31. Pingajueta pigigiva. Taimaktauk ar-

vengem
tik tok

32.

tokkogi

33.

tariomä
aggartu

34.

toma s
uinijöng

35.

ajunit n
uiningn

36.

Engelit
veit, tok

37.

sib oka
gak ta

Guding

38.

julle G
niarput

39.

vengemit aggartut illunatik, kittornginekaratik tokkovut.

32. Illunatik kingorngattigut, arngnak tokkogivok.

33. Makkittervingmele nelliata nullianiktariomärpauk? Illunatik tapkoa arvengemit aggartut nulliarilaungmatsuk.

34. Jesusib kiovlune, okautiveit: Tamatoma sillab kittorngangit nullianijöngovut, uinijöngovullo.

35. Sillable aipänut pijuksaujut, tokkungajunit makkitsomärtut; nullianingniængilet, uiningniængilello.

36. Kingorngagut tokkosuitsaukeramik; Engelitun-itsomäramik, Gudib kittorngariveit, tokkungajuñit makkinamik.

37. Tokkungajunik omaronärtunik Mosesib okautilaunkpäse, napärtune-iname, Nalegak taigamiuk, Abraham Gudinga, Isablo Gudinga, Jakoblo Gudinga.

38. Gude tokkungajut Gudigingilæt, iñojulle Gudigivæt; tapsomunga illunatik iñoniarput.

39. Aglangnik illissimajut illangita kiovl

lutik, okautivæt: Ajokertujok okalorikpo-
tit.

40. Kingorngagut apperilugo sapperpæt.

41. Okautiveillo: Sög Kristuse Davidim
erngnerijanga okautigivatsuk?

42. Davidim aglangine tuksiarutsingine,
nangminek okarmet: Nalegak Nalekamnut
okartok: Tallerpingma tungänut ingitit,

43. Ningarijittit illerkärtinagit ittikkavit
tullerartangañut.

44. Nalekamik Davidib taigamiuk, kañok
erngnerivauk?

45. Inuit illunatik nalektillugit, illiñartjñe
okautiveit:

46. Aglangnik illissimajunik mianeritsia-
ritse, añoratsenik angijoktanik attoromadlar-
put, uinvervingme sallutitajomavut, illiñiar-
vingme nerrimävingmelo issukliojomavlutik
iksivajomavut;

47. Uigarnerit pingit nungutipeit, takkiju-
nik tuksiarutininik tuksiarutsomavlugit okar-
put. Taimak pivlugo pidlarñtaunersaujomär-
put.

Tæk

anut.

2. U
naujars

3. C
garnek
nkkona

4. T
ængita
dib pin
illijivo

5. l
jarken
sijauvo

6.

KAPITELEMIK XXI.

Kattimaviub serkomitaujomärninganik.

Tækkosarame agluitut tautukpeit, tuñer-
gutimingnik illijijut Gudim iklerving-
anut.

2. Uigarnektauk aglujok tækkogiva, kē-
naujārsungnik marrungnik illijingmijok.

3. Okarpok: Ahañerik, okaupapse: Ui-
garnek una aglujok uñnersenik illijilaukpok
ukkonanget tamainit.

4. Tamakkoa illunatik pimingnik attorni-
ængitamingnik illijilaukput tuñerguticut Gu-
dib pinganut; unale aglujok perkutituaminik
illijivok.

5. Kattimavingmik illangit okarput, u-
jarkeñut ivlernartuñut mañiktuñullo ānanau-
sijauvok, okautiveit:

6. Nelliutijomārpok, tamakkoa tamaita

tækkojesse, ujarkenik kallerëktokarungnërlutik illunatik serkomitaujomärput.

7. Appersorpæt, okarlutik: Ajokertuijok, kakkugo pijukset tamakkoa pijomärket? Sunalo nellunaikutaksanga taimaitsomärpet?

8. Kioveit: Kamätitse uiverijaukoñase. Uñuktut tikkitsomärmetta attera atterilugo okarlutik: Kristuseovunga, nelliusimajomiglo, (okarmilutik) Taipkoa mallinguiarasingik.

9. Uñatadlartunik akkerartortorsoarniglo tussarupse, erksiniarase: Taimailiortokaromärmet sivorngagut; naggatiksarle nellitungilak sulle.

10. Ama okautiveit: Iñuit iñnungnut assimingnut sorsugomärput, attañioneek attañionermnut assimingnut.

11. Nuñet suñatuinarne angijomik saijukpillugomärput, kängnartorsoarmiglo kannimaluñlunguartomiglo; (pijokalerlune) erksinartunik nellunaikutaksoarnik sakkertokaromärpok killangmit.

12. Tamakkoa tamaita perkärtnägit, ti-

guluse
mingnu
titsomä
nullo ä

13.

päse.

14.

vornga
apse.

15.

vigijom

mik al

lerdlut

16.

illapsel

lasse il

17.

attera

18.

asseror

19.

20.

nik il

pose,

21.

guluse kappiaisuktitsomärpäse, illiñarving-
mingnullo parngnanërsimavingningnullo pi-
titsomärpäse, attañiojuñullo attañivaksoar-
nullo ätitsomärpäse, attera pivlugo.

13. Erkartortautiksamat taimailioromär-
päse.

14. Omættipsingne issumasimaniarase si-
vorngagut kanoëtomik kigusiksakarmang-
apse.

15. Kañermiglo illissimanermiglo tuñitsi-
vigijomärpäse; omigijisse illunatik kioner-
mik akkerartornermiglo illipsingnut sappi-
lerdlutik.

16. Angajokapse aglæt, kattangutipselo,
illapselo, illænarijapselo pititsomärpäse; il-
lasse illangit tokkotsomärpeit.

17. Iñuillo illunatik omigidlaromärpäse,
attera pivlugo.

18. Nujarlonëlle attausek niakupsingnit
asserortanniatsengilak.

19. Keñuëluse tarngnisse pairissigik.

20. Jerusalemim avatã sorsuktuksarsoar-
nik illumajok tækkogupsiuk: kausimaniar-
pose, asserortanniarvia nelluutilerpok.

21. Judikut nuñanginëtut, kemälit kak-

kennut; tagvanetullo kerkanetut kemägilit-
suk assinetullo perorsëvingme itterniara-
tik.

22. Uvlut taipkoa akkiñiartauviojomär-
metta; aglait tamaita nellägut nellautsekov-
lugit.

23. Kappianamegle singaijut imugaktullo
tamana nellituket; angijomik kappianarto-
karomärmet nuñane, iñuillo tapkoa ningari-
jaudlaromärput.

24. Saviksoarnut ipiktuñut tokkotauniar-
put, nunalingnut tamaiñut ätauniarput; Jeru-
saleme asserortauniarpok nellojuñut, nellojut
nelliuninget namaksekärtiñago.

25. Sekkeñerlo, takkerlo, uvloritsello nel-
lunaikutakaromärput; iñuillo nuñametut erk-
sinermut sivöradlaromärput; imärbiksoarlo
malliksuavaksuillo iktullijaromärput.

26. Iñuit erksinermut uttakkinermullo
nukkingërotijomärput, nuñamut pijomärtuk-
set pivlugit, killaublo pitsartuningit aulatau-
jomärmetta.

27. Iñum Erngninga tava tækkojomavæt
nuvujättigut akkartok, pitsartudlarlune äna-
naudlartok.

28.
kungin
liutiler

29.
Feigeli
gik.

30.
simavo

31.
pijukse
nalega

se.

32.
kattigë
illunati

33.
kantsik

34.
maileri
mullo,
nët, uv
se;

35.
märpei

36.

28. Tamakkoale pilerpetta ; ärloritse, kungimullo tækkunärluse, piulijiksasse nel-luutilermet.

29. Adsigëktomik okautiveit: Napartok Feigeliksak, napartullo tamaita tækkuuärsi-gik.

30. Sigilerangetta, aujajaraklilermet kau-simavose.

31. Taimaktauk illipse, makkoa tamaita pijukset pilärniartut tækkogupsigik; Gudib nalegauninga kaglilermet kausimaniarpas-se.

32. Ahamërik, okaupapse: Kinguvängu-kattigët ukkoa nunguniatsengilet, makkoa illunatik namaksekärtiñagit.

33. Killaklo nuñalo nungutsomärpuk, o-kautsikkale nungutsomängilet.

34. Illipse udsertoritse, omættisæ okku-mailerkoñagit nerritunermullo imertuner-mullo, nuñab. pinginik piñasuarnermullo-nët, uvlomut taipsomunga kaningartaukoña-se;

35. Nuñametut tamaita taipsomá tikkitso-märpeit, sorlo nigak.

36. Taimak pivlugo pigärutigissiuk, tuk-

siarluse, kemäjuksaukovluse tamakkoniga pijomärtunik illunainik, Iñum Erngninget-sāngane (illarasugase) sakkijartuksaukovluse.

37. Uvlojaranget ajokertuivok kattimavingne; uñgangelo añivok, kakkamut orksuktalingmut, tagvanelerlune.

38. Kaungmet uvläkut iñuit illunatik tikkipæt, kattimavingme nälegiarlugo.

KAPITELEMIK XXII.

Kristusemut pikabladlarnermik.

Sĕrnakangitunik kakkojaktorviksak kag-lilermet, añiviksiorvingmik taijäuovok.

2. Ajokertuijorsuit Aglangniglo illissimajut issumaliorput; kanočlilutik tokkotsomagamitsuk; iñuille erksigiveit.

3. Satanasele Judasemut Ischariotemik attelingmut pullamajarĕrpok, arkangemit aggartut illanganut.

4. A
okarko
mavlu

5. I

nitsivi

6. A

suarpa
git.

7. S

lunga
tiksak

8. I

lugik:
saugär

9. A

uvapti

10.

itterup
tamna

11.

okaut
mik añ

tikka

12.

tagva

4. Ajokertuijorsoarnut kappitainullo aivok okarkattikumavlugit, kañok illilune pitisomavlugo tapkonunga.

5. Kuviaisulerput tagva, kēnaujenik tunitsivigijomavlugo okarput.

6. Angerpok tagva, (tapkonunga) pitinasuarpa, nautsertorlune, iñuit pikabladdlarkoñagit.

7. Sērnakangitunik kakkojaktoramik uvlunga nellitungmet, saugārsuk aņiviksiorutiksak tokkuniarmitsuk.

8. Petruselo Johaņeselo tillivak, okautivlugik: Ākiksuijartoritik aņiviksiorutiksamik saugārsungmik nerkiksaptingnik.

9. Appersorpæt: Nane ākiksorkaukoviuk uvaptingnut?

10. Okautivak: Ahak, iglugaseksoarnut itteruptik, iñuk pärniarpatik iñertartok, tamna malliktikko ittervianut.

11. Iglum iñuanut okaritik: Ajokertuijub okauterkovätit: Iñiksak nanēka, saugārsungmik aņiviksiorutiksamik nerriviksara, illiñiartikka illagilugit?

12. Iniksamik angijomik uñertotilärpätik; tagvane ākiksoritikko.

13. Aivuk tagva, sorlo okautingmagik nai-pipæk, añiviksiorutiksak saugärsuk äkiksor-pæk.

14. Nelliutingmet ingipok, Apostelit ar-kangemit aggartut illagivlugit.

15. Okautiveit : Killanädalalaukpunga, añiviksiorutiksak saugärsuk una nerrijomav-lugo illagiluse, äniakärtnānga;

16. Okaupapsele, kingörngagut matto-minga nerriniarungnērpunga, Gudib nalegau-ningane namaksekärtnāngo.

17. Erngusiärsuk tiguva, kujalivlune, o-karpok: Pigissiuk illuēngarluse; (imērsi-uk).

18. Okaupapse, imērnāngilanga napartub weineliksab iptinganik, Gudib nalegauninga tikkekärtnāngo.

19. Kakkojak tiguva, kujalivlune avgorpa, tapkonunga tuñivlugo okarpok: Tagva timi-ga, tuñijomärtok illipsingnut; imāilioritse erkarlunga.

20. Taimaktank Erngusiärsuk tigugiva, nerriarēramik, okarlune: Tagva Erngusiär-suk, Testamentitāb Aumnik, tamna illipsing-nut kovijok.

21.

gangit i

22.

taimak

pianam

23.

mangre

24.

akkone

25.

attañioj

tannern

26.

angnek

attañio

27.

K

iksivajo

nerrimā

napsing

28.

I

piaisukl

29.

nut, sor

30.

vimne

21. Ahak, uvamnik pititsijomärtub ag-
gangit illagivlunga nerrimävimmeput.

22. Iñum Ernnginga pititanlerniarpok,
taimak kajusimangmet. Iñugle tamna kap-
pianamek, tapsominga pititsijok.

23. Ingmingnut appersotilerput, kinau-
mongæt taimailioromärtomik?

24. Akkirartutilerput ingmingnut, kina
akkonermingne anginerömangæt;

25. Okantiveit: Nuñametut attañersuit
attañiojartortut, pitsartudlartut taijauvut at-
tannernik saimajunik:

26. Illipsele taimailerniarase; illassele
angnek nuk kardlitun-ñiarpok, illaminillo
attañionersak, kivgatun-ñivok.

27. Kina attañionersauva? Nerrimävingme
iksivajok, kivgartortorlonët? Taimnaungitok
nerrimävingme iksivajok? Uvangale akko-
napsingne kivgatun-ñipunga.

28. Illipsele neijutsainalaukpapsinga kap-
piaisuklunga.

29. Nalegaunek tuñijomärpara illipsing-
nut, sorlo Atätama kailaukpa uvamnūt;

30. Nerriluselo iñeromärpose nerrima-
vimne nalegaunimnetome, iksivaluselo iksi-

vautaņe, Israelib kinguvāngit arkangemit aggartut erkartorlugit.

31. Nalegarle okarpok: Simon, Simon, ahak, Satanasib pijomagalloarpāse, karngā-titsivigijomavluse, sorlo kakkojekset pinnerpeit.

32. Uvangale pivlntit tuksialaukpunga, okpernerit sorērkoņago. Kingorngagut ama sāgiaruvit, kattangutitit nækorsitilaumigit.

33. Okautiva: Nalegak, pijarērsimavunga, aiparillutit parngnanērsimavingmut tokkomullo.

34. Kiovale: Petruse, okaupagit, uvlome angutaunek niplerkārtiņago, missiarutigilārparma pingasuarterlutit, illitarinanga okarlutit.

35. Ama okautiveit: Tillijakattalaurapse pōkkarase, ikpiārsukaraselo, ittiggagutekaraselo, taipsomane ajorsarkise? Kiovet: Aukak.

36. Okautiveit: Maņale pōkkartub nek-sarliuk, ikpiārsuglo aglæt. Taimaitokangitable aņoratsaņe tuņiliuk, saviksoarsiniarlune pille.

37. C
aglait u
korngan
laksimā

38. K
sudsek.

39. I
kakkam
pæt.

40. T
siaritse,

41.

tun ung
pok.

42. C
usiārsuk
pitseng

43. I

korsitit

44. T

sialuale

tun-ītu

45.

artiņe

git;

37. Okaupapsele: Nellautsilerniarputtauk aglait uvamnik imaitut: Ajortulliarut akkornganut pititaujok. Uvamnik aglait aglaksimajut, namaksijomärput.

38. Kiovæt: Nalegak, ahak, tagva savik-sudsæk. Okautiveille: Namakpuk.

39. Illutsine attordlugo, orksuktalingmut kakkamut pivok. Illiñiarthingitalo mallikpæt.

40. Tagvunga pigame, okautiveit: Tuk-siaritse, ðktorlungnartomut pekkoñasc.

41. Keñekpeit tava milluti: tupvinga-tun ungasiktigijomut, sêrkortorlune tuksiar-pok.

42. Okarlune: Atätak, pijomaguvit erng-usiärsuk una përuk uvamnit; pijomajamnigle pitsengilatit, perkojet pille.

43. Engelible killangmit sakkerpa, næk-korsititsartordlugo.

44. Tokkomut aulaumajartitaugame, tuk-sialualerpok: Kiægungningit kuttitut auk-tun-ïtut, nunamut kattalerput.

45. Tuksiarnermit makkiname, illiñi-artiñe kiksarnermut siñiktut tikkinami-git;

46. Okautiveit: Sög siinikpise? Makkititse tuksiarluselo, öktorlunguartomut pekkon-nase.

47. Sulle taimak okartillugo, ahak, iñngi-artorsuit aggerput, arkangemit aggartut illanget, Judasemik tajjak sivorlerivæt, Jesuse tikkipa kuñigomavlugo.

48. Jesusible okautiva: Judase, Iñum Ernguinga kuñiklugo nellonailivlugo piviuk?

49. Neijortingita, kañok illiortokalermet tækkogamik, okautivæt: Nalegak, savikso-armik attortuksauvita?

50. Illangita, ajokertuijorsub kivganga ullimavlugo, suitä tallerpia nakkarpa.

51. Jesusible kioveit, okarlune: Issumam-ingnik pilit. Siutä aktorlugo mamitipa.

52. Ajokertuijorsuit, kattimaviub kappi-tangillo, angajokaijello tigujartortiñe, Jesusib okautiveit: Sorlo iñuartomut tikkitose, saviksoalijarluse ajaupialijarlapselo.

53. Uvlut tamaita neijortigilaurivapse kat-timavingme, aktulaungilapsinga aggangmut attautsemullonët. Tamedsale nelliunisse, tærtublo pitsartuninga.

54. Tigulerpæt, aularutivlugo, ajokertui-

jorsub
kingorn

55. I

kerkane
tik) Pet

56. I

gamiuk
aipariva

57. M

ringilar

58. I

assiet t
koa illa

naungil

59. A

tamik k
Ahañer

miongñ

60. I

nelloval
utaunek

61. I

serpa.
okautila

jorsub iglorsoanganut pitipæt. Petrusible kingornganit mallikpa.

55. Ikkomamik ikterdlutik avalut illuet kerkane, tagvane iksivalerput, (kissakejarlutik) Petrusë akkornganut ingipok.

56. Kivgab arngnab kissakejartok tækko-gamiuk, tækkonälerpa okarlune: Tamnatauk aipariva.

57. Missiarporle okarlune: Omät! illitaringilara.

58. Killamiärsuk kingorngane, kivgab assiet tækkogiva, okarlune: Igvittauk taipkoa illanget. Petrusib-kiova: Omät! taimnaungilanga.

59. Ama killamiojungnërmet, nellunaikutamik kingorngane, taipsona assia okarivok: Ahamërik, tamnalo aiparilauriva; Galilæamiongmet.

60. Petrusë okarpok: Omät! Okautsitit nellovakka. Sulle taimak okartillugo, angutaunek niplerpok.

61. Nalekab keviarlune, Petrusë tækku-serpa. Nalekab okausinga Petrusë erkarpa, okautilaungmago: Angutaunek niplerkär-

tiñago, missiarutigilärparma pingasuarterluttit.

62. Petruse tava añivok, keavaksoadlarlune.

63. Angutille Jesusemik tigusijut, mittautigivæt añaudlarlälo,

64. Mattovlugo, kēnangagut erksardlugo, apperscrpæt : Nellautalertigut, kia erksarpätit?

65. Assinginuttauk uñuktuñut okausilungnut okautigivæt.

66. Kaulermet, iñuit angajokangit, Ajokertuijorsuillo Aglangniglo illissimajut kachimiolerput, kiglissiniarviksoarmingnut äpæt.

67. Okarlutik: Kristuseoguvit okautittigut. Okantiveille: Okantigupse, okperiniængilapsinga;

68. Apperigupsele, kioniængilapsinga, aularkoniængilapsingalonēt.

69. Taimaitomik, mattoma kingorngagut Iñum Erngninga iksivajomärpok ajugakangitub Gudib tallerpiet tungäne.

70. Illunanassiatik okarput: Gudira Erng-

nerivä
junga

71.

nërpo

Pila

I llun

2. C

mavav
tañiva
laung
tok.

3. l

rivätit

4. l

okarp
ra.

nerivätit: Okautiveit: Okartose, taimnau-
junga.

71. Tapkoale okarput: Okautsariakarung-
nērpogut, nangminek okartok tussaraptigo.

KAPITELEMIK XXIII.

*Pilatusemut Kristuse kikkiektortaukojau-
ninganik.*

Illunatik kittimajut nikkovilutik, Pilatuse-
mut ätipæt;

2. Okautigiludlarpæt, okarlutik: Kausi-
mavavut, tapsoma iñuit asserortipeit, at-
tañivaksoarmut tuñergutikset tuñijauko-
laungileit; Kristuseovlune attañersoak okar-
tok.

3. Pilatusib appersorpa: Judikut attañe-
rivätit? Kiova, okarlune: Okartotit.

4. Pilatuse Ajokertuijorsoarnut iñungnullo
okarpok: Iñung una pidlareksausugingila-
ra.

5. Tapkoale sugardlutik, okarput: Inuit aulatidlalaukpeit, ajokertutiminut, Judæame illunane, Galilæamit pilerame, tamaunga aglæt pivlune.

6. Pilatuse Galilæamik tussarame; apperivok, Gallilæamiöngmanget.

7. Herodesib attañoninganit pijok, tussaramiuk; Herodesemut ätaukova, uvluñe taipkonane taimna Jerusalemetok.

8. Jesuse Herodesib tækkogamiuk, kuviakšudlalerpok, akkunit tækkojomadlauramiuk; uñuktuñik tussaumagamiuk, tattañiniarnartomik tapsomanget tækkojomärasugællune.

9. Sunatuinarnik appersorpa: (Jesusible) kftungila.

10. Ajokertuijorsuit Aglangniglo illissimajut tagvanetut okarnerlötigivæt angjomik.

11. Herodesible sorsuktuksangitalo nachogivlugo mittautigivæt, añorämik kakkortamik attitipæt, ama Pilatusemut utterti-pæt.

12. Uvlok tamna Pilatuselo Herodeselo

illæñar
alaurar

13.

iñugas

14.

passe,

hak, sä

sapsing

langa;

15.

munga

kangila

mik.

16.

jomava

17.

mik tai

siorvik

18.

karput

gittigu

19.

tisimaj

lugase

illænarælerpuk; sivorngagut ingmingnut ningalauramik.

13. Pilatusib Ajokertuijorsuit, kappitailo, iñugaseksuillo attautsimut kaikoveit,

14. Okautivlugit: Iñuk una uvamnut äti-passe, iñungnik asserorterijok okartose. Ahak, säpsingne kiglissinialauktara, patsitiksapsingnik iñungmut omunga nachvalaungilanga;

15. Herodesetauk pinginivok: Tapsumunga tillilaurapse; ahak, patsitiksarsjokangilak tapsomane, tokkotsitiksangönermik.

16. Tamaña pivlugo sugiarlugo aularkojomavara.

17. Illutsimitut parngnanërsimavingmetomik taipkonunga añititsijuksaungmet, añiviksiorvik nelliutingmet.

18. Illunamassiatik nippekortövlutik okarput: Përuk una, Barabbasemik tuñitsivigittigut.

19. Tamna parngnanërsimavingmut ittertisimajok, kippallijorsuit illagællugit, iglugaseksoarne tokkotsigamik (iñungnik)

20. Pilatusib ama nippekortövlune okau-
tiveit, Jesuse aularkojomagamiuk.

21. Taipkoale kaggudlarlutik, okarput:
Kikkiektoruk, kikkiektoruk

22. Pingajuanut appersorpeit: Kanočto-
mik ajortullialaukka? tokkoteksausugingila-
ra; tamaña pivlugo issakadlarlugo aularko-
jomavara.

23. Nippersoarmulle perkotsainarpæt,
kikkiektortaukovlugo. Tapkoalo ajokertui-
jorsuillo nippersoangit sugalulerpalliadlar-
put.

24. Pilatusib tava perkova, taimak pijo-
mangmetta.

25. Piomajangiñut añitekova parngnanër-
simavingmut ittertitaumajok, kippallijorsuit
illagilauramigit iñungmik tokkotsijok; Jesu-
sele unertolerpa tapkoa issumangiñut (illior-
taukovlugo).

26. Aularutigamitsuk, iñuk tiguvæt, Si-
monemik attelik, Zirenemiok, perorsëving-
mit pijok; tapsomunga kikkiektortauviksak
erksuktaukovæt, Jesuse malliklugo.

27. Iñugaseksuillo, arngnagaseillo mallik-
pæt, uggurivlugo keagivæt.

28. Jesusible keviarpeit, okautivlugit: Jerusalemiüt pañingit, keanasinga, illipsingnigle, kittorngapsingniglo keatitse.

29. Ahak, uvlut nelliutsomärput, imak okaromärmetta: Pilloridlarput kittorngisuitut, timaillo erngnilaungitut, iviangimingniglo amämagviulaungitut.

30. Kakkälungnut okaromalerput: Sittorvigidlargit! kakkarsoarnullo: ulliktigut!

31. Napartok õmak imailiormatsuk, kannok pallermik pijokaromärka?

32. Assigik marruk, ajortulliartuk ätaukattaugivuk, tokkotaukovlugik.

33. Iñiksamut, niakoverngit iñinganik atelingmut tikkinamik; tagvane kikkiektorpæt, iñuartuglo, aipa tallerpiet tungänut, aipale saumiet tungänut.

34. Jesusele okarpok: Atätak, issumagijungnërkit; sullijattik nellumagit. Añorangit tava avikpeit, imerautigivlutit.

35. Iñgaseksuit tagvanetut tækkunärpæt. Angajokajjello iñuit illagivlugit mittautigivæt, okarlutik: Assine ikkajulaukpeit, ingmi

nik piulile, Kristuseõgune, Gudim aāneri-
janga.

36. Sorsuktuksello mittautigivæt, kassili-
nartomik iīmpæt,

37. Okarlutik: Judikut attañerikpattit il-
lingnik nangminek piulidlarit.

38. Aglaittauk nipitipeit kollānut, Gri-
chillo, Lateinerillo, Ebræillo okausinginik,
imaitut: Judikut attañinget.

39. Ajortulliantugle aipanget nivingakat-
tinget mittantigiva, okarlune: Kristuseõ-
guvit illingnik nangminek piulidlarit, ūva-
guglo.

40. Aipanget suadlarlugo, imak okautiva:
Igvittauk Gude erksigingilet, tapsotunak (tok-
komut) pidlartaugavit?

41. Ūvagugle pidlariakaramnuk, ajortul-
lialauramnak: tamnale idluitomik piñia-
laungilak.

42. Jesusemullo okarpok: Nalegak, erka-
ringa nalegauningneleruvit.

43. Jesusib kiova: Ahañerik, okaupagit,
uvlome aiparilarapkit Paradiseme.

44. Ūvlub nellunaikutanga arvengilermet,

nuñane tamaiñe tärtorsölerpok, nellunaikut-
tet arvengemit sittamartuñut tikkidlune,

45. Sekkeñek kaunajungnërpok, kattima-
vium uminga allikpok marrolivlune.

46. Jesuse nippekortövlune, okarpok: A-
tätak, añerñera aggangnut perkovara. Tai-
mak okarame añernengerpok.

47. Kappitable illiortokalauktut tækko-
gamigit, Gude nakoridlarpa, okarlune: A-
hamërik angut tamna ajungidlartok.

48. Iñuillo illunamassiatik tagvanetut,
tamakkoninga tækkunärtut, kanorlo illiorto-
kalaungmet tækkogamikit; sagvittik pattik-
tordlugit utterput.

49. Illunatik illagilauktangit, arngnello
tapsominga malliksimajut Gallilæamit, kani-
tome nangertut, tamakkoninga tamainik
tækkunärlutik.

50. Ahak, angut tagvanetok, Josefemik
attelik, kiglissiniarpaktut illanget, ajungitok
issumagiktorlo.

51. Tapsoma issumakattigilaungileit, (Je-
suse tokkokovlugo) tamna Arimathiamit,
Judikut iglugaseksoangita illanganit pijok,
Gudib nalegauninganik nerriungmijok.

52. Tamna Pilatusemut aivlunc, Jesusib timinga tuksiarpa.

53. Akkartipa tava, uvineruksamik iñu-serdlugo, illuvermullo illiva, kairtomut illalimajomut, sulle tagvuuga iñungmik illiiviolaungitomik.

54. Uvlok tamna oppalungajjarvia, sabbateolarmelo.

55. Arngnettauk illagællugo Galilæamit pijut, mallikput, illnvek keñergojartordlugo, kañorlo timinga illijaulermanget.

56. Angerarlutik tava, mingoarutiksamik tippigiksaumiglo oppalungajajartorput, sabbateotillugo kikkarput, perkojittik malliklugo.

KAPITELEMIK XXIV.

Kristusib makhitervianik killalliarvianiglo.

Uvlorne wochib sivorlerpäme uvlarärsukut, illuvermut pivut, mingoarutikset idluarsilauktettik neksarpeit, assitiglo illagi-
veit.

2. Ujarasuksuk aksakärtitavinek illuvermit tækkovæt;

3. Itteramik, Nalekab Jesusib tilinga neñingilæt.

4. Taimak pivlugo siarklileramik, ahak, angutik marruk señianut pivuk keblariktomik añoralak.

5. Erksilerdlutik kēnangit kattalungavut. Tapkoa okautiveit: Sög omartok keñerpi-siuk tokkungajuñe?

6. Tamanēngilak, makkisimavok. Erkarissiuk okautilaungmase, sulle Galilæame-ïdlune.

7. Okarame: Iñum Erngninga iñuit ajortulliartut aggangiñut pititaujomärpok kikkiektortauvlune, uvlut pingajuane makkitso-märpok.

8. Okausingit tava erkarpeit.

9. Illuvermit aularput. tamakkoninga tamainik arkangartut, assingillo tamaita okautijartorlugit.

10. Maria Magdalena, Johañalo, Marialo Jakobusim, (arngnä) assingillo arngnet tamattominga okartut Aposteliñut.

11. Okausingille tapkoa piungitsugiveit okperinagillo.

12. Petrusese nikkovilune illuvermut akpangerpok, illuanut itsuarama, uvinerukset kisseta tækkoveit, angerardlune; tattammi-niarpok kañok illiortokalaungmet.

13. Ahak, illagik marruk uvlok tamna ig-lugasengnut aivuk, Emausemik attelingmut, Jerusalemit ungasingitomut.

14. Ingmingnut makkoninga tamainik illutsinik okälavuk.

15. Taimak okartillugik, ingmingnut ap-perikattautivlutik; Jesusib anguvak, ingerar-kattigivlugiglo.

16. Īsigigle imailivuk, illitarsekoñagik.

17. Apperivak: Kañok okälavitik illip-tingnut ingeravlutik, kiksälaptiglo?

18. Aipæt kiova, Kleofasemik attiggub, o-kaudlugo: Tujormitseñit illunainit Jerusa-lemetuñit, uvlune tamakkonane illutsinik kausimangitotövit?

19. Appersorpak: Kanoëtomik? Kioväk: Jesuse Nazaremiok pivlugo, nellantaijolauk-tok pitsartudlarlune, piñiarnernut okautsi-nullo, Gudimelo iñungnelo tamaine;

20. Tamna Ajokertuijorsoapta kappitap-
talo unnertonerpæt tokkotaukovlugo, kik-
kiektortaukovlugolo (señingajolingmut).

21. Uvagulle Israelitit piulijauniarasugi-
vavut tapsomunga. Uvlome, uvlut pingat-
serput, imailiormatsuk.

22. Arngnet illapta illangita, illuvermut
uvlärlauktut koaksilaukpätiguttank.

23. Timinga neñingamitsugök, okari-
jartorput, Engelingnik tækkolaukput, omar-
tomik okartuk.

24. Illapta illuvek nellipsarpæt, arngnet
okarmetta taimak naipipæt, (Jesusele) king-
orarpæt.

25. Okautivak: Illissimaiopotik, omættip-
tingne okpernek ajortotik, nellautaijut okau-
singinik;

26. Kristuse taimak angitigijomik äniati-
teksaulaungilak, änanauernerminut itterlune?

27. Moseselo nellautaijullo tamaita okau-
tigilerpeit tapkungnunga, aglangnik tamainik
ingminik aglaksimajunik, ipaksitidlugik nel-
lojungnërtipak.

28. Iglugaseit nellipsarniartatik kaglilera-
mikit; sivunersimaniarkolaulerpok.

29. Uñiksarpæk, okarlutik: Uvappingnerina, ubloklilermet uñulermello. Itterkattigivak tapkunguanguenialerdlune.

30. Iksivakattigileramigik nerrivlutik; kakojak tiguva, kujalivlune avgorpa, tapkungunga tuñivlugo.

31. Īsigik tava uitalerpuk, illitarigamiko. Sāmingne nippaivak.

32. Ingmingnut tapkoa okalerpuk: Omættivuk illuptione onarsiomilaungilæk, okautingmattiguk apkome, aglangnik nellojungnërtimattiguk?

33. Erinesulerdlutik nikkovipuk, aularlutik, Jerusalem utteramik, arkangärtut neijortingillo kattimajut tikkimagit,

34. Imak okarput: Nalegak ahañerik makkisimavok, Simonemut sakkilauktok.

35. Tapkoa (marruk) illamingnut okarpuk, apkome illuserilauktamingnik, kannorlo illitarsitingmako, kakkojak avgormago.

36. Taimak okartillugit, Jesuse akkornganut pivlune, okautiveit: Ullapkotekaritse illipse!

37. Tapkoale koaksängalerput erksililarmiglo; añerneñnak tækkunasugællugo.

38. Appersorpeit: Sög koaksängavise? Söngme imaitunik issumakarkise omættip-singne?

39. Aggakalo ittikakkalo tækolersigik, u-vangauvunga; aktorlungalo tækkonärsinga: Añernekvinevangilak saunekaranelo, u-vanga tækkogapsinga pekkartunga.

40. Taimak okarame, agganêlo ittigganelo kemërgokolerpeit.

41. Kuviasungnermut sulle okpernek ajormetta, tattañiniarmettalo, okautiveit: Ovane nerkiksakarkise?

42. Aulasagavinermik jarrasimajub illanganik tuñijivut.

43. Tamakkoa nerriveit tautuktillugit.

44. Okautiveit: Tamedsa okautsikka, okauserilauktakka illipsingnut, sulle neijsorapse; pivlunga aglait illunamasiatik nellantsijuksaungmetta, Mosesiblo nellautajullo aglangiñe, Davidib tuksiarusinelo.

45. Tagva ipaksitilerpeit, aglangnik nellajungnërtidlugit.

46. Okautiveillo: Imak aglaksimajok, taimaglo Kristuse äniatiteksaulauktok, makkituksauvluvelo tokkungajuñit uvlut pingajuane.

47. Iñungnut tamaiñnt okarkojjok atterminut, kakkialerkovlugillo issumatärkovlugit, ajorningit issumagijaujungnërkovlugit, Jerusalemint issukliulugit.

48. Ilipsele makkoa tamaita okantigijomärpäse (iñun gnut).

49. Abak, Atätama okantigilanktanga ilipsingnut tillijomärpara. Ilipsele igluga-seksoarne Jerusalemetuarniarpose, pänget pitsartunermik tuñitsiviokäräse.

50. Tagvanget Betaniamut aitimeit: Agganne kollangiutidlugit saimartipeit.

51. Imagle saimartikamigit keñekpeit, takpaung-killangmut kangattartitanvok.

52. Tapkoale tuksiarvigivæt, Jerusalemut kuviaisuvaksoadlarlutik utterivut;

53. Kattimavingmetsainalerput, Gude naroridlarpæt kujagidlarlälo.

ap. 24.

x atter-
ovlugit,
it, Je-

antigijo-

anga il-
iglugu-
pänget

it: Ag-

nekpeit,
vok.

salemüt

nde na-

